

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2014 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

24.10.2013

İ Ç İ N D E K İ L E R

– Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Geneli ile Sayıştay Tezkereleri Üzerinde Görüşmeler

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	3
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	6
ADİL ZOZANİ (Hakkâri).....	10
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	15
SÜMER ORAL (Manisa).....	19
RECAİ BERBER (Manisa).....	22
KAZIM KURT (Eskişehir).....	30
İKİNCİ OTURUM.....	32
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	33
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	35
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	40
VAHAP SEÇER (Mersin).....	43
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	46
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	46
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul).....	49
ÜÇÜNCÜ OTURUM.....	55
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ).....	55

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

KALKINMA BAKANLIĞI YILLIK PROGRAMLAR VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRÜ	
SALİH KÖSE –	58
İZZET ÇETİN (Ankara).....	58
SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul).....	62
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	64
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	68
MEHMET MUŞ (İstanbul).....	72
SÜMER ORAL (Manisa).....	74
MEHMET MUŞ (İstanbul).....	75
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	75
SORULAR VE CEVAPLAR	75
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	75
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	75
MÜSLİM SARI (İstanbul)	76
İZZET ÇETİN (Ankara).....	76
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	77
VAHAP SEÇER (Mersin).....	77
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	78
SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul)	78
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	78
SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT	91
MÜSLİM SARI (İstanbul)	97
SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta).....	97
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	97
RECAİ BERBER (Manisa).....	99
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	100
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	101
İZZET ÇETİN (Ankara).....	102
MÜSLİM SARI (İstanbul)	103
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	106
SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT	107
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	111
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	111
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	112
SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT	112
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	112
SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT	113
PROGRAMLAR VE ÖNERGELER.....	114
Kapanma Saati: 23.29	114

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

24 Ekim 2013 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.06

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 3'üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde 2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı, 2012 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı ve Sayıştay Tezkerelerinin tümü üzerindeki görüşmeler vardır. Alınan karar gereğince öncelikli olarak talep eden komisyon üyelerine yirmişer dakika, daha sonra da komisyon üyesi olmayan milletvekillerine beşer dakika ile söz vereceğim.

Görüşmelerimize başlıyoruz.

Buyurun Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli basın mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; 2014 mali yılı bütçe kanunu tasarısı üzerinde kişisel görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz aldım. Bu vesileyle hepinizi selamlıyorum.

Bütçe hakkı, kamu gelir ve giderlerinin çeşit ve tutarını belirleme yetkisinin kime ait olduğu konusunda 1215 yılında Magna Carta ile başlayıp yüzyıllarca devam eden mücadelelerin sonucunda halkın bütçe üzerinde elde ettiği bir hak olup, halkın, temsilcileri aracılığıyla, yürütme organının vergi toplamasına izin verme ve harcama yapmasına da onay vermesidir. Halk bütçe hakkını temsilcileri aracılığıyla, yani parlamentolar eliyle kullanmaktadır.

Parlamentolar bütçe hakkını, bütçe ile kesin hesap tasarılarını yasalaştırarak ve bütçe uygulamalarını denetleyerek kullanmaktadırlar. Bu çerçevede Türkiye Büyük Millet Meclisi de bütçe hakkını tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları adına kullanmakta, bütçe ile kesin hesap tasarılarını yasalaştırmaktadır. Bütçenin denetimi yani kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığının ortaya konması ise Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Sayıştay tarafından yerine getirilmektedir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Var mı öyle bir şey?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Olması gereken bu iken ülkemizde son yıllarda olan ise çok farklıdır. Önceki yıl bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin kesin hesap kanun tasarısının bütçe kanun tasarısı görüşmelerinin gölgesinde kaldığı yetmezmiş gibi, bütçe uygulamalarının Sayıştay aracılığıyla denetimi de artık ne yazık ki kâğıt üzerinde kalmıştır. Bütçe kanun tasarısını ise bildiğiniz gibi bizler ne dersek diyelim AKP iktidarı dikkate almamakta, sayısal çoğunluk her şeye üstünde görülmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ne yazık ki, bütçe hakkını kullanamamaktadır. O bütçe hakkı ki, demokrasilerin temeli, halkın kutsal emanetidir. Evet biliyorum, bu Meclisin bir üyesi olarak bunu söylemek ne kadar hazin, ne kadar üzücü olsa da gerçeği bir kez daha, yüksek sesle ifade etmenin zamanı gelmiştir. Denetim istemeyen, hesap vermek şöyle dursun, bilgi dahi vermeyen AKP iktidarının son kurbanı Meclisin bütçe hakkı olmuştur.

Geçtiğimiz yıl olumsuz başka bir ilke, parlamenter demokrasi adına -tabiri caizse- bir utanca imza atarak, Sayıştay raporları olmaksızın bütçe ve kesin hesap tasarılarını Meclise götürürken AKP, yine 2012 yılında 6353 sayılı Kanun'la bu yönde bir adım daha atmış; "yerindelik denetimi yapılamaz." bahanesi ile kamu kuruluşlarının denetiminde ekonomiklik, verimlilik, ölçülülük gibi kıstaslar açısından raporlamanın, görüş ve öneride bulunulmasının önüne geçmek, Sayıştay raporlarının Meclise sunulmasını engellenmek istemiştir. Ancak, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Sayıştay özelinde parlamentoya, bütçe hakkına yani halk iradesine yapılan bu açık saldırının Anayasa Mahkemesine götürülmesi sonucu Anayasa Mahkemesi Cumhuriyet Halk Partisinin gerekçelerini uygun görerek söz konusu düzenlemeleri iptal etmiştir. Ne demiştir Anayasa Mahkemesi? O çok övülen ve övünülen, bugün itibarıyla ülkenin yararına hizmet ettiğini açıklıkla belirtilen Anayasa Mahkemesi "Yasama organının, yürütme organı üzerindeki bütçe denetimi büyük ölçüde Sayıştay tarafından yapılan bu denetimlere dayanmaktadır. Dolayısıyla, yasama organının işlevini etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütmesinde Sayıştay denetiminin önemi yadsınamaz. Öte yandan Sayıştay denetimi, demokratik devlet ilkesinin bir gereği olarak yürütmenin halka ve yasama organına hesap verme sorumluluğunun işlevselleştirilmesinin en önemli araçlarından biridir." demiş.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

Bu iptal kararı ile denetimi ortadan kaldırma amacına ulaşamayan AKP İktidarı daha sonra Nisan 2013'te 123 milletvekilinin imza attığı bir kanun teklifi ile Sayıştay'ı tamamen bitirmeye yönelmişse de başta Cumhuriyet Halk Partisi olmak üzere pek çok kesimden şiddetli tepki alınca geri adım atmış, kanımca şimdilik vazgeçmiştir. "Şimdilik" diyorum zira AKP'nin zihniyetinde değişiklik olmamıştır. Nitekim, Sayıştay'ı bitirme planı Anayasa Mahkemesine takılan, bu yönde kanun teklifini yasalaştıramayan AKP'nin emrindeki yürütme bu kez de Sayıştay denetçilerine gerekli bilgi ve belgeleri vermeyerek denetimi fiilen engellemiştir. Evet, yanlış duymadınız. Pek çok Bakanlık, kamu kurumu kanun hükümlerine aykırı olarak Sayıştay denetçilerinden bilgi, belge kaçırmış; kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığının denetimi ne yazık ki yapılamamıştır. Sayıştay'ı bitirmek, denetimden kaçmak için bu ne azim, bu ne inat? Kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığının bağımsız ve tarafsız şekilde denetlenmesi neden sizi bu kadar rahatsız ediyor, neden size dert oluyor? Yolsuzluklara davetiye çıkarmak için mi? Yolsuzlukları örtbas etmek için mi? Akla gelenler açık ama artık bu kadarına da doğrusu inanmak istemiyorum. Oysa Parlamento adına denetim yapan Sayıştay'ın güçlendirilmesi hem parlamenter demokrasinin hem de hukukun gereğidir, kamu harcama reformu için de elzemdir.

Nitekim, 2010 yılında yasalaşan Sayıştay Kanunu Teklifi'nde AKP Grubu adına imzası bulunan Sayın Bekir Bozdağ, Sayın Suat Kılıç, Sayın Nurettin Canikli, Sayın Mustafa Elitaş dönemin grup başkan vekilleri olarak teklifin genel gerekçesinde bakınız ne diyor: "Hesap verilebilirliğin ve saydamlığın sağlanarak kamu kaynaklarının etkin, verimli ve tutumlu bir şekilde kullanılabilmesini gerçekleştirmek Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve adına denetim yapan Sayıştay'ın temel işlevlerindendir. Sayıştay denetimlerinin kamu mali yönetiminde saydamlığın sağlanması ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesinde oynadıkları rolün önemi ülkemizde ve uluslararası camiada her vesile ile vurgulanmakta olup bu hususlar aynı zamanda yolsuzlukların önlenmesi açısından da son derece önemlidir." İşte, AKP'nin karakteristik özelliği; söylem farklı, eylem farklı.

Anlaşıyor ki sözüm ona "3Y" ile; yasaklar, yoksulluk, yolsuzluk ile mücadele etmek için yola çıkan AKP iktidarı yolsuzluklarla bırakınız mücadele etmeyi onların üstünü kapatmanın altyapısını oluşturmaya karar vermiştir. Demek ki iktidar böyle değiştiriyormuş kimilerini. Dün "3Y"ye karşı ortaya çıktıklarını söyleyenler bugün onlarla yürürken anlıyoruz ki aslında "3D"ye yani demokrasiye, diyaloga ve denetime karşılanmış. AKP'yi "3Y" değil bu "3D" rahatsız ediyormuş. İktidar olana dek "3Y" ama iktidar olunca "3D"ye karşıtlık. İşte özeti budur. Dolayısıyla, bu bütçe görüşmeleri aslında AKP'nin katlettiği bütçe hakkının, Sayıştay denetiminin cenaze törenidir. Evet, iyi bilirdik maktulü, katilini ise iyi biliyoruz!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah rahmet eylesin!

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bugün burada Sayıştay tezkereleri üzerinde görüşmeler yapıyoruz. Ancak, görüyorum ki Hükümet Sayıştay tezkeresiyle kısa dönem askerliği birbirine karıştırmış gözüküyor. Sayıştay raporlarına bakıyorum sadece ve sadece 3 sayfa. Sonuç bölümünde "Kurum bize bilgi ve belge vermediği için değerlendirme yapamıyoruz." diyor. Aslında Hükümetle Sayıştay yönetimi anlaşmalı olarak birbirine pas atıyor, biz de bunu yedik ya!

Gelelim 2014 bütçe tasarısının hazırlanışına. AKP iktidarının 12'nci 5018 sayılı Kanun ile hayata geçirilmek istenen yeni kamu mali yönetim anlayışının 9'uncu bütçesi olan 2014 bütçesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda yer alan takvim dikkate alınmamıştır. Eylülde yayınlanması gereken Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan yine ekim ayında yayınlanmıştır. AKP Hükümeti her yıl yaptığını ne yazık ki bu yıl da tekrarlamış, bu takvime uymayarak kendi çıkardığı ve sonra yine kendi değiştirdiği kanunu hiçe saymaya ne yazık ki devam etmektedir. "Zamanında yayınlanamıyor." diye bu belgeler, 2011'de Kanun hükmünde kararname ile takvim mayıs ayından eylüle çekilmiş ama henüz bu takvime dahi uyulamamıştır. Defalarca söyledik, uyardık, maalesef nafile; siz yine bildiğinizi yapmaya devam ediyorsunuz. Bu tablo bir Hükümete, bu ülkeye yakışmıyor ama anlaşıyor ki siz kendinize yaşıtılabiliyorsunuz.

Sorun sadece gecikme olsa iyi. Bir de öngörü ve isabet sorunu var. "Mayıs ayı Orta Vadeli Program için erken, önümüzü göremiyoruz, kredibilite açığı olmasın." diye takvim değiştiriliyor ama bakıyoruz Orta Vadeli Program hedefleri yine tutmuyor. Hep söylüyorum "Geç oluyor bari isabetli olsun." Bakınız, bu yılki Orta Vadeli Programda pek çok makroekonomik gösterge olumsuz anlamda revize edilmiş, ekonomideki başarının lafta olduğu bizzat programa yansımıştır. Zira, büyüme hedefi aşağı çekildi. Büyümede hedefler 2013'te yüzde 3,6, 2014'te yüzde 4 olarak açıklandı. Oysa geçen yıl yayınlanan OVP'nin ilk hâlinde büyüme 2013 için yüzde 4, 2014 yılı için ise yüzde 5 öngörülmüştü. Geçen yıl yüzde 4 hedeflenirken yüzde 2,2; bu yıl yine yüzde 4 hedeflenirken yüzde 3,6 büyüme gösteriyor ki vatandaşlara pembe tablolarla gaz verilirken, ekonomide fren takılı kalmış!

Enflasyon hedefi yükseltildi. Enflasyonda hedefler 2013'te yüzde 6,8, 2014'te yüzde 5,3 olarak öngörüldü. Oysa 2013 yılı enflasyonu yüzde 5,3, 2014 yılı için yüzde 5 öngörülmüştü. Bu durum 2013 yılı enflasyonunda yüzde 25 sapmayı ifade etmektedir. AKP'nin bir türlü öngöremediği enflasyon yükselmeye devam ediyor. Üstelik yıl sonu enflasyon yüzde 7'leri aşarsa kimse şaşırmasın.

İşsizlik oranı yükseltildi. OVP metninde işsizlik oranı 2013'te yüzde 9,5, 2014'te yüzde 9,4, 2015 yılında yüzde 9,2 olarak tahmin edildi. Oysa önceki OVP'de 2013 yılı işsizlik oranı yüzde 8,9 olarak tahmin edilmişti. 2014 işsizlik tahmini yüzde 8,8, 2015 yılı tahmini ise yüzde 8,7 seviyesindeydi. Bu işsizlik tahminleri gösteriyor ki AKP döneminde işsizlik bu milletin kaderi hâline gelmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Üstelik bu öngörüsüzlük durumu bu yılki Orta Vadeli Programla da sınırlı değil. 2006 yılından beri yayınlanan orta vadeli programlara baktığımda görüyorum ki tam yedi yıldır, örneğin ne büyümede ne cari açık düzeyinde tek bir OVP tahmini gerçekleşmemiştir. Diğer makro ekonomik göstergelerin de pek bir farkı yok bu anlamda. Ee, şimdi tablo buyken, neyin öngörüsünden, neyin güveninden söz ediyoruz. Açıktır ki AKP ekonomi yönetimi önünü göremiyor.

Önceki gün Sayın Bakan bütçe tasarısının sunumunu noktalarken bu bütçeyi mali disiplini sağlamak, cari açığı azaltmak, tasarruf oranını artırmak, gelir dağılımında adaleti sağlamak amaçlarıyla hazırladıklarını söyledi. Keşke öyle olsa, keşke bütçe böyle sonuç verse Sayın Bakanım. Ancak maalesef AKP ekonomi yönetiminde tam da söylenen bu alanlardaki sorunlar derinleşmiş ve kronik hâle gelmiş, yeni sorunlar ortaya çıkmıştır.

AKP döneminde ülke ekonomisi büyüme-yüksek cari açık ikilemine mahkûm edilmiştir. Rekor düzeydeki cari açığı frenlemek için ülke yüzde 2 büyümelere razı noktaya gelmiştir. İşte bu yıl da büyüme yüzde 3'lerde olacak. Artık buna yumuşak iniş, uçaktan karayoluna geçiş değil de karayolundan yaya yoluna geçiş denir zannediyorum. Büyümede tablo karanlık, sorun derin ve ciddidir. Zira düşük ve kalitesiz bir büyüme ile karşı karşıyayız.

Söyle ki: Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 4,4 büyümüştür. Ancak büyümenin bileşenlerine bakıldığında büyümenin sağlıklı, dengesiz olduğu, dolayısıyla sürdürülebilir olmadığı açıkça görülmektedir. İç talebe ve yüksek kamu harcamasına dayalı, üstelik özel kesim yatırımlarının düştüğü ancak günü kurtarabilecek bir büyüme kompozisyonu ile karşı karşıyayız. Yüzde 4,4'lük büyümenin 3,4 puanı özel tüketimden, yüzde 2,2'si yüzde 15,5 artan kamu harcamalarından. Özel yatırımlardaki düşüş devam etmiş, net ihracat büyümeyi 3,1 puan aşağıya çekmiştir. Yani AKP Hükûmeti yine kolay olana sarılmış, büyüme olsun diye iç talebe dayanmayı ve o da yetmediği için kamu harcamalarını artırma yoluna gitmiştir. 2014 yılı seçim yılı olduğu için kamu harcamalarının böyle devam edeceği ve bu büyüme çizgisinin devam ettirileceği görülüyor ancak unutulmasın ki, kamu harcamaları ile bir yere kadar gidilebilir, artan faizler dolayısıyla iç talep, ikinci yarıda ilk altı ayın altında seyredecek, özel tüketimin büyümeye katkısı azalacaktır.

Üstelik büyümede kayda değer bir ilerleme sağlanamıyor iken öte yandan cari açık da yüksek seyretmektedir. Nitekim AKP yetkilileri de cari açığın yüksek olduğunu kabul etmekte ancak yönetilebilir olduğunu söylemektedirler. Ben yönetilebilir olduğu konusunda aynı iyimserliği taşıyamaktayım. Zira küresel ekonomi Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin aleyhine olan yeni bir aşamaya girmekte, dünya ekonomisindeki bol likidite dönemi yerini küresel düzeyde mali sıkışmaya bırakmaktadır. ABD ekonomisinde ortaya çıkan iyileşmeye ve toparlanmaya bağlı olarak Amerikan Merkez Bankası (FED) parasal genişlemeyi sonlandıracaktır. Bu durum ise sermaye girişlerine bağımlı ülkeler açısından yeni bir dönemi ifade etmekle birlikte, olumsuz etkilenecek ülkelerin başında Türkiye gelmektedir.

Dünyadaki bol likiditenin cazibesine kapılan AKP kolay, görünüşte iyi ancak sürdürülebilir olmayan döviz girişine bağımlı, yurt içi tasarrufları eriten bir büyüme modeli ile ülkeyi yönetmeye devam etmektedir. Nitekim gelişmekte olan ülkemizin sağlıklı, kalıcı büyümesi için zaruri olan ve bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde ortalama yüzde 30'ları aşan tasarruf hacmi, AKP döneminde tarihin en düşük seviyelerine inmiş, âdeta dip yapmıştır. Yurt içi tasarrufların millî gelire oranı 2002'de yüzde 18,6 bugün bu oran yüzde 12'lere düşmüştür. Yani Türkiye'de iç tasarruf yok denecek kadar az ve ekonomi dış kaynağa, cari açığa mahkûm hâle getirilmiştir.

Türkiye gibi kronik bir cari açık problemi yaşayan ve bu açığı da büyük ölçüde kısa vadeli sermaye girişleri ile kapatma yolunu izleyen bir ülke için önümüzdeki dönemde cari açığın finansmanı iyice zorlaşacaktır.

Ekonomisi cari açığa dayalı olan Türkiye, önümüzdeki dönemde finansmanı nasıl bulacaktır, hangi koşullarda bulacaktır, finansman maliyeti artmayacak mı? Sıcak para da azalınca cari açık nasıl finanse edilecek? Cari açık vermeden büyümeyi nasıl sağlayacaktır bu iktidar? Henüz AKP'nin ekonomi kurmaylarından, küresel mali sıkışmada cari açığın nasıl finanse edileceği, bundan önceki on bir yılda alışıldığı şekilde ucuz ve bol dövizin nasıl bulunacağı, yaratılan büyüme cari açık sarmalı çerçevesinde cari açık küçülürse büyümenin nasıl sağlanacağı gibi ekonominin temel seyrine ilişkin kritik bu hususlarda bir açıklama yapılmamıştır. Üstelik yurt içi tasarrufların da kısa vadede yeterli hâle gelmeyeceği açık. Maalesef likiditenin bol olduğu, piyasalara paranın bol kepçe verildiği, dış finansmana erişimin kolay ve ucuz olduğu yılların yeterince iyi değerlendirilemediği, yüzde 5'i bulmayan on bir yıllık büyüme ortalamasından bugün daha net olarak fark edilmektedir sanırım. 2013 büyümesi yüzde 3,6 alındığında ortalama 4,9 oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ilave süre vereceğim efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Şimdi izninizle, 2014 bütçe büyüklüklerine ilişkin görüşlerimi paylaşmak istiyorum.

2014 yılı için bütçe gelirleri 403,2 milyar TL, vergi gelirleri ise 348,4 milyar TL olarak öngörüüyor. Vergi gelirlerinin kompozisyonuna baktığımızda ise iadeler dâhil bir tutarın 101,4 milyarının gelir üzerinden, 9 milyarının servet üzerinden ve geri kalan 237,5 milyarının ise harcama üzerinden alınacağı görülmektedir.

Beyana dayalı gelir vergisi toplamı sadece 4 milyar TL'dir. Bu öngörülen vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 1,15'ine tekabül etmektedir. Daha düşündürücü olan ise vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 68'inin 2002 yılında yüzde 64'ü olarak devralınan dolaylı vergilerden oluşmasıdır. Kayıt dışı ekonominin sonucu olan bu durum, maalesef ülke olarak vergi sistemimizin ne kadar sorunlu olduğunu da gözler önüne sermektedir. Nitekim Sayın Bakan da bu durumu ifade etmiş, asıl

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

sorunun doğrudan vergi yani gelirden ve servetten vergi toplayamamak olduğunu bizzat itiraf etmiştir. Peki ama Sayın Bakan, on bir yıldır iktidarda olan AKP iktidarı değil mi? Bu alanda neden yol alamıyorsunuz?

Başka arkadaşlarımızın da zamanını almamak üzere sözlerime burada son veriyorum ve 2014 yıl bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, bu bütçeye emeği geçen başta Maliye Bakanlığı olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

Sayın Günal, buyurunuz lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Baştan 2014 bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. Ama başlangıcımız pek hayırlı olmadı. Önceki gün biraz daha kalabalık ve ilgi nedeniyle tam, söylediklerimiz herhâlde anlaşılamadı diye düşünüyorum. Çünkü Sayın Bakan da konuşmasında, konuşma metninde daha doğrusu -arada irticalen de birkaç cümle bize söyledi ama- esasen bir savunma pozisyonunda oldu.

“Biz bu bilgileri verdik, hatta onların istediği tarzda verdik ama onlar hâlâ yok diyor.” diye böyle bir...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Öyle bir şey demedi Sayın Bakan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, kabul etmediler diye...

RECAİ BERBER (Manisa) – Öyle demedi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burada var... Burada var...

“Biz kendilerine o tabloları istenen istenen şekilde de verdik ama böyle olmuyor, ayıklayamıyoruz, 25 milyon, oraya uyamayacağımızı söyledik, tamamını ama istenenlerin çoğunu verdik. 25 milyon veri verdik.”

Şimdi, benim anlamadığım bir şey var Sayın Bakanım. Binlerce sayfalık sizin “25 milyon veri.” dediğiniz şeylerle ilgili nasıl girileceğine dair genelgeler var yönetmeliğin ötesinde. Türkiye’de “Muhasebe Standartları Kurumu” diye bir kurum var. Yeni de değil yani on yıldan fazladır faaliyet gösteriyor. Siz dokunduğunuz zaman o tuşlara tamamını bir araya sort edebilecek bir eğer şeye ulaşamamışsanız, yok VEDOP’tu, yok UYAP’tı, yok bilmem neydi demenin bir anlamı yok. Gerçi Türkiye’de henüz seçmen sayısını, nüfus sayısını bilemeyen, ne olduğunu açıklayamayan bir idare var ama. Yani şimdi burada benim aklım ermiyor. Siz diyorsunuz ki: “Efendim, tapusu bizde, ötekisi borç...” E, bunları istemiyorlar ki. Yani sadece o mudur yani bu raporların yazılmaması veya yazılan raporların üç sayfaya, beş sayfaya indirilerek copy-paste yöntemiyle... Bu kadar saygısızlık, bu kadar ilgisizlik olur mu? Tamamen, paragraflar dahi aynı şekilde geliyor. Sadece kurumun görevlerini yazıp göndermişsiniz. Dün öyle dedikten sonra tekrar baktım raporların çoğuna. Bakın, böyle yan yana tutup gösteriyorum; paragrafların büyüklüğü, her şeyi aynı Sayın Bakanım. Sadece bakanlık ismi değişiyor...

RECAİ BERBER (Manisa) – Onlar ayrı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Berber, sen gelince konuşursun. Yirmi dakikan var, gözünü seveyim...

Şunlara yine bakmadın demek ki, bakmadın...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, bu sene sabote etme.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O değil, kaldırdığını bırak. O da değil... Hah, getir bakalım...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne var orada Sayın Berber?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika Sayın Aslanoğlu. Bak, anlatmalık değil, bakın... Ben sana bir şey söylüyorum, yan yana...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben seni sabote etmedim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben söyleyebilirim Mevlüt Ağabey, dur, acele etme.

Bak, yan yana koy iki sayfayı. Arkadaşlar, basın mensuplarına birazdan yan yana fotokopilerini koyayım. Yahu, copy-paste yapmışın kardeşim, hiçbir şey yok. Sadece bakanlığın web sitesinden kurumun görevlerini almışsın...

RECAİ BERBER (Manisa) – Denetimden gelmediğin için böyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen başlamadan ben de denetçiymdim merak etme yani...

RECAİ BERBER (Manisa) – Öyle yapıyordun...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle mi yapıyordum?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne kadar çok bilmiş adamsın. Bir sus! Sen de dinle.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bana bir tane rapor getir bu seneninkiler hariç. AKP döneminde dahi böyle bir rapor çıkmış mı, çıkmamış mı Sayıştayda? Bir tane rapor getir bana. Bak, bırak... YDK’dan, Sayıştay’dan, eski YDK’dan...

RECAİ BERBER (Manisa) – Önceki dönemlerde böyle denetim yoktu ki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hah, işte, böyle bir denetim yok.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yok. Doğru, doğru...

RECAİ BERBER (Manisa) – Eski dönemlerde böyle denetim yoktu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Doğru, doğru...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayıştay denetiminin de içine ettiniz zaten...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – “Böyle”ye gerek yok, denetim yoktu.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Berber...
RECAİ BERBER (Manisa) - Geçen dönemde denetim yoktu.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Berber, bak, ben tek tek söylediklerimi gösteriyorum. Varsa bir itiraz diyorum ki...
RECAİ BERBER (Manisa) – Var...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya, sen bir Allah aşkına sus yahu!
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gel burada, hiç olmazsa “Sus.” da, bari “Hiç olmazsa biliyor.” desinler yani “Denetçi.” desinler.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sus ya! Yanlış olan bir şeyi savunmak sana yakışmıyor.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak sen denetçisin, susarsan “Biliyor.” derler, konuşursan...
SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Aslanoğlu, var olan yapıyı siz bilirsiniz.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak, yan yana koyuyorum. Bak, göremiyorsan buradan göstereyim. Paragrafların her şeyi aynen kopyalanmış. Yanına getirip göstereyim.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, yok, oradan görür.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Göremiyor.
Şimdi, arkadaşlar...
BAŞKAN – Sayıştaya soracağız tabii ki, biraz sonra gelecekler.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayıştay meselesi değil, Sayın Bakan burada.
İZZET ÇETİN (Ankara) – İyi polis, kötü polis oynuyorsunuz.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz, Sayın Bakan burada. Bu bütçenin sorumlusu, Hükûmet adına, Meclis adına, Plan ve Bütçe Komisyonu burada, Hükûmet adına da Sayın Bakan.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Lütfi Elvan sorumlu değil mi? Evet, baş sorumlusu sensin.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani Komisyonumuzun başkanı olarak burada bir şey varsa arkadaşlar...
Sayın Başkanım, benim süreyi geçirtiyorsun bu arada.
BAŞKAN – Konuşuyorsunuz ama...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben konuşuyorum ama ben bir tane konuşuyorum, arkadaşlar beş tane söylüyor.
Şimdi, değerli arkadaşlar, burası... Ben şunu anlamıyorum: Ya bize demin arkadaşların dediği gibi “İyi polis, kötü polis, bilmem ne...” değil. Bakın, burada bir denetim yapılacak mı? Yapılacak. Şimdi, Allah rızası için şunu söyleyin, “Yetişmedi, olmadı.” deyin. Bunun gene bir mazereti var ama onu geçen sene söylemişsiniz ama burada “Yetişmedi, olmadı, veri yok...” Ben bugünün çağında, bu veri, her şeyin ambarlarının çalıştığı, e-devlet bilmem ne diye senelerdir konuştuğumuz bir ortamda, bütün kayıtların elektronik olduğu bir ortamda, kusura bakmayın, yani vergi beyannamesinin de elektronik doldurulduğu, her şeyin, haczin elektronik olduğu bir ortamda benim aklım ermiyor, kusura bakmayın.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber çağ dışı mı kalmış?
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani bilemiyorum. Benim aklım ermiyor, ben çağ dışı kalmışım.
RECAİ BERBER (Manisa) – Biraz sonra anlatacağım...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, buradaki olay, bir rapor hazırlandığı zaman Sayın Berber gayet iyi bilir, kendisi bir KİT’in başında çalışırken oraya gelip Danıştaycılarının hazırladığı raporlar sadece özeti, kamu iştirakleri raporunun özeti, genelinin özeti bu kadar. Bunun 2 misli raporlar çıkıyor. Elimde benim 5-6 tane var. Şimdi ağırlık olmasın diye getirmedim.
SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Rapor kalın olunca iyi oluyor demek ki. Hayret bir şey yani.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır. Kalın değil, içerisinde ne kadar fazla bilgi, doğruluğu yanlışlığı ayrı, ne kadar çok konunun denetimden geçtiğini anlatmaya çalışıyorum. Yani baştan sona iş akışlarından, ekonomik durumundan, vergi tablosundan, hepsinden yapılan faaliyetlerin denetlendiğini söylüyorum.
Sayın Berber öyle söylüyor ama benim ilk başladığım yer Merkez Bankasında Mali Tahliller ve İstihbarat birimiydi. Sadece kamu kurumunu değil, bütün özel sektörün bilançoları da elimizden geçiyordu bütün sektörlerin yani ne olup bittiğini, kredi bile olup olmadığını denetliyorduk.
Onun için, bakma yani...
SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Efendim, meslek taassubu içerisinde bu şovu bırakın.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman söylemesin. Oraya söyleyin, sataşma yapmasınlar efendim.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Mehmet Bey şov yapmaz. Lütfen bunu geri alın.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sadi Bilgiç alışkın şov yapmaya da onun için. Benim muhatabım orası değil, ben şimdi Sayın Bakana söylüyorum.
Sayın Bakanım, siz bunun bir kısmını kısmen itiraf ettiniz, dediniz ki: “Biz söyledik, yaptık ama şu anda şekil şartına uymuyor.” Peki, ne zaman uyacak? Biz bu kanunu çıkaralı kaç sene oldu. Yani “Böyle bir çağda.” derken onu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

kastediyorum. Bizim bu çağda, böyle bir ortamda bunu nasıl yapacağız da kendi aramızda eğer bu raporun gerekliliğini ortaya koyamazsak, bunun böyle olmadığını...

Şimdi, arkadaşların söylediği bir iktidar taassubu, bunun olmadığını hepsi biliyor, bağırımlarının nedeni de o. Beş sayfalık raporun sadece dört satırında denetim görüşü olur, onun da sadece bakanlık adı değişirse bu raporunuz yok demektir. Bunu yapıp da bize göndermek hakarettir. Desin ki: "Kardeşim, biz bu sene rapor vermiyoruz." desin, söylediğimiz odur. "E biz size rapor gönderdik." Arkadaşlar da çıkıyor, rapor geldi. E bakıyoruz, böyle rapor olur mu? Söylediğimizin özeti bu. Diyecek ki: "Kardeşim, yine veri idare denetim sistemini biz kuramadık, Say2000 çalışmıyor, onun için de bize istediğimiz veriler gelmedi, kusura bakmayın, bu sene de size rapor yok." Bitti. Ama şimdi bunlara "rapor" dediniz zaman tartışma oradan çıkıyor.

Şimdi, peki, yüzlerce sayfa denetim raporları geliyor, Sayıştaya da soracağız. Oradan özetlenip geliyor. Siz Hükûmetin bir üyesisiniz. Tamam, Sayıştay Başkanı değilsiniz ama bütçeden sorumlu Maliye Bakanı olarak ve bütçe hakkının savunulacağı yer olan TBMM'yi de temsil eden bir milletvekili olarak bizim bu haklarımızı savunuyor olmanız lazım. Sizden şahsen istihdamımız odur. Yani öbür kurumlarda da eğer eksiklik varsa onlar için de aracı olmanız lazım. Dediniz "Sayıştayla toplantılar yaptık biz, birtakım çalışmalar yaptık, eksiklikleri gidereceğiz." Ha, demek ki hâlâ eksiklerimiz var, gideremiyoruz. Bizim kahrımız buradadır. Bunu "rapor" diye sonra da arkadaşlarımızın bize "Biz size gönderdik ya." deyip içerisine bakmamasından kaynaklanıyor.

Artı, tabii, bunun yanı sıra yapılmayan denetimler var. KİT Komisyonuna gelen o dış denetim çerçevesinde yapılan kamu iştiraklerinin raporlarının da buraya gelmesi lazım. KİT geliyor ama Sayın Başkanım. Sayıştayla beraber yapılan bu çalışmalarda KİT Komisyonuna gelen... Çünkü burada eğer bütçenin ekiyse, onlarla ilgili de bir şey varsa aslında onların da bizim Komisyonumuza -Sayın Berber aracı olsun, denetçi olarak- getirilmesini sağlasın, onlara da bakalım diyeceğiz ama hazır normal raporlar bile gelmeyince artık onları isteyemiyoruz.

Artı, burada gelen şeylerin içerisinde elimizde mahallî idareler genel faaliyet raporu İçişleri Bakanlığından gelen ama Sayıştaydan gelen bir mahallî idareler şeyi yok. Yani bize gelen bütçeyle beraber mahallî idareler faaliyet raporu var değerli arkadaşlar, bu yok.

Sayın Bakanım, eğer -dün okudum, Sayıştay Kanunu'nun 9'uncu maddesi, buradaki sorumluluklar 8'inci maddedeki sorumlulukları 9'da da yapmayanların sorumluluğunu- şu anda Sayıştay isterse "Eğer sizin verdiğiniz veri eksikse, sizin maaşınızın kesilmesini Sayıştay Başkanı talep edebilir; ilgili genel müdürün veya yetkili kime verdiyseniz bu verileri toplamakla, vermekle görevli olan arkadaşlarımızın 9'uncu maddeye göre maaşları yarıya kadar kesilir." diyor. Üç ay içerisinde veya niteliğine göre verilen süre içerisinde tamamlamazlarsa görevlerine son verilir." diyor. Bu kadar ağır bir şey var. Ya bunu buraya koymamak lazım veya ikincil düzenlemelerle bir şey yapmanız lazım. O düzenleme oradayken, 5018'de böyle görevler verilirken, Sayıştay Kanunu'nda bunlar yer alırken o zaman bir şey yapmamız lazım. Yani bütün kurumlar verilerini... Peki, verenler nasıl verdi? Bazı kurumların raporları var -eksik gedik o ayrı- onlar nasıl verdi ben bir de onu merak ediyorum. Bazı kurumların yok bazı kurumların var. Burada bakıyorum ama önemli kurumların çoğunun raporu yok gözüküyor yani daha doğrusu "raporu yok" dediğim yeri yok diyor. "Veremiyor"u neye göre yaptılar? Onların Hazineyle işi yok mu? Onlar borçlarını nereden alıyor? Onların gayrimenkulleri kendi adına mı? Sadece Maliye Bakanlığı adına konuşmuyoruz, bütçenin sorumlusu olduğunuz için... Diğer kurumlar, bunlar nasıl veremediler ben onu merak ediyorum. Bazı kurumlarda rapor var, bazılarında yok. O zaman yapılan raporlar ortadan kaldırıldı mı? Basında birçok şey yer aldı "Raporlar sansüre uğradı, 300-400 sayfalık raporlar 3-5 sayfaya indi, bazıları özetlendi, bazıları konulmadı İnternet sayfasına." diye, bunları da sormamız lazım.

Şimdi, mahallî idareler raporları, bakın Mahallî İdareler Genel Faaliyet Raporu var elimde, bunun içerisinde "iç denetim, dış denetim" diyor denetim kısmında. Dış denetimde ne yazıyor okuyayım size: "5018 sayılı Kamu Mali yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 68'inci maddesine göre dış denetim Sayıştay tarafından harcama sonrası yapılan denetimdir." Neymiş? Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün faaliyet raporu Sayıştay tarafından harcama sonrasında yapılan denetimdir. Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı genel yönetimin kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasıdır. Şimdi, burada denetlenmek nedir diye, mahallî idareler ile bunların bağlı kuruluş ve işletmelerinin mali iş ve işlemlerinin de harcama sonrası dış denetim kapsamında Sayıştay Başkanlığı denetlemektedir. Nereyi denetledi? Yani altı yıldır söylüyoruz "Kaç tane mahallî idareyi denetlediniz?" diye. Bu sene iyice kalkmış "Aşağıdaki tabloda gösterilmiştir." diyor. Şimdi, denetlenen hesaplarına ait bilgiler, 2012 yılında Sayıştay Başkanlığınca mahallî idarelerin denetlenen hesaplarına ait bilgiler, İl Özel İdaresi "tamamı denetlendi." diyor. Toplam kurum sayısı... İşte onu soruyorum bu mu doğru o mu doğru diye. Büyükşehir belediyesi 16 tane; büyükşehir bağlı kuruluşu 19'da 15 tanesi denetim kapsamına alınmış; il belediyesi, 65'te 63; büyükşehir bağlı ilçe belediyesinin 143'ünün 46 tanesi denetime alındı diyor. Yani, 324 mahallî idare kuruluşunun 221'i denetime alındı diyor. Bir tane rapor istiyorum, 221'den bir tane; Ankara Belediyesi ile İstanbul Belediyesinin raporunu bize göndersin. Yedi yıldır söylüyorum Sayın Bakanım. Bakın, az önce sizin de burada daha önce Bakanlığını yaptığınız Hazine Müsteşarlığının borç yönetim raporu önümüzde, arkadaşlarımız getirmiş. Defalarca Sayıştay

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Başkanına da sordum, İçişleri Bakanına da sordum, Hazine Bakanına da sordum. Şu anda vadesi geçmiş alacaklar 5,04 milyar, vadesi geçmiş. Bunun 4,8'i mahallî idarelere ait. Vadesi gelecek alacaklardan, henüz gelmemişlerden, toplamı 15 milyar, bunun 8,2'si yine belediyelere ait. Yani, vadesi geçmiş alacaklarımızın toplamda neredeyse beşte 5'ine yakını, yüzde 95'i, vadesi gelecek alacakların da on beşte 8'i, yarısından çoğu belediyelere ait. Şimdi, böyle bir ortamda hiçbir mahallî idare raporunu Sayıştay bana gönderemiyorsa, bırakın yani bakanlıklardan vazgeçtim, 20-30 milyar bütçesi olan belediyeleri denetleyip bize sonucunu veremiyorsa böyle bir denetim olur mu Sayın Bakan? Söylediğimizin özeti budur, bunda alınacak, kızacak bir şey yok. Ha, var, vermiyoruz ayrı. Bakın, burada yazıyor Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü kaç belediyenin... Ha, bitmiştir, bitmemiştir, üç alınmıştır, beş alınmamıştır, sonucu çıkmıştır, çıkmamıştır onu söylemiyorum ama bir rapor hazırlanmış olması lazım. Bunları bizden niye kaçıırıyorsunuz? Söylediğimizin özeti bu. Ben buradan bakın Bakanlığın raporundan bakıyorum, kendim söylemiyorum, Bakanlığın Mahallî İdareler Faaliyet Raporu'ndan söylüyorum. Dış denetim diye tarif etmiş "Sayıştay denetler." diyor.

Şimdi, bütçeye bakıyoruz, yine dostlar alışverişte görsün hikâyesi. OVP gene aynı oldu, standart ekim ayının 9'u, 10'una çıkıyor artık. Yani, geçen sene siz söylediniz "Biraz daha yaklaştırdık, KYK'yla eylüle çektik." ama yine çıkmıyor. Yani, bilmiyorum hep böyle. IMF'nin raporunu mu bekliyoruz, Avrupa Birliğinin değerlendirme raporu çıkacak diye mi bekliyoruz. O zaman mali takvim yılını değiştirsek mi, biraz ileri mi alsak anayasayı değiştirirken, nasıl yapacağız bilmiyorum. Yani, bekliyoruz, bekliyoruz, ekimin 9'unda hepsi birden yine Resmî Gazete'de çıkıyor. Geliyoruz, arkadaşlara söylüyoruz "9'unda çıktığı güzel ama 17'sinde geliyor, işte pazartesi günü akşamında siz "gönderdik" diyorsunuz, bize dağıtılması... Sırf bir de bunları bekliyormuşuz, Allah'ın işi yani "Niye bekliyoruz?" diyorum, Sayıştay raporu geldi, rapor yok. Onun için beklememizin bir anlamı yok, hiç olmazsa bir önceki haftadan gelebilirse... Defalarca söyledik ama yani dağıtım işi arkadaşlarımız gelince bir gün sonra dağıtıyor ama burada yine bakıp da hazırlanma şansımız bu kadar raporun arasında olmuyor. Siz konuşurken bir taraftan bakıyoruz.

Şimdi, geçen senede "Bu bütçe bu şekliyle olmaz, bu hedefler tutmaz, gerçekçi değil." dedik aynı şekliyle. Siz zaten kendiniz şimdi gelen şeylerde OVP'ye bakıyoruz, bütçeyle ilgili yaptığınız konuşmanın ekine bakıyoruz tutmamış. "Büyüme hedefi gerçekçi değil, bu şartlarda tutmaz." dedik "İyimser olsun." dediniz, şimdi yüzde 4'ten yüzde 6 beklentimiz şu anda, o da tutarsa yani tahminimiz o. Önümüzdeki yıl için yüzde 5 demiştik, şimdi yüzde 4'e düşürdük yeni OVP'de. Kişi başı millî gelirimiz aynı şekilde 500 dolar civarında bu sene, 700, 800 önümüzdeki sene düşmüş durumda. Ha, bunları yanlışlar diye demiyoruz, hedefleri koyarken bu kadar yüksek koyalım da tutturursak, tutturamazsak dediğimiz zaman inanırlılığımız kayboluyor. O koyduğumuz hedeflere bu sefer herkes 1 puan "4'se bu 3 olur, Hükûmet fazla söyledi." diyecek. Tekrar tekrar revize ettiğimiz zaman her sene, o zaman üç yıllık yapmamızın bir anlamı kalmıyor Sayın Bakanım, yani OVP'nin bir anlamı kalmıyor. O zaman her yıl o yılını yapmak gerekiyor. Yıllara sari yapmış olmamızın anlamı kalmıyor.

Enflasyonu 5,3'e çekecektik, siz 6,8'i iyimser bir şekilde şu anda bize söylüyorsunuz. Yani 1 puandan fazla bir... 1 puan derken tabii yüzde 20'den fazla bir sapma. "Ha, şartlar şöyle oldu, gerekçesi var, Merkez Bankası açıklıyor, Akaryakıt fiyatları şu oldu." o ayrı bir şey ama biz zaten o senaryolara bakarak iyi-kötü senaryolara göre zaten belli bir marjla bunları hazırlıyorduk. Şimdi 2014 hedefini de yine 5'ten 5,3'e çıkardık. Bu da iyimser eğer o şartlar devam ederse 6,8'i 5,3'e çekmek de bir sonraki yıl için de iyimser görünüyor.

Yani, işsizlik yine aynı şekilde 9'un altı olsun diye psikolojik olarak... Söylemiştim "Sırf psikolojik sınır, 9'un altına düşürdük." diyelim diye; yüzde 9,5'a tırmanıyor, bir yanda yüzde 8,8'den yüzde 9,4'e revize etmişiz. Ha, bunları şey için söylemiyorum, yaparken bu tahminleri gerçekçi olmadığını, fazla iyimser olduğunu... Kamuoyunu yönlendirmek için bunları söylemek başka bir şey ama o hedefleri tutturamadığımız zaman bütün makro dengelerimizin kayması ve gelir hedeflerimizle beraber gider de saptığı zaman ki siz başlarken "Bu bir seçim bütçesi değil." diye zaten başlarsanız bu tersinden "Vallahi bu, seçim bütçesi olacak ama idare edin." sonucu çıkar. Size "Seçim bütçesi mi?" diye sormadık ki. Başlangıç cümlesinde "Bu bir seçim bütçesi değildir." denildiği anda "Ne yapalım, seçim de var, biraz idare edeceğiz." sonucu çıkar, öyle algılanır. Çünkü, insanlar böyle bilinç altındaki şeyi en önce bir itiraf ederek söylerler. Bu mali değerleri söylememin nedeni o. Eğer denetimler açıklanmıyorsa, önümüzdeki seçim de mahallî idareler seçimiye bu kadar üzerinde durup da raporu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, sayın Günal, iki dakika süre vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Yani, şimdi burada bu yılın sıkıntılı geçeceği belli. Şunu anlatmaya çalışıyorum: Seçim yılı öyle ya da böyle bu denetimlerde açıklanmadığına göre bir şekilde siz ne kadar... Geçen sene söylemiştiniz "Ben söylüyorum ama bakanlar tam dinlemiyor beni, onun için bütçe açığını tam tutturamıyorum." diye. Dolayısıyla siz ne kadar Maliye Bakanlığı olarak kötü polisi oynamaya çalışsanız da bunları verecek devlet. Bu çerçevede de bu hedeflerin de bu sene tutturulması zor gözüküyor. Üretim hedefleri tutmadığı zaman ancak bir defalık gelirlerle iyimser bir şekilde oraya koymuşsunuz, özelleştirmeden taksit var diyoruz ama öbür taraftan da "Tasarruf açığını niye düşüremiyoruz?" diyoruz. Özelleştirmede şöyle bir raporu önünüze koyun, siz daha önce baktınız, onlarla ilgili de çalıştınız. Ne kadarını yabancıya vermişiz, ne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

kadar kâr transferi yapılıyor, o tasarrufu yerli olsaydı nereye yatırırды yani yeni yatırım yapar mıydı, Türkiye içinde kaldığı zaman tasarrufa doğru gider miydi diye bakmamız lazım. Doğal olarak o açığı da bir yerden kapatmamız lazım. Tasarruf açığı en önemli şeylerden birisi demişiz. Her seferinde söyledim: Tasarruf açığını kapatalım, güzel de gelirimiz artmadan, üretimi artırmadan nasıl yapacağız? İşte, işsizlik rakamlarında da görülüyor. Üretimi artırmadan ne tasarrufumuzu artırabiliriz... Sadece kredi kartına sınır koymakla bu iş olmaz. Birinci şartı üretimi artırmak, istihdam yaratacak üretimi artırmak ki hem tasarrufumuz artsın hem de öbür taraftan biraz daha işsizliği de azaltabilecek önlemler alalım. Aksi takdirde biz kendi kendimize burada konuşuruz. "Kredi limitini kısıtık." Sanki insanlar kredi kartına niye yükleniyor yani? Tüketim çılgınlığından mı? Ama ihtiyaçlar var, gelir yetmeyince bir şekilde kapatması lazım. Tasarruf açığını neyle kapatıyoruz? Başkasının tasarrufuyla. Onun üzerini neyle kapatıyoruz? Yurt dışındaki tasarrufla kapatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günal, lütfen tamamlayın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitiriyorum.

O zaman cari açığımız da artıyor, doğal olarak borcumuz da artmaya devam ediyor. Baktım burada, işte, belediyelerin borçlarını söyledim, son yıllarda artış oranı var, raporda var, mahalli idarelerin raporunda gösteriyor. Sürekli olarak –bir geçen sene 2011'deki şey hariç- artmış yani geçici olarak krizden dolayı herhâlde bazı şeylerde kısıtlama oldu, artışa devam etmiş. 2008'den bu yana 30'dan 45'e çıkmış belediyelerin borcu. Düşünebiliyor musunuz? Dört beş yılda yüzde 50 artış var, 1,5 katına çıkmış. Şimdi, bunu bir şekilde kontrol edemezsek, nereye gittiğini bilmezsek, denetim yapmazsak olmaz, söylediğim budur.

Sonuç olarak, eğer üretim odaklı, istihdam dostu bir büyüme stratejisi izlenmezse ve böyle Merkez Bankası üzerinden kavgalar yerine hakikaten de rekabetçi bir kur sistemi getirilmezse biz bu kavgaları yapmaya devam edeceğiz, hatta kabine içinde bakanlar siz birbirinize çatmaya ve çakmaya devam edeceksiniz ve vatandaşın sorunu da devam edecek. Burada hedefleri çok gerçekçi bulmadığımı tekrar söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İnşallah gerçekleşir diyorum ama şu anda da geçen yıl da -hani "Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir." diye bir lafımız var, amiyane- bu tabloya baktığımız zaman bunların da fazla iyimser olarak hazırlandığını görüyorum. Eksikliklerine rağmen hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. İnşallah önümüzdeki seneye kadar da adam gibi dört başı mamur Sayıştay raporları bize gelir. Sizler de o eksiklikleri, Say2000'i tamamlarsınız. Biz de önümüzdeki sene konuşmamızın büyük bir kısmını buna ayırmak zorunda kalmayız diyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günal.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlarımız, sayın basın mensupları, hepinizi selamlıyorum.

Önceki yıllara nazaran bu yılki bütçeyi değerlendirirken böyle önceki yıllardaki bütçeleri göz önünde bulundurduğumda aslında tanık olduğum en heyecansız bütçe olarak tanımlayabilirim. Yani heyecandan yoksun ve Sayın Bakanın da sunumunda bolca "Yapacağız, edeceğiz." söyleminin, retorığının esas alındığı bir bütçe yaklaşımı vardı.

RECAİ BERBER (Manisa) – 2014 bütçesi daha geride kalmadı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, daha önceleri hep 2002 miladınızды, şimdi 2014 miladınız oldu ama bu miladı da bugün konuşurken işin açıkçası 2023'ün için de revize edildiğini görüyoruz. Yani 2023'ün tutturulamayacağını beyan eden, bir şekilde itiraf eden bir bütçe yapısı. Tabii ki bu gerçekliği ifade edince, bu gerçekliği dile getirince mutlaka sizi rahatsız edecektir, rahatsız etmelidir de işin açıkçası çünkü bir hükûmetin kendi hedeflerini tutturamayacağını itiraf etmiş olması acı bir durumdur. Bu acıyı hissettiğinizi ben de düşünüyorum.

Tabii, ben de iki gün boyunca, hem ilk gün hem de bugün de sunumlarda ön plana çıkan Sayıştayın raporlarından başlamak istiyorum işin açıkçası. Şimdi, Sayıştay raporu tamam mıdır değil midir, eksik midir değil midir, ben işin o tarafından bakmıyorum işin açıkçası bu olaya. Ben Sayıştay raporlarının tamamına göz attım ve benim de anladığım bir nokta var. Sayıştay raporlarından: Sayıştay raporları esasında rapor değil, şikâyet dilekçesi olarak değerlendirilmek durumundadır. Sayıştay, Hükûmeti ve Hükûmetin uygulamalarını, veri gizleme tutumunu şikâyet etmiştir. Dolayısıyla, 135 rapor aslında rapor değil, 135 şikâyet dilekçesi olarak Komisyon gündemine girerse ve bu şekilde değerlendirilirse çok daha makbuldür çünkü Sayıştay bize sunduğu bu şikâyet dilekçelerinde "Hükûmetin 2012 yılı bütçe uygulamaları, mali uygulamaları ibra edilebilir durumda değildir." diyor bize. Şimdi, bu pencereden bakmak gerekiyor çünkü siz veriyi incelemediğiniz zaman, veri incelenecek pozisyonda sunulmadığı zaman ve Sayıştay raporu önümüze bu şekilde geldiği zaman bunun hukuksal karşılığı budur. Yani Hükûmet uygulamasının kendisi şikâyet konusu olmuştur Sayıştayca. Hükûmetin Meclisten veri gizleme, Meclise hesap vermeme tutumunu Sayıştay bir şekilde Komisyonumuza mevcut hâliyle gönderdiği belge, dokümanlarla şikâyet etmiştir. Komisyonun da bu şekilde bunu değerlendirmesi ve gündemine alması doğru olur diye düşünüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Şimdi, mevcut bütçeyi değerlendirirken, esasında bütçenin karakterine baktığınız zaman o heyecansız tutumunu, heyecansız tarafını değerlendirirken heyecanın dış faktörlerle bağlantısını göz önünde bulundurarak değerlendirmek lazım. Bütçe yaparken, ekonomimizi yönlendirirken, kendimizi sürece adapte ederken daha çok dış faktörleri rol modeli olarak kabul edip o dış faktörlere göre kendimizi kurguladığımız için dış faktörlerdeki grip durumu bizde de rahatsızlığa, hapşırma sebebiyet veriyor. Şimdi, genel olarak bu bütçenin yapılış şekli, yönetim mekanizması, konunun hedefleri itibarıyla örneklenen, rol modeli olarak tercih edilen Amerikan ekonomisiyle, Avrupa ekonomisindeki kötü gidişat, yalpalanma durumu bizde de otomatikman heyecansızlığa sebebiyet vermiş. Bu pozitivist yaklaşımlardan vazgeçmek gerekir. Doğru bir bütçe yapmak istiyorsanız, hedeflerinizi doğru koymak istiyorsanız öncelikle buradan kendinizi kurtarmanız gerekiyor. Bu bağımlılık durumundan vazgeçmek gerekiyor. Bu bağımlılık durumunu siz devam ettirdiğiniz sürece hedeflerinizi tutturma şansınız maalesef yoktur, olması ihtimali de yoktur yani bunu şey yaparken. İstatistiklerle önümüze konulan tablo tamamıyla bir oyundur. İstatistiklerin üzerinden bir rakam oyunuyla sürekli karşı karşıyayız ve bu rakam oyunuyla maalesef kamuoyu algısı yönetilmeye çalışılıyor. Pozitif entegre edilmiş, pozitif yöne yönlendirilmiş bir kamuoyu algısı sürekli yaratılmak isteniyor. Bu pozitif algı bir yere kadar dayanabiliyor. Bir yerden sonra kamuoyunda da tahammül sınırlarını zorlayan bir pozisyona geliyor. Şimdi, istatistik dediğiniz olgunun tamamı rakam oyunu dışında bir şey değildir ve maalesef Hükûmet bu konuda çok maharetlidir. Bu rakam oyununu çok iyi yapıyor. Rakam oyunları üzerinden de kamu algısı mühendisliğini bir şekilde başarıyor ama bir yere kadar geliyor. Bir yerden sonra siz sürekli umut aşılayarak, sürekli umut tacirliği yaparak kamuoyunu daha fazla idare edemezsiniz, kamuoyunu daha fazla zapturapt altına alamazsınız.

Bakın, bir örnek vereceğim size: Sayın Bakanın sunumunda vardı, genç işsizlere ilişkin veri, yüzde 18'lik bir veri deniyor. Veriyi verirken de Avrupa ülkelerine, OECD ülkelerine göre bir kıyaslama yapılıyor. Bu kıyaslamada ne kadar basamak atladığımıza vurgu yapılıyor. Gerçekten siz bu veriye inanıyor musunuz? Bu verinin gerçek tabloyu yansıttığına gerçekten inanıyor musunuz? O zaman kendinizi kandırıyorsunuz. Sayın Bakan ne diyor: "Biz son bir yıl içerisinde İşsizlik Fonu'na başvuran genç işsizleri baz alarak veri hazırlıyoruz." Peki sistemden, iş bulmaktan umudunu kesen genç işsizleri nereye koyuyorsunuz?

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Öyle mi dedi Sayın Bakan?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Var, burada var. "Son bir yıl içerisinde işsiz olduğunu beyan edenler baz alınarak bu yapılıyor." diyor. Umudunu kesen işsizleri nereye koyacaksınız? Son bir yıl içerisinde iş aramayan işsizleri nereye koyuyorsunuz, nasıl değerlendiriyorsunuz? Bakın, çok basit bir örnek yani buradan baktığınız zaman Feramuz Bey, kendinizi kandırdığınızı görürsünüz ben onu söylüyorum.

Şimdi, genel olarak istatistikler verildiğinde, ölümü gösterip sıtmaya razı etmek. Bugüne kadar bu şekilde toplumsal algı yönetildi ve rakam oyunuyla kendinizi avuttunuz. O nedenle heyecansız bir duruma geldi. Şimdiye kadar sürekli dedi, yok 2023'tü, yok 2018'di, 2016'ydı. Baktınız ki bunların hiçbirini tutmuyor, neden tutmuyor? Çünkü rol modellerinizde tutmadı ki sizde de tutsun. Amerika'da tutmadı, Avrupa'da işler iyiye gitmedi. Onlarda iyiye gitmeyince sizde de iyi gitmiyor. Bakın, size şey öneriyim, FED merkezi Tahtakale gibi algılanıyor Türkiye'de. Siz bize sunarken de öyle oluyor. Yani o kadar entegre olduk, bu kadar adapte olduk onlara, o kadar onlarla bağımlı şekilde kendimizi yönetir duruma geldik ki artık Amerika Merkez Bankasının merkezi sanki Tahtakale'ymiş gibi bir algı var.

İnsanlar Türkiye'de, gerçekten söylüyorum, Türkiye Merkez Bankasının başkanının adını bilmeyebiliyor ama Amerika Merkez Bankasının, FED'in başkanlığına kim geldi, kim gidecek günübirlik insanlar takip edebilir duruma geldi. Neden? Çünkü toplumu buraya adapte ettiniz. Rol modeli olarak tercih ettiniz ve o rol modeli çökünce sizler de hâliyle ruh çöküntüsü içerisine girdiniz, böyle bir problem var.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yürü arkadayız Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, bakın, istatistiklerdeki rakam oyunlarına bir örnek olarak size ifade edeyim. Hükûmet diyor ki: "Biz IMF'ye borcumuzu bitirdik ve IMF'ye borç verebilecek duruma geldik." Tamam, IMF'ye olan borç bitti. Bakın, Sayın Bakan'ın sunumundan ifade edeyim, sayfa 66. Lütfen siz de bir bakın, özel sektörün dış borcu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 165-166 milyar dolar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 252 milyar dolar, 252,4 milyar dolar. Peki bu borçların hepsi Hazine garantisinde değil midir?

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Yok canım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizin özel sektör, bu fonlarla ödeme yaptığınız zaman...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ülkenin borcu...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu, ülkenin borcu değil mi? Siz nasıl IMF borcunu bitirdiniz, 5 katına, 10 katına çıkardınız. Bugüne kadar, bakın, siz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dünya ekonomisinde...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi bir şey var, ya niye bu gerçeklerden bu kadar gocunuyorsunuz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Borcu artırdınız, kaç katına çıkardınız!

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Deyin ki “Borç yiğidin kamçısıdır, paşa paşa ödeyeceğiz.” Biz de anlayalım, yiğitlik yaptığınızı görelim. Onu deyin bari anlayalım. Bu borç ülkenin borcudur, bu kadar.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Buyurun Sayın Zozani.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Elmayla armutu karıştırıyorsun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Vallahi biz elmaya elma, domatese domates diyoruz da sizde hâlâ netleşmedi onu söyleyeyim yani. Geçtiğimiz dönemde bunun çok örneklerini gördük yani bu sepetin nasıl karıştırıldığını gördük.

Şimdi, biz, sadece işin eleştiri tarafını değil işin olması gerekenlerinin ne olduğunu da söylemek durumundayız. Şimdi, bir, sizin bu ekonomik modelde, uyguladığınız mali politikalarınızda, ekonomik modelde, bu kapitalist modelde bir, topluma şunu söylüyorsunuz: Bekleyin, zenginin durumu iyi olsa size de ekmek çıkar buradan.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Müthiş tespit vallahi helâl olsun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Zengin de durumu iyileştikçe toplumdan koptu, elitler tabakası oluştu. Hükûmetin bütün gayreti Türkiye’yi uluslararası pazarda sosyete kulübüne sokabilir miyiz, sokamaz mıyız. Türkiye ekonomisinin sosyete kulübüne girip girmemesiyle sorunlarının çözülebilir bir tarafı yoktur. Siz, bir, katılımcı bir ekonomik model uygularsanız, toplumu üretime katarsınız, üretimi artırarsınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Nedir o? Yaptıklarımız ortada zaten.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Söyleyeceğim, sizin yaptıklarınız onlar değil. Örnekleriyle size söyleyeceğim bunları Sayın Berber. Sizin yapmaya çalıştığınız olay bu değil. Tarım politikalarınızı gözden geçirin, Kars ilinde kaç tane entegre tesisi kapattığınızı bilin.

Bakın, mesele şu: Katılımcı ekonomik politikaları uygularsanız Türkiye’nin hayvancılık potansiyelini devreye sokarsınız. Örneğin sadece benim kentimdeki küçükbaş hayvan potansiyeli 2,5 milyon. Bunu devreye sokarsanız İstanbul’daki vatandaş eti 40 liradan yemez.

RECAİ BERBER (Manisa) – 20 liradan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 20 liradan yer. Peki bugün eğer vatandaş eti İstanbul’da 40 liradan yiyorsa ve biz ithal et yiyorsak nasıl bir katılımcı ekonomik model uyguladığınızı iddia ediyorsunuz?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – İthal yok, kurbanda bile gelmedi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Nasıl böyle bir model uyguladığınızı düşünürsünüz? Bakın, yıllardır siz tarımda toplulaştırma politikasını uygulamaya çalışıyorsunuz ama olmuyor. Hedefinizin yüzde 0,1’ine bile ulaşmış değilsiniz. Niye? Çünkü yöntem yanlış. Yönteminiz yanlışsa yönteminiz yanlıştır, başka yöntemler bulun. Toplulaştırmanın ancak bir yöntemle başarılı olma şansı vardır. Vatandaşın tapularını alıp birinde biriktirerek değil ancak ve ancak topyekûn o insanları üretime dâhil ederek bunu yapmanız mümkündür. Malatya kayısısı üzerine size bunun örneğini çok açık ve net verebilirim, çok açık ve net verebilirim. Ya da Manisa’daki elmanın ve armutun üzerinden bunu yapabilirsiniz, tütünün üzerinden bunu yapabilirsiniz.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Yapıyoruz zaten.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Neresini yapıyorsunuz? Toplulaştırmayı eğer gerçekleştirmek istiyorsanız tek bir yöntemi vardır: Toplumu üretime dâhil etmektir. Rant mekanizmalarını tekelleştirmek değildir. Bütün modellerde, bütün uygulamalarda zengini kayıran bir tutum içerisindedir. Siz, bu uygulamaları bertaraf edebilirsiniz çözebilirsiniz.

Tamamıyla erkek eli değmiş bir istatistiksel tabloyla karşı karşıyayız, tabloda görüyoruz. Kadın yok bu işin içerisinde, cinsiyet özgürlükçü bir yaklaşım yok bu işin içerisinde. Bakınız, kadın ana faktörünü dahi siz sadece doğuran kadın olarak algıyorsunuz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Estağfurullah.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Estağfurullahı yok bunun yani.

Sadece, bütün tartışmalarınızı bunun üzerinden şekillendiriyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kadından bahsettin Adil Bey.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, bu sistemde, kapitalist sistemde kadın sadece veznedar rolünü oynuyor, yanlış mı bu?

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Yanlış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Muzafer Bey’e mi soruyorsunuz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İlknur Hanım’a soruyorum. Kadın, bu sistemin veznedarı olma dışında sistemin neresinde, neresindesin?

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Haksızlık ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Zozani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Berber, tam olarak neresinde?

RECAİ BERBER (Manisa) – Tercih etmemiş.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Niye? Ha, bir dakika...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Adil Bey, sadece önünüzü gördüğünüzden Türkiye'yi göremiyorsunuz, sadece önünüzü görüyorsunuz. Geniş bakın, geniş düşünün.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Efendim, burası devlettir, devlet buraya gelip oturup gidiyor. Biz hepsini görüyoruz. Buraya baktığımız zaman, sizin...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biraz daha geniş bakın.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biraz daha genişinden bankadır, bankada da veznedar kadın vardır, başka nerede var? Onu söylüyorum size. Önce onu görüyorum, sonra burayı ifade ediyorum.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Hiç öyle bir şey yok.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şu anda uluslararası bankaların bile en az dört beş tanesinin başında genel müdür. Yapma şimdi.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Finans sektöründe kadınlar çalışıyor.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ya, niye hemen savunmaya geçiyorsunuz?

(Başkanlığa Sözcü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Sayın Zozani, siz soru-cevaba döndünüz herhâlde. Konuşmanızı lütfen tamamlayın.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Benim konuşmamın bitmesine daha on dakika var Sayın Başkan. Ben hiç konuşmadım ki, daha bitmedi. Bırakmadılar ki konuşalım yani.

BAŞKAN – Komisyona hitap edin. Karşılıklı soru-cevap gibi oluyor.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kadın ana faktörünü biz önemsiyoruz. Kadının ekonomik üretim içerisindeki yeri, ekonomik üretim safhalarındaki fonksiyonunu önemsiyoruz ve ön planda olmak durumundadır. Sadece yönetilen ve sadece devlette para toplayan fonksiyondan çıkarılıp yöneten mekanizmanın da içerisinde yer alması gerekir. Buna işaret etmeye çalışıyoruz. Zihniyete tepeden baktığınız zaman aşağıya nasıl yansıdığını görürsünüz. Bu gerçekliği diillendirmemiz sizi rahatsız etmesin. Bu toplumun yüzde 50'si eğer onlardan oluşuyorsa bu üretimin içerisinde de olmak durumundalar. Siz onları atıl duruma düşürdüğünüz zaman potansiyel...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Pozitif ayrımcılık yapıyorsunuz, farkında mısınız?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ha, bunu işsizlik verilerini aşağı çekmek için otomatikman onlar çalışamaz gibi bakıyorsanız o da bir bakış açısidir derim ama gerçeğin bu olmadığını ifade etmek isterim.

Şimdi, katılımcı bir ekonomik modeliniz yok, aynı zamanda ekolojik bir ekonomik modeliniz de yok. ODTÜ'de gördüğümüz budur, Gezi'de gördüğümüz budur. Ne ODTÜ'de ne Gezi'de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zozani, ek süre veriyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – ...yaklaşımlarınızın ekolojik bir tarafının olmadığını gördük. Şimdi inadına "Ağaç keseriz.", inadına "Doğayı tahrip ederiz." dersiniz sadece günü kurtarmış olursunuz. Asfaltı her yere yapabilirsiniz, asfaltı yer altına da döşeyebilirsiniz ama yer altında ağaç yetiştiremezsiniz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Dünya rekoru kırdık ağaç dikmede ya, Allah aşkına ya! Dünya rekoru kırdık ya. Vallahi hayret ya! Dünya rekoru kırdık ağaç dikmede ya.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Lafla... Lafla...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Onu biliyorsunuz Adilciğim ya.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hakkâri'de bir tane ağaç diktiniz mi? Adil Bey'i niye konuşturuyorsunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Diktiklerimizi çıkarıyorlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, bildiğimiz tek bir şey var, bu ülkede doğa tahribatı çiçeklerin rengine kadar yansımaya başladı, çiçeklerin rengi bile değişir duruma geldi. İklim değişmeye başladı yani sadece bu mesele değil. Bakın, vergilendirme sistemlerinize bir bakın, yüzde 85'i gelir vergisidir, kimden alıyorsunuz? İşçiden, emekçiden, memurdan vesaire, yüzde 85'i buradan. Kendi referanslarınıza dönün yani öze dönüşten kastımız budur. Bu toplumun kendi referanslarına dönelim diyoruz.

Hazreti Muhammed "Ticaret helaldir." derken kırkta 1'ini yoksula verin diye bunu söyledi.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Veriyoruz hep.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kime veriyorsunuz, biz niye görmüyoruz?

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Senin görme şansın yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani, maalesef "Kırkta 1'ini verebilecek durumdayım." dedi de...

BAŞKAN – Sürenizi tam ekonomik kullanın efendim.

Buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Zozani, o en alt sınırdır.

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Zozani, iki dakika da ben vereyim size.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

Buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani, demokratikleşmeye yönelik olarak vurgular yaparken işte Türkiye son kırk yılda, hatta son otuz yılda Kürtlerle savaşta yaklaşık 400 milyar dolar doğrudan...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Kürtlerle niye savaşacak ya? Nerede savaştı ya?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kürtler bizim kardeşimizdir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman git Nusaybin'deki duvarın önünde dur Mevlüt Bey. Böyle tek taraflı kardeşlik tanımlamayın lütfen. Nusaybin'deki duvara gidin, karşı çıkın, eyvallah.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Kim dedi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Nusaybin'de şu anda Kürtler arasında örülen duvara gidin karşı çıkın, orada durun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beraber gidelim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yarın gidelim. Ayın 7'sinde oradayız ama gelmezsiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 7'sinde bütçe varsa...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – CHP sizden ibaret midir?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – E buyurun, davet ediyoruz. Gidip birlikte o kardeşliği orada ifade edelim.

BAŞKAN – Sayın Zozani, sadece Cumhuriyet Halk Partisini hedef alarak konuşmayın lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Adil Bey, biz duvarları yıkarız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Vallahi duvar örülüyor. Duvarı ören bizim devletimiz, bizim Hükümetimiz.

SADIK BADAK (Antalya) – Kaçakçılığa karşı, terörizme karşı örüyoruz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İnşallah.

Şimdi, dolaylı olarak yaklaşık 1 trilyon dolar kaynak gitmiş. Son bir yıl içerisindeki iyileşmeyi ifade ediyorum, yine Sayın Bakanın ifadelerine referans yaparak. Son bir yılda, geçen seneki öngörülen bütçe açığı neydi? Yaklaşık 33 milyar civarında bir açık.

BAŞKAN – Sayın Zozani, çok teşekkür ediyorum.

Son cümlelerinizi alayım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yarı oranda düştü.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Askerî harcamalar mı düştü?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Arife tarif gerekmiyor Mevlüt Bey.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Öyle mi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tabii.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakana mı söylüyorsunuz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Size diyorum, Sayın Bakana diyorum, hazıruna söylüyorum.

BAŞKAN – Efendim...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu bütçe yani o bütçe açığının bile bu kadar kısa sürede kapanmış olması bize neyi yapmamız gerektiğini söylüyor aslında.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Otuz senedir neleri kaybettiğimizi söylüyor.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Otuz senedir neleri kaybettirdiniz, bir de onun hesabını verin; 1 trilyon dolar.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Zozani'nin bir şeyi yok bunda, yapmayın.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ama doğru yani 1 trilyon dolar gitti.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben hiçbir şey söylemeyeceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Feramuz Bey, niye bunu Sayın Zozani'ye söylüyorsunuz? Sayın Zozani'ye bunu söylemeniz ayıptır.

RECAİ BERBER (Manisa) – Aynı fikirdeyiz Zozani'yle.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Zozani'ye bunu söylemeniz ayıptır.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir şey söyleyeceğim yani dün gazetelerde bir haber vardı: Lice'de Bahtiyar Aydın'ın ne şekilde katletildiği, öldürüldüğü haberi vardı; hepiniz okumuşsunuzdur. Otuz yılda neler olduğunu da o örnekten görürsünüz.

BAŞKAN – Sayın Zozani, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Bakan, genelde Komisyon'da bizim bir uygulamamız vardı ama açılıştan onu şey yaptık. Komisyon üyesi arkadaşlarımızın da talebi var, bürokrat arkadaşlarımızın tek tek kendilerini tanıtmalarını istiyor Komisyon üyesi arkadaşlarımız.

Sayın Müsteşar Yardımcımızdan başlayarak buyurun.

(Toplantıya katılan Maliye Bakanlığı bürokratları kendini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum arkadaşlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayıştaydan kim var efendim burada?

BAŞKAN – Efendim, Sayıştaydan arkadaşlarımıza da haber verdik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Acaba geldiler mi?

BAŞKAN – Başkan Yardımcınız...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Başkan ve Başkan Yardımcısı...

BAŞKAN – Sayın Başkan yurt dışında, seyahatte olduğu için Başkan Yardımcısı Erol Bey gelecekler.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

Size usul...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, bak, Bütçe Kanunu'na göre Sayıştay Başkanı ve Başkan Yardımcısı olmazsa...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Görüşmeler sakat, başkan ya da yardımcısı burada olmadan burada görüşmeye devam edilemez.

BAŞKAN – Efendim, Erol Bey buradalar, Başkan Yardımcımız burada.

Sayın Başkan Yardımcımız, sizi böyle alalım, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özür dilerim, neden sorumlu Başkan Yardımcısı?

BAŞKAN – Sayıştay.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangi alandan?

BAŞKAN – Denetimden sorumlu Başkan Yardımcısı.

Evet, kendinizi tanıtır mısınız Erol Bey?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Başkanım, değerli üyeler; Erol Akbulut, Sayıştay Başkan Yardımcısı ama denetimden sorumlu Başkan Yardımcısıyım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Erol Bey, bu raporları siz mi yazdırdınız?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Başkanım, tabii ki.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ha, peki.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Tabii, yani, tam istediğimiz Başkan Yardımcısı.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı'nı yani gelecek yılın bütçesini ve 2012 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nı görüşüyoruz. Yani, daha önce 2012'de yapılmış, bu Meclisten geçmiş bütçenin harcamalarının nasıl yapıldığını kesin hesap kanun tasarısıyla denetleyeceğiz, bir taraftan da önümüzdeki yıl bütçesini yapacağız.

İlk önce ifade etmem gerekir ki iktidar ve muhalefet olarak, bütün Komisyon olarak, maalesef, geçen yıllarda olduğu gibi, 2011'de, ilk yılımızda, bu dönemin ilk yılında da, geçen yıl da, bu sene de maalesef öyle oluyor, denetim görevimizi hakkıyla yerine getiremiyoruz Komisyon olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak. Denetimden kaçan bir Hükûmet karşısında, yürütme karşısında yasama organı olarak vazifemizi eksik yerine getiriyoruz, vebal altında kalıyoruz bu durumda da tabii ki hep birlikte.

2012 yılında Hükûmet ne kadar harcama yaptı hatırlıyor musunuz? 362 milyar liralık bir harcama yaptı. 362 milyar lirayla ilgili olarak buradan izin aldı, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, bizden, önce bu Komisyondan, daha sonra Genel Kuruldan böyle bir izin aldı, yetki aldı, ondan sonra harcama yaptı. Bu harcamalar doğru olarak yapıldı mı, bununla ilgili olarak, burada bu kesin hesap kanunu tasarısıyla ilgili toplanmış bulunuyoruz. Bu harcama doğru yapıldı mı, ona bakacağız ama bununla ilgili olarak Sayıştaydan bize gelmesi gereken raporlar, kanun uyarınca, mevzuat uyarınca gelmesi gereken raporlar doğru bir şekilde gelmiş değil maalesef.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz ben sadece bir ilave yapmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarımız, şu an geneli üzerinde görüşmeleri yapıyoruz -Sayıştay raporlarıyla ilgili olarak tabii ki şu anda bilgi söyleyebilirsiniz de- ayrıca, yani soru-cevap işleminden sonra Sayıştay raporlarıyla ilgili de ayrı bir bölüm olarak bunu görüşeceğiz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kaç dakika konuşacağız onu?

BAŞKAN – Bu şeyin devamında.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kaç dakika konuşma şeyimiz var orada?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Saatlerce.

BAŞKAN – Saatlerce bu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ucu açık.

BAŞKAN – Yani, orada “Şudur, budur.” diye bir şeyimiz yoktur.

Buyurun, Sayın Kuşoğlu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, Sayıştay Başkanlığından...

Şimdi, Sayın Kuşoğlu'nun şeyini almayayım...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu'nun vaktini alıyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, bitirsin, ondan sonra konuşacağım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, öncelikle, gelecek yılın bütçesinden önce ben bu 2012 Yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı'yla ilgili bazı konuları dikkatinize sunmak istiyorum.

Bakın, genel uygunluk bildirimi bize geldi. Genel uygunluk bildiriminde ifade ediliyor, bazı arkadaşlarım da anlattı, 15 milyar lira ödenek üstü harcama yapılmış. Yani, bizim yetki verdiğimiz dışında, bu Meclisten alınan yetki dışında 15 milyar lira ödenek üstü harcama yapılmış. Bu iktidar zamanında bir kanun çıktı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu. Buna göre, bir de 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na göre, bunun, böyle bir harcamanın yapılması yanlıştır, suçtur -kabahat değil, bakın, suç- böyle bir harcamanın yapılmaması gerekirdi. Buna, buranın yetki vermesi gerekir, yine buranın, bu Komisyonun ve Genel Kurulun onaylaması gerekir. Böyle bir durum söz konusu, yasal olmayan bir durum söz konusu, dikkatinize sunuyorum.

5018 sayılı Kanun'a göre, yedek ödenek miktarına genel bütçeli idareler başlangıç ödeneklerinin yüzde 2'si kadar bir sınırlama getirilmiş yani Maliye Bakanlığının böyle bir yetkisi olması gerekirken bu 8,64'e çıkmış, 8,64'e, yüzde 2'lik yetki 8,64'e çıkmış, fazla harcama yapılmış ve biz bununla ilgili... Yani, bu sadece basit bir usulsüzlük değil, bu, kanunsuzluk, resmen kanunsuzluk ve buna karşı burası, yasama organı hiçbir şey yapamıyor. Kaç senedir? Bu sene değil, geçen sene de öyleydi, öbür sene de öyleydi çünkü denildi ki ilk geldiğimiz 24'üncü Dönemde: "Sayıştay Kanunu yeni değişti, yeni değiştiği için denetçiler, Sayıştay buna adapte olamadı, raporlar yazılamadı, denetim yapılamadı." Geçen sene bir değişiklik daha yapıldı Sayıştay Kanunu'nda, o bahane edildi. Bu sene de hiçbir bahane yok, yine raporlar usulüne uygun olarak, maksada uygun olarak gelmiş değil, belki usule uygun olduğunu iddia edebilenler olacaktır ama maksada, amaca uygun olarak değil. Yani, yüz elli küsur yıllık Sayıştay tarihinde, herhâlde savaş dönemlerinde bile böyle bir sıkıntı görülmemiştir; "sıkıntı" diyorum nezaketimden, yoksa rezalettir, skandaldır aslında. Bütçe hakkı biliyorsunuz kutsaldır, bütçe hakkının bu şekilde kullanılması "tüyü bitmemiş yetim hakkı" denir ya tam onunla eşittir. Ya, burada hepimiz için bir vebal vardır arkadaşlar, hepimiz için, Sayın Bakandan, Başkandan bizlere kadar hepimize, tüm milletvekilleri adına bir vebal söz konusudur.

5018 sayılı Kanun uyarınca, kamu idareleri, kalkınma planları, OVP, OVMP ve temel ilkeler çerçevesinde geleceğe yönelik olarak hazırladıkları, vizyon ve misyonu da ilave ettikleri stratejik planlara uygun performans programları da hazırlayacaklar ve buna uygun olarak faaliyette bulunacaklardır; 5018 bunu emrediyor. Sayıştay da bunu denetleyecek, bu ortaya konan performans programları doğrultusunda, stratejik planlar doğrultusunda yapılan işleri, uygulamaları Sayıştay da denetleyecek Türkiye Büyük Millet Meclisinin adına, maalesef yok. Şimdi, Sayıştay bu görevini tam olarak yerine getirememiştir diyorum. Mesela, 30 milyar liralık harcama 5018 sayılı Kanun'a uygun harcama olmadığı hâlde Sayıştay tarafından şu şekilde eleştirilmiş, uygunluk bildiriminde diyor ki: "Sonuç olarak, mali yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmalar Maliye Bakanlığınca başlangıç bilgileriyle değil, yıl sonu gerçekleştirmeleri üzerinden ilan edilmelidir." Bu, burada yapılan kanunsuzluğu örtmektir aslında. "Başlangıç ödenekleriyle değil, gerçekleştirmeler üzerinden ilan edilmelidir." Tabii ki öyle ilan edilmelidir ama bunun müeyyidesinin ne olduğunu da belirtmek zorunda Sayıştay, bunu da yazmak zorunda, bunu da özellikle Meclisten istemek zorundadır, kanun bu şekilde değil ki. Genel uygunluk bildiriminde 313 milyon liralık giderin bütçenin yıllık olması ilkesine aykırı şekilde 2012 yılı kayıtlarına alınması gerekirken 2013'e alındığı söz konusu. Sayıştay bununla ilgili olarak da şöyle demiş: "Sonuç olarak, uygulamayla mevzuat arasında çıkan söz konusu uyumsuzluğun müteakip yıllarda giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması uygun olur." Uygulamayla mevzuat arasında farklılık var, gerekli tedbirleri alın diyor. Olur mu ya? Uğur Bey, siz müşavirsiniz, bir yılın gideri bir başka yıla yazıldığı zaman ne yapılır? Miktarına göre buna bir ceza verilir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Maliye haklarını sorar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İflahını keser adamın, o şirketin iflahını keser. Biliyorsunuz, bu çok basit bir ilke yani bu devlette yapılıyor.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Düzeltme talep edin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Hayır, düzeltme talebi kendiniz bilerseniz, kendiniz hatanızı görürseniz düzeltme talebinde bulunursunuz Vedat Bey, siz bunları çok iyi biliyorsunuz.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Pişmanlık bile kurtarmaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kendiniz bilerseniz, fark ederseniz talepte bulunun ama bunu idare tespit etmişse yani burada Sayıştay tespit etmişse bunun gereğini yapmak zorundadır, bunu yapmayan Sayıştay da suçludur. Bunu hepimiz biliyorsunuz ve biz buna seyirci kalamayız. Gerçekten kalamayız yani vicdanımız varsa kalmamamız gerekir değerli arkadaşlarım, hakikaten.

Sayıştayımız Maliyemize kıymak istemiyor yani bununla bir ilgisi var mı, böyle bir şey söz konusu olabilir mi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Maliye mi Sayıştaya, Sayıştay mı Maliyeye Bülent Ağabey?

İZZET ÇETİN (Ankara) – İyi polis, kötü polis...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bütün yükünü biz çekiyoruz, Maliye çekiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “15 milyarlık ödenek üstü gider için tamamlayıcı ödenek verilip verilmemesi usulü Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir.” diyor Sayıştay. Kanuna aykırı iş yapılıyor, uygunluk bildirimi düzenliyor.

Sayıştayın 2012 Genel Uygunluk Bildirimine baktım, üç önemli tespit yapılmış, yapmak zorunda kalmış daha doğrusu, üç tane önemli tespit var genel uygunluk bildiriminde.

BAŞKAN – Efendim “yapmak zorunda kalmış” doğru bir ifade değil Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha doğru oldu, bakın şöyle...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Çok hafif bir ifade Sayın Bilgiç.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, Başkanlık Divanı olarak kurumların haklarını, hukukunu korumak mecburiyetindeyiz.

Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Onlar görevini yaparsa koruyacaksınız, görevini yapmayan kurumun hakkını koruyorsanız size de yazıklar olsun.

BAŞKAN – Efendim, orada herhangi bir sorun varsa bu ülke bir hukuk devletidir, hukuk gereğini yapar.

Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vay, vay, vay!

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, çok yanlış bir ifade kullandınız. Siz kurumların haklarından önce yasama organını, vatandaş, bütçe hakkını korumak zorundasınız, yanlış bir ifade kullandınız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Önce buranın hakkını koruyun, şu masanın hakkını korumak sizin göreviniz.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sen milletvekilsin.

BAŞKAN – Kurumların hakkını korumak mecburiyeti de bizim görevlerimizin içerisinde.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öncelikle vatandaşın, tüyü bitmemiş yetimin hakkını korumak zorundasınız, bütçe hakkını korumak zorundasınız.

BAŞKAN – O zaten...Onu konuşmaya gerek yok, o olmazsa olmaz.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orada otururken yapmanız gereken öncelikle budur Sayın Başkan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Masa sorumluluğunuzu yerine getirmiyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hakikaten yanlış bir ifade kullandınız, üzülmediğimi bildirmek isterim.

Şimdi, bu genel uygunluk bildiriminde üç önemli tespit yapılmış, yapmak zorunda kalmış, tekrar kullanıyorum.

Bir: “Kamu idarelerinin mali rapor ve tablolarını Sayıştaya kurumsal bazda vermemişlerdir.” diyor. Bu kanuna aykırı bir durumdur. “Kurumsal bazda kamu idareleri Sayıştaya vermemişlerdir.” diyor. Bu 5018 Sayılı Kanuna aykırıdır, çok açık bir şey bu, kanuna aykırıdır. Bu tespit yapılmış ama geçiştirilmiş.

İki: “Maliye Bakanlığı bütçesindeki yedek ödenekler -biraz önce anlattım- başlangıç tutarlarıyla raporlanmamıştır.” Bu da kanunu aykırıdır.

Üç: “Ödenek üstü harcama yapılmıştır.” Kanuna aykırıdır. Ama buna rağmen Sayıştay genel uygunluk bildirimi vermiş ve hiçbir de bununla ilgili şerh de düzenlenmemiştir.

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kanuna aykırı değil arkadaşlar, bakın, kanun burada. Bu yetkilerin hepsini Meclis veriyor bize.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 5018’e aykırıdır Sayın Bakanım bütün bunlar. Bu şartlar altında... Hangi koşullar altında Sayıştay bildirim vermeyecek peki? Bunlar uygunsa hangi koşullar altında?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Anayasa’nın 161’inci maddesine aykırı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bunları yargının önünde... Sayın Bakan, o zaman bunları yargının önünde söylersiniz bunlar kanuna uygun diye.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Aktarmayla ilgili 8’inci madde Anayasa’nın 161’inci maddesine aykırı çünkü 5018’e aykırı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, siz devreye girdiniz de söylediniz, o zaman şunu söyleyeyim: Şimdi, sizden önce bu eski mevzuatta, 5018’den önce 1050 Sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu vardı, bazı arkadaşlarımız bilirler. Bu eski bir kanun, 1927’de galiba çıkmış bir kanundur, 1927 tarihli yani çok eski. Bu döneme uygun değildi, çağdaş değildi, kesinlikle performans ölçemiyordu, hiçbir şekilde kamu kuruluşlarının performansını ölçemediğimiz gibi yapılan harcamaları da tam olarak bilemiyordunuz, denetimi doğru dürüst yapamıyordunuz, birçok eksikliği vardı, vizyondan, misyondan yoksundu işte orta vadeli program gibi çok geleceğe yönelik çağdaş ölçütlerden yoksundu.

Şimdi, 5018 çıktı, bunu da siz çıkardınız, sizin hükümetiniz çıkardı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

SÜMER ORAL (Manisa) – Daha önce bitti bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunun uygulamasının da buna göre olması gerekir. Biz -siz yurtdışında çalışmış, çağdaş koşulları, durumu bilen bir insansınız, siz bunu çok daha iyi uygularsınız- Maliye Bakanı olduğunuzda sevindik, yurtdışını da bilen, çağdaş usulleri, erkani bilen bir insan olarak genç bakanımız bunları çok daha iyi uygular dedik. Maliye Bakanlığını o klasik yapısından çıkarır dedik ama gelinen noktada 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu'nun 1927 tarihli kanunun çok gerisindeyiz şu anda. O tarihteki kadar net değil yapılan harcamaların ölçülmesi.

Bakın, Erkan Bey defterdarlık yapmıştır, Maliye Bakanlığını iyi bilen bir arkadaşımızdır, inanın o yıllardakinden daha geridedir. Sayın Oral Maliye Bakanlığı yapmış, Bütçe Genel Müdürlüğü yapmış birisidir, aynı şekilde o da bunu kabul edecektir.

Maalesef şu anda, 1050 sayılı, 1927 tarihli kanunun çok daha gerisindeyiz uygulama olarak. Yeni, çağdaş bir kanun böyle mi uygulanır, bu mantıkla mı uygulanır? Yani burada Sayıştayın ve Maliye Bakanlığının çok büyük bir vebali vardır ve biz de o vebali, o hatayı burada devam ettiriyor, Plan Bütçe Komisyonu olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak devam ettiriyor, uygun iş yapmıyoruz. Gelecek yıllara, gelecek nesillere bunu böyle götüremeyiz, bunu böyle bırakamayız. Bunun neyse gereği onu yerine getirmek zorundayız.

Yani, Amerika'da geçenlerde bir kriz çıktı biliyorsunuz, devlet durdu, bütçe hakkı bu kadar önemli bir konudur. Kimse de muhalefete, cumhuriyetçilere demedi ki “Ya, nasıl böyle bir şey olabilir, nasıl bunu yapabilirsiniz?”

RECAİ BERBER (Manisa) – Demez olur mu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bunu söyleyemedi kimse. Ondan sonra oturdular, uzlaştılar ama o süre içerisinde devlet durdu çünkü bütçe hakkının her şeyden önemli olduğunu bilen insanlar bütün bunlar.

Sayın Başkan, şeylerle kısıldı sürem...

BAŞKAN – Vaktimiz var, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Ben hızlı bir şekilde önümüzdeki yıl bütçesiyle ilgili bazı eleştirilerime de değinmek istiyorum.

Sayın Bakanım, her yıl aynı cümlelerle aşağı yukarı bütçe sunumuna başlıyorsunuz: “2012 yılında ‘yumuşak iniş süreci’ olarak adlandırdığımız yeniden dengeleme sürecini başarıyla yönettik. Bu süreçte makroekonomik istikrarı koruyup güçlü mali dengelerimizi muhafaza ederken cari açığı önemli ölçüde daralttık, enflasyonist baskıları azalttık, yüksek düzeyde istihdam yaratıp işsizliği düşürmeye devam ettik.” diyorsunuz. İşsizlik devam ediyor, cari açık devam ediyor sorun olmaya ve enflasyon aynı şekilde yine sorun olarak devam ediyor. Bu 2012 bütçesinde de böyleydi, 2013'te de böyle, 2014'te de aynı şekilde devam ediyor sorun olmaya.

Yine, sunumunuzda “Türkiye’de Mart 2009’dan bu yana 4,7 milyon kişiye ilave istihdam sağladık.” diyorsunuz. Aynı dönemde Avro Bölgesi’nde 2,2 milyon istihdam kaybı yaşanmıştır ama peki Avro Bölgesi’nde istihdam verileri ne durumdadır? İstihdamda bizden çok daha iyi durumda olduklarını, böyle bir sorunlarının olmadığını, bölge olarak çok daha iyi durumda olduklarını da biliyoruz, o rakamları da koymak gerekir buraya.

Yine, şu sevmediğim bir konu Sayın Bakanım, buraya almışsınız, Sayın Başbakan bunu hani siyasi bir söylem olarak yapıyor ama bunun teknik bir sunumda bence olmaması lazım: “2013 yılında ülkemiz 19 yıl sonra ilk defa IMF’ye olan borcunu sıfırlamıştır.” Yani, bu kadar borçlu bir ülkeyiz Citibank’e, özel bankalara, piyasalara bu kadar borcumuz varken IMF’ye borcumuzu sıfırladık demek bu şeyde çok güzel kaçmamış, hoşumuza gitmedi. Yani bu, siyaseti yapılabilecek bir konu ama böyle bütçe sunumu gibi teknik bir yerde söylenmemesi gerekir diye düşünüyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Kuşoğlu, siz de biliyorsunuz, teknik olarak IMF Citibank gibi değil. Ondan aldığımız yok. Citibank’ta takip...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ülkemizin borcu, Sayın Berber artmıştır. Böyle bir durumdayken, hem kamunun borcu hem ülkenin borcu artmışken, IMF’ye borcumuzu ödedik diye, yani birkaç milyar doları ödedik diye -ki önemli ölçüde de sizin Hükümetiniz yapmıştı bunu- bunu buraya almanın gereği yoktur. Bunu vatandaşla anlatırsınız, siyasetini yaparsınız, vatandaş da der ki: “Üff IMF’ye borç bitmiş.”

RECAİ BERBER (Manisa) – IMF’ye ilişkin konuşuyorsunuz. Yapmayın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir şey olduğunu sanır ama burada ne olduğunu hepimiz biliyoruz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Burada biliyoruz, evet.

BAŞKAN – Vakit çalmayan Sayın Berber, lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hızlı geçiyorum.

Sayın Bakan, bu sermaye piyasasının derinleştirilmesiyle ilgili bölümde de Borsa İstanbul çatısı altında birleştirildi ama yabancıların elinde olan bir borsa bu borsa. Yüzde 70’i, 80’i, hatta o arada bir rakam ama vadeli işlemler ve opsiyon borsası maalesef başarılı olamadı. Sıkıntıları var. Bunu da özellikle bu istenen düzeye gelmediği için belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, ben de hızlı bir şekilde devam ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Üç dakika daha Musa Bey'den verin.

BAŞKAN – Musa Bey kendi hakkını kullanır efendim, sorun yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bugün gelmeyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu sene -basın mensuplarının da dikkatini çekmek istiyorum- 52 milyar lira 2014 bütçesine gider konulmuş. 52 milyar lira. Bu bizim kaderimiz. Aslında bu kötü bir rakam da değil geçmiş yıllarla kıyaslayınca ama bütün bunları bile bile “faiz lobisi” edebiyatı yapmak, siyaseti yapmak, ondan sonra da faizin maliyetini yükseltmenin de gereği yok. Bunu da hatırlatmak isterim.

Yine birçok kıyaslama yapmışsınız, ben ona Millî Savunma bütçesinde ayrıca gireceğim. Millî Savunma Bakanlığını almamışsınız. Savunma harcamalarımız, güvenlik harcamalarımız çok fazla artmış vaziyette. Ben, Sayın Zozani onlara değinir diyordum ama o girmede. Herhâlde çalışmaya vakit bulamadı. Güvenlik harcamalarımızda çok büyük bir artış var. Emniyet Genel Müdürlüğü ile Millî Savunma Bakanlığı bütçesini bir araya getirip güvenlik harcaması olarak baktığımız zaman çok önemli harcamalar, artışlar olduğunu görüyoruz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Kuşoğlu, teessüf ediyorum. Niye Sayın Zozani giriyor millî savunma harcamalarına?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçen yıllarda o girdi bu konulara da onun için söylüyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu defa siz girin.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben gireceğim bu sene.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, bir de bu sene sizin gelenekseldi, iki tane tablonuz vardı: “Asgari ücret ve en düşük maaşla neler alınır, geçmişte ne alınıyordu, şimdi ne alınıyor?” Bu sene onu koymamışsınız. Bu sene biraz sıkıntı var galiba. Ben de baktım. Mesela başta mazot olmak üzere bütün ürünlerde geçmişe göre sıkıntınız var. Geçmişle kıyasladığınız için. Onun iç in bu sene almamışsınız. Ben de onu fark ettim. Onu söyleyeyim diyorum size.

BAŞKAN – Atlanmıştı efendim, atlanmıştı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir husus da Sayın Bakan...

BAŞKAN – Evet Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, son olarak.

BAŞKAN – Buyurun size son bir süre uzatımı yapıyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, yurt dışı varlık barışıyla ilgili olarak diyorsunuz ki sunumunuzda “111 milyon liralık vergi ödenmiştir.” Tabii daha süre vardır ama 111 milyon lira için -ya da 500 milyon lira olsun, ne olursa olsun- varlık barışı gibi devleti zaafa uğratan, devlet kavramını zaafa uğratan bir konunun gündeme gelmemesi gerekirdi. 111 milyon lira için -ki bu ola ola 200 olur, 300 olur, 500 olsun- devletin zaafa uğramaması lazımdı. Yani devletin vergi kaçıranlara karşı, yolsuzluk yapanlara karşı böyle bir zaafa uğramaması gerekirdi. Maalesef onu üzüntüyle gördüm.

Son bölümde de “2014 yılı bütçesinin ülkemizin imkân ve ihtiyaçları doğrultusunda mali disiplini sürdürmek, kaynakları üretken alanlara yönlendirmek, yatırımları ve istihdamı artırmak, gelir dağılımını iyileştirmek, tasarruf oranını yükseltmek, cari açığı azaltmak, makro finansal istikrarı korumak amaçlarıyla hazırladık.” diyorsunuz ama bu amaçlar birbirleriyle çelişen, uygulamada sıkıntı yaratan amaçlar. Onu belirtmek isterim.

Bir de 2023 hedeflerinden artık bahsedilmiyor. Sayın Zozani de söyledi. Artık, Türkiye'nin 2023'te ilk 10 büyük ülke arasına girmesi mümkün değil. Bu bütçe, 2014 bütçesi bunu kesin olarak ortaya koyuyor. Bunu özellikle belirtmek isterim. Türkiye 2023 hedeflerini bu bütçeyle unuttu. İlk 10 ülke arasına girmesi artık sadece masaldır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

RECAİ BERBER (Manisa) – Üzülerek söylüyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Üzülerek söylüyorum tabii ki.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Oral, buyurun lütfen.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, milletvekili arkadaşlarım, kamunun değerli mensupları, basın mensupları; sözlerimin başında hepinizi saygı ile selamlıyor ve iyi dileklerimi sunuyorum.

Sayın Başkan, kamuoyunda gereken ilgiyi görmeden kanunlaşmış olan Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın görüşülmesinden dört ay kadar bir süre sonra, 2014 yılı bütçesi vesilesiyle kamu finansmanının yönlendirilmesine dönük tartışmaların tekrar gündeme gelmiş olmasını memnuniyet veren bir gelişme olarak görüyorum. Son üç dört ay gibi kısa bir süre içinde Onuncu Kalkınma Planı, 2014-2016 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program ve 2014 yılı bütçesinin arka arkaya ele alınmış olması, yapılan tartışmalara bütünlük açısından anlamlı bir nitelik kazandıracaktır. Yapılacak değerlendirmelere uzun zaman dilimi ayıran Plan ve Bütçe Komisyonunun da bu bağlamda kuşkusuz önemli bir zemin oluşturduğuna inanıyorum. Bütçenin yapı itibarıyla gidişatını ve bütçe politikasının seyrini değerlendirirken konjonktürel oluşumların ve bunların getirdiği sonuç ve büyüklükleri dile getirmekle yetinilmeyip bunların ötesinde daha kapsamlı bir analize gitme gereğine inanıyorum. Böylece “nominalizm” diye adlandırabileceğimiz bir tablo yerine, ekonominin, kamu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

maliyesinin yapısal durumunu ortaya koyacak, onun seyrini gösterecek reel bir analiz hiç kuşku yok ki çok daha değer taşıyacaktır. Bu yaklaşım, beraberinde, özellikle kamu maliyesinde yapısal düzenleme, reform ihtiyacı olup olmadığını net bir biçimde ortaya koyacak verileri de beraberinde getirecektir. On bir yıllık tek başına bir iktidar dönemi sonunda bu kapsamda bir analiz son derece yerinde ve isabetli olacaktır. Yoksa yalnızca bazı nominal rakamları işaret ederek bir yere varılmadığı ortada.

Sayın Başkan, hiç kuşku yok ki ülkenin ihtiyacı olan büyümeyi sağlamak ve istihdam yaratan bir yapı oluşturmak ekonominin ana hedefidir. Hâliyle, buna ulaşmak belli yapısal koşulların yerine getirilmesiyle mümkün olacaktır. Kamu maliyesi ise bu ekonomik yapının, çatının kurulmasında en hayati parçadır. Sağlam kamu maliyesi güçlü bir ekonomi açısından olmazsa olmaz koşuldur.

Bu genel değerlendirmelerden sonra, 2014 yılı bütçesinin de içinde hazırlandığı Türkiye ekonomisinin önemli bazı güncel sorunları üzerinde durmak istiyorum. Gerek kısa bir süre önce kanunlaşan Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda gerek 2014-2016 yılları Orta Vadeli Programı'nda gerek 2014 yılı görüşmekte olduğumuz bütçe tasarısında makroekonomik açıdan şu konuların Hükûmetçe temel amaç olarak ele alındığını görüyoruz: Cari açığı tedrici olarak düşürmek, yurt içi tasarrufları yukarıya çekmek, büyümeyi arttırmak, istihdamı arttırmak ve işsizlik sorununu çözmek, kamu maliyesinde güçlü duruşu sürdürmek gereğini duyuyor. Bunların gereğini Hükûmet duyuyor. Tüm bunlar, esasen ekonominin performansını, gücünü belirleyen önemli göstergelerdir. Eğer burada iyi bir performans yoksa ekonomiyi savunmak ve hedeflerini gerçekleştirmek son derece zor olacaktır. Farklı ülkelerin ekonomik durumlarının karşılaştırılmasında da bu saydığım hususlar esas alınır. Yoksa Merkez Bankasında bulunan döviz rezervinin miktarı veya ekonominin dış mükellefiyetleri içinde çok önemli seviyede olmayan IMF'ye olan borcun ödenmiş olması ile bir ülkenin ekonomik gücü ölçülmez. Nitekim, Hükûmet de gerçekte aynen böyle düşünüyor olmalı ki programın temel hedefleri olarak bunlara öncelik veriyor. Tasarruf açığı, cari açık, büyüme üzerinde duruyor. Ancak, geride bıraktığımız on bir yılda, tek parti iktidarında bu anlamda, şu biraz evvel saydığım 3 konuda kalıcı bir iyileşme elde edilemediği gibi bazılarında ise mevcut durum dahi korunamamıştır. Bu gelişmeleri 2008 sonrası küresel krize başlamak da çok haklı bir tespit olmaz. Kuşkusuz onun da etkisi var ama tek sebep değildir. Bazı bozulma eğilimleri yani büyümede, enflasyon ve cari açıda 2008 yılından önce ortaya çıkmıştı. Burada şunu da dile getirmek isterim ki: Bu on bir yılın uygulaması ve uygulama sonuçlarının zaman zaman on bir sene önceki dönemlerin rakamları ile mukayese edildiğini görüyoruz. Anlamı olmayan ve çok gerilerde kalmış iç politikaya dönük bir siyaset tarzı olarak değerlendiriyorum, inandırıcı olmaktan da uzaktır. Şartları tamamen farklı olan dönemleri karıştırma sağlıklı bir sonuç vermez. Böyle bir tercih yerine kendi zaman ve idarelerine ait veri ve ekonomik sonuçların yıllar itibarıyla analiz edilmesi çok daha isabetli bir yaklaşım olur. Kaldı ki sizin döneminize ait bir göstergenin daha öncekinden iyi olması sizin rakamınızın bizi tatminkâr olduğunu göstermez ki. Akıp giden yılların bütçe uygulamaları sadece eleştiri malzemesi değil, birer tecrübe olarak ele alınmalı.

İzninizle birkaç konuyu biraz daha yakından ele almak istiyorum. Türk ekonomisinde bugün en büyük sorun, ekonominin sorumlu Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan'ın da sık sık işaret ettiği gibi, yurt içi tasarruf oranındaki ciddi düşüştür. 2002 yılında yüzde 19'lar seviyesinde olan bu oranın, 2013 yılında yüzde 12,6'lar düzeyine gerilemesi bekleniyor. Bugüne dek görülecek en dip seviye. Bu, fevkalade üzücü bir gelişme.

İçinde bulunduğumuz yılın bütçesi yapılırken 2012 yılında yüzde 13,3 olan bu oran 15 olarak hedeflenmişti. Yüzde 15 yerine yüzde 12,6'ya düşmesi önemli bir hedef sapmasıdır. Ayrıca, hedefin bu oranda sapma göstermiş olması yapılan tahminlerin sıhhati açısından da fevkalade düşündürücüdür. Hâliyle 2014, 2015 ve 2016 yılları beklentileri için ortaya atılan rakamlar da tereddütlerle karşılanacaktır.

Sayın Başkan, yurt içi tasarruflar yeterli düzeyde olmayınca büyüme ve ekonominin şartları bugün büyük ölçüde dış kaynakla dönüyor. Böyle bir tablo şüphesiz bünyesinde önemli riskleri beraberinde taşır. Kolay parayı bugün olduğu gibi her zaman bulmak da mümkün olmaz. Nitekim, bunun işaretlerini de çok yakından hep birlikte izliyoruz.

Sayın Bakan bütçeyi takdim ederken özel sektörün dış borcunun temmuz ayı itibarıyla veya 3'üncü çeyrek başında veya 2'nci çeyrek sonunda 252 milyar dolar olduğunu, bunun da Avrupa Birliği veya euro bölgesiyle karşılaştırıldığında çok endişe edilecek bir rakam olmadığı şeklinde bir ifadede bulunmuştu. Şartlar çok farklı, zaten bu mukayeselerin çoğu çok yerinde mukayeseler de değil yani şartlar farklı. Bakın, bizde açık döviz pozisyonu 165,3 milyar doları buldu ama onlarda, oradaki şirketlerde böyle bir durum yok. Onun için bu bizim 252 milyarlık dış borç -ki bunun aşağı yukarı 109 milyar doları kısa vadeli- önemsiz bir rakam değildir. Ekonomimizin yapısal nitelikteki diğer önemli bir problemi de yüksek düzeyde seyreden cari işlemler açığıdır. Geride bıraktığımız yıllarda düzelme eğilimi yakalanamamıştır. Cari açığı yüksek ülkelerin de ön sırasında yer alıyoruz. Yani 2010'da büyüme 9,2 iken cari açığımız 6,2 oranındaydı, 2013'te büyüme 4 olarak tahmin edildi ama gerçekleşeceği konusunda kesin bir rakam söyleyemiyorum, 3,5 veya 6 da olabilir ama cari açığımız daha 7,1 oranındadır yani ciddi bir iyileşme eğilimine girmemiştir; birtakım alınan tedbirler var ama sonuç alıcı ilave yapısal tedbirlere büyük ihtiyaç olduğu da ortada.

Büyüme, makroekonomik politikamızın ana hedefidir. Özellikle 2000 yılından bu yana uygulanmakta olan programın da önceliği sürdürülebilir büyümedir. Bunu sağlayacak ortamın oluşturulması ve bu ortamın devamıdır esas olan. Gerçekleştirilen yapısal reformlarda beklenen de budur. Türkiye'nin yüzde 7'ye yakın bir büyüme ihtiyacı olduğu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

biliniyor. Bu nedenle hedef olarak da bu oran esas alındı. Son iki yılda bırakın yüzde 7 civarı bir orana erişmeyi bütçe ile öngörülen daha düşük düzeydeki hedeflerin dahi altında kalındı ve ciddi sapmalar yaşandı. 2012 yılında yüzde 4 oranı hedeflendi, gerçekleşme yüzde 2,2 oldu; sapma yüzde 45. 2007 ile 2012 arası ise yüzde 3,3 ortalama bir büyümeye görülüyor. 2013 hedefi yüzde 4, beklenti bunun bir miktar daha altında olacağını gösteriyor. Tabii, işsizlik de kuşkusuz fevkalade önemli bir düzeyde seyrediyor.

Sayın Başkan, geride bıraktığımız on yılın ekonomik performansı ve sonuçları 2023 yılı hedefine yani 2 trilyon dolarlık bir millî gelire dünyada ilk on ülke içine girme çatısı açısından umut verici bir tablo ortaya koymuyor. Bunu da belirtmemizde yarar görüyorum.

İşsizlikten biraz evvel bahsettim. Geride bıraktığımız on bir yılda işsizlik oranında dişe dokunur bir düşüş sağlandığı söylenemez. Devletin kendi rakamları ile dahi işsizlik oranı 2002 düzeylerinde seyrediyor. Büyümeyi sağlayacak politikalar temelde doğru yöneltiyor mu? İstihdam sağlayan kaliteli büyüme açısından mevcut yapı yeterli mi? Bunlar üzerinde fazlasıyla durmak gerekecek.

Önemli bir konu da gerek Orta Vadeli Program gerek Onuncu Plan'da ortaya konan hedeflerle yıl sonu gerçekleştirilenler arasında ciddi sapmaların yaşandığı görüldü. Son dönemlerde de bu tür sapmalar bir hayli fazla karşımıza geliyor. Hedef tespiti Hükûmetin işidir. Orta Vadeli Program ve bütçeler ekonomik aktörler açısından büyük önem taşır; hesaplarını, planlarını bunlara göre yaparlar, devletin rakamlarına da güvenerek yaparlar. Bu konuda öyle sanıyorum ki biraz daha fazla özen gösterilmelidir.

Sayın Başkan, değinmek istediğim bir konu da kamu maliyesi ve mali disiplindir. Küresel ekonomide bozulmalar hızlı ve genelşerek cereyan ediyor. Hiçbir ülke bu gelişmeler karşısında güvenli bir sığınağa sahip değildir. Mali yapıları sağlam ve güçlü tutmak bu kapsamda alınacak önlemlerin başında gelir. Sağlıklı bir ekonominin temelinde sağlam bir kamu maliyesi ile kaliteli bir mali disiplin vardır. Sürdürülebilir büyümenin yolu da buradan geçer.

Bizdeki mevcut yapıya baktığımızda tepe noktaları ile şöyle bir tabloyla karşı karşıyayız: Kamu harcamaları özellikle bütçenin giderler ayağı esnekliğini büyük ölçüde yitirdi, giderek de katı bir yapıya döndü. Öte yandan bütçe gelirleri içinde bir defaya mahsus olanların yani özelleştirme, vergi düzenlemeleri, aflar payının gittikçe ağırlık kazandığı görülüyor. Vergi gelirlerinde ise dolaylı vergilerin payı her yıl biraz daha büyümekte. Sistem adil olma ve ekonomik fonksiyonlarından da uzaklaşıyor. Oysa Hükûmet 2003 yılı ilk bütçesinde dolaylı vergilerin vergi yapımızdaki payının yüksek olduğunu ve bunu aşağıya çekecek tedbirlerin alınacağını belirtmişti. Bu, 2003 yılı bütçesinin Sayın Kemal Unakıtan'ın sunuş konuşmasında altı çok çizilerek belirtilmişti. Oysa AKP Hükûmetleri döneminde dolaylı vergilerin payı yüzde 6 civarında artış göstermiştir. Bu artan verginin büyük bölümü ne yazık ki dar ve orta gelirliilerinin sırtına yüklenmiş oldu. Bugün geldiğimiz noktada sağlıksız bir vergi sistemiyle karşı karşıya bulunduğumuz çok açık bir gerçek.

Sayın Bakan, bakın, orta vadeli programın kamu gelir politikasına ilişkin 149 no.lu tedbirinde aynen: "Temel vergi mevzuatının ekonomik ve sosyal politikalar gözetilerek sade ve mükelleflerin uyum sağlayabileceği hâle getirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecektir." denilmektedir. Allah aşkına bu çalışmalar on bir yılda bitmedi mi? Her bütçede var bu. "Daha basit hâle getireceğiz, bazı düzenlemeler yapacağız..."

Maliye bürokratları birikimli ve son derece çalışkan arkadaşlardır. Bu çalışma niye böyle on iki yıla yakın, uzun, yılan hikâyesine döndü?

Bütçenin her iki ayağında izlenen olumsuz gelişmeleri giderecek yapısal tedbirlere gidilememiş. Bir bakıma zamanı da kaçırılmıştır. Mali disiplin denince hemen "bütçe açığı"ndan bahsediliyor özellikle Hükûmet çevrelerinde. Kaliteli mali disiplinin ölçüsü tek başına bütçe açığı olamaz. Bütçe açığının küçülmüş olması kaliteli mali disiplinin uygulandığını da ortaya koymaz. Güçlü ve sağlam bir kamu mali yönetim yapısının varlığını da işaret etmez. Devlet harcamalarında kamu mali yönetim ve denetimini düzenleyen mevzuata uygun davranmaya özen gösterilmesi son derece önemlidir. İstisnai uygulamalardan kaçınılmalıdır. Ancak son yıllarda bu tür kamu mali sisteminin ana amacını ve mali disiplini zedeleyen istisnalar getiren kanunlarla çok sık karşılaşırız. Bunlar kamu maliyesinin kurumsal yapısını zedeleyici.

Sayın Başkan, bakın, size orta vadeli programdan bir tedbir daha okuyacağım. 165 no.lu tedbir: "Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir biçimde kullanılabilmesini temin etmek üzere yürürlüğe konulan, özünde saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun güçlendirilmesi gibi temel esasları barındıran kamu mali yönetimi ve kontrolüne ilişkin temel reformlar önemli ölçüde hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Bununla birlikte, reformlardan amaçlanan faydanın temin edilebilmesini sağlamak üzere uygulama etkinliğinin artırılması ile reformdan sapma olarak değerlendirilebilecek düzenleme, istisna hükümleri ve uygulamalardan kaçınılması önem arz etmektedir. Bu çerçevede, stratejik planların performans programları ve bütçelerle ilişkisinin güçlendirilmesi, çok yıllık bütçeleme anlayışının yaygınlaştırılması, iç ve dış denetimin etkin ve koordineli bir şekilde çalışmasının sağlanması ve iç kontrol sistemlerinin sağlıklı bir şekilde işletilmesi hedeflenmektedir." Bu, bir hedef olarak Hükûmetçe ortaya konmuştur. Peki, Hükûmet bu tedbiri muhalefet için mi yoksa kendisi için mi öngörüyor, bir an tereddüde düşmüş durumdayım.

Sayın Başkan, çok uzun sorunlu yıllar sonrası 2000 senelerinin başında, 2000, 2001 2002 ve 2003'te gerçekleştirilen yapısal reformlarla kamu maliyesinde çok önemli kazanımlar elde edildi. Kamu maliyesine çeki düzen

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

verilecek kuralları, ilkeleri, belli kurumsal sağlıklı bir yapı oluşturuldu. Nitekim kısa sürede de gerek genel bütçe uygulamalarında gerek enflasyonda çok ciddi sonuçlar alındı ancak son yıllarda bu yapıda bozulmalar yaşanmaya başladı. Çatı yavaş yavaş su almaya başladı. Bunların bazılarını ifade etmek istiyorum.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda 2007 yılında yapılan değişiklikle bilahare bütçe kanununa konulan hükümle Meclisin ilgi ve bilgisi olmadan Hükümette bütçeye ödenek ekleme yetkisi verildi. 2012 ve 2013 yıllarında önemli miktarda ödenek eklendi.

Sayın Bakan, bu Meclisin bilgisi dâhilinde ödenek alma, ek ödenek kanun tasarısı şeklinde ödenek alınmasının ne mahzuru var? Yani ek ödenek kanun tasarıları buradan geçerken bütün arkadaşlarımızın bu ödeneklere ilave olarak eklenen kısmın nereye ve hangi amaçla kullanıldığını bilmesinde ne sakınca var? Bu Bütçe Komisyonu sık sık bu tür istisnai kanunları görüşüyor. Ek ödenek kanun tasarıları ile de bu sağlanabilir ve Parlamentonun –hakikaten benden önce konuşan arkadaşlarımda da çok haklı olarak üzerinde durduğu- temel görevi olan bütçe ve vergi konusuna da uyulmuş olur. Bunun mahzurunu anlamak hakikaten çok güç.

Diğer bir husus, personel tertibine yıl içinde eklenen ödeneklerden kuruluşların çeşitli harcama kalemlerine aktarma yetkisi var. Personel giderleri hesabı kitabı olan ve çok düzgün ödeneklerdir. Yani onların bu tertiplerde çok oynama olmaması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oral, toparlar mısınız lütfen.

SÜMER ORAL (Manisa) – TOKİ: Çok önemli bir konu TOKİ. Bir bakıma Bayındırlık Bakanlığı hâline dönüştürüldü. Kamu İhale Kanunu ve Sayıştay denetimi dışında uygulaması var ve âdeta yeni bir fon uygulamasına dönüş olarak da görebiliriz ve bütçe birliğini ciddi ölçüde bozmaktadır.

KİT sisteminin borçları ve finansman açıkları: Onları görüşemedik burada. Ama orada da ciddi gelişmelerin olduğu, olumlu olmayan gelişmelerin olduğu bir gerçek.

Kamu İhale Kanunu'nda istisna uygulamaları her gün ekleniyor. Bu da doğru değil.

Kamu-özel iş birliği, burada da kantarın ucunu pek fazla kaçırmamak gerekmektedir.

Düzenleyici ve denetleyici üst kuruluşlar bağımsız ve profesyonel yapıda idi. Bunlar da bağlı bir kuruluş hâline geldi.

Sayın Başkan, konuşmalarımı şöyle bitirmek istiyorum: Dış risklere açık olan ülkemiz açısından kamu maliyesinin sağlam yapısının korunması hayati önem taşır. Ekonomiyi ayakta tutan mali yapılar titizlikle gözetilmeli, çatının su almamasına özen gösterilmelidir. Bunun yolu da yapısal düzenlemelerin erteleme ya da ihmale uğramamasından geçer. Erteleme ve ihmal hem daha önceki reformların getirdiği kazanımların kaybına yol açacaktır hem de ileriye dönük sorunların çözülmesinde büyük sıkıntılar olacaktır. Nitekim bugün bütçenin bazı kalemlerini bugünkü yapılarıyla ileriye doğru bir projeksiyon yaptığımızda çok insanı endişeye sevk edecek gelişmeler görülür.

2002 yılı sonunda devraldığınız kamu maliyesinin dengeleri ve kurumları inanınız –katılırsınız katılmazsınız- bugünkünden çok daha yerindeydi.

Şu iki konuya da değinerek sözlerime son vereceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun...

SÜMER ORAL (Manisa) – Birkaç gün sonra Sayın Başkan, Marmaray'ın bir açılışı olacak. Bu gayet tabii güzel bir şey ve emeği geçen herkese de teşekkür edilmesi gereken bir projedir. Allah da razı olsun. Ancak deniyor ki: "Bu hayal edilmeyen bir durumdu." Bu çok gerçeğe uyan bir konu değil.

Marmaray Projesi, AKP Hükümetlerinin ortaya koyduğu bir proje değildir. Bu Marmaray Projesi 3 Kasım 2002'den önce projesi hazırlanmış, kredi şartları bağlanmış bir projedir. Ben hatırlıyorum o günün Bayındırlık Bakanı Sayın Oktay Vural canhıraş bir şekilde Maliye Bakanlığına gelmiş ve kredi konusunda bizim bütçe mali kontroldeki arkadaşlarla aralarında bir sorun olmuş. Sayın Bakanın arka odasında içi gün Oktay Vural ve maliye bürokratlarıyla çalışarak o çözülmüştü. Yani hepsi bağlanmıştı. Ve nitekim sanıyorum geçen sene Sayın Ulaştırma Bakanı bir konuşma yaparken bunu da dile getirmişti. Yani bu proje ve bunun birtakım uygulamaları hakikaten bizden önceki hükümete aittir ama on bir senede belli bir noktaya gelmiştir. Ciddi noksanlıklarıyla açılacaktır ama açılacaktır. Söz verilmiştir 29 Ekim'e. Ciddi sorunları vardır. Ben de yakinen biliyorum. Ama açılması önemli bir şeydir. Ama böyle bir durum, nasıl hayal edilmeyecek bir proje olarak kamuoyuna ve Türk vatandaşlarına duyurulur; bunu pek anlayamadım. Ama gene gerek Marmaray'ın gerek de görüştüğümüz bütçenin milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Oral.

Sayın Berber, buyurun lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, bakanlıklarımızın başta Maliye Bakanlığımız olmak üzere değerli bürokratları, değerli basın mensupları; Ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum ve 2014 bütçemizin hem müzakerelerinin verimli ve sağlıklı bir şekilde gelişmesini hem de ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

“Tabii, bütçe heyecan verici filan da olmuyor.” dedi Sayın Zozani çünkü işin magazin tarafı 2012 yılının denetim raporları filan gündeme gelince bütçede zaten son derece tutarlı ve Türkiye gerçekleriyle örtüşen, ekonomisiyle örtüşen çok fazla eleştirilecek bir şey bulamayınca...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Raporlar magazin mi?

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, içeriği olarak değil ama gündeme getiriliş tarzı öyle.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aslında doğru söylüyorsunuz, içerik olmayınca...

BAŞKAN – Sayın Berber, hemen renk kattınız konuşmanızla. Teşekkür ediyoruz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Estağfurullah...

Ben öncelikle Sayıştaydan gelen raporların özellikle bizim iktidarımıza karşı yapılan haksız bir eleştiriye önce cevaplamakla başlamak istiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İktidarınıza karşı değil, Sayıştay vermiyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, hayır, şöyle deniyor: Denetimden kaçtığımız filan söyleniyor.

Değerli arkadaşlar, hem arkadaşlarımız kendileri söyledi...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ama siz şu anda kendi adınıza konuşmuyorsunuz, Komisyon üyesi olarak konuşuyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Komisyon üyesi olarak bir tespitte bulunuyorum, diyorum ki: “5018 sayılı Kanun’u kim çıkardı?” Yani Türkiye’nin hem devlet muhasebesini hem de kurumsal olarak...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Uymuyorsunuz... Kim uymadı?

RECAİ BERBER (Manisa) – Bir saniye, lütfen... “Uymadı.” falan değil, bunlara uyuldu. Bakın, ben baktım, raporun hepsini söyleyeceğim şimdi.

İkincisi, Sayıştay Kanunu çağdaş anlamda Sayıştay Kanunu’nu kim çıkardı? Bu denetimlerin yapılmasını... Sayıştayın daha önce denetim için dahi giremediği KİT’leri, BİT’leri, ondan sonra, Savunma Sanayisini vesairesini Türkiye’nin devletin, milletin parası olan her kuruma Sayıştay’ın girebilmesini Sayıştay Kanunu’yla kim sağladı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Buraya getireceksin, Başbakan’a değil...

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, şimdi, denetimin, önce sizin denetimin yapılabilirliğini sağlamanız gerekiyordu ve yapılabilirliğini sağladık ve bugün Sayıştay hem bize gelen raporlarında... Arkadaşlar, tabii, raporun böyle küçük falan olduğuna bakıp önemsiz olarak görüyorlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Küçük değil...

RECAİ BERBER (Manisa) – Bakın, dış denetimde bütün gerekçeler ayrıntılı bir şekilde yer almış ve “Denetim yapılmadı.” diyor arkadaşlar. Sayıştay burada hem rakam olarak veriyor hem de hangi sektörlerin veya kurumların genel bütçeli idarelerin ne kadarının, yaklaşık yüzde 100’ünün, üniversitelerin yüzde 80’inin, diğer kurumların...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, nerede raporlar?

RECAİ BERBER (Manisa) – Arkadaşım, bakın, ben şimdi size...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nereye gitti raporlar?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, raporlar hazırlandı ve Sayıştay denetimini yapmış, diyor ki: “2012 yılında yapılan bu denetimlerle ilgili kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tabloların kamu idarelerinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunun doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.” ve sonra da diyor ki: “İlgili kamu idarelerinin mali tablolarıyla bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenliği ve uygunluğuna ilişkin denetimin denetim kanıtı elde etmek üzere risk odaklı denetim yaklaşımına göre yürütülen denetimler uygun denetim prosedürleri ve tekniklerine uygulanmasıyla risk değerlendirmesi yapılması suretiyle gerçekleştirilmiştir.” Yani denetimler yapılmış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah, Allah!

RECAİ BERBER (Manisa) – Sonuç...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Amaca ulaşılmış mı?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Raporlar nerede?

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, siz kaçırdınız efendim. Sayın Berber, isterseniz baştan alın, Sayın Aslanoğlu yeni geldi.

RECAİ BERBER (Manisa) – “Bu çerçevede 2012 yılı düzenlilik denetimi sonucunda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde tespit edilen kamu zararlarına ilişkin bulgulara, Sayıştay Kanunu’na göre yargılamaya esas raporlarda yer verilerek Sayıştay yargısına intikal ettirilmiştir.”

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, bu rapor mu?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yani buraya gelmez ki yargıyla ilgili olan. Arkadaşlar...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu rapor mu yahu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

RECAİ BERBER (Manisa) – Bir saniye, ona da geleceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu rapor mu?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, geleceğim şimdi ona.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bana öğretsene yahu.

RECAİ BERBER (Manisa) – Öğreteyim... Hemen iki dakikada öğrenilmez bunlar, çok önemli işler. Esasında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen al raporu, sümen altı et... Sonra “rapor var.” Ne yapayım ben?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sen şeytana pabucu ters giydirirsin!

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayıştay bugüne kadar bütün denetimlerini şu raporlar olmadan önce de yapıyordu, aynı denetimlerini yaptı.

Değerli arkadaşlar, burada yine Sayıştay ileriki bölümde denetimin sonucuna ilişkin tespitlerde diyor ki ve Maliye Bakanlığının bu konuda 2006 yılından bu yana yaptığı çalışmalarından da bahsediyor ve 2012 yılıyla ilgili olarak da Maliye Bakanlığının muhasebe standartlarıyla ilgili olarak Sayıştayın istediği tarzda ve raporlamaların bilgisayar ortamında, elektronik ortamda alınabilmesini sağlayacak düzenlemeler konusunda bütün tebliğleri, düzenlemeleri yaptığını burada belirtiyor zaten.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Size dedim ya yönetmelik...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, o yönetmeliği kim çıkardı?

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bakın, sanki Sayıştay hiçbir denetim yapamamış gibi...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne yapmış Allah aşkına, bana söyler misiniz yahu?

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben okuyorum şimdi, bakın...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika...

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, “Kendi muhasebe sistemi müstakil olan...”

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, raporlar nerede? Ben onları göreyim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Okuyorum raporu şimdi bakın size.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hangi raporu okuyorsunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Mesela, Balıkesir Üniversitesinin 2012 yılı denetim raporu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şunu bana açıkla, şunu, şunu...

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüksek Teknoloji Enstitüsünün raporu.

Evet, açıklıyorum, bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen yapmayın. Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bunu açıkla bana.

RECAİ BERBER (Manisa) – Otur da anlatayım.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, bakın, Sayın Seçer daha Komisyonumuza yeni geldi, kötü örnek oluyorsunuz, yapmayın lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Açıkla, Allah aşkına, şunu açıkla...

RECAİ BERBER (Manisa) – Siz müfettişlikten geldiniz değil mi? O zaman ben size söyleyeyim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şunu açıkla.

RECAİ BERBER (Manisa) – Eğer ayrı ayrı 10 tane kurumla ilgili veya birimle ilgili rapor hazırlıyorsanız...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bana şunu açıkla.

RECAİ BERBER (Manisa) – Açıklıyorum, bir saniye, oturun...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şunu açıklar mısın?

RECAİ BERBER (Manisa) – Söylüyorum...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şunu açıkla.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, değerli arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunu beğenmediyse bunu verelim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hepsile ilgili olarak...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İzah edemiyorsan başka vereyim.

RECAİ BERBER (Manisa) – İzah ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İzah edebiliyor musun?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, ediyorum. Diyorum ki...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şurayı bir okur musunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet.

“Denetimle ilgili mali tabloları istediği için verilemediğinden dolayı değerlendirme yapılamamıştır.” diyor. Şimdi...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Eee...

RECAİ BERBER (Manisa) – Bir saniye...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben ne istiyorum?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben de değerlendirme yapılandan örnek veriyorum. Örnek veriyorum, bakın...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Şunu söyleyin.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şunu söyledim. Bir saniye...

Şimdi, bakın , değerli arkadaşlar, Sayıştayın raporlarında genel açıklamalarla ilgili olan, Sayıştay nasıl denetim yapar, denetim kamu idaresi yönünden sorumluluğu vesaire gibi genel açıklamaları her bir kurum için hazırlanan raporda tabii ki birbirinin aynı olacak. Şimdi, arkadaş ona bakıyor, diyor ki: “Denetimi kamu idaresi yönetimindeki sorumluluğu Sayıştayın sorumluluğu...” Bunlar her raporda ayrı ayrı mı olacak? Allah'ınızı severseniz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Görüş yok, görüş...

RECAİ BERBER (Manisa) – Görüşü söylüyorum, bakın...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Belge alamadım.” diyor, “Bilgi alamadım.” diyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, böyle bir görüşme usulümüz yok. Lütfen...

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Tabii efendim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bakın, bir örnek veriyorum. Denetim görüşü...

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, bakın...

RECAİ BERBER (Manisa) – Dinlemeyecek misiniz?

(Karşılıklı konuşmalar, gürültüler)

RECAİ BERBER (Manisa) – Arkadaşlar, burada milletvekili olarak Sayıştay denetim raporlarını müzakere ediyorsak lütfen dinleyin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah, Allah!

RECAİ BERBER (Manisa) – Bakın, ben size denetim raporunun sonuç bölümünü okuyorum.

BAŞKAN – Sayın Berber, lütfen siz diyalogu bırakın ve konuşun, kapatın efendim.

Buyurun, sürenizi yeniden başlatıyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Denetim raporunun denetim görüşü bölümünü okuyorum, bakın: “Balıkesir Üniversitesi döner sermaye işletmesinin 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği...” “Almışlar demek ki, içeride yazıyor.” İki, gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.” Bu rapordur. Ne istiyorsunuz Allah'ınızı severseniz?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Peki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Raporu değil, raporun sonucunu...

RECAİ BERBER (Manisa) – Arkadaşlar, ben yıllarca denetim elemanlığı yaptım. Eğer bir raporda -üstatlar da bilir, yapmasın şimdi- eleştirilecek husus, tenkit edilecek husus yoksa benim raporlarımı örnek olarak gönderebilirim. Bir sayfadır ve orada...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, Gençlik ve Spor Bakanlığında her şey güzel mi?

RECAİ BERBER (Manisa) – “Eleştiri gerektiren husus yoktur.” der ve rapor biter ama eleştirilecek husus varsa rapora onlar dercedilir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, hani nerede?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yahu “Görüş veremiyorum.” diyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Olur mu? İşte, ben de görüş...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bakın, burada, o burada “Görüş veremiyorum.” diyor, “Vermedim.” diyor. Onu da söyle.

RECAİ BERBER (Manisa) – Onu söyledim. Bazı kamu kurumlarında görüş veremediğini söyledim ama birçoklarında da...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hangi birçoklarında?

RECAİ BERBER (Manisa) – İşte, örnek...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kaç tanesinde?

RECAİ BERBER (Manisa) – Bütün üniversitelerde...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 3 tanesinde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yahu görüş veremezsiniz... Alakasız yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Niye rapor yazıyor o zaman?

RECAİ BERBER (Manisa) – Bakın, neyse...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu söyleyeceğiz niye yazdığını, söyleyeceğiz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, 5 tane konuşmacı arkadaşımız konuştu. Sayın Aslanoğlu, Sayın Berber sabırla hepsini dinledi, ağzını açmadı, konuşmalara müdahale etmedi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kim açmadı?

BAŞKAN – Hiç yapmadı efendim, hiç yapmadı...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kim müdahale etmedi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

BAŞKAN – Çok ayıp efendim, yapmayın...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber mi etmedi?

BAŞKAN – Evet.

Sayın Berber, genel olarak yapmaz zaten böyle bir şey.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, bakın, burada... (Karşılıklı konuşmalar)

Arkadaşlar, ben sadece burada Sayıştay'ı savunmak için bulunmuyorum.

Ben size bir şey söyleyeceğim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olmayanları savunuyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim, tespiti de savunma gibi algılıyorsunuz, yapmayın. Durum tespiti yapıyor Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayıştayın genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, bu konuyu kesin de başka bir konuya girin.

RECAİ BERBER (Manisa) – Buna açıklık getirmek durumundayız.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, Sayın Berber'in ne konuşacağına siz karar vermeyeceksiniz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Siz deminden beri benim denetimden geldiğimi ve bu konuları bildiğimi söylüyorsunuz, o zaman dinleyeceksiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, bildiğinizi iddia ediyorum ama bildiğiniz bir şeyi siyah-beyaz gibi söylemek size yakışmıyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bakın, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin notunda, konusunda Sayıştay burada kamusal mali tabloların Sayıştayın denetimine sunulmaması... Bakın, "sunulmaması" demiyor, "sunulamaması..." Başlığı bile okumuyorsunuz ki: "Sunulamaması."

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Neden, neden?

RECAİ BERBER (Manisa) – Bunun gerekçelerini saymış Sayıştay ve en sonunda diyor ki, bakın ben size orayı da okuyacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bize sonucunu söyle, sonucu; sunamıyorsa maaşını keseceksin, daha da sunamıyorsa işten atacaksın.

RECAİ BERBER (Manisa) – Olur mu öyle şey? Sunulmamasından dolayı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kanunda yazıyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sunulmaması, bilgi verilmemesi başka bir şeydir, bütün bilgileri verdiğimiz hâlde o bilgiler içinden...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Neden sunulamamış?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Niye rapor yazıyor, bunun adı rapor mu kandırmak mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Berber açıklayacak ama müsaade etmiyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bırak ya!

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İşine gelenleri açıklıyor.

BAŞKAN – Efendim, siz de işinize geleni açıklayın, siz de kendi tespitinizi söyleyin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yazıklar olsun!

RECAİ BERBER (Manisa) – Eğer biz işimize geleni açıklıyorsak siz o zaman haydi haydi işinize geleni açıkladınız şimdiye kadar. Böyle bir şey olur mu!

BAŞKAN – Sayın Berber, tespitlerinizi dinliyoruz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bakın, ancak Sayıştay şunu diyor: 5018 sayılı Kanun'un özüne ve amacına paralel olarak hazırlanmış olan 6085 sayılı Kanun yani Sayıştay Kanunu ve ikincil mevzuat çerçevesinde yapılacak olan denetimler kamu idarelerinin kurumsal düzeyde raporlarını üretmesi ve ilgili kurumun üst yöneticileri tarafından denetime sunulmasıyla mümkündür, başka türlü mümkün değil. Zaten, bakın, 5018 sayılı Kanun daha Sayıştay Kanunu çıkmadan yıllar önce 2003'te çıkarılmış. Amaç ne?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama uygulanamıyor, on yıldır uygulanamıyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bir dakika.

Yöneticilere kendi bütçeleri çerçevesindeki faaliyetlerinin sonuçlarını görüp değerlendirebilmelerini... Modern, çağdaş bir yönetimin oluşması için burada bir mali düzenleme yapmışız ve bununla ilgili olarak...

MÜSLİM SARI (İstanbul) - Sayın Bakan "Ama bunu yasaya uyduramadık. diyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Arkadaşlar, ben de söylüyorum onu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) - On yıldır gerekli yasal düzenlemeler yapılamadı, niye?

RECAİ BERBER (Manisa) – Sonra Sayıştay...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Buna cevap verir misin, soruma cevap verir misin?

RECAİ BERBER (Manisa) – Veriyorum, söylüyorum...

BAŞKAN – Efendim, sizin sorunuza cevap vermekle sorumlu değil ki Sayın Berber.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ya, lütfen...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

BAŞKAN – Olur mu efendim, kendi tespitlerini söylüyor, sizin sorularınızın muhatabı Sayın Bakan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ama “Hükümet adına konuşuyorum” diyor

BAŞKAN – Hayır efendim, kendi adına konuşuyor üye olarak. Böyle şey olur mu, kendisi öyle mi söyledi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – “Hükümete yönelik sataşmalara cevap veriyorum.” diyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Zozani, “Sayıştay Kanunu bizim dönemde çıktı. 5018 sayılı Kanun bizim iktidarımız döneminde çıktı.” demek bu mu demek ya? Allah’ını seversen çarpıtma.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne Allah’ını seversen ya. Allah’ını seviyorsan doğru konuş o zaman, Allah’ını seviyorsan. Niye Allah’ı karıştırıyorsun!

RECAİ BERBER (Manisa) – 2012 yılı denetim programında yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin üst yöneticileri tarafından Sayıştaya verilmesi gereken defter, mali tablo, belge ve bilgilerden...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Her türlü sahtekârlığı yapıyorsun, sonra Allah’ı karıştırıyorsun.

BAŞKAN – Aaa! Sayın Aslanoğlu lütfen!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, bunun adına rapor diyeceksin...

BAŞKAN – Bu üslup hiç yakışmadı size Sayın Aslanoğlu.

RECAİ BERBER (Manisa) –Niye konuşmama müsaade etmiyorsunuz ya?

BAŞKAN – Öyle şey olur mu?

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Aslanoğlu, niye konuşmama müsaade etmiyorsunuz?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın Berber, lütfen...

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayıştay kendi raporunda diyor ki “Bu kurumlardan almanız gereken bilgi, belge ve tabloların bir kısmı açıklanan nedenlerden dolayı kamu idareleri itibarıyla yani her bir birim itibarıyla sunulamamıştır.”

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kim suçlu o zaman?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Suç yok ortada ya.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bu nedenle 2012 yılı genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin işlemlerinin hukuka uygunluğuyla sınırlı kalınmış yani hukuka uygunluk denetimleri yapılmış, kamu idarelerinin raporlarında mali tablolara ilişkin görüş verilememiştir. Yani, denetim yapılmamış, vesaire değil. Daha sonrada diyor ki...

BAŞKAN – Sayın Berber, arkadaşlar da okur onları vakitleri olduğunda yani sizin okumanıza gerek yok.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır ama...

BAŞKAN – Arkadaşlarımız da okurlar...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ama okumadılar.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayıştay Başkanlığı ne diyor buradan bir de onu oku...

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayıştay diyor ki: “Maliye Bakanlığı 29/02/2012 tarihli yazıda mali tabloların kamu idareleri bazında çıkarılmasını sağlamaya hazırlık olmak üzere 2013 yılı başlangıcı itibarıyla muhasebe kayıtlarının kurumsal kod girilmek suretiyle tutulması gerektiğini belirtmiştir.” Yani, adımlar atılmış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Rapor” deme bunun adına, bunun adına rapor demeyin Sayın Berber!

MÜSLİM SARI (İstanbul) - On yıl oldu. 2006’da... yedi yıl oldu, yedi yıl.

RECAİ BERBER (Manisa) –Değerli arkadaşlar, Sayıştay Yasası... Sayın arkadaşlar...

Bitirmemize müsaade yok ya, görüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Berber, siz devam edin lütfen tespitlerinizi.

RECAİ BERBER (Manisa) – Niçin bütçeye gelemediğinizi...

Ben şunu söylüyorum: Bakın, burada örnek olarak bütün bilgileri verilmiş olan kurumlarla ilgili rapor önünüzde. Bununla ilgili herhangi bir şey yok çünkü bu raporda “yasalara ve mali tablolara uygundur” diye açık bir şekilde belirtilmiş...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nerede, bana bir tane göster ya!

RECAİ BERBER (Manisa) – Örnek verdim işte.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hangi örneği gösterdin?

RECAİ BERBER (Manisa) – İşte üniversitelerin raporlarına bak.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya, Gençlik ve Spor Bakanlığını verdim, daha getireyim mi?

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, şunu söylemek istiyorum, arkadaşlar bir de dediler ki: “KİT raporlarıyla ilgili olarak, KİT Komisyonu ile ilgili olarak onların raporları da buraya gelsin.” Değerli arkadaşlar o zaman yani bütün diğer komisyonların bütün raporları, görüşleri gelsin, bir de Plan Bütçeden geçsin. Yani, arkadaşlar, biz Plan ve Bütçe Komisyonu olarak zaten yükümüz çok ağır. Ben şunu öneriyorum daha: Biz bundan sonra Sayıştayın raporlarını ve kesin hesap kanunuyla ilgili belki bir alt komisyon kurmak suretiyle o alt komisyonda bunları müzakere etmemiz gerekirken burada Komisyonunun genelinde yapılacak denetimlere KİT Komisyonu raporlarını, vesairesini istemek, burada onları da değerlendirmeye kalkmak...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

BAŞKAN – Sayın Berber, iki daimi alt komisyonla ilgili İç Tüzük'teki çalışma devam ediyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tabii ki.

Yani, bizim de görüşümüz sizin de zannediyorum görüşünüz, bir İç Tüzük değişikliği yapıldığında Plan ve Bütçe Komisyonunun daimi alt komisyonlarında bir tanesi kesin hesap kanunu yani Sayıştay raporlarının daha detaylı bir şekilde incelenmesini sağlayacak bir komisyon, bir de Bütçe Komisyonu olmak üzere ve Genel Komisyonumuzda bütün bunları değerlendirmek ve karar vermek üzere açıkçası böyle bir teknik çalışmayı esasen Sayıştay gene kendi raporunda burada belirtmiş. Diyor ki “Bir Sayıştay Kanunu ve 5018’i değiştirmek yetmez. Hükümet yani Parlamentoda bu denetimleri yapacaksa bu düzenlemeler bağlamında İç Tüzük değişikliği başta olmak üzere hem de hesap verme sorumluluğu mekanizmalarının kurulup işletilmesi anlamında belli çalışmaları yapması sistemin etkin bir şekilde çalışması bakımından Türkiye Büyük Millet Meclisine görev düşüyor.”

BAŞKAN – Sayın Berber, bu iki daimi alt komisyon zaten planlanmıştır. Yani, Sayıştayın da Meclise ne yapacağını öğretmesi mi gerekiyor? Yapmayın efendim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır yani etkin bir şekilde denetim yapılması anlamında ben bunu söylüyorum ve verimli bir şekilde bizim de çalışmamız anlamında. Benim açıkçası burada bu işin magazinleştirilmesinden dolayı... Teknik tartışma her zaman yapılır ve bu teknik tartışmada eksik olan hususlar varsa... Zaten Bakanlığımız da bu konuda... Sayın Bakanın sunumunda önemli bir bölüm ayrılmış ve bunlarla ilgili çok teknik açıklama yapılmış. Eğer şu dış denetim değerlendirme raporunu arkadaşlar insafı bir şekilde okusalar zaten sorunun burada ele alındığını ve çözüldüğünü – çözüldüğünü de diyorum bakın- gelecek yıldan itibaren bu raporların nasıl gelmesi gerekiyorsa 2013’le ilgili olarak bundan sonra geleceğini hep beraber göreceğiz.

Değerli arkadaşlar, biraz önce söylendi. Hakikaten bu on ikinci bütçemiz. Sayın Zozani “Heyecan yok.” falan diyor ya... On ikinci bütçemiz ve 2008 krizinden sonra altıncı bütçemiz. Yani, 2008 krizinden sonra beş bütçe dönemi geçmiş ve beş bütçe döneminde biz büyümeyle ilgili olarak bütün dünyanın -sadece Avrupa’nın Euro bölgesinden kastetmiyorum- OECD raporlarında olsun, G-20’de olsun takdir edilen başarılarına imza atılmış. Nasıl? Bu kriz döneminde yaklaşık 2 milyon insana...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hani kriz teğet geçmişti?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Magazin yapmayalım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kriz teğet geçmemiş miydi?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, 5 milyon insana istihdam sağlanmış mı? Sağlanmış.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başbakan “Kriz teğet geçti.” dedi, siz “Kriz vardı.” diyorsunuz. Hangisi doğru?

BAŞKAN – Sayın Başbakan “Kriz yok.” demedi Sayın Sarı, yapmayın lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben global krizden bahsediyorum. Global kriz yok muydu?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, Türkiye’de kriz var diyorsunuz...

BAŞKAN – “Var” demiyor efendim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben 2008 global krizinden bahsediyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Türkiye’de kriz yok?

RECAİ BERBER (Manisa) – Dünyadaki krizden bahsediyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Türkiye’de olmadı mı?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Olmadı?

RECAİ BERBER (Manisa) – Türkiye 2009 elbette ki etkilendi...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yüzde kaç küçüldü?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 4,5 küçüldü.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Demek ki kriz olmuş.

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar ama bunun yaraları altı ay gibi kısa zamanda sarıldı ve 2010 yılında...

BAŞKAN – Sayın Sarı, olup olmasından size ne efendim?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, Başbakanla çelişti de o açıdan.

BAŞKAN – Siz Sayın Bakana sorarsınız bu soruyu.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Sarı, siz de çok iyi biliyorsunuz ki Türkiye 2010 yılında yüzde 10’un üzerinde bir büyümeyle 2009 yılındaki kayıplarını telafi ettiği gibi artıya geçmiştir. 2009 yılındaki yüzde 4,5 küçülmesine rağmen bizim dönemimizde ortalama yüzde 5,5 büyümeyi gerçekleştirmiştir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yüzde kaç pardon?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 5,5 büyüme ortalama gerçekleştirmiştir.

Değerli arkadaşlar bakın...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tarihsel ortalamaya eşit büyüme, o kadar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

RECAİ BERBER (Manisa) – Ve bu dönemin içinde dünyanın 1929 bunalımından bu yana, 1929 dünya global krizinden bu yana yaşadığı en büyük kriz ortamında gerçekleşmiş.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Vay be, vallahi bilmiyorduk!

RECAİ BERBER (Manisa) – Bir de tabii ondan sonra da arkadaşlar diyor ki, çok takdir ettiğim Sayın Kuşoğlu diyor ki: “IMF’ye olan borcu ödemekde yani çok önemli bir şeymiş.” Citibank’a veya bir başka bankaya ödenen bir borçmuş gibi kabul ediyor. Değerli arkadaşlar, IMF borç verirken de borcun her taksiti ödenirken de borç devam ettiği sürece de sizi takip eder, sizi raporlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizi etmiyor mu?

RECAİ BERBER (Manisa) – Kime raporlar? Bütün diğer finans kuruluşlarına raporlar. Dolayısıyla, yani IMF’den alınan krediyi, borcu, herhangi bir finans kurumundan alınmış, bir bankadan alınmış kredi gibi değerlendirmek son derece yanlış.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Ne yapıyorlar, bir izah eder misiniz?

RECAİ BERBER (Manisa) – İzah ediyorum. Bakın, söylüyorum, diyorum ki...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – IMF’den borç alınca ne oluyor?

RECAİ BERBER (Manisa) – IMF’den borç aldığımız zaman onun programını, zaten stand-by programları... Biliyorsunuz, biz de iki dönem stand-by yaptık ve stand-by’da taahhüt ettiğiniz hususlara uymak zorundasınız. Değerli arkadaşlar, vesayettir açık söylüyorum. IMF bir ülkeyle stand-by yapıyorsa Sayın Bakan da biliyor ki bu bir denetim ve vesayettir.

SÜMER ORAL (Manisa) – Biz de yaptık.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 2005’te siz yaptınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, yaptık ama Türkiye’yi o ortamdan çıkardık. Yani daha doğrusu IMF’yle yapılmış 17 tane stand-by’nın hiç birisi başarılı bir şekilde sonuçlanmamış, bizim dönemimizde gelmişiz, geçmiş dönemde yapılan... Evet, Sayın Bakanım yani ilk defa tamamlanmış, ikinci defa biz de yapmışız. Bundan dolayı da gocunmuyoruz ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Berber, toparlayın lütfen. Ben size ek ilave sürenizi verdim, toparlayın lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yani şu iki hususa açıklık getirmek durumundayız çünkü hem teknik konuşuyoruz diyoruz hem de son derece politize birtakım ithamlar yapılıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben şunu söyleyeyim: 2007 yılında biz ikinci stand-by’ı bitirdiğimizde o günleri hatırlayın, İstanbul sermayesi -açık söyleyelim, burada her şeyi net konuşuyoruz- ve Türkiye’nin belli çevreleri “Türkiye’nin Avrupa Birliği çıpası zaten gevşedi. IMF çıpasından da kurtulursa biz mutlaka bu ortamda dayanamayız. Mutlaka IMF’yle yeni bir stand-by yapılmalı, en azından bir borç alınmasa da bir sözleşme yapılmalı.” denmedi mi? Bu konuda çok baskılar yapılmadı mı? Bir yıl süren müzakereler sonucunda Hükûmetimiz cumhuriyet tarihinde son otuz yılda ilk defa IMF’yle ilişkileri borç almamak ve yeni bir stand-by yapmamak suretiyle bitirdi. Bunun artısını biz nerede gördük arkadaşlar? 2009 yılının 17 Martını hatırlayın. Bakın, 2009 yılında biz... Siz dediniz ya “4,5 küçüldük.” Ben daha ağırını söyleyeyim, siz onu söylemiyorsunuz, haydi onu da söyleyeyim: Birinci çeyrek küçülmemiz de 14,5. Ama ne yaptık? 17 Martta Bakanlar Kurulu kararıyla Türkiye’de ilk defa... Avrupa’nın hepsinde, Yunanistan dâhil krize girmiş bütün Avrupa’da KDV oranları yüzde 18’lerden yüzde 22’lere çıkarılırken, başka alanlarda vergiler artırılırken, kamu harcamaları kısıılırken 17 Marttaki kararnameyle Hükûmetimiz ne yaptı? Başta otomotiv, beyaz eşya olmak üzere KDV oranlarını ve ÖTV oranlarını indirdi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hatta sıfır yaptı.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sonra üç aylık dönem, sonra ikinci üç aylık dönemde başta özellikle mobilya sektörü olmak üzere orada da yüzde 18 olan KDV’leri... Sayın Bakanım, hatırlıyorsunuz o günleri, ciddi anlamda vergi indirimleri yapıldı. Sizin IMF’yle stand-by anlaşmanız olsaydı buna kim müsaade ederdi ya, yani öyle bir şey yapabilir miydi Türkiye, zaten bütün Avrupa da yapabildi mi? Hepsı vergilerini artırdı kriz ortamında, biz düşürdük ve bunun sonucu ne oldu? Bakın, ben otomotiv sektörünü daha önce de Erdemir’de yönetim kurulu başkanlığı yaptığım için çok yakından takip ettim. Maliye Bakanlığı ilk defa o dönemde üç ayrı vergi indirimi alternatifi hazırladı. Bunları yakından takip ettim ve orada, inanır mısınız, 201 bin aralık sonu itibarıyla stok vardı. Ne kadar üretim desteği verseniz de “Ücretlerin yarısını Hükûmet karşılıyor.” diye destekler açıklandı, buna rağmen satış olmayınca olmuyordu. Ne yapıldı? ÖTV’ler indirildi ve inanır mısınız üç ay içinde sektöre 7 milyar liralık bir giriş yapıldı ve bütün fabrikalar tekrar harıl harıl... Çünkü stok kalmadı, iki ay içinde stoklar bitti.

BAŞKAN – Sayın Berber, toparlayın lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şuraya geleceğim: 2010 ve 2011 yıllarındaki yüksek büyümeden sonra Hükûmet 2012 yılında bir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bedavadan veriyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Berber, müsaade eder misiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Sayın Şükrü Erdiñ kendisinin konuşmayacağını ve süresini Sayın Berber'in kullanabileceğini ifade ettiler. Aslında normalde bir yirmi dakikası daha var ama...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama bize yapmadınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onun ayrıcalığı ne de fazladan veriyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Berber, toparlayın lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ya deminden beri yükleniyorsunuz. Sürekli beni muhatap aldığınız için bazı hususlara cevap vermek durumunda kaldım, kusura bakmayın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Seni muhatap almadık, konuşmamızın ortasına girdiğin için söyledik.

BAŞKAN – Sayın Berber, son bir dakika, hemen toparlarsanız lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Geçenlerde –ona değinmeden geçemeyeceğim- Sayın Kılıçdaroğlu bir destek odasının genel kurulunda, kongresinde konuşma yaptı. Ben de oradayım ve dedi ki: “AK PARTİ hükümetlerinden önceki geçmiş elli yıllık hükümetlerin toplam bütçeleri 760 küsur milyar dolar.” Bütün hükümetlerin bütçelerini toplamışlar, aslında elmayla armudu toplamak gibi bir şey ama yani çünkü geçmişte 2 milyar, 1 milyar dolarlık bütçeleri de vardı yani 1980 öncesini kastediyorum ama hepsini toplamışlar. “AK PARTİ'nin on yıllık bütçeleri toplamı 1 trilyon 600 küsur milyar. Bu kadar harcama yapıldı.” İşte, Sayıştay Başkanımız da oradaydı o gün. “Denetimden kaçıldı.” falan diye orada da gündeme geldi. Ben de dedim ki: “Yani bir kere, yönetmek harcamaktır.” Bizim maliye politikasının birinci sayfasında Profesör İsmail Türk'ün kitabının birinci sayfasında o yazıyordu. Eğer siz 800 milyar yuvarlak bütçeyle elli yıl...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Berber, teşekkür ediyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – 1,5 trilyonun üzerindeki bütçeyle Türkiye son elli yılda yapılandan daha fazlasını yatırım olarak da altyapı olarak da sosyal harcama olarak da yapmıştır ve Sayın Bakanın sunumu da aslında o dönemde, geçtiğimiz on yıldaki bütçeler döneminde yapılanların özeti olarak burada aktarılıyor.

BAŞKAN – Evet, Sayın Berber, teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen kitabın başını okumuşsun da sonrasını okumamışsın.

BAŞKAN – Sayın Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; yeni dönem bütçe çalışmalarının hayırlı olmasını diliyorum. İnşallah, bu, demokratik bir ortamda ve denetime elverişli bir biçimde gerçekleştirilir.

Öncelikle şunu vurgulamak istiyorum: Elbette kanunlar uygulanmak için yapılır. AKP döneminde hem 5018 hem 6085 sayılı kanunlar yapılmış ama maalesef bütçe uygulamalarında bunlar hiçbir zaman dikkate alınmadan, yine bilindik ölçülerde işlemler yapılmaya devam edilmiş ve arkadaşlarımız anlatmaya çalıştı. “Sayıştayla ilgili ilk defa bu sene raporlar gelecek ve raporlarla ilgili de değerlendirmeler yapacağız.” dedik ama ne yazık ki raporlar yasanın kabul ettiği anlamda denetime elverişli olarak ve denetim bulguları da dikkate alınarak bize gelmedi, biz bunu görmedik, görmediğimiz için raporlarla ilgili olumlu ya da olumsuz bir şey söyleyemiyoruz ama olumlu bir şey söyleyememek bu raporların olumlu olduğu anlamına gelmez. Çünkü Sayıştayın bile incelemesi mümkün olmayan bir sistemle ortaya konulan çalışmanın denetim görevini yapmak durumunda olan milletvekilleri tarafından gerçekleştirilmesi de mümkün değildir. Ancak çok basit bir biçimde değerlendirmek gerekirse, örneğin faaliyet genel değerlendirme raporunda Sayıştay ciddi tespitler yapmış. Yani “Yok.” dediğimiz hâlde bazı konuların bütçe kanununa da 5018 sayılı Kanun'a da 6085 sayılı Kanun'a da uygun olmadığına dair raporlar vermiş. O hâlde bunların bu bütçe çalışmaları sırasında da değerlendirilmesi gerekir ama Sayıştayın da bu işi ciddiye alması gerekir. Neyse, toplantının yarısına doğru Sayıştaydan bir yetkili arkadaşımız katıldı. Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye'de bir iktidar kendisini denetletmek istemiyor ise pek çok formül bulur. Esas olan, doğru olan 2011 seçimleri döneminde Cumhuriyet Halk Partisinin çok net bir biçimde taahhüt ettiği kesin hesap komisyonunun burada kurulması ve bu komisyonun da başına ana muhalefetten birisinin getirilmesidir. Eğer bu böyle olursa bu denetim doğru olur, bu denetim usulüne ve yasalara uygun olur. O zaman da denetim sonucunda çıkan raporların hiç kimse tarafından tartışılması söz konusu olmaz. Biz, bu değerlendirmeyi raporlarla ve Sayıştayla ilgili olarak bu hâliyle yapmak istiyoruz ama esas bu 2014 yılı bütçesiyle ilgili de, bütçeyle bir değerlendirme yapmamız gerektiğini düşünüyorum ve bunu yaparken de öncelikle bütçe kanun tasarısındaki genel gerekçelerden başlamak istiyorum.

Bu genel gerekçeler bir hedef ortaya koyuyor ve geçmişle ilgili bir değerlendirme ortaya koyuyor. O hâlde buradaki iddiaların 2014 bütçesiyle gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceğini değerlendirmek gerekir diye düşünüyorum. Bu değerlendirmeyi yaparken de esas bakmamız gereken bütçe kanun tasarısındaki bazı maddelerin gözden geçirilmesinde yarar olduğunu düşünüyorum. Özellikle 5'inci ve 6'ncı maddeler, Sayıştayın eleştirilerinin ağırlıklı bir biçimde gündeme getirildiği maddeler. Yani kullanılabilecek ödeneklerle, aktarma ve devir işlemlerinin bu hâli 5018 sayılı Kanun'a da 6085 sayılı Kanun'a da aykırı. Çünkü bu kanunların ruhunda uygun denetlenebilir ve öngörülebilir bir sistem olmasına rağmen şimdi getirmiş olduğumuz değerlendirmeye biz bütçenin maalesef fazla ödenek aşımı gerçekleştirdiğini ve bunun denetlenmesinin sağlanmadığını kabul etmek durumundayız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Sayın Bakanın sunumu da dikkate alınacak ve bir değerlendirmeyi bu çerçevede yapmak gerekiyor ise bu "Dengeli ve ılımlı bir büyümeye devam ediyor Türkiye." diye başlıyor ve bu değerlendirme sonucunda da belli tahlillerle belli rakamları ortaya koyuyor. Oysa bütçe rakamları ve hedefleri 2014 yılında ekonominin çalışanları ve dar gelirli, emekliler ve üreticiler aleyhine gelişeceğini göstermektedir. Nitekim, tasarıda bu konuyla ilgili şu değerlendirmeyi bir kez daha gözden geçirmekte yarar olduğunu düşünüyorum. Esnek çalışma, kısmi zamanlı çalışma, geçici çalışma, 4/C'li çalışma ve 5620 sayılı, o geçici dediğimiz altı aylık çalışmaların devam edeceği tasarıda öngörülüyor. O hâlde bu çalışmalar, çalışanlar aleyhine ve yoksullar aleyhine bir gelişme ortaya koyacak.

AKP hükümetleri her zaman yaptığı gibi bazen 2002'den, bazen 2009'dan, bazen 1982'den, bazen 2008'den, bazen 2004'ten 2012'ye, 2014'e kıyaslamalar yapmak suretiyle her değerlendirmede kendisinin doğru ve başarılı olduğunu ortaya koymaya çalışıyor ama bu istatistiklerde bir tutarlılığın ortaya konulmasında yarar olduğunu düşünüyoruz. Bütçe kanunu, evet 15 madde ve bu 15 maddenin belki de en önemlileri Maliye Bakanına yetki aktarmakla ilgili. Bu yetki aktarmalarının tamamı da 5018 sayılı Kanun'daki uygulamalara ve hükümlere aykırı olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, hem yedek ödenek hem aktarma hem emekçilerin çalışmalarıyla ilgili konuların Anayasa'ya aykırı olduğunu düşünüyorum. Yedek ödeneklerle ilgili Sayıştay ciddi bir değerlendirme eleştirisi yapıyor ama bu konu maalesef tartışılmıyor.

Sayın Bakanın sunumunda şu değerlendirmeleri yapmak mümkün: Ekonominin sorunlarının yapısal olduğu ve o nedenle giderilemediği ima edilmeye çalışılıyor. Oysa bu yapısal bir sorun ise on bir yıldır ezici bir çoğunlukla iktidar olan partinin bu yapıyı şimdiye kadar çoktan değiştirmiş olması gerekirdi. Ancak Türkiye'de bu sağlanamamıştır ve AKP iktidarları döneminde Türkiye potansiyel büyümesinin üstüne çıkamamıştır. Yani çok ciddi bir katkı, çok ciddi bir artı söz konusu olmamıştır. Bunu sağlamak da şu ortamda görünmüyor.

IMF borcunun sıfırlandığını söylediğimiz zaman önceki seksen yılın sonunda 3.676 TL olan kişi başına düşen ortalama kamu borcunun son on yılda 3.489 lira artarak kişi başına 7.166 liraya yükseldiğini görmek ve bunu vurgulamak gerekir. 2003-2012 yıllarını kapsayan son on yıllık dönemde bütçeden yapılan faiz ödemeleri 498 milyar lirayı bulmuş ve son sekiz yılda kendinden önceki seksen yılın 3 katı faiz ödenmiştir. AKP hükümeti IMF'ye olan borcu başka kaynaklardan yeni dış borç alarak ödedi. Bu nedenle de 2002 yılı sonunda 86,5 milyar dolar olan kamu kesimi ve Merkez Bankasının toplam dış borcu 2012 yılı sonunda 110,8 milyar dolara yükseldi. Yani IMF'ye olan borç ödenmesine rağmen toplam kamu borcu 24,5 milyar dolar arttı ve yeni dış borçlar eklendi.

AKP döneminde Hazinesin iç borcu, özel sektörün dış borçları hızla büyüdü. 2002 yılında 43 milyar dolar olan özel sektörün dış kredi borcu 2012 yılı sonu itibarıyla 226 milyar dolara kadar yükseldi. Bu dönemde özel bankalar ve diğer finansal kuruluşların dış borçları 12,2 milyar dolardan 111,5 milyar dolara yükselirken reel sektörün dış borcu ise 32,8 milyar dolardan 114,5 milyar dolara kadar arttı. Dış borcun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 42,8'e yükseldi. Yani bir üretim yapılmadan ciddi anlamda borçla borç telafi edilerek götürüldü. Yeni dönemde torba ve paketlere konulan maddeler de dikkate alınarak özel sektörün borçlarının birçoğuna, özellikle kamu özel ortaklığıyla ilgili konulardaki yatırımlarda kamu garantileri de eklendiği zaman bu kefalet ettiğimiz borcun miktarını kestirmek şu anda mümkün değil.

2002 yılında 56,2 milyar lira olan şirketlerin bankalara olan borçları Şubat 2013 itibarıyla 660,7 milyar TL'ye yükseldi. Üretmeyen ve borçlu bir ekonominin devamı bu hâliyle getirdi. Yeni bütçenin reform diye sunulan hedeflerine göre demokratik standartların iyileştirilmesi en önemli olaydır. Oysa son bir yıldır, Türkiye'de insanlar sonradan üretildiği sabit olan kanıtlarla mahkûm oldular, gizli tanıklarla yargılandılar ve demokratik muhalefet yapma haklarını kullandıkları için coplandılar, biber gazı ve tazyikli suyla dövüldüler. Barış süreci adı altında tüm Türkiye'yi ilgilendirmesi gereken bir olay bile tek başına dizayn edilmeye çalışılmış, çözüm süreci diye yapılmaya çalışanların ne olduğu veya ne olacağını kimse bilememiştir. Hâlâ da nereye varacağı bilinmemektedir. Demokratik standartlarla ilgili değerlendirmeyi yaparken bu uygulamayı hepimizin gözden geçirmesi ve değerlendirmesi gerekir.

Kayıt dışılıkla mücadele temel hedef olarak konulmasına rağmen, ne 2012 yılında ne de AKP iktidarlarında maalesef kayıt dışıyla mücadele yapılamamıştır. TÜİK'in hesaplarına göre, çalışan her 100 kişiden 39'u herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı bulunmuyor. Tarım sektöründe yüzde 83,6'yı bulan kayıt dışılık oranı, tarım dışı sektörlerde ise yüzde 24,5 düzeyinde. Tarım dışı sektörlerden madencilikte çalışanların yüzde 12,4'ü, imalat sanayisinde çalışanların yüzde 21,5'u, elektrik, gaz ve su, kanalizasyon sektöründe çalışanların yüzde 28,9'u, inşaat sektöründe çalışanların yüzde 45'i, ticaret sektöründe çalışanların yüzde 30,3'ü, konaklama ve yiyecek sektöründe yüzde 40, ulaştırma ve depolama sektöründe yüzde 34,9'u kayıt dışı çalışmakta. Oysa bu temel hedef doğrultusunda kayıt dışısını kayıt içine alacak formülleri görmek mümkün değil ve tasarıda belirttiğim işçiler, çalışanlar aleyhine maddelerle de bu işin devam edeceği ortada.

Kayıt dışı bu kadar çalışma söz konusuysen atanamayan öğretmenler, iş bulamayan üniversite mezunları, yaşa takılan emekliler bunların temel nedenlerinden bazıları ama çalışma yaşamına katılabilenler de esnek çalışma, taşeron çalışması gibi insan haklarına aykırı çalışma koşullarına devam ediyor, edeceği de kanun tasarısının içinde belli.

On bir yıllık AKP hükümetleri dönemlerinde enerjide dışa bağımlılık devam ettiği gibi altyapı ve demir yolu çalışmaları da yetersiz kalmıştır. Kendimize özgü bir enerji üretim politikası oluşturamadığımız ve bağımlılıktan kurtulacak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

hamleler yapamadığımız ortadadır. Mersin ve Sinop'ta yapılmakta olan nükleer güç santrallerinin sözleşmeleri yeniden gözden geçirilmediği takdirde, her yıl milyarlarca dolar hazine zararı söz konusu olacaktır. Enerji Bakanına sormuş olduğum bir soruda, Mersin'deki garanti ödemenin 1 sent aşağı çekilmesi hâlinde yılda 2,8 milyar dolar tasarruf edileceğini yazılı olarak bildirmiştir.

Son on bir yılda olduğu gibi önümüzdeki bütçede de yoksulluk bitirilemeyecek, gelir dağılımı iyileştirilemeyecektir. OECD'nin satın alma gücü paritesine göre yaptığı hesaplamalara göre kişi başına düşen gelir düzeyinde, Türkiye, OECD ortalamasının yarısına bile ulaşamamıştır.

Gelir dağılımındaki adaletsizlik de her gün büyümektedir. Bankacılık Denetleme Kurulunun verilerine göre bankalardaki mevduatın yüzde 48,3'ü 1 milyon lira ve üzerinde mevduat bulunan 53 bin hesapta bulunmaktadır. İçinde 10 bin liraya kadar mevduatın bulunduğu 52 milyon 224 bin hesapta ise toplam mevduatın sadece yüzde 4,7'si bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ'in hesaplarına göre 4 kişilik ailenin dengeli ve düzenli beslenebilmesi için gerekli olan aylık sınırı 1.009 lira, yoksulluk sınırı 3.285 liradır. Bunun anlamı şudur: Asgari ücretle çalışan aç, ortalama maaş alan insanlarımız da yoksuldur. Böyle bir ekonomi nasıl başarılı sayılabilir? Çalışanlarımızın da, emeklilerimizin de eline geçen paralar aylık ve yoksulluk sınırı tartışması altında yaşamaya mahkûmdur.

Sayın Bakanın sunumundaki 86'ncı sayfada belirtilen rakamlar emekli maaşlarıyla ilgilidir ve bu aylık ve yoksulluk sınırının tamamen altında bir seyir izlemiştir. Bu konuda bir düzenleme, bir iyileştirme yapmamak, düşünmemek ciddi anlamda sıkıntıdır.

AKP döneminde dünyanın en pahalı akaryakıtını almaya devam edeceğiz demektir. Vatandaşın benzin için ödediği her 100 Türk lirasının 60 lirası, motorin için ödediği 100 liranın 54 lirası KDV ve ÖTV olarak ödenmeye devam edecektir. Bu şartlar altında bu işin vatandaş yararına bir çözümü bu bütçede maalesef yoktur çünkü bütçe gelirleri içerisinde dolaylı vergiler hâlâ en yüksek noktadadır.

2014 yılı bütçesinden 9,7 milyar lira destek ödemesi yapılacağı ilan edilen tarım hâlâ yüzde 1'lik payını alamayacak demektir ama bu tarım genel ekonomideki payı onda 1'i bulmamasına rağmen, istihdamın hâlâ dörtte 1'ini sağlamaya devam etmektedir. AKP tarıma tam bir üvey evlat muamelesi yapmaktadır ve bu, bu bütçede de devam edecektir. Destek yerine köstek gören tarım ithalatçı hâle gelmiştir. 2003-2012 yıllarını kapsayan son on yılda tarım ürünü ithalatı için toplam 81,2 milyar dolar ödeme yapılmıştır. Bitkisel ve hayvansal ürün ithalatı için son on yılda 47,2 milyar dolar ödenmiştir. Aynı dönemde gıda ürünleri ve içecek için 30,9 milyar dolar, ormancılık ürünleri için 2,2 milyar dolar, tütün ve tütün ürünleri için de 1 milyar dolar ödenmiştir. Türk çiftçisine yüzde 1'lik TL'yi çok gören AKP, Avrupalı çiftçiye milyar dolarları hiç sıkılmadan ödemektedir. Bu ödemeler ve Türkiye'nin değerlendirmesini yaparken hayvancılık sektörünün de başarılı olamadığını, AKP döneminde kırmızı et ihtiyacının önemli bir bölümünün gerek kasaplık et gerekse sığır ithal etmek suretiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kurt, buyurun.

KAZIM KURT (Eskişehir) – ...karşılandığı ortadadır. Bu doğrultularda bütçe tasarısının özellikle 3'üncü maddesindeki açığı borç ile kapatma, 5'inci maddesindeki gerektiğinde kullanılacak ödenek, 6'ncı maddesindeki aktarmalar, 8'inci maddesindeki esnek çalışma, kısmi zamanlı çalışma vesaire çalışma yaşamıyla ilgili bölümünün tekrar gözden geçirilmesi ve çalışanlar lehine bir düzenlemeye dönüştürülmesi gerekir ama 10'uncu maddesinin dördüncü bendinde, büyükşehir belediyelerinin meclisinin bütçe yapma hakkına müdahale olarak değerlendirdiğim bir hüküm var, bunun da bu bütçeye konulmamasını çünkü önümüzdeki süreçte en çok tartışılacak konulardan birisinin bu olduğunu düşünüyorum. Çünkü, büyükşehir belediyeleri nereye ne kadar bütçe ayıracağını kendi meclislerinde değerlendirir, karar verir. Oysa biz şimdi 10'uncu maddenin dördüncü bendinde il özel idarelerinden devredilen yatırımlarla ilgili belli bir zorunluluğu ortaya koyuyoruz ki bu orada seçilmiş olan belediye meclislerine hiç de demokratik olmayan bir müdahaledir. Bunun da Sayın Bakanın baştaki açıklamasıyla çeliştiğini düşünüyorum.

İnşallah, bütçe hayırlı olur. Başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

Değerli arkadaşlar, birleşime 14.15'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.00

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

BAŞKAN - Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı basınımızın değerli temsilcileri, 3'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Sayın Kaplan, buyurunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

Çok çok Sayın Başkan, Bakan, vekiller, bürokratlar, adı geçmeyen, emeği geçen tüm çalışanlar, bakanları kamera, bizi kalemlerle izleyen basına selam olsun, sevgi olsun, güzel yarınlar olsun, cüzdanlara morluklar, keselere altınlar hilesiz olsun, vergiler adaletli, bölüşüm adil olsun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vay, vay!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Çok ironik bir giriş oldu.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Cahit Sıtkı Tarancı'nın dediği gibi, ne başta dert, ne gönülde hasret olsun, kardeş kavgasına nihayet olsun.

Şimdi başlıyoruz muhalefetin bütçe destanına. Kuruş kuruş Hazineye giren yurttaşımızın vergisine, parasına göz dikenlere, demokrasinin özü bütçe hakkına uymayana, hileli darasına, yapılaşına, görüşülmesine, kararına itirazımız var. Harcamada, dağıtmada, denetlemede Hükûmetin teklifine, kitabına, Meclise çalışıp adına Hükûmetle iş tutan Sayıştayına, bütçe tasarısının tomar tomar, kitap kitap, cilt cilt sayfasına, anlaşılmasın cetvellerine, transferlerine, karınca dualarına, karmaşıklığına, anlaşılmalığına, hesap sorulmazlığına isyanımız var.

Bütçe şeffaf değil, çarşaf çarşaf karadır, yasal dayanak yok, korsandır. Vergide adalet, eşitlik yok, içimizde yaradır, ihaleler kapanın elinde milyar milyar kasadır. Fakirden alınır, zengine verilir, sınırsız hovardadır. Çılgın projeler, köprüler, kanallar, limanlar oradadır, uyarımız var.

Sayıştay, nizamiye kapasında elinde gizli yönetmelik, tank, top, uçak, füze, Sikorsky, TOMA, panzer alınır milyar dolarlık. Muhasebat, yönetmelik, kayda geçmemiş kara delik, asker, polis güvenlik, al al, harca harca denetim göstermelik.

Maliye 2013'te kayda geçecekmiş, hesap tutulacakmış metelik metelik, Avrupa İlerleme Raporu'nda olmuşsun her defasında malzemelik, Anayasa ayaklar altında, bütçe hakkı olmuş göstermelik, hem varlık hem yokluk eleştirimiz var.

Bütçenin rengi kara, ruhu soğuktur, Orta Vadeli Program ayarsız, rakamlar bozuktur. Disiplini militer şavkı sönüktür, dengesi yok şaftı kırıktır, ılımlı toparlanma hayal, görünen seraptır, söyleyeceklerimiz var. Küresel krizle mazeret arama bize, auro bölgesinden hayır yok bize, riskler, gerginlikler ders olur size, Hindistan'dan Çin'e sürpriz, bak, gör, anla yazık hepimize, göstereceklerimiz var.

Rakam rakam büyüdük, büyümedik, geriledik, hedeflerde tek tek tekledik, küçüldük, maaşlarda ücretlerde eridik, zengini daha zengin, fakiri daha fakir yaptık. Biri yer biri bakar, kıyamet ondan kopar. Ne demiş Sayın Tarancı: "Ne zengin ne fakir, ne sen ben farkı olsun, kış günü herkesin evi barkı olsun."

Performans çok güzel, ihaleler pek özel, yüksek istihdam, kapasite, ihtiyatlı esnek para politika, sağlam kamu mali denge, mali disiplin politika, sağlam bankacılık sektörü, hepsi sizin, hepsi güzel, hepsi özel. Özel özel özelleştirin, güzel güzel bölüştürün, frenden gaza basmışsınız kim tutar sizi, götürün.

IMF'ye borç vermişiz 5 milyar, kamu borcu 103 milyar, dış borç olmuş 400 milyar, yurttaş vergi yazmışsınız, KDV, ÖTV, dolaylı vergi, faturayı halka kesmişiz.

Enflasyon azdı, "Azaldı." dediniz, faizler şaştı, "İndi." dediniz, işsizlik arttı, "Düştü." dediniz, abrakadabra, abrakadabra vallahi siz de şaştınız, bizi de şaşırttınız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Onu tercüme etsene, abrakadabrayı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Asgari ücret brüt 1.021 lira 50 kuruş, kesintiler 217 lira 82 kuruş, net 803 lira 68 kuruş, harca harca bitmez, 3 çocuk da yetmez. Açlık sınırı 1.101 lira, yoksulluk sınırı 3.481 lira, en düşük memur maaşı 1.887 lira, işte yurttaşın yaşam mucizesi, sihri, gizemi; eh biter mi sitemim?

Orta Doğu çalkanıyor, petrolede ayarsız fiyatlar, enerji ithal 70 milyar, bütçedeki açık kadar, HES'ler, termik nükleer santraller kapış kapış, yabancı sermayeye yol vermişiz, ihracatta düşmüşüz, ithalatta uçmuşuz.

Otuz yıl savaş, 40 bin ölü, zarar olmuş 1 trilyon. Barış olmuş yıl boyunca, bütçede adı yok, katkısı yok, yansıması yok; "paket paket" dediniz, "demokrasi" dediniz, "eşit özgürlük" dediniz, "adalet" dediniz, paketten çıka çıka Kürtlere 3 harf, Alevilere bir üniversite ismi, Süryanilere 25 dönüm arazi, Romanlara enstitü, adil olmayan bir seçim sistemi, Hazine yardımıyla baraj, bütçeniz 3 parti için, bu bütçede bizim gruba olan yine yardım yok. Reklam, abartı, öteleme, oyalama, kandırmaca çok.

Kara delik kayıt dışı, 50 milyar vergi dışı, adı olmuş vergi barışı, özelleştirme, 2/B, yurttaştan kap kuruşu, yap işlet devret, kirala, tescil et, madenlerde haksız rekabet, ruhsatlar kirli, berbat, kıyak kıyak kiralama, parsel parsel tescilleme, teşvik teşvik öteleme, vergi prim kıyaklama, mali aflar, kayırmaca.

GAP Eylem Planı eylediniz, İşsizlik Fonu verdiniz, 36 milyar ayırdınız, sulanacak 1 milyon 280 bin hektar arazi. Sizden önce yüzde 16, sizden sonra yüzde 30, on yıldır iktidarsınız, Mardin Ovası hâlâ kurak.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı Çin'den alır 3.5 milyara füze, ABD'den 3 milyara Sikorsky, F-35'lere 15 milyar, Bütçede adı yok, rakamı yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

Yedek, gizli, örtülü ödenek... Korsan diploması moda. ÖSO'ya milyar milyar; bütçede adı yok, kaydı yok. El Kaide cirit atar, Jandarma, polis, asker, güvenlik bütçesi artar! TOMA, panzer, gaza var, adalet bütçe yok. Uzun tutukluluk, özel yetkili mahkeme, zaten memlekette adalet yok. Tanrıçanın kılıcı muhalefetin tepesinde. Düşünce, örgütlenme özgürlüğü yok, gösteri hakkı yok, hak arama özgürlüğü yok, konuşmak, düşünmek, tartışmak yasak.

Eğitimde 56 milyar... Ana dilde eğitime kurşun yok, 400 bin öğretmen açıkta, tarihe, kültüre, tabiat varlıklarına sadece 37,2 milyon, yıkana, yakana, tahrip edene sınırsız kredi.

2014 yılı bütçe, gider çok, 436 milyar; gelir az, 384 milyar; açık 34 milyar. Ev hesabı çarşıya uymuyor, TÜİK müik, rakamlara takla olmuyor. Yama, yama, bütçe yama tutmuyor. Büyümedik, küçüldük. Vergi adaleti yok. Gelir vergisi 71 milyar, emekçiden; kurumlara, bankalara, holdinglere kıyak, sadece 31 milyar. Yurttaş kazık dolaylı vergilerden; yakıta, tekele, cep telefonuna, banka kartına. ÖTV 90 milyar, maşallah. Dâhilde KDV 40 milyar, İthalatta KDV 65 milyar. Bütçenin yükü çalışana, emekçiye; kıyaklar patronlara, yabancıya.

"Bütçe, bütçe" dediniz, denetimden kaçtınız, kantarın topuzu kaçtı, yurttaş kemer sıkıyorsunuz. Bütçenin destanı bu, okuduk, yazdık hissettik, yurttaşımıza söz verdik. Ahmet Arif'in dediği gibi, gün ola devran döne, umut yetiştir.

Bu bütçe ki, on yıl sonra bizi, Cahit Sıtkı Tarancı'dan Ahmet Arif'e, günümüze getirdi. Baktık ki listelere, elimizdeki rakamlara, en çok kim kazanıyor? Maşallah, ön sırada 18 tane banka. 18 tane banka var, finans sektörümüz, maşallah, çelik gibi. Vallahi, kim yüzde 100'ün üstünde faiz uygular, eğer yaptığı işleme de vatandaş "Gider" yazarsa bu böyle olmaya devam edecek. Sonra, 28 holding. Ama ilginç olan şu: Bu holdinglerin bir de çalıştığı alanlara bakmak lazım. Türkiye'nin en büyük şirketleri, daha bugün açıklandı. Hangisi? Buyurun: Özelleştirilen TÜPRAŞ. TÜPRAŞ, ucuza sattık, şimdi Türkiye'nin en büyük şirketi. Sonra, bakıyorsunuz: Petrol Ofisi, Türk Hava Yolları. Ciro su en çok artan... Buna bütçe niye değinmiyor, bir türlü anlamıyorum. Bakın, Türkiye'nin en büyük şirketi: ONSA Mücevherat. KDV'nin sıfır olduğu mücevherat şirketleri Türkiye'nin en büyük şirketleri olmuş. Ekmeğe KDV var, mücevherata özel tüketim de yok kardeşim. Nasıl bir vergi adaleti bu?

Geliyoruz Türk Telekom'a. En çok kâr eden şirketlerden birisi. Türk Telekom'u yabancılara sattık, hâlâ üstünde "Türk" kelimesi var, onu da anlamış değilim arkadaşlar. Mülkiyeti, hissesi yabancıya, Avrupalıya, Orta Doğulu'ya, kimse... Bu Türk Telekom'un bütün İnternet aboneleri, bütün kayıtlarına bakın, faturaları her gün otomatikman zamlı gönderiyor. Denetleyen yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Türk Telekom Türkiye'nin her yerinde tüm gayrimenkullerini sattı Sayın Bakanım. Buna yetkisi var mı? Ne kadar gayrimenkul sattı?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sonra, bir bakıyoruz: Turkcell, ENKA İnşaat. Yine dönüyoruz tabii, en çok ihracat yapan şirketlere: TÜPRAŞ yine geliyor, Arçelik geliyor, Ford Otosan geliyor.

Sayın Bakan, şu bütçede, Allah için, şu dijital alanda alım satımları, vergiyi -Facebook'tan, Google'a, Amazon'dan bilmem neye- kaç milyar Türkiye'den alışveriş yapıldığını bu sunumda görseydim. Bu sunumda, bu dijital siparişlerle Türkiye'den ne kadar yapılıyor ve ne kadar Türkiye'ye vergi veriyorlar? Hakikaten vergi veriyorlar mı? Ben vermediklerini biliyorum. Onu merak ediyorum, soruyorum. Facebook da Google da aynı durumda.

Yine, Sayıştay konusunda eleştiriyoruz ama Sayıştay konusunda dönüyorsunuz, bize diyorsunuz ki: "Kardeşim, bizim kabahatimiz yok." Bu Sayıştayın rakamlarına baktığım zaman, şöyle bir açıyorum: Kritik bakanlıklar ve bütçeler. Jandarma... Diyor ki –Evet, çok açık söylüyor, zaten hepsi aynı, göreceksiniz- "Genel bütçe kapsamında bilanço ve faaliyet sonuçları tablosu doğru bir şekilde üretilmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkân verecek yevmiye kayıtlarının kurumsal bazda 2013 yılı itibarıyla kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir." Topu size atıyor, günah sizde diyor. Siz kayıt vermeyince ben inceleyemiyordum diyor. Eğer Sayıştaya itirazınız varsa duymak isteriz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bütün kayıtları verdik.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bakın, çok açık, burada denetim görüşü "Denetim dayanağı, amacı, belgeler kapsamı olmadığından 2012 yılına ilişkin olarak mali rapor ve tablolar hakkında görüş bildirilememiştir." Görüş yok. Millî Savunma Bakanlığı, görüş yok. Askerî güvenlik harcamaları, gizli, yönetmelik de var. İçişleri Bakanlığı, görüş yok. Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, görüş yok. Millî İstihbarat Teşkilatı, görüş yok.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Görüşü olanı söyle.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ağabey, çözemiyorsun, sen, içindeki şeyleri çözemiyorsun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Savunma Sanayii Müsteşarlığı, "Aykırılıklar bulunmuştur." diyor.

Sayın Bakan, burada enteresan bir şey var. "Mali rapora tabloları ekleyecek düzeyde kanuni ve diğer hukuki düzenlemelere aykırılıklar bulunduğu..." Nedir bu aykırılıklar? Rakamlar mı, durumlar mı, alım satımlar mı, füzeler mi, Skorsky'ler mi? Gerçekten çok önemli.

Sahil Güvenlik, aynı. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, haydi, bütçesi ufak, ona bir şey demeyelim. Bu da Emniyet Genel Müdürlüğü.

Şimdi, bu hassas, güvenlik, asker, polis, en çok artan bütçelerle ilgili konuştuk. En çok artışı olan bütçeler bunlar. Fakat, üzülerek ifade edeceğim, TİKA aynı durumda. TİKA'nın denetimi yapılamamış Sayıştay tarafından. TİKA'nın kayıtları yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

TİKA, kara para aklama kurumu değil ki. Oraya giden paranın, harcanan paranın belli olması, denetlenmesi lazım. Bu vatandaşın vergisini hazineden verdiğiniz zaman bunun belli olması lazım. Bu da yok. Şimdi, TİKA'da da yok, askerde de yok, emniyette de yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nerede var?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, Anayasa'ya göre, bunlar olmadan biz bütçe denetimi yapabilir miyiz? Yapamayız normalde. Bu bir korsan bütçedir, Anayasa'ya aykırıdır, Sayıştay Kanunu'na aykırıdır, 5018'e aykırıdır. Yani burada yaptığımız görüşmeleri anlaşmazlıklara, karınca dualarına, karmaşıklıklara bağlayıp şeffaflığı yok edip oylamayla, oy çokluğuyla kasım ayını doldurup aralıkta da on beş günde bitirip "Bütçe yaptık." demek demokrasi değildir arkadaşlar. "Demokrasıcılık" olur bunun adı. Kendi kendimizi kandırılmış oluruz. Bütün gelişmiş demokrasilerde, ülkelerde bütçe hakkı demokrasinin özüdür. En çok denetlenen konu odur, hatta ve hatta oralarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ilave iki dakika süre veriyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ...ilginç bir şekilde ana muhalefet partilerinden plan ve bütçe komisyonu başkanları yapılır.

Ve evet, bu koşullarda bir bütçe görüşmesi yaptık. Yine de şunu söylüyorum: İlk defa, on yıl içinde bu kadar donuk bir bütçe tartışması yaşıyoruz. İlk defa, inişe geçen bir bütçe... Tahminler var ama tahminler zaten 2003'te ortaya çıkmış. Bu çerçeveden baktığımız zaman, niye copa, gaza, panzere bu kadar ayırıp da Adalet Bakanlığına, yargıçlara, savcılara, personeline, hukuka, adalete niye bütçe ayırmıyoruz? Ben bunun mantığını hâlâ bu ülkede çözebilmiş değildir. Yani bu bir yaklaşım felsefesidir, bir ekonomik politika, bu felsefeden bakılır. Bir ülkede eğer adalet, hukuk sığınacak limansa onu güçlendirirsiniz. Oysa ki yüzde 17 emniyette artış bu sene de, geçen sene daha fazlaydı, jandarma da öyle. Neden asıl harcanması gereken yerlere bütçe ayrılmıyor, neden diğer yerlere ayrılıyor?

Peki, on iki aydır barış sürecini yaşıyoruz. Burada bu bütçede bir alışkanlık var; savaş dönemi zararları konuluyor. Evet, hepimizi üzen rakamlardı. Peki, bu barışın getirisi yok mu bu bütçeye Allah aşkına? Bir çatışma yaşanmadı, uçaklar sorti yapmadı, bombalar yağmadı, kurşunlar yağmadı, cephane kullanılmadı, insanlar, askerler, gerilla, hiç kimse ölmedi; bunun hiç mi getirisi yok?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Suriye'ye gitti, Suriye'ye.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Yani bütçede...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) - ...bu çözüm sürecinin, barışın adı niye yok? Yani hakikaten biz bir yıllık bu ekonomiyi hiç mi görmeyeceğiz? Bu açıdan da bir cevap bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Sayın Sarı, buyurunuz lütfen.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve sevgili basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçenin hayırlı olmasını baştan diliyorum.

Tabii, bu bütçe Sayıştay raporlarına ilişkin tartışmalar üzerinden yürüyor ve biraz Sayıştay raporlarının gölgesinde kalmış gibi görünüyor. Her ne kadar bazı arkadaşlar bunu magazin olarak algıladıysa da gerçekten, bütçe hakkına ilişkin çok ciddi sıkıntıların olduğunu biliyoruz. Sayıştaya ilişkin özel bir değerlendirme yapacağımızdan, bu bütçeye ilişkin ve 2012 yılı bütçesindeki Sayıştay raporlarına ilişkin değerlendirmelerimi ben o bölüme saklamak istiyorum ve biraz bütçenin içinden geçtiği konjonktüre ilişkin teknik bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Şimdi, bir defa, öncelikle şunu söyleyelim: Geçmiş birkaç bütçe için de bu geçerliydi ama 2014 yılı bütçesi için çok daha gerçekçi ve çok daha anlamlı. 2014 yılından itibaren dünyada paranın yönünün değişme ihtimali çok kuvvetle muhtemel, hepimiz biliyoruz. Amerika'daki ucuz para politikasının sonuna geliyoruz. Her ne kadar, sonbaharda bu sürecin başlayacağına ilişkin bazı değerlendirmeler varsa da bunun olacağı kaydına ilişkin genel bir beklenti var ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler bu süreçten çok ciddi şekilde etkilenecekler ve aslında, önümüzde iki, üç aylık bir vakitten bahsediyoruz. Küresel paranın yönünün değişeceği bir konjonktür içinden yapıyoruz bu bütçeyi. Bütçenin bütün rakamlarını bu parametre üzerinden, orta vadeli programın bütün rakamlarını da bu parametre üzerinden değerlendirmek gerekir. Şimdi, bu niçin önemli? Bu şu açıdan önemli: Türkiye, dünyada kırılganlığı en yüksek olan ülkelerden birisi. Yani Türkiye, dünyada kırılganlığı en yüksek olan ülkelerden birisi olarak bu sürecin içine girecek, bu sürece yakalanacak. Biz bunu aslında birkaç yıldır söylüyoruz ama artık yumurta kapıya dayandı ve 2014 yılında bu söylediklerimizin ne kadar gerçekçi ve anlamlı olduğunu hep beraber göreceğiz.

Şimdi, birincisi, Türkiye'de cari işlemler açığı çok yüksek. Her ne kadar, yüzde 10'lardan yüzde 7'lere, 6'lara indirilmesi gibi bir hedef konulmuşsa da ve bu yılı yüzde 7 civarında bir cari işlemler açığı/millî gelir oranıyla bitireceğimizin öngörülyorsa da bu oranın da içinden geçtiğimiz konjonktür açısından ve gelişmekte olan diğer ülkelerle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

karşılaştırdığımız zaman çok yüksek olduğunu değerlendirmeliyiz, birincisi bu. Dolayısıyla, paranın yönü değiştiğinde cari işlemler açığının finansmanı ve büyümeyle ilgili çok sıkıntılı bir konjonktüre girecektir Türkiye.

İkincisi: Geçmiş dönemde uygun küresel koşullardan yararlanarak ciddi miktarlarda borçlanan Türk özel sektörü çok ciddi bir döviz pozisyon açığı biriktirmiştir. 2002 yılında 6,5-7 milyar dolar civarında olan bu pozisyon açığı bugün 165 milyar dolara ulaşmıştır. Yani Türk özel sektörünün, reel sektörünün döviz cinsinden yükümlülükleri döviz cinsinden varlıklarından 165 milyar dolar fazladır. Ulusal para 10 kuruş değer kaybettiğinde örneğin 16,5 milyar dolar zarar yazacak reel sektör firmaları toptan. Bu kadar ciddi bir riskle karşı karşıyayız, bir kur riskiyle karşı karşıyayız, buna bağlı olarak bir faiz riskiyle karşı karşıyayız. Şimdi, bizim bütün değişkenleri; büyüme, istihdam, cari işlemler açığı, enflasyon bütün bu değişkenleri bu konjonktür içinden yorumlamamız gerekiyor. Yani orta vadeli programa bakarken de, orta vadeli programın hedeflerini değerlendirirken de yine, bu konjonktür içinden değerlendirmemiz gerekiyor. Yani bunu göremezsek, bunu algılayamazsak o zaman gerçekçi bir değerlendirme yapamayız.

Mesela büyümeden başlayalım. Şimdi, önce şunu söyleyelim: Geçen senenin büyüme rakamlarına ilişkin olarak, yüzde 4 hedefini hiç gerçekçi bulmadığımızı söylemiştik ama Hükümet ısrar etti, buraya gelen sayın bakanlar bu hedefin çok gerçekçi olduğunu, tutturulabileceğini söylediler ama bizim dediğimiz oldu. Yüzde 4 hedefi önce 3,2'ye revize edildi, sonra baktık ki 2,2 olarak gerçekleşti. Bu, Türkiye için çok komiktir. Yani Türkiye gibi büyüme potansiyeli yüzde 5'lerde, 6'larda, 7'lerde olan gelişmekte olan bir ülke için yüzde 2,2'lik büyüme performansı son derece komiktir. Şimdi, aynı şeyi bu yıl için yaşıyoruz. Bu yıl da orta vadeli programda önce yüzde 4 hedefi konulmuştu, sonra yüzde 3,6'ya revize edildi. Şimdi, ben birtakım gerekçeler söyleyeceğim ama sonda söyleyeceğimi başta söyleyeyim, biz yüzde 3,6'yı da tutturamayacağız. Yani büyüme 3 civarında bir büyüme olarak kalacak bu sene. Bunu aslında Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı da itiraf etti. Geçen altı ayda yani 2013 yılının ilk yarısında yüzde 3,7 olarak gerçekleşen büyümeye "Bu büyüme kalitesizdir, bu büyümenin kalitesini artırmamız gerekir." dedi Sayın Bakan. Aslında, doğru bir şey söylüyordu. Zaten yılın tamamına ilişkin 3,6'lık hedefi koyduğunuz zaman, yılın ikinci yarısında yılın ilk yarısındaki 3,7'den daha düşük bir büyüme performansı bekliyorsunuz demektir. Peki, ne demek istemişti Bakan? Şunu demek istemişti Sayın Babacan: "Bizim yılın ilk dönemindeki bu 3,7 büyümesini sürdürmemiz mümkün değil." Neden? Çünkü bu kamu harcamalarıyla ve yurt içi tüketim harcamalarıyla sürüklenen bir büyüme. Net ihracatın büyümeye katkısı negatif. Bakınız, size bir örnek vereyim. Örneğin son çeyrek büyümeye; 4,4'lük büyümeye net ihracatın katkısı eksi 3, özel yatırım harcamalarının katkısı eksi 0,5. Peki, nereden büyüyoruz? Kamudan, kamunun yaptığı harcamalardan ve özel sektörün tüketim harcamalarından büyüyoruz.

Şimdi, yılın ikinci yarısında, özellikle tüketim harcamaları açısından böyle bir konjonktür olmayacak Türkiye'nin önünde. Biliyorsunuz, yılın ilk yarısında neredeyse sıfır reel faizlere gelmişti Türkiye, faiz oranları ciddi şekilde düşmüştü ve biz kredi kanalı üzerinden tüketerek borçlanmıştık, ama şimdi faizler yeniden yükseldi. Dünyanın konjonktürü, biraz önce anlattığım konjonktürü değiştiriyor. Şimdi, bu değişim üzerinden, hele ki Hükümetin tüketim harcamalarını kısmak gibi özel bir çaba içinde olduğunu da biliyoruz. Dolayısıyla, tüketim harcamalarını sürükleyemeyeceği, değişen konjonktür içinden giden bir süreç var önümüzde ve bu süreçte bizim bu büyüme hedefini tutturmamız olanaksızdır.

Orta vadeli hedefler açısından baktığımız zaman, yani 2014, 2015 ve 2016'daki yüzde 4, 5, 5'lik büyümeye baktığımız zaman, bu hedeflerin de bu konjonktür içinde gerçekçi olmadığını görüyoruz.

Nereden gelecek bu büyüme? Hükümet iki tane sihirli formül bulmuş: Birincisi, net ihracat, ihracat artış hızı ithalat artış hızının üzerinde bu dönem -ki Türkiye'de sadece kriz dönemlerinde olmuştur bu- yani ihracat artış hızı yüzde 8 küsur, ithalat artış hızı yıllık ortalama yüzde 6. Bu çok anlamsızdır ve tutturulamaz, dolayısıyla ihracatın büyümeye katkısı önümüzdeki dönem olmayacaktır.

İkincisi, özel sektörün yatırım harcamaları üzerinden sağlanan bir büyüme öngörülüyor. Mevcut faiz koşulları, mevcut küresel koşullarla özel sektör yatırım harcamalarının artması için bana bir tane mantıklı gerekçe söyleyin. Yoktur. Dolayısıyla, tüketim harcamalarını kısıtığınız, kamu maliyesinden olan katkıyı, kamu talebinizi kısıtığınız bir ortamda, bu küresel koşullarda net ihracat üzerinden ve özel sektör yatırımları üzerinden büyümeniz olanaksızdır.

Ben şimdiden söylüyorum tutanaklara geçmesi açısından, bir sonraki Plan ve Bütçe'de yeniden görüşürüz, bu sene büyüme yüzde 3 civarında olacak -geçen sene 2,2'ydi- önümüzdeki dönemde Türkiye belki birkaç yıl daha yüzde 0 ile yüzde 3 arasında bir büyümeye razı olmak zorundadır. Bu, Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarının bizi getirdiği yerdir. Bu, aslında Türkiye'nin uygulayageldiği ekonomik modelin ve büyüme modelinin bizi getirdiği yerdir. Dışa karşı kanayan, istihdam yaratmayan, yurt içi tasarruf hacmi düşen, yurt dışı tasarruflara bel bağlamış bir büyüme modelinin bizi getirdiği yerdir. Bu, AKP'nin ürettiği bir büyüme modeli de değildir, bu 24 Ocak kararlarından beri gelen bir büyüme modelidir, ama 2001 krizinden sonra AKP'nin elinde derinleşen ve Türkiye'nin yapılaşan sorunlarına çözüm bulmayı sürrekli öteleyen, hep istikrar programlarıyla yaşayagelen bir ülke modeline sokan yaklaşımının bir ürünüdür. Dolayısıyla, bu çok açık.

İstihdama geldiğimizde, bu büyüme hedeflerinin tutmayacağı bir yerde, istihdam hedeflerinin ve işsizlik hedeflerinin tutması da olanaksızdır. Biz geçen bütçede de söylemiştik "İşsizlik rakamları tutmayacak." diye, ama sayın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

Hükümet yetkilileri ve sayın bakanlar “Hayır, işsizlik oranını yüzde 8,9’a indireceğiz.” dedi. Sonra ne oldu? Revize ettiniz; 9,5’e çektiniz.

Şimdi iddia ediyorum, Türkiye’de büyüme oranı yüzde 5’in altında olduğu sürece işsizliği aşağı indirmenize olanak yok. Türkiye genç bir ülke, her yıl 500-600 bin insan istihdam havuzuna giriyor, mevcut işsizlere ek olarak her yıl istihdam havuzuna gelen bu insanlara da iş bulmak zorundasınız, bu ancak ve ancak yüzde 5’in üzerinde yaptığınız büyümelerle olur. Dolayısıyla, mevcut büyüme oranıyla bu imkânsızdır. Zaten geçen senenin sonbaharından itibaren işsizlik oranlarında bir trend değişikliği olmuştur, işsizlik yeniden yukarılara çıkmıştır, önümüzdeki dönem yüzde 3 civarında büyümelerle Türkiye yeniden çift haneli işsizlik rakamlarıyla tanışacaktır.

Bu sene 9,5 hedef, bunun üzerinde olacağız, çift haneli işsizlik rakamlarına yaklaşacağız ve belki birkaç sene daha bunu sürdürmek zorundayız. Üstelik Hükümet bu hedefleri koyarken, istihdam oranının ve iş gücüne katılım oranının da arttığı bir konjonktürde düşük büyümelerle işsizliği azaltacağını öngörmüş. Bu hiç gerçekçi değil. Yani her yıl istihdam havuzuna giren 600 bin insan var mevcut işsizliğe ek olarak, bir de iş gücüne katılım oranı artıyor bu dönem 1-1,5 puan ve siz bu büyümelerle bu işsizliği düşüreceksiniz ve bu noktaya geleceksiniz, bu da hiç gerçekçi değil, bu hedefler de tutmayacaktır, şimdiden ilan ediyorum.

Dış denge rakamları. Dış denge rakamları özellikle cari işlemler açığına ilişkin varsayımlarla büyüme varsayımları arasında çok ciddi bir çelişki var. Türkiye’de cari işlemler açığının düştüğü yıllar, sadece ve sadece büyümenin yüksek olduğu yıllardır. Yani büyümelerde artış varsa cari işlemler açığı düşer, çünkü bu Türkiye ekonomisinin yapısal sorunu. Çünkü büyümek için ara malı ithal etmek zorundasınız, ara malı ithal ettikçe ithalatınız artıyor, ithalatınız arttıkça dış ticaret açığı veriyorsunuz, turizm gelirleriniz karşılanmadığı için cari işlemler açığı veriyorsunuz, büyümek için cari işlemler açığı vermek zorundasınız. Şimdi böyle bir ekonomik model var Türkiye’nin önünde.

Şimdi, siz diyorsunuz ki bir yandan benim büyümelerim artacak, bu sene 3,6’dan orta vadede potansiyelime çıkacağım, 4'lere, 5'lere çıkacağım ama cari işlemler açığım da düşecek, yüzde 7'lerden 6'lara, hatta dönem sonunda 5 küsurlara kadar düşecek. Bu hiç gerçekçi değil. Bu Türkiye tarihinde hiç olmadı. Dolayısıyla ya büyüme hedefleri sorumlu... Yani ya diyeceksiniz ki ben yüzde 5'lerde, 6'larda büyümeyeceğim, mevcut seviyelerde bir büyümeye razıyım ya da diyeceksiniz ki benim cari işlemler açığım buradaki gibi olmayacak.

Ha, şunu diyorsunuz aslında zımnen, üstü örtük olarak. Diyorsunuz ki “Ben tüketimle değil üretimle büyüyeceğim, tüketimi kısıttım için cari işlemler açığım düşecek.” Kusura bakmayın ama bu kadar yapısal bir sorun, yani tüketimle mutlu olan bir toplum yaratma algısı, bunun kültürü, bunun değer yargılarını da o üç yıllık bir Orta Vadeli Program’la değiştirme şansınız yoktur. Kredi kartlarına sınır getirerek insanların tüketimini kısıtlamazsınız. İnsanları kredi kartlarına yönelten motivasyonla sorgulanmanız gerekir, onu soruşturmanız gerekir, onunla hesaplaşmanız gerekir. Bunu yapmadığınız sürece buraya gitme şansınız yoktur.

İhracat ve ithalat hedeflerini biraz önce söyledim. İhracat artış hızının yıllık bazda ithalat artış hızının üzerinde olduğu yıllar Türkiye’de çok istisna yıllardır ve bunlar genellikle kriz yıllarına denk gelir, o bakımdan bizim ihracat artış hızlarımızı bu noktalara getirmemiz de olanaksız.

Tasarruflarda artış öngörüyorsunuz, özellikle yurt içi tasarruflarda 3 puanlık bir artış, ama bunun ikna edici gerekçelerini Orta Vadeli Program’da görmüyoruz, sadece bireysel emeklilik sistemi ve bazı kurumsal tasarruflara atıflarda bulunmuşsunuz, bunlar da ikna edici değil.

Enflasyona gelince, şöyle bir karne var Hükümetin önünde. Tabii, bu tek başına Hükümetin değil, aynı zamanda Merkez Bankasının da sorunu. Yedi yıldır biz enflasyon hedeflemesi sistemi uyguluyoruz, yedi yılın hiçbirinde enflasyonu tutturamadık. Böyle bir karne var önümüzde.

Şimdi, inandırıcılığınız ve prestijiniz nerede? Yedi yılda uygulanan enflasyon hedeflemesi sisteminin hiçbirinde - bir yıl da insan tutturur hedefi- bir tanesini bile tutturamamışsınız.

Bakın, örnek vereyim. 2006, sapma yüzde 94, 2007 yüzde 110, 2008 yüzde 153, 2011 yüzde 89, 2012 yüzde 25. 2009’da ve 2010’da, iki yılda tutturmuşsunuz, o da hedefleri revize ettiğiniz için. Orijinal hedefler üzerinden baktığımız zaman yüzde 63 ve yüzde 60’lık sapma var. Şimdi, böyle bir enflasyon tablomuz var önümüzde.

Zaten üzülerek görüyoruz ki artık Türkiye’de enflasyona ilişkin tartışmalar Merkez Bankasının da gündeminde değil, Merkez Bankası da artık enflasyona ve enflasyon hedefine çok fazla inanmıyor. Zaten koyduğu enflasyon hedeflerine kendi inanmıyor Merkez Bankası. “Benim hedefim yüzde 5.” diyor, yüzde 5’in tutmayacağı gün gibi ortada, “Ama tahminim 6,8.” diyor. 6,8 tahmin ediyorsan yüzde 5’i niye hedefliyorsun? Piyasa beklentisi 7,4; mevcut enflasyon 8’e yakın. Üstelik, bakın, yurt içi talebin çöktüğü bir yerde enflasyon hedefini tutturamıyorsunuz.

Enflasyon en nihayetinde toplam talep ile toplam arz arasındaki dengesizliktir. Toplam talep toplam arzdan yüksekse enflasyon olur. 3 tane elma var, 3 kişi talep ediyor, elmanın fiyatı makuldür; 3 tane elma var, 4 kişi talep ediyor, elma kıymete biner.

Dünyada büyümeye ilişkin kaygılar varken, dünyada enflasyon 2’nci sıraya inmişken, dünyada bütün gelişmekte olan ülkelerde enflasyon oranı düşüyorken, Türkiye’de yurt içi talep negatifken geçen sene enflasyonu tutturamamışsınız, bu sene de diyorsunuz ki “Önümüzdeki dönem talep canlanacak, çünkü büyüme artacak, ama ben enflasyonu da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

düşüreceğim.” Buna kim inanır? Buna kim inanır? Talebin düştüğü yerde enflasyonu tutturamayan bir Merkez Bankası ve Hükümet, talebin yükseldiği yerde enflasyonu nasıl tutturacak, üstelik yedi yıllık bir kötü karne varken önünde? Buna kimse inanmıyor, kusura bakmayın Sayın Bakanım. Ne biz inanıyoruz ne piyasa inanıyor ne Merkez Bankasının kendisi inanıyor. Laf ola beri gele yüzde 5’lik enflasyon hedeflerini buraya koymuşsunuz orta vadede.

Şimdi, kur hedefi: Mevcut kur hedefiyle bu enflasyon hedefini tutturmanız olanaksız. Bakınız, 2014’te kur ortalamanız 1,98; şu anda buralardayız. 2016’da 2,10 ve paranın yönünün değişmesinden bahsediyoruz, küresel ölçekte paranın yönünün yeniden güvenli limanlara gitmesinden bahsediyoruz. Türkiye’nin bu kadar yüksek cari işlemler açığıyla ve bu kadar yüksek reel sektör döviz pozisyon açığıyla yakalanacağı bir konjonktürden bahsediyoruz. Böyle bir konjonktürde Türkiye’den para çıkması neredeyse kesinken bu kur hedeflerine hiç kimse inanmıyor, yabancılar da inanmıyor, gülüyorlar. Merkez Bankası Başkanı kur taahhüdünde bulundu -1,92- yabancılar güldü; 1,92. Yani, serbest döviz kuru rejiminde bir kuru taahhüdünde bulunuyor oluşuna herkes güldü ama biz biliyorduk ki Merkez Bankası Başkanının bu kadar fazla döviz pozisyon açığı varken, hane halkının bu kadar ciddi döviz borcu varken dövizde run etmesini engellemeye çalışıyordu, beklenti yönetiyordu ama ciddi bir kredibilite kaybıyla karşı karşıya.

Aynı şekilde, petrol fiyatı varsayımları da gerçekçi değil, sürekli aşağı doğru iniyor, 2016 yılında 93 dolara kadar iniyoruz. Mevcut jeopolitik koşullarda Suriye, Mısır, İran gibi Orta Doğu’daki gelişmeler üzerinden baktığımız zaman bu da gerçekçi değil. Doğrusu şimdiden söylüyorum: Enflasyon hedefi tutmayacaktır, bir; orta vadede yüzde 5 enflasyona yakınsamamız da imkânsızdır.

Şimdi, Türkiye’nin önünde nasıl bir tablo var, özetleyecek olursak:

- 1) Büyüme oranları düşecek, Türkiye orta vadede 0 ile 3 arasında bir büyümeye razı olmak zorundadır.
- 2) Buna bağlı olarak işsizlik oranları yüksek olacak, çift haneli rakamlara yakın bir işsizlik, belki onu aşan.
- 3) Cari işlemler açığı büyümeden yapmış olduğumuz fedakârlığa oranla yeterince hızlı düşmeyecek, dolayısıyla Türkiye’nin kırılganlıklarının devam edeceği bir konjonktür.
- 4) Fiyatlar genel seviyesi yani enflasyon hedefleri tutmayacak ve gelişmekte olan ülkelere göre yüksek kalacak. Yüzde 3’lerde, 4’lerde, 5’lerde bugün dünyadaki enflasyon oranları.

Şimdi, böyle bir tablo yani Hükümetin yansıttığı ve Orta Vadeli Program’a koyduğu ve bütçeyi de üzerinde şekillendirdiği tablo böyle bir tablo. Şimdi, bu tablo gerçekçi bir tablo değil. Dolayısıyla, bunu bir kez daha düşünmek gerekir. Bunların hepsi kayıtlara geçti, önümüzdeki süreçte yine bunu değerlendireceğiz.

Şimdi, bütçeye bakalım yani böyle bir Orta Vadeli Program içinde hazırlanmış bütçede ne var? Şimdi, önce bir 2013 gerçekleştirmelerine bakalım. Şimdi, 2013 gerçekleştirmeleri giderler açısından 3 milyarlık bir sapmayı önümüze koyuyor. Gerçekleşme tahmininiz 3 milyar. Bu, aslında başarıdır bence yani 400 küsur milyarda 3 milyarlık bir sapma çok büyük bir sapma değildir ancak burada şöyle bir şey var: Mal ve hizmet alımları kalemlerindeki sapmanız 4 milyar, 33’ten 37’ye; sermaye giderleri kaleminizdeki sapma 7 milyar, 33’ten 40’a. Şimdi, bunlar niye önemli? Şu açıdan önemli: Bunlar cari üretime talep yaratan kamu harcamalarıdır ve biz burada bütçeyi çıkarken dedik ki: Dünyanın bu içinden geçtiği konjonktürü anlayamıyorsunuz, lütfen talep yaratmaya devam edin, lütfen kamu maliyesinde talep yaratın, lütfen yatırım harcamalarını kısmayın, lütfen mal ve hizmet alımları harcamalarını kısmayın, büyüme dostu bir bütçe kurgulayın. Siz “Hayır!” dediniz. Hem sermaye giderleri hem mal ve hizmet alımları giderini reel olarak ekside tuttunuz ama nereye geldik? Bizim dediğimiz yere geldik. Yani, sermaye giderleri kalemini ve mal ve hizmet alımları kalemini yükselttiniz ödenek üzerinde, daha doğrusu öngördüğünüzden fazla harcama yaptınız. Biz bundan memnunuz ama bunu niye yaptınız? Yurt içi talebin çöktüğünü görerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) - ...büyüme hedeflerini tutturabilmek için, kamudan büyümeye destek olabilmek için yaptınız. E, bunu baştan yapsaydınız, bunu baştan getirseydiniz buraya biz de oylasaydık, biz de olumlu görüş verseydik ama siz böyle yapmadınız. Şimdi de böyle yapmıyorsunuz, bakın. 2014 bütçesini çıkarken dediniz ki: “Sermaye giderleri kalemini reel olarak küçültüyorsunuz ve Sayın Bakanım, siz sunuş yaparken dediniz ki: “Sermaye giderleri kalemini biz küçültüyoruz ama bütçede olanak olduğu sürece zaten burayı arttıracacağız, zaten buraya daha fazla kaynak aktaracağız.” Ama o zaman samimi bütçeler olmuyor bunlar. Yani, oraya bir rakam koyuyorsunuz, bütçeyi kıstığınız, daralttığınız, faiz dışı harcamaları küçülttüğünüze ilişkin bir intiba yaratıyorsunuz, öyle bir beklenti yönetimi mekanizması kurguluyorsunuz ama bunlara inanmıyoruz. Yani, bunlar inandırıcı değil, bütçenin samimiyeti zedeleniyor. Koyun buraya yatırım harcamalarını, deyin ki: “Biz bu kadar yatırım harcaması yapacağız.” Biz de oylayalım. Çok güzel, Türkiye’nin bütçesinde yatırım harcamaları kalemi yükseltiyor, bu büyüme dostu bir bütçedir, bu işsizlik azaltıcı bir bütçedir, biz de alkışlayalım ama böyle yapmıyorsunuz. Bunu bir türlü anlayamıyoruz yani böyle yapmadığınızı bir türlü anlayamıyoruz.

Gelirler açısından baktığımız zaman 2013 hedeflerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Biz bütçeyi sunuyoruz, çakmıyoruz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teknik tabirlerden biridir o, “bütçeyi çakmak.”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Çakıyorsunuz, çakıyorsunuz, “çakmak”, “bağlamak” yani Vedat Bey.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi, 17 milyarlık olumlu bir performans var gelir kalemlerinde ama özellikle bunun büyük bir kısmı vergi dışı gelirlerden geliyor, 10 milyar, beklentinin üzerinde. Tabii, bunu biraz sorgulamak lazım. Umarım açıklarsanız biraz hangi kalemlerden olduğunu. Daha ayrıntılı bilgiye ihtiyaç ama bunun bir kerelik kalemler olduğu anlaşılıyor ve önümüzdeki yıl bütçesinde de bu azaltılmış zaten. Dolayısıyla, hani buradaki olumlu tablo biraz fiktif bir tablo yani biraz yapay bir tablo biraz yanıltıcı olabilir bütçe performansı açısından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) - Vergi gelirlerindeki iyileşmenin ise neredeyse tamamı, olumlu performansın neredeyse tamamı dolaylı vergilerden. Yani, ÖTV’de 4 milyar, dahili de alınan KDV’de de 2 milyar bir olumlu performans var. Yurt içi talebin daraldığı bir yerde dolaylı vergilerdeki bu artış performansı da beni biraz şüpheye sevk etti, o konuyla ilgili bilgi verirsiniz memnun oluruz.

2014 hedeflerine geçecek olursak Sayın Bakanım, şimdi, önce şunu söyleyeyim: “Bu bütçe seçim bütçesi değil.” dediniz ve bütçe harcama kalemlerinin enflasyon artı büyüme şeklinde baktığımız zaman o oranların toplamının altında kaldığını söylediniz, gerçekten öyle. Giderler sadece yüzde 7,1 artırılmış ama gelirlerdeki performans beklentisi yüzde 4,1. Dolayısıyla, her ikisi de reel olarak küçülüyor, giderler daha az reel olarak küçülüyor. Dolayısıyla, bütçenizi açıyorsunuz. Yani, harcamalardaki kısmınız gelirlerde beklediğiniz performanstan daha az. Eğer siz “Seçim bütçesi değil.” söyleminizde samimi olsaydınız o zaman bu iki gider harcamalarını da en az gelir beklentiniz kadar kısmınız gerekirdi ama böyle yapmadınız.

Yine, biraz önce söyledik, sermaye giderleri ve mal ve hizmet kalemleri giderleri reel olarak negatif, bunun yine büyüme dostu olmayan bir bütçe olduğu sonucu çıkıyor. Eğer öyleyse de yani bunu bu şekilde arttıracaksanız da o zaman samimi olmayan hedefleri koyduğunuz sonucu ortaya çıkıyor.

Çok fazla süremi de aştım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Aşmadın aşmadın, daha beş dakikan var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sadece vergi gelirleri açısından şunu söylemek isterim: Vergi gelirleri beklentiniz dolaylı vergiler ve dolaysız vergiler arasında bir ayırım yaptığınızda ciddi şekilde farklılaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dolaysız vergilerde daha yüksek bir beklentiniz var. Mesela, gelir vergisinde 12, kurumlar vergisinde 6; 6,9; hatta 7 ama ÖTV, KDV ve ithalde alınan katma değer vergisinde beklediğiniz performans reel olarak negatif. Şimdi, bunun da ben yine büyüme varsayımıyla çelişkili olduğunu düşünüyorum çünkü dolaylı vergilerle büyüme arasında çok yakın bir ilişki olduğunu hepimiz biliyoruz. Büyümenin artacağını öngördüğünüz bir konjonktürde dolaylı vergi hedefleriniz neden büyüme artı enflasyon kadar artmıyor? Burada bir vergi indirimi mi öngörüyorsunuz? Eğer vergi indirimi yoksa burada bir çelişki var. Ya büyüme beklentiniz hatalı ya dolaylı vergi artış performansınız hatalı. Bu çelişkiyi de bize açıklarsanız memnun oluruz.

Son olarak şunu söyleyeyim Sayın Bakanım: Bütçe açığı yüzde 1,2’den 2014’te yüzde 1,9’a çıkıyor. Bütçeyi açıyorsunuz, 33 milyara çıkartıyorsunuz, 19’dan 33 milyara. Bu açıdan baktığımız zaman, bunun bir seçim bütçesi olduğuna ilişkin bir kanaat uyanıyor herkeste çünkü bir sonraki yıl ve ondan sonraki yıla baktığınız zaman aşağı indiriyorsunuz bütçe açıklarını. Yani, 2015’te ve 2016’da 1,6’ya ve 1,1’e indiriyorsunuz, “Bu sene 1,2.” diyorsunuz ama “Önümüzdeki sene 1,9.” diyorsunuz. Şimdi herkes şunu sorar: Niye 2014’te 1,9? Böyle bir trend varken 1,2; 1,6; 1,1’ken niye arada bir 1,9 var? Bunu sorarlar. Niye bütçe bu kadar açılıyor 2014’te? 2014 bir seçim yılı. Dolayısıyla, bu açıdan biraz sorgulanmaya muhtaç.

Benim daha söyleyecek çok şeyim vardı, özellikle Sayın Berber’in söylediklerine. Sadece onu söyleyeyim ve kapatayım. Sayın Berber -gerçi burada yok kendisi ama- 2009’dan sonra Türkiye’nin çok hızlı toparlandığını, yüzde 10, peşinden yüzde 8 büyüdüğünü söyledi. Bu şöyle bir şey: Topu ne kadar sert yere vurursanız o kadar fazla yukarı çıkar. 2009’da Türkiye dünyanın en çok küçülen ekonomilerinden biriydi, yüzde 4,9’du yanılmıyorsam. Çok yüksek bir küçülmenin ardından çok yüksek bir büyümenin gelmesi normaldir. Önemli olan bunların ortalamasıdır. Bakın, ben size bir örnek vereyim, gelişmekte olan ülke karşılaştırmaları: 2008-2012’de -2013 henüz gerçekleşmediği için söylemiyorum- dünyanın bütün gelişmekte olan ülkelerinin kriz sonrası büyüme ortalaması, IMF rakamları yüzde 5,5’tir, Türkiye’de 3,2’dir. Resmî rakamlar bunlar, IMF rakamları. Yani böyle bir algı yaratıp bu algı üzerinden siyaset yapmayalım.

Bir başka örnek daha vereyim...

BAŞKAN – Sayın Sarı, teknik bir soru soracağım, müdahale olarak algılamayın da.

Çin’in ağırlığı nedir o yüzde 5’in içinde?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Çin, Hindistan hariç 4,5.

BAŞKAN – Evet, Çin, Hindistan hariç.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama 4,5 yine yüksek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

BAŞKAN – Evet, onu sormak istedim.

Evet, teşekkür edecektiniz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Pardon, son cümle.

2002-2007 yani kriz öncesi dönemle karşılaştırdığımız zaman, hep deniyor ya “AKP hükümetleri dönemi boyunca Türkiye çok büyüdü, uygun küresel koşullardan yararlandı.” diye, yine gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırdığımız zaman Türkiye 6,9 büyümüş bu dönemde. Evet, tarihsel ortalamaların üzerinde. Yani, cumhuriyet tarihi boyunca Türkiye yüzde 5 büyürken bu dönemde yüzde 6,9 büyümüş. Ama, bu dönemde gelişmekte olan ülkeler 7,6 büyümüş yani bütün gelişmekte olan ülkeler bu süreçten yararlanmış.

İkincisi, son söz şudur: Bu 6,9 büyümeyi bütün AKP hükümetleri dönemine teşmil edersek, Orta Vadeli Program hedeflerindeki hedefleri yani yüzde 4’ü, 5’i gerçekleştirdiğinizi varsayarsak 2003-2006 büyüme ortalaması yüzde 5 Türkiye’nin, bu hedefleri tuttursanız bile cumhuriyet tarihi ortalaması yüzde 5.

BAŞKAN – Evet...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Pardon Sayın Başkan. Toparlıyorum.

Yani ortada bir Türk mucizesi yok, bir AKP mucizesi yok, Türkiye potansiyeli kadar büyüebilmiştir, bu kadar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Var var, zamları manipüle etme amacı var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben teşekkür ediyorum. Bu bütçeye katkı sunan tüm bürokratlara ve tüm yetkililere de teşekkürlerimi sunuyorum.

Hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokrat arkadaşlarım, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle şunu ifade edeceğim: Denetimin ve denetim raporlarının konuşulmasının yadırganmasına hiç anlam veremedim. Hele ki bu yöndeki konuşmaların magazinsel olarak nitelendirilmesini de kınıyorum. Denetim bizim asli görevimizdir.

Ben de mevcut denetim raporlarıyla ilgili bir açıklama yapacağım. Sayıştayla ilgili bölümünü Sayıştay için ayırdığımız zamanda konuşacağım ama Hükümeti ilgilendiren boyutuyla burada dile getireceğim.

Şimdi, bu Sayıştay denetim raporlarının hepsine hemen hemen baktım. Çoğunluğu bir rapor olmaktan ziyade bir bilgilendirme notu şeklinde. Kaynakların etkin, verimli, ekonomik bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı, kamu harcamalarında hangi önlemlerle tasarrufun artırılabilceği, israfın önlenilebileceği konularında kamu idarelerine yol gösterecek hiçbir önerinin olmaması hakikaten bu denetimin gerektiği şekilde yapılıp yapılmadığı konusunu ortaya koymaktadır.

Şimdi, kendisi yok ama değerli arkadaşımız Recai Bey “Bir sayfalık denetim raporu ben de yazdım.” diyor. Türk Ticaret Kanunu’na göre de Sayın Bakanım, denetim kurullarının raporu vardı, bir sayfalık, onu da muhasebeci hazırlar, denetçiler imzalıydı. Yani, örnek vermek gerekirse çok. Koskoca bir bakanlıkla ilgili hiçbir şey yazılmamasını nasıl doğal olarak görebiliyorsunuz? İllaki bir kamu zararı olması söz konusu değil Sayın Bakanım yani o kuruma bir ufuk verecek öneriler de getirilebilir, tasarruf sağlayacak öneriler de getirilebilir, faaliyetleriyle ilgili yol gösterilebilir. Yani bunların hiçbirini göremiyoruz.

Ben bir tane örnek rapor getirdim. Bakın, bu, şu anda Sayıştay bünyesine geçmiş olan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun bir raporu. Şimdi açın bunu, bakın, gerçek anlamda hem bilgilendirme hem yol gösterme hem de öneriler var. Şimdi, bir sayfalık raporla bunu...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – YDK mı?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – YDK. Şu anda Sayıştay. Sayıştay aynı devam ediyor, KİT’lerle ilgili raporları aynen böyle. Yani, niye koskoca bakanlıklarla ilgili iki satır yazıyla geçiştiriliyor anlamak mümkün değil.

“Bu denetim asli görevimiz.” dedim. Bugün 2012 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nı da görüşüyoruz. Şunu ifade edeceğim: Anayasa ve ilgili yasalarda öngörülen hususların gereği yerine getirilmeden 2012 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı kesinlikle görüşülmemelidir.

Parlamentoların millet adına egemenliği kullanma araçlarından biri kamu idarelerinin ve yöneticilerin her türlü eylem ve işlemlerini denetleyebilme yetkisine sahip olmasıdır. Anayasa’mızın 87’nci maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri arasında, Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek, bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek de sayılmaktadır. Yine Anayasa’mızın 160’ıncı maddesine göre de Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın sağlanması için uluslararası standartlara uygun mali raporlama, bütçeleme sistemi ve uluslararası standartlara uygun bir Sayıştay denetimi bir bütün olarak görülmelidir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

10 Aralık 2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kamu maliyesi reformunun temelini oluşturmaktadır. 5018 sayılı Kanun'da, Sayıştay tarafından yapılacak dış denetime ilişkin hükümler yer almıştır. Bu kanunun kabul edildiği tarihten itibaren on yıl, hükümlerinin tümüyle yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl geçmiş olmasına rağmen, bu kanunda düzenlenen hükümler doğrultusunda bir denetim yapılmamış ve gerekli raporlar hazırlanıp Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmamıştır.

Sayıştay Kanunu'nun 5018 sayılı Kanun'a göre değiştirilmemiş olması 2011 yılına kadar gerekli raporların hazırlanıp Meclise sunulmamasına gerekçe yapılmıştır. Nihayet, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 5 Aralık 2010 tarihinde kabul edilmiş ve 19 Aralık 2010 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak, geçen yıl da Sayıştay Kanunu'nda yıl içinde değişiklik yapıldığı, 2011 yılı denetim raporlarının bu değişikliğe göre düzenlenmediği gerekçesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmadığı açıklanmıştır. Şimdi de denetim yapılabilmesi için gerekli mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgelerin kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için gerekli raporların yazılmadığı gerekçesiyle karşı karşıyayız.

Sayın Bakanım, önceki gün burada, bana göre hukuki dayanaktan yoksun, bir de Sayıştay'ı bir anlamda suçlayan açıklamalar yaptınız. Bazı düzenlemelerin yapılması ve muhasebe yazılımlarında değişiklikler gerektiğine işaret ettiniz. 5018 sayılı Kanun'un gereklerini şimdiye kadar neden yerine getirmediniz? Özellikle 49 ve 61'inci maddeler çok açık. Raporlama, muhasebeleştirmeyle ilgili orada çok açık hükümler var. 2003 yılında çıkan bu kanunda 2005 yılında değişiklik de yaptınız. Yedi sekiz yıldır bu kanun hükümlerini niye dikkate almadınız? Sayıştay bu kanun, yani 5018 sayılı Kanun ve uluslararası standartları esas almaktadır. Sizin uluslararası muhasebe ve denetim standartlarından da mı haberiniz yok?

Dolayısıyla, lafı evirip çevirmenin, bahaneler üretmenin hiçbir anlamı ve gereği yok. Bakınız, Sayıştay, Gelir İdaresi Başkanlığının 2012 yılı denetim raporunda ne diyor: "Gelir işlemleriyle ilgili istenilen bilgi ve belgelerin Gelir İdaresi Başkanlığınca Sayıştay denetimine sunulmaması nedeniyle gelir işlemlerinin denetimi gerçekleştirilememektedir."

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Gelir işlemleri" diyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tekrar okuyayım Sayın Bakanım yani burada mali rapordan, şundan bundan bahsetmiyor. İstenilen bilgi ve belgelerin Sayıştay denetimine sunulmaması nedeniyle denetimin yapılmadığından bahsediyor Sayıştay. Yani sadece mali tablolar değil, istenen bilgi ve belgeler bile verilmemiş. Bunu çok açık bir şekilde Sayıştay yazmış. Sayın Bakanım, neden verilmiyor, istenilen bilgi ve belgeler niye gizleniyor? Yani aklıma geliyor, acaba "vergide abidik gubidik işler" diye basına yansıyan, yandaş üç ayrı şirketin toplam 615,9 milyon liralık vergi borcunun 7 milyon liraya düşürüldüğü, faiziyle birlikte 1 milyar liraya varan borçlarının silindiği, 87 büyük mükellefin vergi borcunun yüzde 90'ı silinirken 117 bin küçük mükellefin vergi borcu için sadece yüzde 40'lık bir indirim yapıldığı, vergi borçları çerez parasına çevrilen, 2,4 milyar liralık borcu silinen 87 mükellefin isimlerinin verilmemesi iddiaları mı bilgi ve belgeleri saklamanıza neden olmuştur?

Açıkçası, Hükümet hesap vermekten kaçmakta, şeffaflıktan kaçınmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinden rapor, bilgi ve gerçek manzara saklanmaktadır. Bu, demokrasiye ve millet iradesine aykırı bir niyettir ve Hükümetin korktuğunun, çekindiğinin ve veremeyeceği hesabı olduğunun açık delilidir. Zaten AKP iktidarının hesap vermekten kaçma konusunda sabıkası fazla ve bu konuda sicili bir hayli bozuktur. İktidara gelir gelmez teftiş kurullarını kapatmaya yeltenen, sonra da tesirsiz hâle getiren AKP Hükümeti, Sayıştay'ı da işlevsiz ve etkisiz hâle getirmek için her yola başvurmaktadır.

3 Aralık 2010 tarihli 6085 sayılı Sayıştay Kanunu 19 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiş. Ancak, tasarı görüşülürken tasarı hükümlerinde değişiklik yapılarak performans denetimi sulandırılmış, Hükümetin kamu kaynaklarını etkin, verimli ve tutumlu kullanıp kullanmadığı konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisine hesap vermesini engellemeye yönelik düzenleme yapılmıştır. Daha bir yıl bile geçmeden 2011 yılında 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu payı yüzde 50'nin altında bulunan şirketler denetimden kaçırılmıştır. 4 Temmuz 2012 tarihli ve 6353 sayılı Torba Kanun'la da Sayıştay işlevsiz ve yetkisiz hâle getirilmeye yönelik büyük bir operasyona maruz kalmıştır. Hükümetin darbe niteliğindeki bu düzenlemesi, bereket versin, Anayasa Mahkemesinden dönmüştür. Türk Ceza Kanunu'nun 257'nci maddesinde yapılan değişiklikte usulsüzlük ve yolsuzluk yapanlar kurtarılmıştır. Görevini ihmal eden ve kötüye kullananlara verilecek ceza indirilmiş, cezanın ertelenmesi ya da paraya çevrilebilmesinin önü açılmıştır. 6300 sayılı Kanun'la özelleştirme işlemlerine yönelik yargı kararlarının yani kamu zararı nedeniyle verilen özelleştirme iptal kararlarının uygulanması konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Bakanlar Kurulu da Seydişehir Eti Alüminyum AŞ, Kuşadası Limanı, Çeşme Limanı, SEKA Balıkesir işletmesi ve TÜPRAŞ'ın yüzde 14,76 hissesini özelleştirmesi işlemlerini iptal eden yargı kararlarıyla ilgili olarak geriye ve ileriye yönelik herhangi bir işlem tesis edilmemesini kabul etmiştir. Hükümetin bu pervasızlığı bu ay Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararıyla geri dönmüştür.

Değerli arkadaşlarım, biz burada Türk milleti adına bulunuyorsak, buna da içtenlikle inanıyorsak temsilcisi olduğumuz milletimizin hakkını, hukukunu ve beklentilerini savunmakta bir an olsun tereddüt göstermemeliyiz. Çünkü bütçede yetimimizin, kimsesizimizin, yoksulumuzun, dar ve sabit gelirlimizin, çiftçimizin, memurumuzun, esnafımızın, işçimizin, emeklimizin, elbette her vatandaşımızın hakkı ve payı vardır. Bu iktidar elbet bir gün siyasetten gidecek ama

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

biliniz ki hangi düzenleme yapılırsa yapılsın, hangi kanun çıkarılırsa çıkarılsın denetimden asla kaçılmayacak, yargı önünde mutlaka hesap verilecektir. Hükûmetin bu gerçekleri aklından çıkarmaması bizim en halisane temennimizdir, tavsiyemizdir.

Değerli arkadaşlarım, AKP Hükûmetinin bütçeye bakışı, bütçeye yaklaşımı ve bütçeden anladığı belirsiz ve sorunludur. AKP döneminde bütçe süreçleri sıradanlaşmış ve heyecanını kaybetmiştir. Sadece bütçe değil, orta vadeli programlar ve kalkınma planı süreçleri de aynı durumdadır. Kalkınma planıyla ilgili, bırakın vatandaşı, siz değerli Komisyon üyelerimizin hatırında kalan, heyecan yaratan bir konu var mı? Daha üç ay, dört ay oldu kalkınma planını görüşeli. Bu dönemde kalkınma planı ve orta vadeli program ile konulan hedeflere ulaşılamamış, verilen sözler tutulmamış ve belirlenen amaçlara bir türlü varılamamıştır. Belirlenen hedefleri daha ilk yılında, kısa sürelerde revize etmek durumunda kalınmıştır. Nitekim, yaklaşık bir yıl içinde uygulamaya konulan 2013-2015 dönemine ait Orta Vadeli Program, Onuncu Kalkınma Planı ve 2014-2016 dönemine ait Orta Vadeli Program'da 2013 yılı için büyüme yüzde 4'ten yüzde 3,6'ya, kişi başına millî gelir 11.318 dolardan 10.818 dolara, toplam yurt içi tasarruf oranı yüzde 15'ten yüzde 13,6'ya, ihracat 158 milyar dolardan 153,5 milyar dolara kadar düşürülmüş, işsizlik oranı yüzde 8,9'dan yüzde 9,5'e, enflasyon oranı da yüzde 5,3'ten yüzde 6,8'e kadar yükseltilmiştir. Hükûmetin üç ay sonrasını dahi görmekten aciz durumda olduğunu bu tablo göstermektedir.

Sayın Bakanım, seçim ekonomisi, seçim bütçesiyle ilgili ben de kısa bir değerlendirme yapacağım, hem de soru soracağım. Şimdi, kamu tasarruf oranına baktığımız zaman, 2012 yılında 2,9; 2013'te tahmini 2,9; 2014'te 2,4'e düşüyor yani kamu tasarruf oranında 0,5 düşüş var. Yine, bütçe açığına baktığımız zaman da gayrisafi yurt içi hasılaya oranlar itibarıyla söyleyeyim: 2012'de yüzde 2,1; 2013'te yüzde 1,2 gerçekleşmesi öngörülüyor, 2014'te de 1,9'a çıkıyor. Önceki günkü sunumunuzda sosyal yardımlarla ilgili, yanlış hatırlamıyorsam, yüzde 14'ü aşan bir artış olduğunu da ifade ettiniz. Yani konuşmanızda, sunumunuzda "Bu, seçim bütçesi değil." dediniz ama kamunun tasarruf oranındaki düşüşü, bütçe açığındaki artışı neyle izah edeceksiniz, bunu soru olarak da sorayım.

Türkiye ekonomisi gerekli yapısal önlemler alınmadan, göstermelik tedbirlerle, düşük kur-yüksek faiz ve ithalata dayalı sıcak paraya bağımlı bir anlayışla idare edilmektedir. Gerekli ve yeterli tedbirler zamanında alınmayarak başta cari açık olmak üzere birçok sorunu kalıcı ve kronik hâle getirmiştir. AKP'yle birlikte yapısal hâle gelmiş bulunan cari açık sorununun bugün uygulanmakta olan üretim yapısı ve kur politikasıyla da çözülmesi mümkün görünmemektedir. Dış talepteki daralma da dikkate alındığında, Türkiye ekonomisinin önümüzdeki süreçte ciddi sorunlar yaşaması kaçınılmaz olacaktır. Son veriler itibarıyla sekiz aylık ihracatımız bir önceki yılın sekiz aylık ihracatına göre düşme kaydetmiştir. Bu veriler, tabii, çok dikkate almamız gereken, cari açığın daha da artmasına yol açacak verilerdir, bunları göstermektedir. İthalata dayalı büyüme modeli cari açığı artırmaktadır.

Türkiye'nin sürdürülebilir büyümeyi, makroekonomik istikrarı zayıflatan sorunların önüne geçebilmesi için cari açığı azaltacak tedbirlerin süratle devreye konulması gerekmektedir. Unutmayalım ki cari açık uzun vadede büyümenin sürdürülebilirliği açısından önemli bir risk faktörü, ekonomik krizlerin en önemli tetikleyicilerinden birisi ve yapısal bir problem olarak ekonomimizde önemli bir kırılganlık unsurudur. İstikrarsız büyüme trendi, artan enflasyon, çoğalan yoksulluk ve bağımlı ekonomik sistemle Türkiye'nin bölgesinde sözü dinlenir ve itibarlı bir ülke olması çok zordur.

Kısaca bazı verilerden bahsedeceğim Sayın Bakanım. Kamu iç borcu 2002'ye göre 2,7 kat artmış. Kamu dış borcu yüzde 27,2 artmış. Sadece uluslararası kuruluşlara olan -yani IMF dâhil- borç yüzde 10,6 artmış. Özel sektör dış borcu 6 kat artmış. Toplam dış borçlar 2,8 kat artmış. Kısa vadeli dış borçlar 7,7 kat artmış ki şunu da ifade edeyim: Bugün Merkez Bankasının açıkladığı verilere göre vadesine bir yıl kalan kısa vadeli borçların toplamı 165 milyar dolar düzeyinde Sayın Bakanım. Sıcak para 15 kat artmış, uluslararası yatırım pozisyonu açığı 5 kat artmış. Cari açığı artışı artık hesaplamak gerçekten güç.

Vatandaşımızın durumu açısından baktığımız zaman, tüketici kredisi borçlarının tam 100 kat arttığını görüyoruz. Kredi kartı borçlarının 20 kat arttığını görüyoruz.

Sayın Bakanım, sunumunuzda hanehalkı borçlarının bir anlamda düşük olduğunu ifade eden sözleriniz oldu. Bunu da hanehalkı yükümlülerinin millî gelire oranının yüzde 21 olduğunu, avro bölgesinde bu oranın yüzde 65 olduğunu, bizdeki oranın yaklaşık üçte 1'i olduğunu ifade ettiniz. Ben burada şunu söyleyeceğim: Ülkemizde hanehalkı yükümlülüklerinin ayrıntısına baktığımız zaman, üçte 2'si kısa vadeli Sayın Bakanım, yani konut kredilerini çıkarırsak üçte 2'si kısa vadeli. Acaba avro bölgesindeki hanehalkı yükümlülüklerindeki kısa vadeli, uzun vadeli yapılanma nasıl? Esas, değerlendirme yapılacaksa ona göre bir mukayese yapılmalı, ona göre sonuç üretilmelidir.

Şunu da ifade edeyim: 2002 yılında hanehalkı yükümlülüğünün gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 1,9, şu anda yüzde 21. Yani, 11 kat bu anlamda da artış var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, kısa kısa geçeyim. İcra, iflas dosya sayısında 3 misli artış var. Boşanma sayısında yüzde 29 artış var. İntihar sayısında yüzde 40 artış var. Kasten adam öldürme suç sayısı 2,2 kat artmış. Cinsel saldırı suç sayısı yüzde 63

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

artmış. Cinsel taciz suç sayısı 4 kat artmış. Alkol ve içki tüketimi 2 kat artmış. İşsiz sayısı yüzde 9 artmış. Yoksulluk artmış, bunu da nereden söylüyorum? Biliyorsunuz gelir testi yapıyor Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız. Asgari ücretin üçte 1'inin altında geliri olanların sayısına baktığımız zaman, Sayın Bakanım, yani 270 liranın altında geliri olanların sayısına baktığımız zaman 11,5 milyon düzeyine yükseldiğini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının verilerinden görebiliyoruz.

Ben daha fazla söz almayayım. Yani, sonuç itibarıyla şunu söyleyeceğim: Yani, bu bütçe ümit vermiyor. Yani, yüzde 4 büyüme... Bir de, Sayın Bakanım, 2008'den bu yana baktığımız zaman, kişi başına millî gelir düzeyi neredeyse aynı, yani 10.400 dolar, 10.500 dolar düzeyinde. Yani, bu veriler hakikaten heyecan da vermiyor. Toplum kesimli olarak baktığımız zaman, memurumuza, emeklimize, işçimize bu bütçeyle önemli bir iyileşme, maaşlarında iyileşme yapılmayacağı da görülüyor. Netice itibarıyla, yani, sıradanlaşmış bir çalışmanın burada bir anlamda formalitesini yerine getiriyoruz gibi bir durum söz konusu.

Ben her şeye rağmen bütçenin ülkemize ve milletimize hayırlı sonuçlar vermesi temennisiyle teşekkür ediyorum. Bu bütçenin ve kesin hesabın hazırlanmasında emeği geçen, katkısı bulunan tüm arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum.

(Başkanlığa Sözcü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlarımız, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Plan Bütçe Komisyonunda bu yıl arkadaşlarımızla beraber çalışmalara katkı sunmaya çalışacağım. Umut ediyorum sunacağımız katkılar ülkemiz açısından faydalı neticeler doğurur.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan 2014 bütçe sunumunda "Demokratik Standartların İyileştirilmesi" başlığı altında demokratikleşmeye önemli ve iddialı cümlelerle yer ayırarak başladı: "Demokrasimizin standartlarının daha da yükseltilmesi Hükûmetimizin temel önceliğidir. Bunun için çözüm süreci ve yeni anayasa öncelikli çalışma alanlarımızdır." Gayet güzel. "Geçtiğimiz günlerde bu amaçla bir paketi kamuoyuna sunduk. Terörün son bulması, akan kanın ve gözyaşının bitmesi temel arzumuzdur. Bu pakette milletimizin birliğini, beraberliğini ve kardeşliğini pekiştiriyoruz." Gerçekten bu söylemler çok iddialı söylemler ama biz de arzu ediyoruz, elbette ki otuz beş yıldır gerçekten ülkenin moralini, motivasyonunu, kaynaklarını, parasını, canını, malını tasallut olmuş terör ortamının sona erdirilmesini ancak elbette ki bu güzel dilek ve temennilere katılmak isterdik ancak biliyorsunuz bir demokrasi paketi açıklandı. Tabii, paketlerle olmuyor, mantalitede demokrasinin olması gerekiyor. Örneğin, gerçekten, aslında ironi niteliğinde bazı maddeler vardı. Örneğin Mor Gabriel Manastırı arazisinin hak sahiplerine iadesi aslında hukuksal bir konuydu ya da "Romanlara enstitü kuralım." bu bir üniversite senatosunun pekâlâ yapabileceği bir çalışma olabilirdi ya da bir lütuf gibi Alevî inanç grubuna "Nevşehir Üniversitesinin ismini değiştirelim, Hacı Bektaş Üniversitesi ismini koyalım." bu da sanıyorum üçüncü köprü üzerinde yapılan tartışmalardan sonra ortaya çıktı. Bunlar olması gerekenler olabilir. Belki bunlar, bu demokrasi paketi yutturmacası altında değil de gerçekten samimi olarak bu çalışmalar yapılsa bence çok daha saygın olurdu diye düşünüyorum.

Şimdi, demokrasi, tabii -az önce de söyledim- paketle olmuyor. Türkiye'de bir adil yargılama sorunu var. Bunu muhalefet olarak sürekli gündeme getiriyoruz. Tutuklu milletvekili arkadaşlarımız var, Meclis, Parlamento bu konuda herhangi bir maalesef başarılı bir çalışmaya imza atamamış. Türkiye'de üniversitelerin -ki sunum konuşmanızda söylediniz "76 üniversitemiz 175 üniversiteye çıktı." dediniz. Önemli bir tabii ki mali kaynak ayırıyorsunuz, önemli devlet marifetiyle eğitime bunlar katkılar, bilimsel araştırmaya, AR-GE araştırmalarına önemli katkılar. Bunları takdirle karşılıyorum ama-Türkiye'de özerk bir üniversiteden, özgür bir üniversiteden söz etmek mümkün değil. Düşünce, ifade özgürlüğü, bu konuda yasal düzenlemeler yapılamamış. Hâlâ biz 12 Eylül Anayasası'yla ve ona bağlı çıkarılan yasaları kutsuyoruz, maalesef o yasalarla düşünce özgürlüğünü, ifade özgürlüğünü aramaya çalışıyoruz. Basının hür olduğu, sansürsüz olduğu ya da belirli siyasi kudretlerin, güçlerin tahakkümü altında olmadığı iddiasını burada hiç kimse söyleyemez. İşte basın mensupları burada. Eğer ki bir basın kuruluşu, bir basın grubu, bir gazete, bir görsel medya Hükûmete yönelik eleştirilerinde kantarın topuzunu biraz kaçırdığı zaman başına gelmedik hadise kalmıyor. Dolayısıyla, Türkiye bu temel sorunlarını çözmeden gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesinin, bugünlerde ya da bu dönemde böyle bir iddiada bulunulmasının bir ironiden öteye gideceğini sanmıyorum.

Yine sunum konuşmanızda terörün 400 milyar dolar gibi direkt bir mali maliyetinin bulunduğunu, endirekt 1 trilyon dolar gibi bir maliyetinin bulunduğunu ve gerçekten kaybedilen canların parayla ölçülemediğini söylediniz. Gayet doğru, bunlara tamamen katılıyoruz. Önemli ekonomik yatırımlardan, projelerden bahsediyorsunuz. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ni ilgilendiren ve altmış yıllık, altmış beş yıllık, hatta daha geriye giderseniz 1930'lu yıllara uzanan bir tarihçesi olan Güneydoğu Anadolu Projesi var. Şimdi, bu sadece bir ekonomik proje değil yani "Orada hidroelektrik santraller kuracağız, barajlar kuracağız ya da sulanabilir tarım alanlarını suya açacağız, tarım ve kırsal kalkınma yaratacağız..." Ama bunun sağladığı çok önemli bir konu var, işte o terör meselesi. Ne gelirse aç insandan gelir, ne gelirse boş insandan gelir. Boş insan her türlü... Benim bir komutanım vardı -kısa dönem askerlik yaptım- benim de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

yaşıtımdı, olgun bir insandı o dönemde, 20'li yaşlarımda, dedi ki: "Bu taburu, bu insanları, takımını, sorumlu olduğun takımını boş bırakma." Niçin dedim. İşte "Ne gelirse, hangi melanet -Arapçada melanet, şeytanlık, kötülük demektir- gelirse boş insandan gelir." İşte, o "mintika temizliği" deriz ya, niçin yaptırıyorlar? İşte, askerlik gerçekten mantıksızlık. Demek ki böyle bir sosyolojik gerçeği var. Şimdi, insanlara istihdam sağlayacaksınız, iş sağlayacaksınız. Bunun için yatırımlara ihtiyacınız var. Orada hızlı bir şekilde sanayi kalkınmasını sağlamamız mümkün değil. 1,822 milyon hektar alan var ve bunu 2012 sonu itibarıyla ya da 2013... Tam rakamı vereyim: 1,822 milyon hektar alan, evet. Şu an itibarıyla 377 bin hektar alan sulamaya açılmış. Geriye kalan 1,450 milyon hektar alan var. Güneydoğu Anadolu Projesi, Hasip Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 1 milyon hektar, tam 1 milyon hektar alan duruyor. İnşallah bizim iktidarımızda o da olacak.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Evet, bekliyor 1,450. Bu, DSİ'nin rakamları.

Şimdi, ben baktım, bu on yıllık süreç içerisinde iktidarınız boyunca yaklaşık 180 bin hektar alan sulamaya açılmış, 180 bin hektar. Geriye kalanı yıllara vuruyorum, bu yatırımla... Siz söylediniz, "36 milyar TL, bizim hükümetlerimiz, AKP hükümetleri boyunca ayırdığımız para, 36,1 milyar." dediniz. 2008-2013 GAP Eylem Planı süresince... Yani gaza sonradan basmışsınız, başta pek oralı olmamışsınız, 2008'den sonra gaza basmışsınız. O da yeterli değil. Siz bu hızla giderseniz seksen yıla ihtiyacımız var.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – O da İşsizlik Sigortası Fonu'ndan aldıkları parayla.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, bu gerçekten dramatik bir tablo, çok dramatik bir tablo.

Terörü bitireceğiz, ne yapacağız, demokratikleşeceğiz, güzel. Temel hak ve özgürlükler, güzel ama insanlara iş de sağlayacağız, aş da sağlayacağız, güzel yatırımlar yapacağız. Şimdi, bu kaplumbağa hızıyla biz orada nasıl terörü bitireceğiz, çatışma ortamını bitireceğiz, orada müreffeh bir toplum sağlayacağız? Ne kadar ekonomi, o kadar demokrasi; ne kadar demokrasi, o kadar ekonomi. Eğer orada aş, iş sağlayacaksak, orada barış ortamını tesis edeceksek, çağdaş bir yaşamı doğu ve güneydoğu halkına sunacaksak oraya fazla kaynak ayırmak durumundayız. Şimdi biz bu hızla gidersek, az önce de söylediğim gibi, seksen yıl gibi bir süreye ihtiyacımız var.

Şimdi konu tarımdan açılmışken; tarım, Türkiye'nin sosyolojik bir gerçeği. Zaman zaman Tarım Bakanı yanlış bir cümle kullanır, der ki: "Tarım sektörü iktisadi bir sektördür." Bence iktisadi bir sektör olarak algılanamaz. Şimdi, devlet tüccar olmaz, alalım 3'e, satalım 3,1'e. Eğer aldığımız mal, 3 liralık mal 2,9'sa bu işten vazgeçerim çünkü devlet zarar ediyor. Bir kere bu anlayıştan, tarım sektörüne matuf, spesifik olarak tarım sektörüne matuf devletin bu anlayıştan vazgeçmesi lazım.

Bakınız, 2014 yılı tahmini tarımsal destek bütçesi, ayrılan pay, yüzde 8 artışla 9,7 milyar TL. Bu, yüzde 8 artışa tekabül ediyor ve ben baktım, son birkaç ay içerisinde Amerikan dolarının ya da euronun TL karşısındaki değer artışı yaklaşık yüzde 10, yüzde 15 civarında henüz bu son günlerde, son aylarda. Peki, bununla onun ne alakası var? Çok alakası var. Şimdi, tarım sektöründe üreticinin en fazla bağırdığı, çağırdığı konu nedir? Der ki: "Ya, ben bu gübre fiyatlarına para yetiştiremiyorum, akaryakıt fiyatlarına para yetiştiremiyorum, ilaç fiyatlarına, tohum fiyatlarına..." Bakın, bu 4 temel girdi Türkiye'de büyük çoğunlukla ithal edilen kalemlerdir. Türkiye'de gübre üretilir ama ham maddesi amonyak dışarıdan gelir, fosfor, fosfat, kaya tuzu dışarıdan gelir, potas dışarıdan gelir, tohum... 150-200 milyon dolar sadece tohuma para veriyor Türk çiftçisi. Ziraat ilacın büyük bir çoğunluğu ithaldir, dövizle gelir, dolarla gelir, euroyla gelir. Akaryakıt, bizim cari açığımıza da en fazla olumsuz etki eden bir unsur ama tarımsal üretimde de en fazla çiftçinin şikâyet ettiği... Bakın, biz çok önemli bir argümanla seçimlere gittik, dedik ki: "Akaryakıtta ÖTV'yi kaldıracacağız." Bu çok önemli bir argümandı. Niçin biliyor musunuz? Çünkü çiftçinin en fazla bağırdığı olay budur. 4,5 TL... Allah aşkına bakın, Avrupa'ya, Amerika Birleşik Devletleri'ne, oradaki çiftçinin akaryakıtı kaç paraya ya da kaç Amerikan dolarına, euroya kullandığına, bir de bizim dolar karşılığına, euro karşılığında kullandığımız akaryakıtı bakın. Şimdi, burada sizin yüzde 8 artırımınız... Elbette diyeceksiniz ki: "Ya, bizim de belli bir bütçemiz var, ayağımızı yorganımıza göre uzatmamız lazım. İşte, 800 milyar dolar gayrisafi millî hasılamız var ama bizim işte 76 milyon nüfusumuz var, efendim, fosil yakıtlara çok para ödüyoruz, yer altı kaynaklarımız kısıtlı, kıt kaynaklarla rasyonel şekilde ülkeyi yönetmeye çalışıyoruz. Ama bakın, ben başta tarım konusuna girerken şunu söyledim Sayın Bakanım: Bunu iktisadi bir sektör olarak algılamayalım. İstihdamda yüzde 25, yüzde 26, yüzde 27... Ki sizin iktidarınız döneminde, devri iktidarınız döneminde yaklaşık olarak bu 7-8 puan civarında, hatta 10 puana yakın gerisin geri gitti yani yüzde 35'ler, yüzde 36'lar civarından bugün yüzde 25'ler, yüzde 26'lar civarına geldi. Peki, siz tarımdan kopardığınız bu nüfusu, bu istihdamdaki payı... Bir de dolaylı olarak geçinenler var. Siz Anadolu çocuğusunuz. Kasabada terzi vardır. Terzi pantolon diker, gömlek diker, oradan bir gelir elde eder, çocuğunu okutur ama bir de 3 dönüm üzüm bağı vardır -çok çapa yapmışsınızdır, budama yapmışsınızdır- 5 dönüm toprağı vardır, buğday eker, oradaki gelirini de hesaba katar. Şimdi bu, meselenin sosyolojik boyutudur ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi terör, çatışma ortamı, Türkiye'nin kanını sömüren sorunlar... İşte, insanların köyü yakılmış, on yıl, on beş yıl, yirmi yıl yanlış güvenlik konseptinde insanlar doğduğu yerden kovulmuş, âdeta sürgün edilmiş. Şimdi bu insanlar büyükşehre gelmiş, İzmir'e gelmiş, benim kentim Mersin'e gelmiş, Adana'ya, İstanbul'a... Bu insanlar ne yapacak orada? Tarım da yapamıyor, tarımdan da para kazanamıyor, hayvancılık da zaten hak getire. O konuya da geleceğim, çok ciddi yanlış politikalar uygulandı. Onun için, Maliye Bakanı olarak paranın musluğu sizin elinizde, sadece para olarak bakmayın siz tüccar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

değilsiniz. Siz bu ülkenin yetiştirdiği bir insansınız, değerli bir insanız ki bilgi sahibi ve müktesebat sahibi bir insansınız ki bugün Maliye Bakanı olmuştunuz ve Anadolu insanısınız. O zaman, çiftçinize daha fazla bakacaksınız. Bu yüzde 8 artış kifayet etmez.

Tarım Kanunu çıkartmışız, Tarım Kanunu'nda, demişiz ki: "Merkezî bütçeden tarıma ayrılan pay, yüzde 1'den az olamaz." ama buyurun hesabını yapalım. İşte, 2014 tahmini gayrisafi millî hasıla ortada, ayrılan pay da ortada. Biz Parlamento olarak kendi çıkarttığımız ya da siz Hükümet olarak kendi çıkarttığınız kanuna riayet etmiyorsunuz. Türkiye'nin tarımsal anlamda sadece desteklenmesinin temel sebepleri sosyolojik sebepler değil, ekonomik sebepler var. Onlara bir miktar değinmek istiyorum. Bakın, çok önemli ithalat kalemlerimiz var. Türkiye 10 milyon hektar alanda buğday üretimi yapıyor ve 20 milyon ton buğday üretiyor. Buna rağmen, Türkiye son on yılda, devri iktidarınızda 23 milyon ton buğday ithal etti. Niçin biliyor musunuz? Kalite buğday üretemiyorsunuz. Bu, Bakanlığın elinde. Çiftçiye siz yayım götürürseniz, çiftçiye çağdaşlık, modernizm götürürseniz, ona yeni tarımsal üretim öğretilerini sunarsanız, öğretirseniz, anlatırsanız o da gayet iyi üretim yapar, sorun sizde. Bakın, 7,3 milyon ton mısır ithalatı yapmışız, 2,7 milyon ton çeltik ithalatı yapmışız, bakliyat hak getire... Mersin benim ilim, biliyorsunuz Doğu Akdeniz çanağına açılan en önemli limana sahip. Dünyanın her yerinden oraya her türlü sanayi ürünü gelir, tarım ürünü gelir ve Orta Doğu'ya, Kafkaslara kadar transit ticaretin hüküm sürdüğü bir yerdir. Bakın, orada önemli bakliyat firmaları bugün kapılarına kilit vurdular. Üretim yok, Anadolu'dan kamyonlarla bakliyat gelirdi, oradan dünyanın her köşesine bakliyat giderdi, fasulye giderdi, mercimek giderdi kırmızısı yeşili, nohut giderdi ama bugün Mersin Limanı'na dünyanın her tarafından maalesef bakliyat geliyor. Yağlı tohumlar en büyük sorunumuz. Bakın, cari açık cari açık, enerji ve yağlı tohumlar. 2012 rakamları 3,6 milyar TL, bu 4 milyar, 2013 4,5 milyar, 5 milyar, 5,5 milyar... Bu, nüfusunuz arttıkça, refah düzeyiniz arttıkça yeme içme alışkanlıklarınız artınca yağ tüketiminiz, bitkisel yağ açığınız artacak. Onun için, ithal etmeyeceksiniz. Bakın, 3 kilo yağ tüketiyoruz, bunun 1 kilosu ham yağ olarak geliyor, 1 kilosu dışarıdan ham madde olarak gelip ham yağ üretiliyor, 1 kilosunu da kendi ürettiğimiz ham maddeyle ham yağ üretiliyor. Üçte 1, üçte 1, üçte 1, niçin üçte 3 olmasın? Kendimiz üretilim, soyayı kendimiz üretilim, ayçiçeğini kendimiz üretilim, kanolayı kendimiz üretilim. Niye, elin çiftçisi üretsin de biz ithal edelim? Bunlar gerçekten tarıma dair önemli saptamalar bana göre.

Hayvancılık can çekişiyor. Bakın, 7 milyar TL hayvancılık kredisi verildi sıfır faizle. Bunun yükünü Hazine çekiyor. Bunu gerçekten hak eden üreticiler olabilir ama adam tekstille uğraşılıyor, adam sanayiyle uğraşılıyor zaten Karun gibi zengin milyar dolarlık adam ama gözü doymuyor adamın, gelmiş senin verdiğin bu kredilere göz dikmiş. E, tabii, senin bu kredileri tahsis eden, bu krediler konusunda yetki sahibi insanlar da bunlara dikkat etmemiş. Araştırın, bakınız, Ziraat Bankasından sıfır faizli krediyi kimler kullanmış, bir bakın. Bu adamın hayvancılık yapmaya ihtiyacı yok aslında, binlerce insan var aç, sefil. Siz onları bulun getirin. Onlar da geliyor bankaya, ipotek üzerine ipotek istiyorlar, kefil üzerine kefil istiyorlar yani asıl bu işi yapması gereken yoksul insanlar, gelir düzeyi düşük insanlar bu işi yapmıyor, Karun gibi zengin insanlar devletin sıfır faizli hayvancılık kredisini kullanıyorlar. Ben iddia ediyorum, birçoğunun da geri dönüşümü olmayacak. Bakın, inşallah, tarih beni yanıltır. Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde bu krizle de Türkiye boğuşacak. Hayvancılık can çekişiyor, 1 kilo süt satıyor üretici, 1,5 kilo yem alması lazım, alamıyor, parite normalde 1,5'tur, 0,9 seviyelerine düşmüş yani 1 kilogram çiğ süt satıyor üretici ama 0,9 yani 900 gram ya da mililitre ancak süt alabiliyor.

Suriye konusuna değinmek istiyorum. Tarımsal üretimi etkiliyor, bizim bölgemizde çok önemli sebze meyve üretiminin yapıldığı bölge, tarımsal üretimin yapıldığı bölge. Suriye bizim için önemli bir ihracat yaptığımız alan, sadece alan olmaktan ziyade o ülke üzerinden de on farklı ülkeye transit ticaret yaptığımız bir ülkeydi. Bakın, orada kan, gözyaşı hâkim. Tamamen aslında ben biliyorum, iktidar milletvekilleri, iktidara mensup milletvekili arkadaşlarım bu konuda çok bariz hatalar yaptınız Sayın Başbakanım biliyor. Dünya tarihinde görülmemiş bir şey. Hele hele, bizim gibi demokrasi anlamında patinaj yapan, demokrasisini güçlendirmeye çalışan, çoğulcu parlamenter sistemi hâkim kılmaya çalışan böyle bir ülkede uluslararası ilişkilerin bu kadar kişiselleştiği bir başka örnek yoktur. Türkiye-Suriye sorunu yoktur, Esad-Erdoğan sorunu vardır. Bu noktaya gelmiştir. Umut ediyorum, Hükümet, başta Sayın Başbakan bu yanıştan en kısa sürede dönecektir. Gerçekten, ekonomik anlamda bize zarar veriyor, sosyal anlamda zarar veriyor. Size sormak istiyorum: Bakın, 400 bin sığınmacıdan bahsediyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 600 bin.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu insanlar 600 bin, 500 bin, aslında rakamları da bilmiyoruz. Bu insanlar kamplarda. Milletvekilleri, bu ülkenin milletvekilleri kamplara sokulmuyor. Bunlar nerede yiyor, nerede içiyor, sağlık giderleri nereden karşılanıyor? Çeşitli iddialar var, o kamplara giremedik, göremedik. Silahlı unsurlar eğitiliyor, bu silahlar nereden geliyor, bu mermiler nereden geliyor, onlara kimler bunları tedarik ediyor, kimler bunların eline tutuşturuyor ve Suriye'ye gönderiyor? Orada dindaşlarımız katlediliyor. Bakınız, 877 kilometrelik sınır kevgire döndü.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Duvar çekiyorlar şimdi.

VAHAP SEÇER (Mersin) – O ülkede bizim soydaşlarımız var, akrabalarımız var, benim dedem Suriyelidir. Yazık günah değil mi? Bakın, yüz yıl önceye gidin, Birinci Dünya Savaşı sırasında gidin. Ta, o döneme kadar biz aynı imparatorluğun birer tebaasıydık. Yazık günah değil mi? Aynı kültür, aynı din, aynı inanç grupları, aynı anlayış, aynı yaşam biçimleri... Yazık günah değil mi? Buna bizler üzülmüyoruz, bizlerin canı yanıyor. Avrupalının canı yanmaz,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

Amerikalının canı yanmaz, umursamaz bile. Orada onun derdi petrol ama biz maalesef burada piyon durumundayız. Bunu sağır sultan bile duydu, bunu gözü olan herkes gördü, kulağı olan herkes duydu.

IMF'yle ilgili gerçekten bir ironi... Şimdi, ben iş dünyasından geldim, milletvekili oldum. Şöyle tespit yapıyorum sizin bu açıklamalarınızı: Diyorsunuz ki: "Biz IMF'ye olan borcumuzu kapattık, 5 milyar dolar da kredi açma taahhüdünde bulunduk." Doğru mu? Peki. Şimdi, diğer taraftan, az önce, arkadaşlarım bazı rakamlar verdiler, o rakamlar bende de var. Kamu borcu artmış, 108,5 milyar dolar Haziran 2013 itibarıyla. Özel sektör borcu artmış, 250,3 milyar dolara çıkmış 43 milyar dolardan. Dış borç 130 milyar dolardan 367,3 milyar dolara çıkmış.

Şimdi, sizin övündüğünüz konu şu: İki farklı finans kurumuna borcumuz var, bir taraftan borcumuz artıyor, hem kaç kat artıyor? 6 kat...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VAHAP SEÇER (Mersin) – ...7 kat, 8 kat artıyor diğer taraftan o kuruma...

BAŞKAN – Sayın Seçer, lütfen, tamamlarsanız, ek süre verdim.

VAHAP SEÇER (Mersin) –...diğer kuruma borcumuzu kapatıyoruz ve diyoruz ki: A kuruluşuna borcumuzu kapattık ve bununla övünüyoruz ama diğer finans kurumuna kat kat artan borcumuzdan hiç bahsetmiyoruz. Gerçekten bu yaptığınız bir ironi diye düşünüyorum.

Önemli özelleştirmeler yapıldı, 46 milyar dolar. Gerçekten, içim sızlıyor. Özelleştirme karşıtı bir milletvekili değilim yani belki klasik olacak ama benim devletim varsın çorap üretmesin, ayakkabı üretmesin zaten gelişen ekonomik koşullarda, dünya koşullarında, siyasi sistemlerde bunu artık iddia etmek bence abesle iştigal ama gerçekten, Türkiye'nin çok saygın kuruluşları satıldı Sayın Bakan. Bunlar yetmiş yıllık, seksen yıllık, doksan yıllık saygın kuruluşlar. Bunlar senin benim babalarımızın, atalarımızın, dedelerimizin, tüyü bitmemiş yetimlerin katkılarıyla ödedikleri vergilerle kuruldu ama bugün bunlar satıldı. Petro-kimya tesisleri çok önemli stratejik kuruluşlar, bunun karşılığında da 46 milyar dolar gibi bir para kasanıza girdi. Bundan sonra kalan kuruluşlar, zaten çok önemli kuruluşlar da kalmadı, ona da sunumda yer verdiniz, belli bir rakam beklentiniz var.

Üniversiteler... Son, bitiriyorum Ahmet Bey, bu bazı meslek grubunu ilgilendiriyor. Bakın, 76 üniversite, bugün 175 üniversite... Çok güzel ama Türkiye'de işsizlik hâkim, maalesef bunların bir çoğu da okumuş çocuklar. Bu okumuş çocuklar işsiz. Bakın, ziraat mühendisleri var, su ürünleri mühendisleri, veteriner hekimler. Bunlar bize sürekli mail atarlar, sosyal medyada mesaj yazarlar, telefon mesajı atarlar, hızlarını alamazlar, öfkeli çocuklar yani empati yapın, o genç insanların yerine kendinizi koyun. Telefon ediyorlar, ben de ziraat fakültesi mezunu olduğum için bana bu konuda çok telefon geliyor.

Bakınız, ben bir soru önergesi verdim, şunu sordum: Televizyon programlarında Sayın Eker diyor ki: "Biz 2.500 dolayında gıda, ziraat, su ürünleri mühendisiyle veteriner hekim kadrolarına alım için talepte bulunduk." Siz de diyorsunuz ki sosyal medya aracılığıyla: "Tarım Bakanlığından bize gelen sözleşmeli alım talebi bulunmamaktadır." Siz diyor musunuz bunu, bunu basından bana ulaştırılan...

Şimdi, onu bir tarafa bırakalım, gerçekten bu çocuklara müjde niteliğinde bir şeyler söyleyelim. Yani, bu insanlar kadro bekliyor, bu insanlar iş bekliyor, ekmek bekliyor.

Ben, 2014 bütçemizin -umut ediyorum bu çalışmalar başarılı neticelenir, her şeyden önce bu geminin içerisinde her birimiz birer katkı sunmaya çalışıyoruz- hayırlı, uğurlu olması dileğiyle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkanlık Divanından bir açıklama isteyeceğim. Geçmişte Komisyon toplantılarını Meclis TV izlerdi. Yani, Hükûmetin sunuşlarını bütün kameralar izliyor, çıkıyor, gidiyor. Komisyon çalışmalarını Meclis TV izler, Meclis TV'nin işi bu. Meclis TV bir başkasının TV'si değil. Niye yok?

BAŞKAN – Basın mensupları burada ama Meclis TV'nin çalışmasına... Kendileri şey yapıyorlarmış, bizim bir dahlimiz yok yani çalışın, çalışmayın, gelin, gelmeyin diye. Yok Meclis TV zaten serbest girip çıkıyor biliyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani, bir partinin temsilcisi değil, ismi üstünde Meclis TV.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama Meclis TV'nin olmasına gerek yok Sayın Başkan, doğru.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama, hayır, o konuda Başkanlık Divanından Meclis TV'nin niye takip etmediğine dair bir yazı yazmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Evet, soralım onu.

Efendim, şimdi söz sırası Sayın Aslanoğlu'ndaydı ama Sayın Akçay bir mazereti nedeniyle söz talep etti, Sayın Aslanoğlu da zannediyorum izin verdi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Estağfurullah, Sayın Akçay'a her zaman.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, kamunun değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

Muhterem arkadaşlar, bir ülkenin gelişmişliğinin 3 temel göstergesi vardır, bunlar: Güvenlik, adalet ve refah veya kalkınma olarak ifade edilir. Bunlar, bu kavramlar yani güvenlik, adalet ve refah aynı zamanda devletin görevleridir ve vatandaşların da Hükûmetten beklentileridir. Ülkemizde ne yazık ki bu 3 kavram, bu 3 olgu, politik ihtiraslara kurban edilmektedir. AKP iktidarında tarihte hiç olmadığı kadar bu 3 kavramın içi boşaltılmıştır. Adalet sahte belgelere, teröristlerin gizli tanıklığına; güvenlik teröristin inisiyatifine; refah ve kalkınma ise iktidarın insafına hatta ulufe ve atıfetine bırakılmıştır. Hükûmet, ülkemizin etrafını saran ateş çemberine odun taşımakla meşguldür. On bir yıllık AKP dönemi, yapay etnik kimlik, kültür ve hayat tarzı tartışmalarıyla milletimizin çağın olaylarını kendine özgü bir üslupla yorumlayabilme kudretine, meseleleri kendi kültür dairesinden kavrayabilme gücüne darbe vurmuştur. Yapay kimlik sorunları, milletimizin birlik ve bütünlüğünü zedelemektedir. Millî kimliğimiz olan Türk kimliği ve Türk kültürü açıkça hedef alınmıştır. Hükûmet, millî kimliğe etnikçi ve ırkçı bir anlayışla yaklaşmaktadır. Vatandaşlarımız yarınları için endişe duyar hâle gelmiştir. Bir taraftan ülke yapay gündemlerle meşgul edilirken, milletin ve devletin kaderinin çizildiği masalar ve bu masaların etrafında konuşulanlar AKP Hükûmeti tarafından milletten gizlenmektedir. Bu masalardan kamuoyuna zaman zaman taşan ve yansıyan bilgiler dehşet vericidir. Hükûmet, terör örgütünü muhatap almış, onunla Türk milletinin kaderini çizme gafletine düşmüştür. Adına demokratikleşme denen birtakım düzenlemelerle PKK'nın terör eylemleriyle elde edemediği hedefler, Hükûmet tarafından birer birer yerine getirilmiştir ve getirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomiye ilişkin değerlendirmelerime geçmeden önce, Sayın Bakanı, Başbakanı ve Hükûmeti gerçekten tebrik etmek istiyorum. Bu yıl yine üç günde bütçe hazırladılar, 9 Ekimde Orta Vadeli Program açıklandı, 11 Ekimde de bütçe Meclise geldi. Bu üç günlük performans nedeniyle sizi ve Hükûmeti tebrik ediyorum, bunu Zati Sungur dahi yapamazdı.

Sonda söyleyeceğimizi başta söyleyelim: 2014 bütçesi bir seçim bütçesidir ve aynı zamanda da bir zam bütçesidir. Tuhaf ve çelişkili görünmekle birlikte, maalesef, hakikat bu şekildedir.

Vergi gelirleri bölümüne bakıyoruz: 2013 yılı vergi gelirlerinde, TEDAŞ, BOTAŞ'ın geçmiş yıllar borcu vergi ödemeleriyle 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılan ödemeler dikkat çekmektedir ve Sayın Bakan da sunumunda bunu dile getirmiştir. Buna göre, bu seneki vergi tahsilatında 13-14 milyar Türk lirası ekstra bir kaynak oluşmuştur. Hükûmet, 2014 yılı seçimlerini dikkate alarak üstü kapalı bir seçim bütçesi yapmıştır. 2014 yılında cari harcamaları artırmış, sabit ve reel yatırımlar düşmüştür. 2013'ten 2014'e giderken tabii reel yatırım oranlarının değişimini de Hükûmete, Sayın Bakana sormak gerekir. 2013 yılında vergi gelirleri gerçekleşme tahmini 325 milyar lira olarak görünüyör ancak gerçekte bu rakam 13-14 milyar lira daha az olacak idi. Ekstradan gelen bu parayı tabii Hükûmetin bir başarısı olarak görmek mümkün değildir veya zordur. Bu para gelmeseydi, 2013 gerçekleşmesi 325 değil, 312 milyar olacaktı. Bu rakam ile yüzde 5,3 enflasyon, yüzde 4 büyüme, yüzde 6 deflasyon dikkate alınarak, 2014 gelirleri tahmin ediliyor. 2013'teki TEDAŞ, BOTAŞ ve 6111 ödemeleri hariç, 312 milyar liralık vergi gelirleriyle 2014'teki 348 milyar liralık vergi gelirleri arasındaki fark 36 milyar liradır, bu da yüzde 11,5'luk bir reel vergi geliri artışına işaret eder. Vergi artışı, Sayın Bakanın söylediği gibi yüzde 7 değildir, yüzde 11,5'tir. 2014'te yeniden değerlendirme oranının taş çatlasa yüzde 4 civarında olacağını da dikkate almamız gerekiyor. Bu artışlar, 2014 yılında harçlara, damga vergisine ve diğer bazı gelirlere yeniden değerlendirme oranının, enflasyonun ve büyüme hedefinin çok üzerinde zam yapılacak demektir.

Peki, zamlar ne zaman? Tabii ki AKP seçimden önce zam yapacak kadar enayi değil ya! Seçimlerden önce seçmene kaşıkla dağıtacaklar, seçimlerden sonra da 76 milyondan kepçeyle toplayacaklar. Tabii bir de bunun 2015 genel seçimleri var değil mi? 2014 bütçesinin seçim bütçesi olduğunun en önemli göstergeleri, benden önceki Sayın Kalaycı tarafından da dile getirildi, yüzde 15'lik sosyal yardım artışı. Buna ilaveten en önemli göstergelerden biri de faiz dışı fazlanın ve bütçe dengesinin olumsuz yönde gerçekleşmesidir. 2013 yılında faiz dışı fazlanın 31 milyar olması beklenirken, 2014 yılında faiz dışı fazla 18,8 milyar liraya düşmesi bekleniyor. Yine, bütçe açığı 2013 yılında 19 milyar beklenirken bunun 2014'te 33 milyar liraya çıkacağı görülüyor.

"Mali disiplinden vaz mı geçiyorsunuz?" diye sormamız gerekiyor Hükûmete. Eğer vazgeçmiyorsanız, faiz dışı fazla ile bütçe dengesi neden olumsuz gelişmektedir?

Ekonomide işler hiç olmadığı kadar çıkmaza girmiştir. Hükûmet bırakınız uzun vadeli hedefleri, daha bir yıl öncesinden belirlediği ekonomik hedefleri yerine getirememektedir. Ülkemiz âdeta orta vadeli program çöplüğüne dönmüştür. Bu yıla kadar açıklanan 8 programın bırakınız hedeflere ulaşmasını, bu hedeflere ulaşmak için yol tayin etmede dahi başarısız olduğu görülmektedir. Bu yılki programın akıbetinin de farklı olmayacağı anlaşılmaktadır.

On bir yıllık AKP iktidarının en makyajlı ambalajı ve sunumu ekonomi üzerine olmuştur. Ekonominin ambalajıyla insanlar kazançlarından daha fazla borçlanmaya özendirilmiştir. Bizatihi Sayın Başbakanın on bir yıllık söylemleri ve "Borç yiğidin kamçısıdır." özdeyişini sürekli tekrarlamasıyla vatandaş borçlanmaya özendirilmiştir ve uzun yıllara yayılan vadelerle vatandaş borçlandırılmıştır.

Türkiye ithalat cenneti hâline getirildi. Sanayicinin, esnafın, çalışanın, çiftçinin, memurun feryatları, hızla yükselen betonların, AVM'lerin, velhasıl rant ekonomisinin inşaatları arasında yitip gitti.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Ekonomideki kötü gidişat ekonomi verilerinin ötesine de geçmiştir. Vatandaşların borçluluğu her geçen gün artmış, bu borçlar ödenemez duruma gelmiştir. İcra dairelerindeki dosyaların sayısındaki artış bunun bir göstergesidir ve bu dönemde çiftçi, esnaf, memur, bütün vatandaşlar günlük hayatlarını borçla idame ettirebilir duruma gelmişlerdir.

Hükümet büyüme hedeflerine hiçbir zaman ulaşamamıştır. Örneğin, 2012 yılı büyüme hedefi yüzde 4 olarak öngörülmesine rağmen daha sonra yüzde 3,2'ye çekildi, revize edildi; gerçekleşme ise 2,2'de kaldı.

Yine belirtmeliyim ki 2012'de dünya genelinde 110 ülke Türkiye'den daha iyi bir büyüme performansı göstermiştir. 2012 yılı için belirlenen büyüme hedefi 2013 yılına dahi aktarılamamıştır. Orta Vadeli Program'da 2013 yılı büyüme beklentisi yüzde 3,6 olarak belirlenmiştir. 2014 ve 2015 için bu hedef yüzde 4 ve yüzde 5 olarak açıklanmıştır. Hükümet, büyüme hedefinden beklentileri neredeyse yarı yarıya düşürmüştür.

Bu tabloda Hükümetin 2023 için "Ak Hedefler" başlığı ile duyurduğu projeleri bir hayal ürünü olmaktan öteye geçememektedir. AKP tarafından ifade edilen "Ak Hedefler'de geçen cümlelerin bir kısmı aynen şu şekildedir: "Gayrisafi yurt içi hasılamızı 2015'te 1 trilyon 76 milyar dolara, 2019'da 1 trilyon 486 milyar dolara, 2023'te ise 2 trilyon 64 milyar dolara yükselteceğiz. İktidarımızda ihracatımız rekor üstüne rekor kırıyor. 2015'te ihracatımızı 201 milyar dolara, 2019'da 317 milyar dolara." diyerek bu şekilde uzatarak devam etmekte.

Bu hedeflere ulaşabilmek için önümüzdeki on yılda ortalama yüzde 8,5 büyüme oranlarına ulaşılması gerekmektedir ve geldiğimiz noktada da bu "Ak Hedefler" boş hayallere dönmüştür.

AKP'nin ak hayalleri 2014-2016 Orta Vadeli Programı'yla da hiç uyumlu değildir. 2015'te ak hayallerde 1,76 trilyon dolarlık gayrisafi yurt için hasıla hedefi OVP'de 928 milyar dolar olarak ifade edilmiştir. Yine, diğer kişi başı millî gelir 14 bin dolar olarak ifade edilirken OVP'de bu rakam 11.900 dolardır. Bu tablo da bütün gerçekleri göstermektedir.

Ülkemizde büyümenin niteliği sorunludur. Tüketime dayalı büyüme stratejisi Türkiye için uygun bir büyüme stratejisi değildir. Türkiye ekonomisi 2002 sonrasında tüketime ve borçlanmaya dayalı bir büyüme sürecine girmiştir. 2014 bütçesinde tüketime dayalı büyümede dahi sorunlar görülmektedir.

OVP'ye göre 2014'te kişi başı millî gelir 11.277 dolara çıkarken toplam tüketimdeki artış hızı düşmektedir. Örneğin, nihai yurt içi talepteki artış oranı yüzde 4'ten 3,3'e düşmektedir. Bir taraftan güya zenginleşirken, diğer taraftan bu düşüşü Hükümet ve Sayın Maliye Bakanı nasıl açıklayacaktır?

Tüketime dayalı büyüme stratejisinin en büyük sorunu borçluluk rakamlarıdır. Özel sektör borçluluğu, kamu kesimi borçluluğu ve hane halkı borçluluğu on bir yıllık AKP iktidarı döneminde ciddi artışlar göstermiştir ve Hükümet yetkililerinin ifade ettiği gibi, bu sürdürülebilir veya yönetilebilir olmaktan her geçen gün biraz daha çıkmaktadır.

Özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi miktarı 2002'de 29 milyar dolarken, yüzde 400 artışla 2013 Ağustos itibarıyla 145 milyar dolara ulaşmıştır. Özel sektör borçluluğuyla ilgili olarak Hükümetten gelen tepkiler doğrusu komik ve şaşırtıcıdır. AKP iktidarı ve özellikle Sayın Başbakan, diğer bakanlar, Sayın Çağlayan ve Sayın Babacan, özel sektörün borcuna "Bize ne?" diyebilmişlerdir yani "Özel sektörün borcundan bize ne?" diyor Hükümet. Madem böyle bir mantık içerisindeyiz, o hâlde özel sektörün yaptığı ihracattan size ne? Özel sektörün yaptığı yatırımdan size ne? Yarattığı istihdamlarla da övünmeyeceksiniz.

Merkezî yönetim iç borç stoku 2002'de 149 milyarken yüzde 167 artışla 404 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu rakamları tekrarlamak da istemiyorum, bunlar hepimizce bilinen rakamlardır.

Öte yandan, Merkez Bankası verilerine göre bireysel kredilerde, 9 milyar 961 milyon lira bireysel krediler olmak üzere toplam 28 milyar 95 milyon Türk lirası tasfiye olunacak kredi vardır. Yani anlayacağımız dilden ifade edersek bunlar icradaki kredilerdir.

Diğer bir husus, kredi kartı faizleridir. Aylık yüzde 2,2 olan kart faizi dikkate alındığında, vatandaşlarımızın 90 milyar lirayı bulan kart borcunun 20 milyar lirasının asgari tutarını ödeyerek batık duruma düşmekten kurtulduğu dikkat çekmektedir. Kredi kartından 6,1 milyar lira faiz ödenmiştir. Bu rakamın yıl sonuna kadar 6,3 milyar lirayı aşması beklenmektedir ve karttan alınan faiz toplamı da kârın yüzde 24'üdür ve faiz lobisi diyenlere de ithafta bulunuyoruz.

Yine, bu konuşmamda bir uyarıda da bulunmak istiyorum. Malumunuz, bu ağustos böceği ve karıncanın hikâyesi vardır, hepimiz biliriz ve ağustos böceğinin diğer bir adı da circır böceğidir. Ağustos böceğiyle karıncanın hikâyesine gelinmiştir bu geldiğimiz 2013 yılı ve 2014 kavşağında. Artık on bir yıldır saz çalıp oynayan, şarkı söyleyen Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti şimdi karıncanın kapisına dayanma noktasındadır, hatta bu noktada gecikmiştir. Bu noktadan sonra Türkiye artık gelişmekte olan ülkelerin emtia talebine bağlı olarak arkasına aldığı rüzgâra bağlı suni bir büyüme yaşayamayacaktır, artık bu yol kapandı.

Geçmiş on yılda yapılan büyük hataların faturasını... Eğer AKP Hükümeti bir an önce politikasını değiştirmez ve Hükümet değişmez ise, gelecek on yılda daha ağır bedeller ödeyeceğiz. Bir an önce ülkemizin tüketen bir toplumdun üreten bir topluma, borçla çevrilen bir ekonomiden tasarrufla yatırıma yönelen, katma değeri yüksek ürün üreten bir ekonomiye geçiş yapması zorunludur.

Dış ticaret açığı AKP'nin ülkemize ittiği en büyük sorunlardan birisidir. AKP döneminde ithalat ihracattan daha büyük artışlar ortaya koymuştur ve ihracat üzerine on yıldır hep sanal propagandalar yapılmıştır ve dış ticaret açığı her geçen yıl artmaya devam etmektedir. 2002 yılında dış ticaret açığının millî gelire oranı yüzde 6,7'dir. Bu rakam her yıl artarak yüzde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

9-10'lar seviyesine gelmiştir. 2012 yılında dış ticaret açığının millî gelire oranı yüzde 10,6 olarak gerçekleşirken 2013'te öngörülen rakam yüzde 11,9'dur.

Yine, 2002 yılında yüzde 69,9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı sürekli bir düşüş göstermiştir. 2012 yılında yüzde 64, 2013'te yüzde 61 olarak açıklanmıştır. Demek ki, dış ticaretle de işler maalesef yolunda değil.

Cari açıkta da işler yolunda gitmemektedir. 2002'de 626 milyon dolar olan cari açığın millî gelire oranı binde 3'tü, 2012'de bu rakam ve oran sırasıyla 47,8 milyar dolar ve yüzde 6,1 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı için hedeflenen cari açık 58,8 milyar dolar ve bunun millî gelire oranı 7,1'dir. IMF verilerine göre, Türkiye cari açıkta 58 milyar dolarla 5'inci sıradadır. Öndeki diğer ABD, Kanada, İngiltere, Avustralya gibi 4 ülkenin millî gelirleri düşünüldüğü zaman, sürdürülebilir bir cari açıkları vardır ancak Türkiye'nin cari açığı tüm uluslararası kuruluşlar dâhil olmak üzere ve tüm ekonomistlerin ortak görüşü olarak çok tehlikeli boyutlara ulaştığı bir hakikattir.

Tasarruf açığı ekonominin en kırılgan fay hatlarından birisi olmaya devam etmektedir. 2002 yılında yüzde 18,6 olan yurt içi tasarrufların millî gelire oranı 2012 yılında yüzde 14,5 olarak gerçekleşmiş ve 2013 yılında ise yüzde 12,6 olduğu tahmin edilmektedir. OVP döneminin sonunda bu oranın yüzde 16'ya yükselmesi hedeflenmiştir. Üç yılda öngörülen bu artış AKP döneminin genel karnesi dikkate alındığında gerçekçi bir hedef olmaktan da uzaktır. Dolayısıyla, tasarrufta da işler yolunda gitmemektedir.

İşsizlik konusunda da maalesef benzeri olumsuzlukları görüyoruz. TÜİK'in kurumsal olmayan iş gücü rakamlarına bakıldığında, 2013 yılı Temmuz ayında işsizlik oranı 9,3, tarım dışı işsizlik oranı yüzde 11,8, istihdam oranı yüzde 46,9'dur.

2002 içinse rakamlar şu şekildedir: İşsizlik oranı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akçay, ek süre veriyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım dışı işsizlik oranı 14,5, istihdam oranı yüzde 49,6'dır. 2002'den bugüne Türkiye'nin iş gücü istatistiklerini pembe tablolar çizecek bir ortam görmek mümkün değildir. 2002'den bugüne işsizlik oranı ile istihdam oranının birlikte düşmüş olması da dikkat çekici bir durumdur.

Tüketici güven endeksi, tüketicinin ekonominin genel durumuna karşı tavrını ölçmek için kullanılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, vatandaşlarımızın ekonomi politikalarına olan inancı bu endeksle ölçülmektedir. Büyümeye yönelik öncü göstergelerden birisi olarak kabul edilen endeksin 2013 yılı içerisinde sert düşüşler gösterdiği görülüyor. Eylül ayı oranı, 2012 yılı Eylül ayı oranıyla aynı seviyeye gelerek 72,1 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ağustos ayına göreyse yüzde 6,6 oranında düşüş görülmüştür. On yıl içindeki düşüş ise yüzde 27'dir, 2004'te yüzde 98,7 olduğunu da hatırlatalım, bu 27 puanlık düşüş çok ciddi bir düşüştür. Bu rakamlar itibarıyla vatandaşlarımızın ekonominin daha iyiye gideceğine yönelik inancı her geçen gün zayıflamaktadır. Vatandaşlarımızın AKP yönetiminin ekonomi politikalarına yönelik güveni yok olmaktadır.

Türkiye ekonomisine dair diğer bir can alıcı husus, uluslararası yatırım pozisyonudur. Uluslararası yatırım pozisyonu açığımız temmuz 2013 itibarıyla 419 milyar dolardır. Türkiye'de yaşayanların yurt dışındaki varlıkları 219 milyar dolarken yabancıların Türkiye'deki varlıkları ve alacakları toplamı 638 milyar dolardır Merkez Bankası verilerine göre.

Yabancıların Türkiye'deki varlıklarının sadece 169 milyar doları doğrudan yatırımlardır, diğerleri hisse senedi, mevduat ve kredi adı altındaki alacaklardan oluşmaktadır. Doğrudan yatırımlarda yabancılar Türkiye'de 169 milyar dolarlık yeni tesis kurmamışlardır, mevcut tesisleri âdeta kelepir fiyatına kapatmışlardır. Uluslararası yatırım pozisyonundaki açığı döviz kurundaki dalgalanmalarla da değerlendirmek gerekir. Haziran 2013'ten itibaren döviz kuru yüzde 10 düzeyinde arttı. Bu artışa göre, sadece uluslararası yatırım pozisyonundaki açıktan dolayı kaybımız 100 milyar Türk lirasını bulmuştur, dolar cinsinden yaklaşık 42, 43 milyar doları bulmaktadır.

Değerli arkadaşlar, son söz olarak, Türk milletine pembe tablolar çizme alışkanlığını üstünden bir türlü atamayan AKP iktidarına meşhur şairimiz Nedim'in bir gazeliyle seslenerek sözlerime son vermek istiyorum:

"Yok bu şehir içre senin vafettiğin dilber Nedim,

Bir perî-sûret görünmüş bir hayâl olmuş sana."

Hayallerden uzaklaşmak ve gerçeklerle yüzleşmek dileğiyle, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Aslanoğlu, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, Maliye Bakanlığının çok değerli bürokratları, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sadece Maliye yok, başka bakanlıklar da var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tüm bakanlıkların değerli bürokratları... Sayın Başkanın bize tanıştırdıkları sadece Maliye bürokratlarıydı, aslında diğer arkadaşlara da haksızlık yaptınız, burada başka bakanlıkların da bürokratları vardı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan, biraz makrodan uzaklaşacağım, mikroya geleceğim, ben mikroyu daha çok seviyorum.

Bir, Sayın Bakan, varlık barışında sınıfta kaldınız kesinlikle. Rakam veriyorum size, beş ay geçmiş -ve konuşmanızda var- 21 Ekime kadar 53 milyarlık beyanname verilmiş, bu 53 milyardan 1,2 milyar lira bir vergi tahsilatı beklenirken 21 Ekime kadar, yani dört ay yirmi gün geçmiş arkadaşlar, şurada dokuz gün kalmış, acaba hangi şeyle sadece 5 milyar, 5,5 milyarlık beyanname sahibi 111 milyon vergi ödemiş?

Sayın Bakan, burada bir kere şu rakamı istiyorum: Bunun ne kadarı bankalar kanalıyla beyan edilmiştir, ne kadarı vergi dairesi kanalıyla? Burada bu yasa çıkarken biz sizi ikaz ettik, âdeta dedik ki “Geçmişten ders alın.” geçmişten ders almadınız Sayın Bakan, artık bunu haykırıyorum. Dedik ki: “Bankalara bir yük yüklediniz.” Dediniz ki: “Bankalara beyan edilen varlık barışında bankalar zorunludur, on beş gün içinde bu sorumluluğu bankalar alır ve öder.” Sorumluluğu bankalara yüklediniz. Merak ediyorum, bu ödenen paraların ne kadarı bankalardan gelmiş, ne kadarı vergi dairelerinden?

Sayın Bakan, siz hırsıza kapıyı açık bıraktınız. Bu sizin Bakanlığınızın, Bakan olduğunuz sürece ikinci varlık barışınız. Bu varlık barışında helal para kazanan, namuslu para kazanan insanlar dışında kimlerin varlık barışına müracaat ettiğini biliyorsunuz. Niçin müracaat ederler, niçin? Ha, buna gelir olsun diye bir kapı açtınız. Biz de “Bu olsun ama dikkatli olun.” dedik, buna bakmadınız.

Merak ediyorum -21 Ekim, konuşmanızdaki tahsilat, dokuz gün var- acaba tahsil edilmeyen... 1,2 milyardan sadece 1 milyarı acaba dokuz gün içinde tahsil etme becerisini gösterecek misiniz? Bunu merak ediyorum.

Burada, sınıfta kaldınız. Hâlbuki, beyan edildiği anda Maliye teşkilatı tarafından, vergi daireleri tarafından beyanname verildiği anda –bankalar riski üzerine alabilir, on beş gün içinde kendileri ödeyecekti- vergi daireleri tahsilat yapsaydı bunlar başınıza gelmezdi Sayın Bakanım.

(Başkanlığa Başkan Lütfi Elvan geçti)

Şunu merak ediyorum: “Bu beyannameler işlem görecektir, ödenmeyen vergiler ödenmeyen vergi gibi, normal Amme Alacakları Kanunu’na göre takip edilecek.” diyorsunuz. Ama beyannameleri kabul ettiniz, acaba bu beyanname veren insanları tıpkı vergisini ödeyen -namuslu olarak ödeyen diyeyim- insanlar gibi incelenmeyecek mi?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kesinlikle incelenecek.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim. Beyannamayı aldınız, varlık barışından yararlandı. Bir tek öbür tarafta, Amme Alacakları Kanunu’na göre size ne borcu var, vergi borcu var, bunu takip edeceksiniz. Ben beyanname verdim, daha beni inceleyemezsiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İnceleriz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Hayır. Kanuna aykırı. Bu nedenle siz hırsıza kapıyı açık bıraktınız. Hırsıza “Gel beyannamemi ver ama varlık barışında vergini ödeme.” dediniz Sayın Bakan. İşte buyurun, rakam ortada. Rakam ortada Sayın Bakan. 1,2 milyar gelir beklediniz. Aslında, varlık barışı sırasında sizin beklediğiniz gelir daha çok yüksekti.

Pazartesi günü, eğer bir arkadaşım bize, Sayın Başkanımıza, 30’u son günü, bugün son gün, yarın son gün, cuma, artık 1 Ekimde bu beylerden ödeyenler, acaba 1,2 milyarın ne kadarını ödeyecekler merak ediyorum Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) - Kasım sonuna kadar süreleri var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Ekim sonu. Merak ediyorum Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Beyandan sonra ilave süreleri var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Peki, efendim.

Bunu söylemek benim görevim ama şunun da altını çiziyorum: Bunlar beyanname verdiği için acaba vergi incelemesinden yararlanacak mı? Bunu da dikkatinize sunuyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kesinlikle incelenecek.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - İki, Sayın Bakan, ben, Vahap Bey’in dediği gibi, özelleştirmeye çok karşı değilim ama aynen çorap...

BAŞKAN – Karşı değilsiniz ya, “çok” olur mu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır. Ben açık söylüyorum, devlet çorap üretmez ama bazı değerler var ki...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Otuz sene oldu o iş biteli.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bazı değerler var ki, bunlar ülkenin namusudur. Ama siz kucağınızdan bunları attınız, çayıra attınız ve özelleştirme sonrası sosyal devlet anlayışı yoktur, özellikle bugün enerji özelleştirmelerinde vatandaş bitap, vatandaşa çaresiz.

Size şimdi İstanbul’da bir mahallenin, çok büyük bir mahallenin muhtarını dinleteceğim. Bu adamın iki aydır sokak lambası yanmıyor, iki aydır kimseye ulaşamıyor Sayın Bakanım. Yani bu mudur özelleştirme? Bu mudur?

(İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’e mobil telefonda bir ses kaydı dinletti)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, siz daha sonra konuşun, böyle bir usul yok.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim.
BAŞKAN – Peki, dinlesin.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Bu bir örnek Sayın Başkan. Lütfen... Yani bir kişi değil bu, bu İstanbul'daki 400 muhtarın başkanı.
AHMET ÖKSÜZKAYA (Kayseri) - Ne diyor?
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - “Çaresizim.” diyor, “Muhatap bulamıyorum.” diyor, “kimse yok.” diyor, “İki aydır ne gelen var ne giden.” diyor.
Daha ne diyeyim Sayın Bakan? Siz çocuğu biraz büyötmeye çalıştınız, saldıınız Mevlaya, çocuk artık eroinci, esrarıcı oldu.
Özelleştirmede adil olunmadı Sayın Bakan.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Özelleştirmede adil olunmaz ki.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir bakın, sizden rica ediyorum. Sizin döneminize bakın. Daha önceden, 2002'den itibaren bakın. Özellikle kömür santralı kurmak için aynı rezervde, örneğin 400 milyon ton rezerv, 200 milyon ton rezerv, aynı rezervde, 2002'de veya 2005'te, 2006'da kaç paraya satıldı? Bugün kaç paraya satılıyor? 2002'de 10 milyon dolara satılan 400 milyon tonluk bir rezerv bugün 600 milyon dolara satılıyor. Birilerine bu konuda çıkar sağlandı Sayın Bakan. Bunu iddia ediyorum. Lütfen bakın. 2002'den bu yana özelleşen kömür rezervleri, aynı ton -karşılaştırmak için- aynı enerji, aynı kalorideki kömür, bakın, 2002'de kaç paraya özelleşmiş, geçen yıl ve bu yıl kaç paraya özelleşmiş?
RECAİ BERBER (Manisa) – Kalorisi düşük olmasın!
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Hayır efendim, aynı kaloriye bakın, aynı rezerve bakın. Birilerine çok büyük olanak sağlandı. Bugün, birileri o aldığı ihaleleri elde mektup, satmaya çalışıyorlar.
RECAİ BERBER (Manisa) – Kömürde santral şartıyla veriyoruz.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, aldılar. Santral şart, evet, doğru. Doğru Beyefendi.
RECAİ BERBER (Manisa) – Daha 2 tane oldu. Kaç tane oldu?
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne 2 tanesi ya! Ben sana 52 tane göstereyim.
RECAİ BERBER (Manisa) – Bir tanesi Soma'da, Manisa'da.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır Sayın Berber, burada adil olunmadı. Birilerine 10 milyon dolara sattılar, birilerine 400-500 milyon dolara.
RECAİ BERBER (Manisa) - Onlar şeffaf ihaleyle yapıyor.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, şeffaf değil. Ülkenin birtakım değerlerini... Sadece sizde değil, sadece özelleştirmede değil bir de TKİ'nin yaptığı ihalelere bakın.
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Özelleştirmelerin hepsi televizyondan, ekranlarda canlı yapılıyor.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Peki, ağabey. Benden söylemesi, bakın, inceletin.
İZZET ÇETİN (Ankara) – TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinin nasıl olduğunu hatırlayın. Balıkesir SEKA için 135 milyon değer tespiti yapıldı, 1,1 milyon dolara verildi.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Aynı kalori, aynı rezerv, kaç paraya gitmiş, bakın Sayın Bakan.
Tabii, bir çıkmaz içindesiniz.
Hukuk bazı özelleştirmelere “Bunu yapamazsınız, dur, burada devlete büyük zarar vermişsiniz.” dedi. Kanun çıkardınız, aşağıdan Anayasa'ya aykırı kanun çıkardınız, burada da çıkardınız. Aşağıda da söyledik, etmeyin, tutmayın bunu dedik ama Anayasa Mahkemesinden geri döndü.
Şimdi, TÜPRAŞ'ın özelleştirmeden dolayı o yüzde 8'lik hisse senetlerinin parasını kimden alacaksınız? Yargı size “Dur” dedi. Bunun hesabını kim verecek Sayın Bakan? Bunun hesabını kim verecek? Üç beş tane böyle.
Yine, biraz belediyelere gelmek istiyorum.
Ben on bir yıldır buradayım Sayın Bakan. Belediyeler arasında gelir dağılımında eşitsizlik var. Bir büyükşehir belediyesi bellediniz.
RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi düzelttik büyükşehirleri...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim.
RECAİ BERBER (Manisa) – Malatya da büyükşehir oldu.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, mesele Malatya meselesi değil. Eğer Karaman Belediyesi yüzde 1 alıyorsa, Manisa Belediyesi veya Malatya Belediyesi yüzde 4 alıyorsa oradaki vatandaşa, orada yaşayan vatandaşa da haksızlıktır. Hayır efendim, bu ülkede...
RECAİ BERBER (Manisa) – Özel idareyi de kattık ona.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim. Özel idare payını koyun Sayın Berber. Koyun, koyun. Ben sizle on bir yıldır bunun mücadelesini veriyordum. “Haksızlık var.” diyordum ama siz getirdiniz, 30 kilometrenin dışına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

çıktınız, taa Demirci'nin hangi köyünden, bilmem, aşağıda Akhisar'ın hangi köyüne, hepsini büyükşehre kattınız. Burada boğulacaksınız, boğulacaksınız, yapamayacaksınız. Yani çaresizdir. Biz...

RECAİ BERBER (Manisa) – Sizin büyükşehir adaylarınız hiç öyle söylemiyor “Hizmet getireceğiz.” diyorlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, 30 kilometre alandaki bir büyükşehre saygı duyuyorum ama burada bir gelir dağılımında haksızlık var, küçük şehirlere karşı yapılan haksızlık var. Onlar da eğer siz özel idarelere verdiğiniz payla, nüfus başı... Bakın, rica ediyorum, özel idareye verilen payla küçük şehre verdiğiniz pay nüfus başı eşitse, size saygı duyarım. Lütfen, bir inceleyin.

Sayın Başkan, siz Karaman Milletvekilisiniz. Lütfen bir inceleyin. Özel idareye verilen payla belediyenin aldığı pay, bölün, nüfus başı kaç paraya düşüyor? Bir başka büyükşehirde yine bölün, burada 1'e 4 size haksızlık yapılıyor. Bu haksızlıklara müsaade etmeyin Sayın Başkan.

Yine, belediyeleriniz... Bunu açık söylüyorum Sayın Bakanım, burada isyan ediyorum, Sayın Çelebi de burada, biz bu yaz İstanbul'un tüm ilçelerini üçer gün gezdik, üçer gün, 13 ilçesini. Buradan ihbar ediyorum, Avcılar Yeşilkent Mahallesi, Bahçeşehir, Esenyurt Avcılar arasında, burada eğer on bir yıldır bu insanlara 5.000'lik plan, 1.000'lik plan verilmiyorsa, buradaki insanların hakkını... Çamurdan geçilmiyor. Ayıptır. 60 bin kişi yaşıyor o mahallede, hepsi fakir. Yanlarında Esenyurt'un hukuksuz yapılan gökdelenleri, öbür tarafta Bahçeşehir. Bu insanlara bu ızdırabı çektirmek ahlaksızlıktır, ayıptır.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Aynen katılıyorum.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Aynen katılıyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 5.000'lik plan gidip geliyor, Büyükşehir vermiyor. Yazıktır bu insanlara, onlardan utaniyorum, o mahalleye girmekten utaniyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam da yani...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, eğer burası bütçenin geneliyse ben burada her şeyi konuşurum Sayın Bakan ama siz de açın... Kimse, bundan hesabını sormalısınız. Yine söylüyorum, utaniyorum. O adamlardan, o kişilerden, orada yaşayan insanlardan özür diliyorum. Sadece Yeşilkent Mahallesi değil, örneğin Ataşehir'de de –bilmiyorum- aynı imar sorunu yok mu? Vermiyor. Olmaz böyle bir şey Sayın Bakan. Şimdi, burada yaşayan insanlar gariban insanlar Sayın Bakan. Sayın Berber, dinleyin bunu. Buraya gelen elektrik faturaları imarı yok diye en yüksek tarifieden geliyor Sayın Berber. Yazıktır, buraya gelen fakir insanlar, yani hakikaten hepsi gecekonduda yaşıyor, en yüksek tarifieden geliyor, cezalı tarifieden geliyor.

Şimdi, Sayın Bakan, siz biraz ışıık vermiyorsunuz Maliye teşkilatına. Mum dibine ışımıyor Sayın Bakan. Maliye teşkilatı –ben maliyeci değilim- hakikaten örfüyle, adetiyle, gelenek görenekleriyle bu ülkeye hizmet aşkıyla donanan bir teşkilattır ama mum dibine siz ışımıyorsunuz.

Bir: Hazine avukatları konusunda hiçbir adım atmadınız. Hazine avukatları bu ülkenin hakkını savunan, devletin hakkını savunan, devletin gasbedilen hakkını savunan insanlardır ama siz hazine avukatları konusunda –bu size bağlı Sayın Bakan- kesinlikle bir adım atmadınız. Bir kez daha bu konuda sizin bu duyarsızlığınızı... Aynen bu kelimeyi kullanıyorum, size saygım çok büyüktür.

İki: Milli Emlak Genel Müdürlüğü yıllarca bu ülkede hakkıyla hukukuyla çok adil çalışan bir kurumdur ama bir Başbakanlık çıkardınız, 15 metre bir yer Milli Emlakınsa, 5 dönüm bir yerde 15 metre bir yer adam almak istiyorsa veya satmak istiyorsa gidiyor Başbakanlığa. Ya, Milli Emlaka bu kadar güvenmiyor musunuz?

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Aslanoğlu, Abdullah Bey çok memnun oldu bu söylediğinizden.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Abdullah Bey meselesi değil. Şimdi, 15 metrekare, belki değeri 100 bin lira, 50 bin lira, 10 bin lira Sayın Bakan. Yani gidip altı ayda -evet, bu sizin efendim, bu kurumu korumak, kollamak sizin görevinizdir- Başbakanlıktan ben bir vatandaş olarak 15 metrekare bir yerin sonucunu alamıyorsam yazıklar olsun bana Sayın Bakanım. Siz Milli Emlakın onurlu duruşuna... Belli bir limit getirin, yani çok büyük arazilerden Başbakanlık bilgi sahibi olmak istiyorsa buyursun olsun ama belli limitlerde size, Milli Emlak Genel Müdürlüğe veya bilmem 15 metrekare bir şeyde taa Başbakanlığa gidecek, altı ay gelmeyecek. Olmaz Sayın Bakanım. Bu hakikaten bir yaradır, insanlar çok zor durumda. Bunu bir kez daha anlatayım.

Şimdi, Sayın Gelir İdaresi Başkanım, bir sitemim de size. Türkiye'de bir bütün gerçeği var. Maşallah, Türkiye'de bir tane sigara fabrikası kalmadı, Allah'a şükür hepsi gitti! sattınız TEKEL'i, yani maşallah Özelleştirme İdaresi, 280 milyon dolara sattınız, alan adam da 700-800 milyon dolara birisine sattı, o alan da 2 milyar dolara başkasına sattı, maşallah! Türkiye'de bir bütün gerçeği var. Özellikle Adıyaman, Muş, Bitlis, Malatya'nın bir bölümü. Bu insanlar yıllarca alışmışlar, bir sarmalık bütün var; taşıyana ceza, satana ceza. Yani diyorsunuz ki: “Kardeşim, sen bütün üretme.” Çare bulmadınız. Kaç yıldır ben Maliye Bakanlığıyla adı batası Tütün ve Alkol... “Adı batası” diyorum çünkü ülkenin değerlerine sahip çıkmayan bir kurum benim için kurum değildir Sayın Başkanım ama burada siz belli bir kural getirip burada bu bütünlerin serbestçe, belli bir vergiyle... Ama buna yıllardır bir türlü çözüm getirmediniz. Bütçede de aynısını konuşacağım, aşağıda da aynısını konuşacağım. Yani ben artık Tütün ve Alkol Piyasası Kurulunu muhatap kabul etmiyorum. Çözüm sizde. Adıyaman milletvekilleri diyor ki bana...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

RECAİ BERBER (Manisa) – Sarılma tütün satılıyor, serbest.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, satılmıyor. Cezası var, taşıyana da satana da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Daha başındayım.

BAŞKAN – Başında mısınız? Yirmi dakikayı bitirdik.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu konuda sizi biraz sorumluluğa davet ediyorum. Tanımadığım Tütün ve Alkol Piyasası Kurulu eğer engel oluyorsa bana söyleyin, ben hesabı onla da göreyim. Ben birisiyle hesap göreceğim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Nasıl göreceksin?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Göreceğim. Şuraya oturup şuradan kalkmayacağım.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – O zaman, çareyse hepimiz yatalım buraya ya.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Söylüyorum, bana deyin ki: “Arkadaş, çözüm bizde değil.” Ama onlar sizi işaret ediyor. İktidar partisinin Adıyaman milletvekilleri diyor ki: “Gelir İdaresi Başkanım çalışıyor.” Hâlen çalışıyor, üç sene oldu Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Vahap Bey değişti, tarım destekleme primi veriyorsunuz. Bunların ne kadarının dolandırıcılara gittiğini biliyor musunuz? “9 milyar” diyorsunuz. Bir torba yasa geldi burada, hicap duyuyorum.

VAHAP SEÇER (Mersin) – 200 trilyon affettik ya.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Kim affetti? Hayır, affeden yok yani.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 257 kişinin -özellikle Güneydoğu’da bazı illerde, il ismi vermeyeceğim- bir çark kurarak maşallah, siz “Yüzde 1’e gelmiyor.” derken, tütün destekleme primlerinin dörtte 1’ini iç ettiklerini biliyor musunuz?

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Batman’ı mı kastediyorsunuz?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben “Batman” demedim. Hayır, ben il ismi...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Muhatap Sayın Bakanımız değil yani.

BAŞKAN – Evet, lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne demek efendim, parayı Sayın Bakan veriyor ve burada Sayın Maliye Müsteşarının da... Bu torba geçerken çaresizlik içinde bir şekilde emaneti, sorumluluğu tekrar Tarım Bakanlığına verdiniz, Tarım Bakanlığı müfettişleri bir daha inceleme yapacak, eğer...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Bir af söz konusu değil yani, bunu siz de biliyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, dolandırılmış ve bunları tekrar ödeyeceksiniz Sayın Bakanım...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Mağduriyetler var, siz onları diyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Mağduriyet... Dolandıran insan mağdur olmaz Sayın Bilgiç, dolandırılmışız. Bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

Sayın Bakan, siz hiç aç kaldınız mı? Çaresiz, aç kaldınız mı? Ben kaldım. Siz hiç yaşa takılanları... Sizin kulağınıza böyle bir şey geliyor mu? Bu insanlar yirmi beş sene hizmet etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ha, sizin iktidarınızda olmayabilir ama bu insanlar bizim insanımız. Lütfen, rica ediyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, ilave iki dakika daha...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama bak, ben makro konuşmadım, mikro konuşuyorum.

Bu insanlar bizim insanımızdır Sayın Bakan. Bunlara, çaresizlik içindelerse, başka bir formül... Ben öneriyorum size formül. Bu insanlara yarı maaşını verin, yarı verdiğiniz maaşın - iki yılsa, üç yılsa- daha sonra da emekli olduktan sonra yarısını yarisini kesin, verdiğinizin dörtte 1’ini kesin Sayın Bakan.

Çare vardır, çözüm vardır, ama siz de, iktidarınız da, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız da bu işe kulak tıkıyorlar. İnsanlar çaresiz, Sayın Çelebi de Sayın Çetin de, biz o insanları görünce utanıyoruz. Ara sıra gidiyoruz onların eylemlerine. Çaresizler.

Siz hiç çocuk çocuğunuza ekmek götüremeyen bir baba olmak şeyine düşer misiniz? Çaresiziz Sayın Bakan.

Yine emekliler. Benim şeyim değil, Sayın Çetin herhâlde konuşacak.

Şimdi, polis arkadaşlarımız. Sayın Bakan, bu ülke bir sosyal devlet. Bir polis emekli olduğu zaman, baktınız mı? Şu anda 2.800 lira maaş alan bir polis arkadaşımızın gerçek maaşının 910 lira olduğunu biliyor musunuz? Yani bordrodaki, diğerleri hepsi tazminat, bunlar emekliliğe yansımıyor ve emekli olduğu zaman da 9’uncu dereceden emekli olan bir komiserin bin lira emekli maaşı aldığını biliyor musunuz?

Eğer sosyal devletsek, eğer devlet eşitse herkese, bunlar da devlet memuruysa, bunlara çözüm bulmak sizin göreviniz Sayın Bakan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Suriyeli göçmenler. İstanbul'da İkitelli Organize Sanayi Bölgesi'ne birilerini gönderin. Ne kadar kaçak Suriyeli göçmenin 300 lira maaşla çalıştığına bir bakın.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Sayın Bakanın istediği o zaten!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Eğer bu kayıt dışılığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Aslanoğlu, son şey olsun, lütfen, lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şimdi demin bir arkadaşımız bahsetti, Ziraat Bankası kredileri, Halk Bankası kredileri... Ben size şimdi bir mektup vereceğim. Ben tanımıyorum, bilmiyorum, gruba gelmiş. Çaresizlik, biçarelik içinde.

“Ben yalvarıyorum. Sayın Arınç'a yazdım, bana cevap dahi vermedi.” diyor. Vereceğim size. Yani vatandaş, esnaf bu hâlde Sayın Bakan.

Vereceksiniz beş dakika değil mi?

BAŞKAN – Hayır, beş dakika olmaz, iki dakika...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Makroya geçecek misin?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, makroya geçmiyorum, Sayın Bakan makrodan haz almıyor.

BAŞKAN – Mikro olduğunuz için zaten fazla verdik.

RECAİ BERBER (Manisa) – Veriyor ya!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Berber, demin dedim ki...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Mektupta ne diyor?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Mektubu Sayın Bakana vereceğim.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Biz de bilelim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, barajlar yapılıyor, Gördes Barajı'na bir kuruşluk, sulamaya...

Adı baraj yaptık.

Ya, Sayın Berber, Sayın Bakanım, Sümer Bakanım, bu Gördes Barajı'nın sulamaları için neden ödenek istemiyorsunuz? Niye vermiyorlar size?

RECAİ BERBER (Manisa) – Veriyor ya, yapılıyor!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nasıl yapılıyor ya! Kaç sene oldu efendim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kaç senesi yok ya!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yapmayın, size de iyilik yaramıyor! Size de iyilik yaramıyor! İyilik yaramıyor ya!

BAŞKAN – Şimdi Manisalı vekillerimiz var, onlar konuşurlar.

Lütfen tamamlayalım, lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, Türkiye'de bir biyoenerji gerçeği var. Aynı şeyde yine Gelir İdaresi Başkanına sesleniyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Gelir İdaresi Başkanından ne istiyorsun ya?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, bir şey istemiyorum, sadece...

BAŞKAN – Bazı ülkelerde bakın, araştırın, biyoyakıt dediğimiz yüzde 5'e kadar rafinerilerde kullanma olanağı var. Ya, bunun üstüne para verin. Üste para verin para!

VAHAP SEÇER (Mersin) – Nereden bulacağız? Buğdayı nereden bulacağız? İthal ediyoruz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, efendim, var. Bugün pancar fabrikaları...

RECAİ BERBER (Manisa) – Tarım Bakanımız geldiğinde söyle!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi müsaade etmiyor, KDV diyor, ÖTV diyor teslime, bir de üste para veriyor Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, Sayın Çetin'in zamanını alıyorsunuz ama.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, yok, benim hiç kimse zamanımı almaz, ben iki kişilik konuşacağım, çünkü Musa Çam hakkını bana devretti.

BAŞKAN – Musa Bey'in hakkını kullandık.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan...

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, ben emekliyim. Siz benden sosyal güvenlik primi niye kesmiyorsunuz? İhbar ediyorum kendimi! İhbar ediyorum kendimi! Benden sosyal güvenlik primi niye kesmiyorsunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Çalışıyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, ben hem çalışıyorum hem emekliyim. Gariban, emekli olmuş devlet memurları gidip bir iş yeri açsa...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

Ben emekliyim, kendimi ihbar ediyorum, benden sosyal güvenlik primi kesin. Eğer Türkiye'de adalet buysa, hak buysa, herkese uygulanıyorsa sosyal güvenlik primi, gücünüz gariban, gitmiş köyde bir bakkal dükkânı açmış, bunlara mı yetiyor Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Size özel düzenleme var, onu kaldıralım!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, benden kesin, ihbar ediyorum kendimi!

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Milletvekillerinden kesinti yapılamayacağına dair özel düzenleme var, onu kaldıralım...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, özel düzenleme değil, bu ülkede...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir düzenleme yapın Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben emekli değilim, kaldıralım...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bu ülkede hak varsa, adalet varsa, eşitlik varsa, o köyde bir bakkal dükkânı açıp, günde 50 lira alışveriş yapmayan bir insandan sosyal güvenlik primi kesmenizden utaniyorum!

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Herkesten kesmemiz lazım...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim hepinize.

Saygılar sunuyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bitmedi, daha makroya geçmedin, mikroda kaldın.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, geçemedik.

BAŞKAN – Ara sıra girdin canım.

Sayın Aydemir, var mı sizin talebiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sonra...

BAŞKAN – Peki.

Sayın Çetin ve Sayın Çelebi var zannedersen, iki sendikacı, hangisine öncelik vereyim?

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Sayın Çetin'e verelim.

BAŞKAN – Sayın Çetin'e verelim, evet.

Şöyle yapalım, bir on beş dakika ara verelim.

Değerli arkadaşlar, on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.07

24 Ekim 2013 Perşembe

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.29

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 3'üncü Birleşimimizin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Evet, Sayın Öztrak, buyurunuz.

Süreniz on dakika.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok ilginç bir dönemde bu bütçeyi yapıyoruz. Hatırlayacağımız gibi 22 Mayıs'ta Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası Başkanı Bernanke tahvil alımlarını artık azaltmaya başlayacağını açıkladı ve bu açıklamanın ardından da tüm ekonomilerde belli dalgalanma oldu ama biz en fazla dalgalanan ekonomi olduk. Borsada işlem gören şirketlerin piyasa değeri 22 Mayıs'ta 657 milyar Türk lirası iken, 23 Ekim 2013 tarihi itibarıyla 574 milyar Türk lirasına düştü. TL, dolar karşısında en fazla değer kaybeden para birimlerinden biri oldu, 4'üncü. Yine, sermaye girişleri mayıs itibaren âdeta durdu. Yetmedi, mayıs ayından önce Türkiye ekonomisinin başarılarını öven uluslararası kuruluşlar bir anda terse döndü ve yeni konjonktürden en fazla etkilenecek ekonominin, en riskli ülkenin Türkiye olduğunu söylemeye başladı. Peki, ne oldu da yabancı kuruluşlar tarafından bu kadar övülen Wall Street Journal'dan dünyanın yatırımcıya en çok kazandıran ekonomisi ödülünü alan Türkiye bir anda tu kaka oldu? Şimdi, tabii iktidar cenahına dönüp baktığımız zaman bununla ilgili bir sürü komplo teorileri üretiliyor, görüyorum. İşte "Bizi istemiyorlar, şöyle oluyor, böyle oluyor." gibi birtakım laflar var ama aslı işin tabii bu değil. Yani olay nedir diye baktığımız zaman Türkiye ekonomisinin cari açık, kısa vadeli dış borçlar, yetersiz rezervler gibi çok ciddi sorunları vardı. Biz de her yıl bu plan ve bütçe komisyonlarında bu sorunları dile

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

getiriyorduk ama Hükümet yetkilileri de bizim karşımızda diyorlardı ki: "Cari açık finanse edilebildiği sürece sorun değil." Gerçekten de bu sorunların üstünü sıcak para şalı, dünyadaki likidite bolluğu gayet rahat örtüyordu. Şimdi, sıcak paranın tabii çekilmesiyle birlikte birdenbire, hatta çekilmesinin konuşulmaya başlamasıyla birlikte diyeyim, doğrusu o, bu paradigma birdenbire kâbusa döndü, o pembe rüyalar bir anda kâbus hâline geldi.

Şimdi, daha bugün açıklanan veriler Türkiye'nin kısa vadeli dış borçlarının ağustos ayı itibarıyla 127 milyar dolara ulaştığını gösteriyor. Sayın Bakan dünkü konuşmasında içerideki borçların vadesinin uzandığından söz ediyor ama bence, şu anda dünya konjonktüründe mühim olan içerideki borçların vadesinin uzamasından çok dışarıdaki borçlarımıza ne oluyor diye baktığımız zaman, kısa vadeli borçlar cumhuriyet tarihinin rekorunu kırıyor. 127 milyar dolara ulaşıyor, toplam borçlar içindeki payı da yüzde 40'lara yaklaşıyor.

Yine bakıyoruz, bugün açıklanan verilere göre Türkiye'nin önümüzdeki bir yılda yapması gereken dış borç servisi 165 milyar dolar. Buna yaklaşık 60 milyar dolar civarında cari açığı da eklediğiniz zaman Türkiye'nin bundan sonra, önümüzdeki dönemde her ay 20 milyar dolar bulması gerekiyor. Hangi konjonktürde? Artık küresel sermayenin şu veya bu şekilde, en geç önümüzdeki yılın ilk yarısından itibaren darlaşmaya başlayacağı bir dönemde biz her ay 20 milyar dolarlık bir finansman ihtiyacıyla ekonomiyi yönetmeye çalışacağız. Aslında, tabii hepimizin bildiği ama bugünlerde, son dönemde, son on yıldır unuttuğu bir hikâye var. Çok iyi bilinir, Sayın Bakan da bir iktisatçı olarak hatırlayacaktır bu makaleyi. Küresel likidite arttıkça bizim gibi ekonomilerde sel olur, küresel likidite azaldıkça da bizim gibi ekonomilerde çöl olur. Birçok ülke, bu değerlendirme çerçevesinde, likiditenin bol olduğu son dönemde ekonomilerini güçlendirmek için gerekli tedbirleri aldı ama bugün geldiğimiz noktada, Türk ekonomisinin bu daralmaya vermiş olduğu, küresel likiditenin daralmasına vermiş olduğu tepki aslında bizim bu konuda önlem almakta çok ciddi şekilde geciktirmizi, almadığımızı açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Sayın Bakan yine açılış konuşmasında diyor ki: "Türkiye'de özel kesimin, özellikle hane halkının borçlarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 21 civarında, Avrupa ekonomilerinde bu yüzde 69, dolayısıyla, üçte 1'i bile değil. Dolayısıyla özel kesimin borçları, hane halkının borçları çok da sorunlu değil." Tabii böyle bakarsak öyle ama Türkiye'de hane halkının harcanabilir gelirine borçlarının oranı nedir diye baktığımız zaman, 2002 yılında yüzde 5'lerde olan bu oran bugün yüzde 50'lileri geçmiş vaziyette ve yüzde 35'ten 50'lere çıkışı da son dört, beş senedir. Yani, dört sene içinde yüzde 35'lerden yüzde 50'lere harcanabilir gelire oran olarak çıkıyor. Bu tabii şunu gösteriyor: Türk ekonomisindeki büyüme problemi, büyüyememe problemi artık sadece geçmişte olduğu gibi kamu kesimini değil aynı zamanda özel kesimi de ilgilendirmeye başlıyor çünkü bu kadar hızla borçlanan özel kesim, büyüme sıkıntısı ortaya çıktığı andan itibaren borç yükü altında ezilmeye başlıyor.

Şimdi, bu çerçevede baktığımız zaman, açıkçası bu orta vadeli programın hedeflerine de biraz değinmek istiyorum, hem de bütçenin hedeflerine de.

Bu ülke çok partili yaşama geçtiği 1946 ile AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılları arasında yılda ortalama, geometrik olarak hesapladığınızda, yüzde 5,1 oranında büyümüş. Şimdi, bu OVP'yle birlikte 2003-2015 arasında... Diyeceksiniz ki 2016? 2015'te seçim var, ondan sonrası AKP'ye ait değil, 2015'ten sonrası. 2015'e kadar yüzde 4,8 oranında büyüyecek. Yani geçmişteki performansı da tutturamamışız, cumhuriyet hükümetlerinin bundan önce çok partili dönemde tutturmuş olduğu ortalama büyüme performansını tutturamadığımız gibi bu da böyle devam edecek.

Tabii, bu arada, Sayın Bakan konuşmalarında demokratik standartları ileri götürmekten bahsetti. Ben başka hususlara değinmeyeceğim, buralarda çok ciddi sorunlarımız var ama demokratik standartlarda ne durumda olduğumuz, bence, daha açılışından itibaren tartışmaya başladığımız Sayıştay raporları meselesiyle ortaya çıkıyor. Eğer bir meclisin millî iradenin kendisine vermiş olduğu denetleme hakkını bihakkın kullanmasının önünde engeller var ise o zaman demokratik standartların ilerlemesinden söz etmemiz mümkün değil. Nitekim, aslında Avrupa Birliğinin ilerleme raporunda da Sayıştayla ilgili şu ifadeler yer verilmiş: "Sayıştay Kanunu'nda değişiklik yapılmasına yönelik son öneriler Sayıştay denetimi ve kontrolünün bağımsızlık ve etkinliğine dair ciddi endişeler yaratmaktadır. Bütün kamu kurumlarında şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin artırılması için çaba gösterilmesi gerekmektedir." Bu, Avrupa Birliğinin ilerleme raporu. Dolayısıyla demokratik standartlar bakımından demokrasinin en önemli şeylerinden biri bütçenin denetlenebilmesidir.

Bir başka önemli husus, Sayıştay raporlarına yine bakıyorum: Sayın Başkan, bütçelerin millî iradeye uygun olarak çıkması lazım yani buradan biz ne yetki veriyorsak o yetkiye göre bütçenin yönetilmesi gerekir. Ama, her yıl bu bütçede ödenek aşırımları oluyor, ciddi ödenek aşırımları oluyor. Bu ödenek aşırımlarıyla ilgili olarak da hiçbir şey yapılmıyor. Sayıştay diyor ki: "Sizin takdirinizdedir. Yani, sonuç itibarıyla ödeneği veren sizsiniz, aşırımlarla ilgili olarak da bir şeyler yapmanız lazım." Ama hiçbir şey yapmıyoruz. Yatırım ödeneklerine bakıyoruz... Şimdi, ben bu sene gelen yatırım ödeneklerinin ne kadar samimi olduğunu bilmiyorum. Siz biliyorsunuz, geçen sene biz buradan 30 küsur milyarlık bir yatırım ödeneği verdik, sene içinde 7 milyar arttırıldı. Niye baştan 40 milyarlık yatırım ödeneğini vermiyoruz? Şimdi bütçeyi yaparken yeniden aşağı doğru çekiyoruz. O zaman, bu bütçenin samimiyeti konusunda çok ciddi sıkıntılar var.

Bir başka husus: Bütçe Sayın Bakan tarafından 22 Ekimde Plan ve Bütçe Komisyonunda sunuldu. Sayın Başkan, bu, aynı kökenden yani bürokratik kökenden geldiğimiz için hepimizi ilgilendiriyor. Ama ben masalarda yıllık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

programı görmüyorum. Yani borçlanma programı değil, Hükûmetin yıllık programı, ne yapacağına ilişkin çeşitli... Resmî Gazete'de yayımlandı mı Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yayımlanmış olması lazım.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Yok, hayır, yayımlanmadı. Bugün de baktım yok.

Şimdi, yıllık program olmadan bütçeyi nasıl tartışacağız Sayın Başkan? Hükûmet birimlerinin ya da Hükûmetin çeşitli sektörler itibarıyla hedeflerini bilmeden... Geçtim Sayıştay raporlarını, şimdi buraya geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Yani burada nasıl bütçe tartışacağız?

BAŞKAN – Evet, ilave süre veriyorum.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Onun için, bence yıllık programın bir an önce Plan ve Bütçe Komisyonunun huzuruna gelmesi lazım diye düşünüyorum.

Bir başka husus: "Mali disiplini çok sıkı şekilde uyguluyoruz." deniyor. Şimdi, mali disiplinin nasıl uygulandığına dönüp baktığımız zaman -bence en önemli konulardan biri- program tanımlı bütçe nedir, program tanımlı olmayan bütçenin dengesi neyi göstermektedir, buna dönüp baktığımız zaman 2013 yılında faiz dışı fazlanın millî gelire oranı yüzde 2, çok önemli bir büyüklük olarak görülüyor ama program tanımlı faiz dışı fazlayı yani bir defalık gelirleri ve bir defalık harcamaları ayıkladığımız zaman ortaya çıkan tablo açık, yüzde 0,9. Yine, 2014 yılında da faiz dışı fazlanın millî gelire oranı yüzde 1,1 ama bir defalık gelirleri ayıkladığımız zaman yüzde 0,5. Şimdi, bu, şunu gösteriyor: Yapısal bütçe açığı ya da yapısal bütçe dengesi giderek bozuluyor. Zaten son getirilen Onuncu Kalkınma Planı'nda da açıkça yazılı olduğunu gördük bu hususun. Nitekim, Uluslararası Para Fonu da dedi ki: "Bu yapısal bütçe açığını düzeltmeniz lazım. Bu giderek bozuluyor." Peki, yapısal bütçe açığını düzelterek, 2014 yılı bütçesinde ne var, Sayın Bakana ben bunu sormak istiyorum.

Bakin, 2014 yılında bütçe açığı ne kadar artacak Sayın Başkan? Yüzde 70,6, değil mi Sayın Bakan? Bu seneye göre bütçe açığımız yüzde 70,6 daha yüksek olacak. Faiz dışı fazlamız bu seneye göre yüzde 34 daha düşük olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, yani...

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayabilerseniz...

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Tamamlayayım Sayın Başkan.

O zaman yani böyle bir bütçeyi getirmenin... Çünkü hiç zorlanmadan gelmiş oluyor bu bütçe. Yüzde 70 açığının artacağı öngörülerek getirilmiş olan bir bütçe.

En son olarak şunu söyleyeceğim: Hükûmet, tabii, bir tasarruf yetersizliğinden cari açık nedeniyle şikâyet etmeye başladı. Daha önce bundan hiç şikâyet etmiyordu ama Sayın Bakanın konuşma kitapçığında vermiş olduğu tablolara baktığımda... Sayın Bakan diyor ki, tablolardan önce ne dediğini söyleyeyim: "Türkiye'nin tasarruf problemi yapısalıdır." diyor. Tabii ki yapısal unsurları tasarruf probleminin vardır ama yine aynı vermiş olduğunuz grafikte baktığımız zaman, 2002 yılında iktidara geldiğinizde Türkiye'nin tasarruflarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 18,6 olduğunu, 2013'te bunun yüzde 12,6'ya düştüğünü görüyoruz. Bu, bizim ligimizdeki ekonomiler içinde en düşük tasarruf oranı Sayın Bakan. Hele hele 1975 ile 2002 arasında Türkiye'nin ortalama tasarruf oranı da yüzde 21,4. Dolayısıyla, yapısal bir problem varsa bu, devri iktidarınızda uygulanan yanlış politikalar neticesinde yapısallaşmış olan sorunlardır ve bugün ciddi politika değişiklikleriyle bunların, bu hususun değiştirilmesi lazım ama maalesef bunu görmüyoruz.

Söyleyeceğim daha birkaç şey vardı ama izin verirseniz zamanı çok fazla ya da istismar etmek istiyorum iyi niyetinizi.

Çok teşekkür ediyorum. Komisyonu selamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztrak.

Yıllık programa yönelik bir açıklama yapacağım. Normalde her yıl biz, işte, 25-26 ekim tarihi itibarıyla bütçe görüşmelerini başlatıyor idik. Bu yıl özellikle iktisat kongresinin de olması nedeniyle biraz erken başlattık, 22'sinde başladık bütçe görüşmelerine. Dolayısıyla, işte, burada bir haftalık bir sarkma söz konusu oldu. Bu nedenle, tabii, Kalkınma Bakanımızla bu hususu ben görüştüm. Bir iki gün içerisinde bize teslim edilecek yıllık program. Basımı devam ediyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kamu borç yönetimi raporu?

BAŞKAN – Onun gelmiş olması lazım. Eylül ayının gelmiş, en son. Dolayısıyla, belki yarın yani bir iki gün...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Aylık olan değil, yıllık olan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Aylık olan değil.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yıllık o, yıllık. Aylık her ay geliyor, o değil, söz konusu olan o değil.

BAŞKAN – Onu görüşelim, Hazineyle görüşelim onu da.

Şimdi, muhtemelen yani bir-iki gün içerisinde, Salih Bey ne zaman hazır olur?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

KALKINMA BAKANLIĞI YILLIK PROGRAMLAR VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRÜ SALİH KÖSE – Sayın Başkanım, şu an üzerinde çalışmalarımız devam ediyor, hafta sonu da dahil olmak üzere yani 29’undan önce bitirmeye gayret ediyoruz.

BAŞKAN – Önümüzdeki hafta mutlaka teslim edelim.

KALKINMA BAKANLIĞI YILLIK PROGRAMLAR VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRÜ GENEL MÜDÜRÜ SALİH KÖSE – Ama 4 Kasım itibarıyla önünüzde olacak.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, şu iktisat kongresi dedin de, üç beş kelime edelim mi onunla ilgili. Siz orada galiba oturum başkanısınız. Bunu Kalkınma Bakanlığı düzenliyor. Buradan Kalkınma Bakanlığına arkadaşlarım adına bir sitemimizi iletiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kalkınma Bakanlığının adından “planlama” kalktı. Onun için bizimle alakası kalmadı. Ondan çağırıyorlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz sitemimizi iletiyoruz. Bizim orada ne işimiz var, niye geleceğiz? Biz gelmeyeceğiz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ana muhalefet partisi unutulmuş orada.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz en azından arkadaşlarımızın da...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – İktidar partisinin iktisat kongresi olmuş, Türkiye Cumhuriyetinin değil yani iktidar partisinin iktisat kongresi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Onun için üzülerek aranızda olmayacağımızı ve buradan Kalkınma Bakanına da bu sitemimizi iletmenizi istiyoruz tüm arkadaşlar adına. Doğru mu söyledim Mehmet Bey?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynen, planlama öldü, plan da öldü.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Çetin, buyurunuz.

İZET ÇETİN (Ankara) – Evet, Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, değerli basın emekçileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, doğrudan doğruya bütçeye girmeden bir iki tespit yapmak istiyorum. Bunlardan bir tanesi, değerli arkadaşlar, 5018 sayılı Kanun’u 2003 yılında siz çıkardınız AKP olarak, çoğunluğunuz vardı, siz çıkardınız. 2010 yılı 3 Aralık’ında da 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nu yine siz çıkardınız. Şimdi, bakıyoruz, geçtiğimiz yıl 2011 yılı bütçe kesin hesabı ve 2013 yılı bütçesi, Sayıştay raporları olmadan ve dolayısıyla da Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmesi yapılmadan yasalaştığı için Anayasa Mahkemesinde açtığımız iptal davasında Anayasa Mahkemesi “Demokratik devlet ve hukuk devleti ilkeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına ve anayasal bir hesap mahkemesi olan Sayıştayın bağımsızlığına yapılmış açık bir saldırı” olarak niteleyerek iptal etti yani şu içinde bulunduğumuz 2013 bütçesi kanunsuz bir bütçe olarak Türkiye Cumhuriyeti tarihine geçti. Hâl böyle iken şimdi siz 2011 yılı kesin hesap ve 2013 yılı bütçesinden ya hiç ders almadınız ya da demin, sabahki bölümde söylediğim, iyi polis-kötü polisi oynayarak, Sayıştayla, muhalefeti hiçe sayan bir yaklaşımla “Raporları kamu idareleri vermedi, verdi; yaptık, yapamadık.” gibi tartışmalara girerek yine denetimden kaçma gibi bir yol seçiliyor 2014 bütçesinde.

Değerli arkadaşlar, şimdi, gerçekten Sayıştayın ne yaptığının Sayıştay yetkilileri herhâlde çok farkında değil. Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapan bir kurum. Basına yansıdı. Sayıştayla ilgili bölümde de konuşacağız ama denetçilere “Şunu yazın, şunu görün, şunu görmeyin.” gibi talimat vererek rapor hazırlatmak, Rapor Düzenleme Kurulunda denetçilerin hazırladığı raporları kısaltmanın, değiştirmenin herhâlde kanuna karşı suç olması gerekir. Şimdi, ben Anayasa’mıza baktım. 125’inci maddesinin birinci fıkrasında “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.” diyor. Son fıkrası da aynı maddenin, “İdare kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.” diyor. Yine, Anayasa’nın 129’uncu maddesinin beşinci fıkrası “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin, yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.” denilmekte. Yine, Anayasa’nın 40’ıncı maddesi “Kişinin, resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, devletçe tazmin edilir. Devletin, sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.” diyor.

Şimdi, burada, tabii ki kamuoyunda tartışılıyor, dünyada tartışılıyor yani AKP’nin miadı dolmak üzere, mutlak bir iktidar değişimi yaşanacak. Ben bu Sayıştay yetkilisi arkadaşlara ve idarede raporları hazırlamayanlara söylüyorum: Bu dönemde işlediğiniz suçlar örtbas edilmeyecek değerli arkadaşlar. Yetim hakkını sorgulamak için, haksızlıklara, hırsızlıklara, yolsuzluklara göz yummamamız için halk bize oy verip Meclise gönderdi. Bizim adımıza denetim yapan bir kuruluş, hele bir mali denetim kurumu olan Sayıştay denetçileri bu görevi yerine getirirken baskı altına alınıyor, kimi zaman raporlar hiç gönderilmiyor, kimi zaman idarenin istediği şekilde gönderiliyorsa bütün bunların günü geldiğinde sorgulanacağını, bürokratların da, devleti yöneten siyasetçilerin de çok iyi bilmesi gerekir.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, Bakan bu konuya ilişkin yapmış olduğu açıklamada dedi ki, bütçe sunuş konuşmasında yani Sayıştayın raporlarına cevap niteliğinde, onları okumak istemiyorum, Sayın Berber burada olsaydı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu Sayıştayın burada, orada çok açıkça yazılmış. Zamanı iyi kullanma adına belki bunları biraz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

sonraki bölümde okuyacağım. Yani “İlgili idareler Sayıştaya belgeleri vermediği için, bilgileri vermediği için denetim yapılamıyor.” diyor. Bakan da 5018 sayılı Kanun’u kastederek diyor ki: “Eksiklikler var, standartlar uymadı. Yani, biz de o nedenle o standartlara uygun işlem yapamadık.” demeye geliyor. Yani, diyor ki Bakan: “Biz mevzuat düzelinceye kadar bu işlemleri böyle el yordamıyla götürelim, siz de göz yumun. Yani, Sayıştay böyle yapsın, biz böyle yapalım. Bu Plan Bütçe Komisyonu da, Büyük Millet Meclisi de işi görmezden gelsin.”

Değerli arkadaşlar, gerçekten buna kimsenin hakkı yok. Yani, sizi muhalefetin, ilgililerin ve tarafların eleştirisi ve önerilerine kulak tıkayarak, görmezden gelerek “Çoğunluğumuz var, Mecliste istediğimizi yaparız.” diyerek devlet yönetme anlayışınızı terk etmeye çağırıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu bütçe meselesine gelince, gerçekten Sayın Bakan bütçe sunuş konuşmasında seçim bütçesi yapmadıklarını söyledi. Başbakan açılış bahanesiyle bundan böyle günde birkaç kez tüm kamu olanakları ve kaynaklarını kullanarak taşınabilir mitinglerin masraflarını bu bütçeden karşılamayacak mı? Ben bunu soruyorum. Sayın Bakanın cevaplandırmasını da istiyorum.

Bunun dışında, seçimlere yönelik pek çok harcama ve tercihin kullanılacağını gün gibi biliyoruz, bu hep böyle olageldi AKP iktidarları döneminde. Şimdi, Sayın Bakan konuşma metninin 79’uncu sayfasında dedi ki: “Personel giderlerindeki artış trendinin yavaşlatılması amacıyla personel sayısını azaltacak düzenlemelere yer veriyoruz.” Aynen böyle cümle. Şimdi, Sayın Bakan, bir nevi kamu istihdamının kısaltılacağını söylüyorsunuz. Şimdi, kamu istihdamını belirleyen temel kriterin başında ihtiyaçlar gelir. Eğer devletin, ülkenin öğretmen ihtiyacı var da öğretmen istihdam etmekten kaçınıyorsanız, eğer ki doktor, hemşire, sağlık personeli ya da güvenlik personeli ihtiyacı var da bu ihtiyacı kullanmaktan kaçınıyorsanız bunu bütçe disiplini veya tasarruf diye değerlendiremezsiniz. Yani, böyle bir davranışta kamu yararı yok. Kamu hizmetlerinin kamu yararı gözetilerek yapılması asıldır. Demin bizden bir arkadaşımın söylediği: “Devlet çorapçılık, ayakkabıcılık yapmasın.” Ben özelleştirmeye de karşı değilim. O bir ihtiyaçtan doğdu o zaman 1930’lu, 1940’lı yıllarda. Kimse üretmiyordu, sermaye yoktu. O günlerde yoktan var edilerek Sümerbank kuruldu, Etibank kuruldu, devletin pek çok fabrikası yoktan var edildi. O, sizin yok pahasına sattığınız, 1,3 milyar dolara verip daha sonra Petrol-İş Sendikasının açtığı iptal davası sonucunda 4,3 milyar dolara sattığınız TÜPRAŞ dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşları o günkü ihtiyaçlardan doğdu ve Türkiye Cumhuriyetinin bugünlere gelmesinde, sanayinin gelişmesinde hem okul görevi yaptı hem kalkınmaya önderlik yaptı. Şimdi, kalkıp da bunları bugün karalamanın, kötülemenin hiçbir mantığı yok.

Şimdi, şunu söylemek istiyorum Sayın Bakan, diyorsunuz ki: “Biz öğretmen istihdamından kaçınacağız. Biz sağlık personeli istihdamından kaçınacağız. Biz güvenlik görevlisi...” Özellikle Silahlı Kuvvetleri kastediyorum, askerliği bizim de programımızda vardı düşürmek, gerçekten bu çağda başka yöntemler geliştirilebilir, bu mümkün ama bunlar ihtiyaçsa, ihtiyaç olsa zaten düşürme ne önerilir ne gerçekleştirilir. Demek ki bir ihtiyaç varsa bunu karşılamamız gerekiyor. Peki, sizin Hükümet olarak tasarruf deyince aklınıza personel tasarrufu, personel azaltmaya giderken öğretmen, sağlık personeli geliyor da polisi niye hep artırıyorsunuz? Madem ülkenin tasarrufa ihtiyacı var, biber gazında, TOMA’da, bunların alımında tasarruf niye aklınıza gelmiyor Sayın Bakan? Ya, dünyada en çok biber gazını yurttaşına sıkıp gözlerini çıkaran iktidar AKP iktidarı oldu, 6 kişinin ölümüne neden olan iktidar AKP iktidarı oldu. Suriye’dekiler için ağlıyorsunuz, Afganistan’daki için ağlıyorsunuz, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşını öldürüyorsunuz, kılınız kıpırdamıyor. Hâlâ TOMA alıyorsunuz, hâlâ biber gazı alıyorsunuz ve “Öldürücü değil, zehirli değil.” diyor bakanlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Organikmiş ya.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Organik, vesaire.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bütün bunları niçin söylüyorsunuz? Gerçekten bu bütçenin ülkemizin bir yıllık gelir ve giderlerinin nasıl yapılması gerektiğine ilişkin bize bir yol haritası vermesi gerekir, Hükûmete. Biz de muhalefet olarak bunun doğru olup olmadığını elbette tespit edeceğiz, elbette eleştireceğiz belli bölümlerini.

Şimdi, ben yine bu bölümlere baktığım zaman Sayın Bakanın söyledikleriyle dünyadaki gelişmelerin pek örtüşmediğini görüyorum. Bakınız, geçtiğimiz günlerde -çok zaman da geçmedi, daha 6 Ekimde- Dünya Bankası Kalkınma Raporu’nu açıkladı. Şimdiye kadarki uygulamaları... Ondan üç gün sonra da IMF açıkladı. Yani, IMF’nin kafasına herhâlde taş düştü, şimdi zenginlerden vergi alınmasını öneriyor, hatta bunun kalıcılaştırılmasını öneriyor. Hatta ekonomist arkadaşlardan birisi, birisi mi diyeyim “IMF’nin kafasına taş mı düştü acaba diye, sosyalist mi oldu?” diye bakılmaya başlandı.

BAŞKAN – Belki bir sendikacı yönetici olmuştur.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, yok, yok, işte burada arkadaşlar “IMF’nin kafasına taş düştü.” Dünya Bankasıyla... Sayın Bakanın haberi vardır bundan, olmaması mümkün değil.

Ben şimdi şunu söylemek istiyorum arkadaşlar: Ben bu bütçeye baktığım zaman gerçekten işçiden yana, emekçiden yana, köylüden yana, üreticiden yana bir bütçe olmadığını görüyorum Sayın Bakan. Şimdi, hem sizin açıklamalarınızda... Siz en iyimser kullanan Bakansınız, çok açık söylüyorum. “Taraflarla, yani, uzlaşıldıktan sonra.” diyorsunuz. Sayın Devlet Bakanı Ali Babacan’ın 8 Ekimde açıkladığı Orta Vadeli Program’a ilişkin açıklamada o da aynı konuya değiniyor, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı zaten uğraşıyor, Başbakan da “Taraflarca uzlaşırsak.” diyor. Eğer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

seçim olmazsa zaten yapacaksınız. 2002 Kasımından bugüne kadar geçen süre içerisinde çalışanlar lehine, özellikle işçiler, emekçiler lehine ne yapıldığını bir görün Sayın Bakan.

Şimdi, sizin kitapçığınıza ben bakıyorum, pek çok yerini üzümlerle çizdim. Diyorsunuz ki... Her şeyden önce, Sayın Bakan, dolaylı vergiler ve ücretlerden alınan vergiler vergi gelirlerinizin büyük bir bölümünü oluşturuyor. Şimdi, siz zannediyorum bir açıklama yaptınız ki bayram tatili sürecinde basında ve televizyonlarda çok ilginç bir haber vardı. Diyordu ki haberde: "Garsonların bahşişlerinden de vergi alınacak." Yani, bir halk deyimi var, söylemek istemem, hani "Ölüyü, diriyi şey ettiniz, sıra garsonun üç kuruşuna mı geldi?" Şimdi, ben eğer bir zordaysanız size iki tane önerim daha olacak Sayın Bakan, bu tartışıldı. Yani, eğer varsa sokaktaki değnekçilerden ve kırmızı ışıklarda bekleyen çocuk, yaşlı, kadın, kız dilencilerden de vergi toplayın Sayın Bakanım, demek ki acze düştü Türkiye Cumhuriyeti.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben açıklama yapmadım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani, Türkiye'nin ne kadar zengin olduğunu garsonun üç kuruşuna göz dikerek AKP iktidarı ortaya koydu. Gerçekten vergi sisteminde etkinlik ve verimlilikten anlaşılan eğer garsonun üç kuruşuysa yazık. Yani, bu tartışıldı kamuoyunda.

Şimdi, ben yine baktım, (K) cetvellerinde ek ödemeler, ek ders ücretleri, konferans ücretleri... Ya vermeyin. Kamu görevlileri, devlet memurları 21 lira konferans ücretine muhtaçlarsa varсын ölsünler. Kaldırın onu, ne veriyorsunuz 21 lira konferans başı ücret? Ayıptır ya öyle bir rakam, koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletine yakışır mı? Ya da fazla çalışma ücreti.

Bakınız, yok ettiğiniz 1475 sayılı İş Kanunu'nun 35'inci maddesinde bir düzenleme vardı. 1971'de yürürlüğe girmişti o Kanun. Diyordu ki: "Fazla çalışma ücreti normal çalışma ücretinin yüzde 50'sidir. Toplu iş sözleşmesiyle bu artırılabilir." Biz de toplu sözleşmelerle yüzde 80'e, yüzde 100'e, hatta yüzde 125'e –Süleyman Başkan da bilir- çıkarttığımız toplu sözleşmeler vardı. Şimdi Şimdi, siz memura saat başı fazla çalışma ücreti 1 lira 54 kuruş vereceksiniz. Gece yaralarına kadar, sabahlara kadar bu raporları hazırlayanlar, düzenleyenler, onlara yardım eden kamu görevlileri saat başı 1,54 lira... Gece yarısı çay yoksa çok yoruldu deyip, bir aşağı gidip çay içeyim dese çay parası değil. Yani bunları (k) cetveli diye koyup memura, emekçiye bir şey veriyormuşuz gibi bir görüntünün içine girilmesi böyle koskoca bir devlete yakışmıyor Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlar, tabii, Sayın Bakanın konuşmalarında da vardı yine, 40'ıncı sayfası, Türkiye iş gücü piyasası esneklik göstergeleri açısından 34 OECD ülkesi içerisinde son sırada -aynen de böyle cümle yanılmıyorsam- sonuncu. Şimdi, Sayın Bakan, takıldınız bir yere siz. O "esneklik" adı altında siz Hükümet olarak, AKP olarak istihdamı genişletmek yani kamuoyunda bir propaganda malzemesi üretebilmek için, istihdamı artırdık diyebilmek için yeni bir yol bulmaya çalışıyorsunuz. Nedir bu yol? Esnek üretim biçimlerini yaygınlaştıralım, özel istihdam bürolarını gerçekleştirelim -Anayasa Mahkemesi izin vermedi ama bir düzenleme daha yapalım- özel istihdam bürolarında köle tacirliğini çalışma yaşamının içine koyalım, kıdem tazminatı yükünden de taşeron sistemiyle onu fona devrederek işte mevcutların haklarını koruma vaadiyle çalışanları ayırıştırarak onu gerçekleştirelim ve ülkenin yükünü bu kesime yıkalım diye uğraşıyorsunuz. Şimdi sizin o kölelik düzenini getirmenizdeki amaç, istihdam rakamlarını işsizliği pas ettiğinizi rakamlarla bize gösterebilmek. Ne olacak özel istihdam bürosu? Atıyorum, bir inşaat firması ya da ev yapan bir yurttaş özel istihdam bürosuna diyecek ki: Benim üç saatliğine, beş saatliğine bir işçiye ihtiyacım var. Ücret ne? 2 lira, 3 lira saat ücreti ya da yarım yevmiye, 15 lira. Özel istihdam bürosundan gelecek, orada çalışacak iki saat. Ondan sonra ne olacak, ne yapacak bu vatandaş? Arkası yok. Ama Hükümet olarak siz onu iş, istihdam yarattık, yeni istihdam rakamları işte düştü, işsizlik oranı 9,3'ten, atıyorum, o yürürlüğe girdiğinde birdenbire yüzde 7'lere geriledi; övüneceksiniz. "Gizli işsizlik" diye bir kavram var Sayın Bakan yani siz o rakamlarla oynasınız da o adam işsizliğe, açlığa, yoksulluğa, çocuklarının yüzüne bakamamaya devam edecek. Sizin de nereden geldiğinizi bilen birisi olarak söylüyorum. Yani bu kadar oynamayın yoksul insanlarla, işsiz insanlarla, onları bu kadar istismar etmeyin Hükümet olarak.

Bakınız, rakamlar orta yerde, Türkiye'de demokratikleşmeden söz ediyoruz. Şimdi, sendikalaşabilen işçi sayısı Türkiye'de 11 milyon 628 bin 800 bugün itibarıyla, SSK rakamı bu. Sendikalı işçi sayısı nedir? Toplu iş sözleşmesinden yararlanan sendikalı işçi sayısı -nisan ayında Çalışma Bakanının verdiği rakam- 567 bin. Varın, sendikalaşma oranını siz hesap edin. Demokratikleşmeden söz ediyoruz. Yani siz yarın yapacağınız esnek çalışma uygulamalarıyla, alt işveren uygulamasıyla, kıdem tazminatını yok edebilmek, ortadan kaldırabilmek için getirdiğiniz o taşeron uygulamasını ana çalışma biçimi hâline soktuğunuzda sorunlar çözülecek mi? Mevcut 4857 sayılı Yasa'nın 2'nci maddesi, eğer Hükümet istekliyse, taşeron sistemini çözmeye yeter Sayın Bakan yani yeni bir düzenlemeye gerek yok. Sayın Başbakanın, Sayın Çalışma Bakanının ve sizin Bakanlığınızın, Hükümetinizin hemen hemen hepsinin söylediği gibi, "İşçilerin yüzde 90'ı kıdem tazminatından mahrum, alamıyorlar." diyorsanız bu bir yakınmadır, ödemeyen işverene ödetme görevi size aittir, Çalışma Bakanına aittir, Maliye Bakanına aittir. Yasa orada, işçinin kıdem tazminatı ödenmiyorsa yaptırım var, uygulayın. Al, IMF ve Dünya Bankası bile dünyadaki bu olumsuz gelişmelere karşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tutanaklara geçsin diye söylüyorum, dünyadaki gelir adaletsizliği Türkiye'dekinden farklı değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

BAŞKAN – Evet, ilave süre veriyorum efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakın, dünyanın en zengin yüzde 10'u, dünyadaki zenginliklerin yüzde 86'sına sahip. Yani yine dünyada 241 trilyon dolara ulaşmış özel kişilerin sahip olduğu servet. Yani böyle bir adaletsiz dünyada eğer adalet sağlayacaksanız, partinizin adına da uygun bir iş yapacaksanız bu bütçenin yükünü, her dönem olduğu gibi, on bir yıldan bu yana olduğu gibi, çalışanların, emeklilerin üzerine yıkmaya kalkışmayınız.

Sayın Bakan, burada rakamlar verdiniz, gerçekten ilginç rakamlar verdiniz, dediniz ki: "Çalışanın ve emeklinin hakkını gözetiyoruz." 2002'yi baz aldınız. Arkadaşlarım söyledi, ben o rakamlara çok girmek istemedim, rakamları makro düzeyde açıkladıkları için pek çok yerde. Siz aile yardımını, asgari ücreti, en düşük devlet memuru aylığını vesaireyi verdiniz, rakamlar burada. Neden 2002'yi baz alıyorsunuz? İktidar olduğunuz için mi o tarihte, 3 Kasım'da? Yoksa dünyadaki en derin ekonomik bunalımlardan biri olan 2000 krizinden ve 2001 krizinden sonraki o geçiş döneminde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangi kriz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – O 2001 krizi, hükûmet yedi. Siz onun ürününü, o krizlerin, o dönemin ürünü AKP, her şeye rağmen. Şimdi orayı baz alarak bastırılmış ücretler... O günlerde Sayın Bakanım belki Türkiye'de değildiniz. Sendikalar ücretlerde indirim gitmeyi, ücretsiz izne çıkmayı, toplu sözleşmelerindeki belli hükümlerin uygulanmaması koşuluyla işten çıkarmalara engel olmak için hiçbir suçları olmamasına rağmen sanki krizin ortaklarıymış gibi görev ve sorumluluk üstlendiler. Sendikalar orada hata yaptı, o günden bugüne vurdunuz tepelerine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – İki tane yandaş sendika yarattı Hükûmet, memur sendikalarının 20 bin, 23 bin olan üye sayısı bugün 700 binleri geçti. O konfederasyonun başkanı TÜRK-İŞ'le Hükûmet arasındaki kamu sözleşmelerine eleştiri getiriyordu, bir aylık süre varken iki günde tüm memurları AKP'ye peşkeş çekti ve adına "demokrasi" diyoruz. Biz ona geçmişte, 12 Eylül öncesi dönemde "sarı sendikacılık" derdik. Bu sarı da değil, tam bir yoz sendikacılık.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Turuncu, turuncu!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani şimdi buradaki rakamlarda 2002'yi baz almanızın nedeni -onun altını çizmek istiyorum- iktidar olmanız değil, o dönemin bir kriz dönemi olduğu unutuldu, oraya yaslanmaya çalışıyorsunuz. Pekî, ben size bir iki tane rakam vereyim: Şimdi, dünyada en pahalı mazotu biz kullanmıyor muyuz, en pahalı benzini biz kullanmıyor muyuz, en pahalı doğal gazı biz kullanmıyor muyuz ülke olarak? Ne yapıyorsunuz orada? Daha yeni gittim yurt dışına, baktım, mazotun fiyatı bizdekinin beşte 1'i, dörtte 1'i. Bizde petrolden alınan vergi, katma değer vergisi diğer Avrupa ülkelerinin yüzde 65'inden daha fazla değil mi? Bir bakın Sayın Bakanım, burada rakamları var, ben size verebilirim onları isterseniz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, bu bütçe neresinden bakarsanız bakın... Ha, bir de o arada tarım rakamını vereyim, arkadaşım biraz evvel verdi, 2002 yılında 1 kilogram gübre 237 lira, 1 kilogram buğday da 350 liraydı. Bugün o fiyatlar nasıl Sayın Bakan, bir de onları yazsaydınız bu rakamların içine. Maliye Bakanımız da gerçekçi bir sunuş yaptı diyebilirdik belki. Yani kim yazıyor, kim hazırlıyorsa biraz da yani testere gibi yapsın, bir ona, bir buna diye baksın, hiç olmazsa biraz adil olsunur.

Değerli arkadaşlar, gerçekten çok çekti bu ülke.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, buyurunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Şimdi, Sayın Bakan, bizim Türkiye'de devlete yurttaşın güveni kalmadı, fonlara hiç kalmadı çalışanların güveni. 1960'lı yıllardan bu yana İYAK'ı gördük, MEYAK'ı da gördük, sağlam OYAK vardı, o da herhâlde artık başka bir yörüngeye doğru iyice kaymaya başladı. Şimdi, Konut Edindirme Fonu, arkasından...

VEDAT DEMİROZ (Bitlis) – Tasarrufu Teşvik...

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...Tasarrufu Teşvik Fonu. Yani, fonları kaldırdık diye övünüyorsunuz, gerçekten kaldırıldı ama gerçek değerinin çok altında, çalışanlar kaybederek... Onlar zararın neresinden dönülürse kârdır diye kabul ettiler, o Tasarrufu Teşvik Fonu'ndaki geri alımlara sesini çıkartmadılar. Kıdem Tazminatı Fonu'nun hiç işlemeyeceğinin göstergesi İşsizlik Sigortası Fonu'dur. Şimdi, İşsizlik Sigortası Fonu'nu işsizlere iş bulmak, onları meslek sahibi yapmak ve o durumda işsiz kalanların hiç olmazsa geçinebilecekleri bir miktarda onlara yardım yapmak yerine, önce Hükûmet iç finansman aracı olarak kullandı, daha sonra devlet iç borçlanma senetlerinin önemli bir alıcısı oldu Hükûmet. Arkasından, tamamlanamayan GAP yatırımlarını tamamlama adına yasa çıkarttı burada, beş yıl boyunca el koydu. Şimdi de doğrudan doğruya irat kaydeder konuma geldi. İşsizlik Sigortası Fonu şu anda Hükûmetin tepe tepe kullandığı bir fon konumunda. Onun için, Kıdem Tazminatı Fonu'yla çalışanları uyutmaya kalkmayın, artık, herhâlde onlar da bunu kabul etmeyecekler.

Değerli arkadaşlar, asgari ücretle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Çetin, yaşa takıldı yaşa.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Dur, daha oraya gelmedim.

BAŞKAN – Sayın Çetin ama bak, Sayın Çelebi'nin süresini alıyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Daha asgari ücret ile yaşa takılanlar var, 4-C'liler var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

BAŞKAN – Onu Sayın Çelebi anlatır.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tamam, çok kısa söyleyeceğim.

Sayın Bakan, dün, “Size hizmet sunan genç arkadaşın Siyasal Bilgiler Fakültesinde doktora yaptığını biliyor musunuz?” diye sordum. Şimdi, 4-C’li diye bir çalışma düzenini AKP yarattı Türkiye’de. Yani, böyle bir çalışma... Özelleştirilen işletmelerde çalışan memurların başka kurumlara nakli mümkündü de işçiler yönünden bir düzenleme yoktu. İşte, “Emekli oluncaya kadar.” denildi. Ama, giderek Meclis’in böyle bir şeyi olmamasına rağmen, yasa yapan kurum olan Büyük Millet Meclisinde 4-C’li çalışma başlayınca her yere yaygınlaştı ve 4-B’lilere ilişkin bir düzenleme geçtiğimiz yıl kısmen yapıldı ama 4-C’li çalışanlar yaşları dolduğu gün ağlaya ağlaya gidiyorlar. Bir taraftan da oraya daha da eleman kaydırılıyor. Ona dikkatinizi çekmek istiyorum. Bazı düzenlemelerde bakanlıklar emekliliği özendiriyor, diyor ki: “Memurlara, işçilere ve kamu çalışanlara yirmi beş yılınızı doldurdunuz, prim ödeme gün sayınız tamamsa sizin emekli ikramiyenizi yüzde 40 ödeyeceğiz.” Kurum kanunlarında var, bu, PTT’de olsun, Devlet Demiryollarında, pek çok kurumda böyle düzenlemeleri yapıyorsunuz. Yani, siz Hükûmet olarak yurttaşla tuzak kuruyorsunuz. Zorunlu emekliye gönderiyorsunuz, kıdem tazminatıyla özendirip iki yıl, üç yıl sonra aldığı anda kıdem tazminatı bitiyor, o bu sefer de yaşı gelinceye kadar bekleyecek açlar ordusuna katılıyor. Gerçekten, yaşa takılanların mağduriyetine biraz evvel arkadaşım değindi. Orayı bir dikkatlice inceleyin Sayın Bakanım.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – İhtiyari değil mi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz bedava para istemiyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yasayla yaptınız.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, asgari ücret şu anda 803 lira 68 kuruş. Açlık sınırı 1032 lira, TÜRK-İŞ’in en son yaptığı araştırmada. Yoksulluk sınırı ise 3361 lira, 4 kişilik bir aile için. Yani, Maliye Bakanı olduk diye böyle hep çalışanlardan sıkma yerine, hep bir taraflara kayırma yerine biraz adil olunuz, Hükûmetinizin de adil olmasını bekliyorum.

Ben bu bütçenin ülkemize, çalışana bir hayır getireceğine hiç inanmıyorum ama yine de hayırlı olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Çelebi, hazır mıyız?

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Hazırız efendim, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun, on dakika süreniz var.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Bir yeni bilgi geldi de efendim, onun için öncelikle onu paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni bilgi şu: Sayın Bakan hatırlar bu ismi, belki kamuoyu da bilir. Nurullah Mehmetoğlu isminde bir görme engelli arkadaşımız vardı. Bu arkadaşımız hastanede şikâyetle bulunduğu anda görme engelliydi, o zamanın Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ demişti ki: “Gözün görmüyor iş verdik, hâlen ne arıyorsun, belanı mı arıyorsun?” O arkadaşımızın iş akdi feshedilmiş Sayın Bakan.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yakışır!

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Emekliliğine de bir yıl bir ay var yani bir yıl bir ay daha çalışabilse bu arkadaşımız, o görme engelli arkadaşımız emekli olabilecek. Sizden iş istiyor. Bugün geldi bana, bu iş müracaatını bir kez daha duyurdu ve mağdur. Sizin yanınızda olmuş olay. Onu öncelikle belirtmek istiyorum.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Sayın Bakan sürekli şunu söylüyorsunuz: “IMF borcundan kurtuldunuz.” Ben de bir bankaya olan borcumdan kurtuldum Sayın Bakan, birkaç tane bankaya borcum vardı, bir başka banka buldum, bütün bu borçları topladım, topladığım borçlar şimdi bir başka bankada bütünüleşerek...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Toplulaştırdın.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Toplulaştırdım ve böylece sorunu aştım. Sizin de IMF’yle ilgili borç bitirme operasyonunuz böyle bir şey. IMF’ye borcunuz tamamlandı, diğer yerlere, diğer borçlanmayı da daha büyüterek yeni bir süreci, yeni bir takvimi bu toplumun önüne koyuyorsunuz. Burada da başarılısınız, bunu da kabul etmek lazım yani AKP’nin yaptığı en başarılı şey. Medya elinde, bütün basın organları elinde, kalemler elinde - büyük bir bölümü itibarıyla - ne diyorsanız onlar yazılıyor. Büyüyen ekonomi hikâyesi de böyle bir hikâye Sevgili Bakan. Büyüyen ekonomiden biz sıkıntı duymayız. Ekonomimizin büyümesini, 17’nci değil; 10’uncu, 9’uncu, 7’nci olmasını isteriz ama bu büyüyen ekonominin bedelini kimler ödüyor, oradan bir bakalım Sevgili Bakanım. Bu büyüyen ekonominin bedelini bu ülkenin işçileri, çalışanları, esnafı, köylüsü, emeklisi ödüyor. Bu ülkenin yüzde 90’ı bu bedelin altında, yüzde 10’u bu işin kaymağını yiyor. Dolayısıyla, evet, döneminizde milyarlar sayısı 20’lerin üzerindeyken şimdi 50’lerin üzerine çıktı. Evet, bu ülkede birileri daha zengin oluyor, daha kendini büyütüyor ama dar gelirli yurttaşlarımızın tablosu açık. Büyüyen ekonomiyle ilgili, demin Sevgili İzzet Çetin söyledi, şöyle bir asgari ücret düşünün: Bu asgari ücret, TÜİK’in bildirdiği rakamların, açlık sınırının altında. Açlık sınırından bahsediyorum, başka bir şeyden değil. Açlık sınırının altında olan maaş

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

alıyorlar, neyin karşılığı? Sekiz saatlik çalışmanın karşılığı. Böyle mi gerçekten? Hayır, on iki, on üç, on dört saat çalışıyorlar yine asgari ücret alıyorlar, mesailer yok, yasal hakları ödenmiyor. Bunların çözülmesi... Bu konudaki kaçaklara, bu konudaki vergi dışı uygulamalara olduğu gibi göz yumuyorsunuz. “Çalışan nüfus nedir Türkiye’de?” diye bakıldığında, 20 milyon çalışan nüfus var. E, peki kayıtlı kaç kişi var? Bunun yarısı. Diğer yarısı ne yapıyor? Kayıt altında çalışıyor ve bu ülkede bir başkası için, bir büyük sanayici için. Vergisini ödeyen namuslu sanayiciler için de haksız rekabet oluşturuyor ve o iş yerleri yok oluyor, onların yerine, merdiven altındaki üretimlerle süreç devam ettiriliyor. Bakın, daha önce, biz bölgelere giderdik, daha çok şunları duyardık bölgelerde Sayın Bakan: Geliri üst düzeyde olan bölgelerde uyuşturucu ticareti daha çok yapıldı. Mevlüt Aslanoğlu’yla dolaştığımız o ilçelerde, o geliri en az düzeyde olan o semtlerde, Esenyurt’ta, Bağcılar’da uyuşturucu ticaretinin en geniş yapıldığı yerler. “Neden uyuşturucu ticareti yapılıyor?” diye baktığımda, demek ki buralar da böyle uyuşturuluyor. Böyle uyuşturularak, onların kafaları başka bir uyuşturucu noktasına belki teşvik edilerek, belki bu konuda tepkiler filan konulmadan o uyuşturucuyla bu işler sonlandırılıyor gibi bir izlenim edindim. Çünkü, bununla ilgili valiliğe, emniyet müdürlüğüne, İçişleri Bakanlığına yaptığımız müracaatlarda “Buralarda ciddi sorunlar var.” dememize rağmen, şu anda önlem alınmış değil, daha da yaygınlaşmış durumda. Bunu ben böyle görüyorum çünkü bu uyuşturucudan demek ki nemalanılıyor.

İkinci olay, önemli gördüğüm diğer bir olay: Ben Kastamonu’ndan sorumlu gönüllü milletvekiliyim, oradan milletvekilimiz yok. Kastamonu’da buğday üreticisi 52 kuruştan buğdayını sattı -ofis açıldı Çankırı’da, yakın ilçesi- bu fiyata satılmasın demiyoruz, onlar 65 kuruşa sattılar. Yani, ton başına, Kastamonu’ndaki vatandaş -buğday üreticisi- 130 lira zarar etti. Şimdi, bu esnaflar zaten kan ağlıyorlar yani en küçük ilçede, 2 bin, 3 bin nüfuslu ilçede yazın nüfus artıyor diye, küçücük, 3 bin nüfuslu olan yerlerde bu büyük marketler zinciri oraya dadanmış. Ya “market” adı altında da oradaki esnafların hepsi iflas ediyor Sayın Bakan siz de bunu biliyorsunuz. Bu iflasları, ne kadar dükkân kapatıldığını, ne kadar insanın icralık hâle geldiğini, çeklerin ve senetlerin döndüğünü biliyorsunuz. Buna ilişkin önlem almak yerine, daha çok marketler zincirini, daha çok esnafı perişan eden politikaları teşvik eden uygulamalar şu anda devam ediyor.

Başka bir örnek: Sağlık. Hani en çok AKP’nin övündüğü, “Devrim yaptık.” diye tanımladığı alanla ilgili söyleyeceğim: Kuduz aşısı için... Trabzon’da, başka illerde vatandaşlar kuduz aşısı yaptıramıyorlar. İstanbul’da birkaç tane seçenek konulmuş durumda, “O hastanelere gidin.” diye yönlendiriliyor. Kuduz aşısından bahsediyorum, başka bir şeyden değil. Şu andaki ilaçların önemli bir büyüğü karaborsada satılıyor. Vatandaş ilaçlara erişemiyor, özellikle önemli hastalıklar konusundaki ilaçlara erişemiyor ve karaborsada satılıyor. Ben bunları uydurmuyorum Sayın Bakan, tek tek vatandaşın bu konuda belgelerini, bilgilerini, önünüze koymaya hazırım. Ne yapıldı? Daha önce 10 liradan başlayan, “katkı payı” diye söylenen pay, şu anda 200 liraya kadar özel hastanelerde çıktı. Diyor ki Çalışma Bakanı: “Bu rekabet, bu yarış önemli bir yarış olacak.” Şunun yarışı olacak, ben katılıyorum Çalışma Bakanına: Zenginlerle fakirlerin yarışı olacak. Fakirler yine o diğer hastanelerde sıra bekleyecekler, kuyruk bekleyecekler; parası olan, 2 yüz lirası olan, 3 yüz lirası olan o diğer hastanelerde tedavi görecektir. Hikâye bu, parası olan o ilaçlara erişecek, parası olmayan günlerce bekleyecek, ölüme tercih edilecek.

Dolayısıyla, bu büyüme hikâyesi, büyüme ekonomisiyle ilgili söylenenler şurada somutlanıyor: Biraz önce Vahap Arkadaşım söyledi, Suriye’den gelen vatandaşlar. Sayın Bakan bunlara insanlık adına yapmamız gereken katkıları elbette yapalım ama bu insanlar şu anda Bağcılar’da, Güngören’de, Esenyurt’ta -İstanbul’dan bahsediyorum- en önemli merkezlerde onar kişilik, on beşer kişilik bodrumlarda kalıyorlar, iş yeri bodrumlarında, 3 yüz liraya, 2 yüz liraya, 250 liraya çalışıyorlar ve orada asıl çalışan işçiler işinden oluyor, onların yerine yeni bir istihdam alanı yaratılıyor. Bulunan büyüme ise, bu büyüme doğru bir büyüme değil.

İş kazalarında biz, Avrupa birincisiyiz, dünya üçüncüsüyüz. Eğer, bu büyümenin bedellerini bu ülkenin vatandaşları çekiyorsa, bu büyüme hayırlı bir büyüme değil. Bu büyümenin vebali altında kalmak gibi bir durumla karşı karşıyasınız. Dolayısıyla, taşeron uygulaması -sizden rica ediyorum Sevgili Bakanım- iktidara geldiğinizde taşeronda, devlette kaç kişi çalışıyordu, bugün kaç kişi çalışıyor? Devlette, bugün özel sektörde, taşeronda çalışan işçi, 2002’de kaç kişiydi? Bunu sizden rica ediyorum rakam olarak. Çünkü neden? İzzet Bey ‘de sunabilirdi bunu biraz önce ama zaman dilimi nedeniyle daha geniş... Bu taşeron uygulamasıyla getirilmek istenen bir düzenleme şuradan kaynaklanıyor: O da şu ufacak bir muvazaa ilişkisini de -şimdi anlatacağım- yok etmek ve bu ülkeyi taşeron ülkesi hâline dönüştürme çabalarınızdır. Bununla rekabet yapılmaz, bu vatandaşlar sömürüle sömürüle buradan bir yarar umulmaz. En son yaptığınız uygulamayı söyleyeceğim. Yani bir taraftan hani şu “yargı” diyorsunuz, “yargı bağımsızlığı” diyorsunuz, o birazcık da kalan, yargı bağımsızlığının olduğu mahkemelerin aldığı kararlar var, örneğin Yol-İş sendikamız, taşeron uygulamalarıyla ilgili Karayollarında bir dava açtı, 8 bin kişiyi kapsayan bir dava açtı Sevgili Bakan, bu da sizinle çok ilgili. Dava kazanıldı, yerel mahkeme dedi ki “Burada taşeron işçisi çalıştırılmaz.” Sonra tutuldu Yargıtaya gidildi, Yargıtay da “Mahkemenin verdiği karar doğrudur.” dedi, Yargıtay da onadı. Şimdi, soruyorum: Sizin, hangi hukuka göre bu Yargıtayın onayladığı kararı uygulamama gibi bir hakkınız var, böyle bir şeyi niye yapıyorsunuz? Böyle bir hakkınız var mı, ilk önce soruyorum? Yani, hukuken Yargıtayın kararlarına uymayacaksınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) - ...mahkeme kararlarına uymayacaksınız, o zaman yani bir taraftan diyeceksiniz ki "Bir, yargı kararları bağımsızdır."

Affedersiniz sürem mi bitti, toparlayacağım, istismar etmeyeyim.

BAŞKAN – Lütfen, süre ilk uzatmam.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Yargı kararlarına eğer idare uymazsa, bırakın hani diğer kararların, hukuksuzlukların, adaletsizliklerin biri bin parça, o demokratikleşme paketini ayrı bir bölümde konuşuruz ilgili bakanlıklarda ama yargı kararına öncelikle sizin uymanız lazım, bu konu sizin alanınız, Sayın Bakan sizin alanınız. Bu dileklerimi, özellikle bugün benim yanıma gelen görme engelli vatandaşın iş akdi feshinin ortadan kaldırılmasını... Bir kişi gibi görülebilir ama simgesel olaydır, bundan cesaret almasınlar diyorum.

Bu bütçenin ülkemize bu hâliyle hayırlı olacağını düşünmüyorum ama yine de hayırlı olsun diyorum. Hepinizi saygıyla selamliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelebi.

Sayın Türelî, buyurun lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son konuşmacı benim herhâlde değil mi Sayın Başkan, var mı başka?

BAŞKAN – Sayın Aydemir var, en son Sayın Aydemir'le bitireceğiz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; konuşmama başlarken hepimizi saygıyla selamliyorum.

Ben, bugünkü konuşmamda Sayın Bakan, Türkiye ekonomisinin makroekonomik perspektifleri üzerinde durmak ve o konuya ilişkin düşüncelerimi belirtmek istiyorum. Bunu yaparken de tabii önümüzde yararlanacağımız bir çok doküman var. Bunlardan bir tanesi Onuncu Kalkınma Planı. Bildiğiniz üzere, üzerinden daha üç ay geçti, çok taze, yani hâlâ dumanı tütüyor ama ruhuna da herhâlde Fatiha okumak gerekiyor. Çünkü, ben biraz sonra öyle rakamlar vereceğim ki size, üç ay önce Hükümet olarak söylediklerinizin bugün hiç ilgisi olmayan, tam tersi şeyleri söylüyorsunuz rakamlar olarak, hedefler olarak. O açıdan da ortada ciddi bir problem var.

Gene, Orta Vadeli Program var, Orta Vadeli Mali Plan var, ikisi beraber; arkadan da yıllık program, bütçe ve sonra da yatırım programı hazırlanacak.

Şimdi, bizi yanıltmayan bir olay var burada ve her zaman var olan bir klasik bu sene yine tekrarlandı. O da Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Plan'daki gecikmedir. Yani, 5018 sayılı Kanun'u çıkardınız ama neden uymuyorsunuz, bunu anlamak mümkün değil. Yıllarca, mayıs ayı sonuna kadar bitirmeniz gereken Orta Vadeli Program ve Haziran ayının 15'ine kadar bitirmeniz gereken Orta Vadeli Mali Planı bitirmediniz, hep eylül ayı, ekim ayına sarktı. Bunun üzerine, 2011 yılında bunu değiştirdiniz, 5018'de değişiklik yaptınız ve dediniz ki: "Orta Vadeli Programı bundan sonra eylül ayının ilk haftasında, Orta Vadeli Mali Plan'ı da eylül ayının ikinci haftasında hazırlayacağız." Bakıyoruz, geçen sene uymadınız, bu senede bakıyoruz, gene ikisi de 8 Ekimde çıktı. İyi ama bu dokümanların bütçe sürecini başlatma gibi bir özelliği var, bir önemi var bunun. Yani, bu şekilde bir işaret fişeği atılıyor, başlatıyorsunuz süreci, ondan sonra o süreç geliyor. Yani, bakanlıklar, ilgili kamu idareleri cari harcamalarına ilişkin bütçelerini yapıyorlar, onları size, Maliye Bakanlığına gönderiyorlar, aynı şekilde yatırım harcamalarına ilişkin öngörülerini Kalkınma Bakanlığına gönderiyorlar, ondan sonra karşılıklı görüşme, müzakere süreçleri oluşuyor, gidiliyor, geliniyor, ortak toplantılar yapılıyor, ondan sonra şekillenen bir süreç. Ama ne oluyor? Biz şunu biliyoruz: 17 Ekimde bütçe ve millî bütçe tahmini yani kaynak harcama dengesi verilmek zorunda Türkiye Büyük Millet Meclisine. 8 Ekimden 17 Ekime kadar dokuz günlük bir süre var yani bütün bu süreç dokuz günde olmuş gibi gözüküyor. Bütün o sürecin hepsi aslında, biz biliyoruz ki gayriresmî biçimde yürütülüyor, bunu anlamak mümkün değil ama bu senede gene aynı şekilde bu tekrarlandı. Yani, neden kendi çıkardığınız kanunlara uymuyorsunuz? Bir taraftan "5018'i getirdik." diye övünüyorsunuz, bir taraftan uymuyorsunuz, bunu anlamak mümkün değil.

Diğer taraftan, Sayıştay raporları işi de ciddi anlamda problem içeriyor. Bakın, biz bu sene 2014 yılı bütçesinin programını görüşüyoruz, aynı zamanda da iki yıl öncesinin kesin hesap kanun tasarısını görüşeceğiz. Geçen sene zaten gelmedi, ciddi problem oldu, Sayıştay raporları gelmedi. E, şimdi, biz nasıl görüşeceğiz onu? Bizim adımıza Sayıştay denetim yapacak. Neyi denetleyecek? İki yıl önce, 2012 yılında ilgili bakanlıkların bütçeleri önümüze geldiği zaman orada ne söyleniyordu, harcamalar nerelere, hangi önceliklere dağıtılıyordu, ne gelir tahminleri vardı, ne tür bir politika öncelikleri vardı, amacında kullanılmış mı, kullanılmamış mı, onlara bakacağız. Bunun için, bizim ciddi anlamda bir mali raporlamaya ihtiyacımız var ama böyle bir şey yok. İki gün önce, siz konuşmanızda da dediniz ki: İşte "Hepsi alıyor, biz onu konsolide ediyoruz, konsolide ödenek veriyoruz." Gene konsolide edin, ona itirazımız yok ama her bakanlık... Eğer, biz, o zaman, önümüzde 4'ünden itibaren başlayacağız, bir ay görüşeceğiz bütçeleri. Neye göre görüşeceğiz? Orada onların tek tek bakacağız harcama önceliklerine, onların dağılımları nedir, ekonomik anlamda, ekonomik sınıflandırmaya, fonksiyonel sınıflandırmaya göre ona ilişkin görüş belirteceğiz. O zaman, şimdi, doğru kullanıldı mı, kullanılmadı mı, bizim onu bilmek hakkımız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Sonra, onun dışında, bakın, bu kamu-özel ortaklık modelleri artık zıvanadan çıktı. Eskiden yap-işlet vardı, yap-işlet-devret vardı, şimdi bir de yap-kirala modeli çıktı. Yani, eski sistemde diyorduk ki: "Devlet karışmıyor buna. İşte, bir hazine garantilerinde belli bir yükümlülük, belli koşullar gerçekleşirse o yükümlülükler ortaya çıkabilir." diye eleştiri yapıyorduk ama şimdi yap-kirala modeliyle birlikte her sene devletin cebinden para da çıkacak. Yani, ilgili bakanlıklar... Şimdi, bu Sağlık Bakanlığı -biliyorsunuz- bu şehir hastanelerinde ciddi taahhütler altına girdi. Bunlara ilişkin olarak da Sayıştay bunları denetlemeli ve bunları söylemeli, bize getirmeli, biz bilmeliyiz, ilgili kamu idareleri hangi taahhütler altına giriyor, giderleri nasıl harcadı, usule uygun mu, bunu bilmek zorundayız. Bunun için de ihtiyacımız olan kamu idareleriyle ilgili raporları Sayıştayın 5018'e, Sayıştay Kanunu'na ve uluslararası denetim standartlarına uygun bir biçimde vermesi, bize iletmesi gerekiyordu, ne yazık ki öyle bir şey yok. Fazla girmeyeceğim, sonra Sayıştayı konuştuğumuz zaman bu konuyu biraz daha açacağım.

Şimdi, biraz önce söyledim, Onuncu Kalkınma Planı temmuz ayının başında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edildi, 2014-2018 yıllarını kapsıyor. Ama, ben diyorum ki: Üzerinden daha üç ay geçti, şu anda Onuncu Kalkınma Planı'nın hiçbir hükmü kalmadı. Yani, orada bazı politika önceliklerini koyuyorsunuz, tabii, onlar devam ediyor doğal olarak çünkü OVP hazırlanırken de, planın yıllık dilimlerini oluşturan yıllık program hazırlanırken de onlara bakılıyor ama onun içinde belli birtakım hedefler var, belli göstergeler var, tahminler var. Biz bu dokümanları hazırlarken kamu kesimi için bunun bir emredici hükmü var yani kamu kendisini bununla bağlıyor ama aynı zamanda özel sektör için de yol gösterici, özel sektörde ekonomideki karar alıcılara yol gösterici, sinyal verici bir özelliği var. O zaman, böyle bir şey olduğu zaman, buna uyulmadığı zaman, demek ki özel sektör bütün bu doküman karmaşasından, sizin üç ay önce söylediğinizin şu anda tersini söylemenizden doğru bir kararı çıkartabilecek gibi düşünmüyorum.

Sayın Bakan, size hitap etmek istiyorum yani rica ediyorum arkadaşımızdan, milletvekili arkadaşımızdan...

Şimdi, birkaç örnek vereyim. Plan döneminde büyüme hızı ortalaması yıllık yüzde 5,5'muş. OVP'ye baktık, o beş yılın üç yılı içeriliyor burada, yüzde 4,7. Yani, bunun da gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belli değil ama gerçekleşeceğini varsayalım, o zaman 2017-2018'de yüzde 6,7'lik bir büyüme hızı olması lazım, bu da mümkün gözüküyor yani büyüme hızını gittikçe aşağıya doğru çeken bir yapı içindeyiz.

Planda cari açığa "eksi 6,5" demişiz millî gelir içindeki payına, şimdi 7,1 olarak revize etmişiz. Üç ay geçmiş, üç ay, bakın, iki yıl, üç yıl geçse tamam, üç ay geçti daha üzerinden, ne oldu üç ayda yani özel bir şey olmadı, dünyaya ilişkin baktığınız zaman yani mevcut konjonktür, uluslararası konjonktürde -buna ilişkin saptamalar vardı planda da, orta vadeli programda da ama- ciddi bir değişiklik, bir sapma olmadı.

Toplam yurt içi tasarruflar 2013 yılı için planda yüzde 14,4'müş, şimdi 12,6 olmuş, 2 puanlık bir azalış var. Özel sektörde de özel tasarruflar açısından baktığınızda, plan "yüzde 12" diyormuş, şimdi OVP'de yüzde 9,7; 2013 yılı gerçekleşme tahmini 2 puandan fazla ve şu anda baktığımızda, cumhuriyet tarihinde belki ilk defa özel tasarruflar yüzde 10'un altına düştü millî gelir içindeki pay olarak.

İşsizliğe "yüzde 9,2" diyormuşuz, OVP'de 9,5 olmuş.

Kur tahmini: Kur tahmini çok önemli çünkü siz hep 2023 hedefleri, vizyonlar koyuyorsunuz ortaya, işte 2 trilyon dolar millî gelir, kişi başına 25 bin dolar millî gelir, 500 milyar dolarlık ihracat ama onların hepsi kura dayanıyor çünkü TL cinsinden yapıyorsunuz, millî gelir hesabını kura bölüyorsunuz. Planda 2018 yılı kur tahminimiz 1,97'ydi, şu anda OVP'de 2014 yılı 1,98 oldu yani 2'lerin üzerinde ama gerçekleşeceğini bile varsaysak 2018 için öngördüğünüz 1,97 şu anda zaten 2014'te aşıyor. O zaman, siz nasıl tutturacaksınız 2 trilyon doları? Ben bir hesap yaptım, baktım, 2 trilyon doları tutturmak için geri kalan yedi yılda dolar bazında yıllık yüzde 10,5'luk bir büyümeye ihtiyaç var; kişi başına 25 bin dolara ulaşmak neredeyse imkânsız; 500 milyar dolar içinde ihracatın yıllık yüzde 14 artması lazım. Bunlar cari yani mümkün değil bunlar. Ama, bunların önemi ne? Bunların önemi şu: Hep diyorsunuz "2023 vizyonu, şunu yapacağız, altında bunu koyacağız, şu politika seti..." Buradan da gözüküyor ki bunların hepsi sözde kalan ifadeler. Bir kere, ekonominin gidişi içinde gerçekleşen olaylar zaten bunları doğrulamıyor yani bu şu demek değil: Elbette belli iddialar olacak yani "Bu, iddiasız bir şey olsun." demiyorsunuz, iddia önemli ama eğer iddia varsa onun altını dolduracaksınız, altını politika demetiyle, politika setleriyle dolduracaksınız ve ona tutarlı biçimde adım adım yaklaşacaksınız ve insanları, kamuoyunu ikna edeceksiniz, ekonomideki karar alıcıları ikna edeceksiniz, yurt dışından gelecek sermaye sahiplerini ikna edeceksiniz ve diyecekler ki: "Evet, Türkiye gerçekten de buradan buraya giriyor." Şimdi, bu hesapla Türkiye'nin ilk 10 ekonomi arasına girmesi mümkün değil, 17, belki de daha geri sıralara doğru gerileyecek.

Diğer taraftan, Orta Vadeli Program açısından baktığımızda, bakın, ilginç olan bir şey şu: Şimdi, Orta Vadeli Program 2014-2016 yıllarını kapsıyor, üç yılı ama 2012 ve 2013 yılları baz yıllar yani onun üzerine oturuyor bütün hesaplar, kitaplar. Şimdi, daha önce de bunu söyledik biz, bu fren-gaz tartışmasını biliyorsunuz önceki dönemlerde yaşamıştık, bakanlarımız arasında görüş ayrılığı oluşmuştu, bazıları frenci, bazıları gazcıydı. Şimdi, siz burada da söylüyorsunuz, "yumuşak iniş" diyorsunuz, bakın, 2012 yılı yumuşak iniş yılı değil ya da aynı şekilde ekonominin dengelendiği bir yıl değil yani ekonomideki aşırı ısınmanın soğuduğu yıl değil, tam tersi sert çakılış yılı çünkü zaten yüzde 4'lük büyüme hedefleri, sonra aşağıya doğru çekildi onlar, 3,2'ler oldu, sonra 2,2 gerçekleşti, onu söylemiyorum. Onun, büyümenin dağılımına, kompozisyonuna baktığınızda, yurt içi talebin negatif olduğunu görüyorsunuz ve tamamen net ihracattan kaynaklanıyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

Böyle bir şey Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yok. Ekonomi büyüdüğü zaman ekonomideki büyüme yurt içi talep kaynaklıdır ve ithalat artışı ihracat artışından fazla olduğu için yurt içi talep artışına dayalı olarak -çünkü ithalat yurt içi talebin bir fonksiyonu- daha hızlı arttığı için ekonomide mutlaka net ihracat negatif olur ama burada öyle değil 2012 yılında. Özel tüketim azalıyor, özel sabit sermaye yatırımı azalıyor, bir bakıyorsunuz ithalat azalıyor, eksi 0,3 ama ihracat yüzde 16,7 artıyor. Tabii biz onu geçen seneki görüşmelerde de ciddi biçimde tartıştık. Dedik ki bu altından kaynaklanıyor. Bu altından kaynaklanıyor.

RECAİ BEBER (Manisa) – Sadece altın değil, dengeleme yapıldı.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Dengeleme yok. Anlatıyorum. Hangi dengeleme?

2,2'lik büyüme hızı var, yurt içi talep eksi 1,8 daralmış. Neyin dengelemesi bu? Böyle bir şey yok. Birbirine yakındır bunlar. Yani alın geriye doğru bakın, burada Kalkınma Bakanlığı versin size serileri, lütfen bakın. Çıkartın bana bir tane yıl, tamam. Ancak daralma, gerileme yıllarında ekonomide büyüme negatif olduğu zaman bu olur. Başka türlü olmaz.

Baktık ki altından kaynaklanıyor. Size de sorduk, bakanlarımızın hepsine sorduk; bir türlü cevap alamadık ama ayın sonunda Sayın Babacan ağzından baklayı çıkardı. Sayın Bakan dedi ki: "İran'dan aldığımız doğal gazla ilişkin yaptığımız ödemelerdir." Bakın, 2011'den 2012 yılına kadar cari işlemler açığındaki azalma 27 milyar dolar ama altın hariç tuttuğunuzda 16,8 milyar dolar. Yani 10 milyar dolarlık azalma, cari açığındaki azalmanın 10 milyar doları, yaklaşık yüzde 40'ı altından kaynaklanıyor. O açıdan 2012 yılı normal bir yıl değil, bütün ekonomideki dengelerin bozulduğu bir yıl. Üzerine geldi 2013 yılı. Şimdi, bakıyoruz 2013 yılına, gene eski modele dönülüyor çünkü ekonominin tabii büyüme modeli var, bir yapısı var. Ekonomi büyüyecek ama nereden kaynaklanacak? Yurt içi talepten. 3,6 büyüyecek. Yurt içi talep de 5,1 artacak, net ihracat negatif olacak. Olması gerektiği gibi. Böyle oluyor çünkü. Biliyoruz biz bunun böyle olduğunu. Ama burada ilginç olan, tabii, bu kamu sabit sermaye yatırımlarındaki bu artışın neden olduğunu açıkçası anlayamadık. Onu ayrıntılı biçimde açıklarsanız. Çünkü ilk yarı yılda, biliyorsunuz yıllık yüzde 5,4'lük bir büyüme hızı öngörülüyordu, sabit, reel. İlk yarıda yüzde 55,4 oldu bu, yüzde 5,4 dediğimiz yıllık. Şimdi de 2013 yılı gerçekleşme tahmini rakamına bakıyorsunuz yüzde 18,6. Yani kamu tüketiminde de ciddi bir artış var. Yani kamunun da burada sürüklediği bir yapı gözüküyor. Zaten 2013'ün ilk yarısına baktığınız zaman büyüme yüzde 3,7 Sayın Bakan. Bunun yüzde 1,8'i zaten kamu sabit sermaye yatırımlarından geliyor yani yarısı tamamen kamudan, kamu yatırımlarından kaynaklanıyor. Ya olur tabii, kamuda artacak şey ama bir biçimde bir disiplin, bir yapı diyorsanız, yani bir bütçe hazırlıyorsanız bunun için de belli tutarlılıklar olması lazım. Bunu açıklarsanız sevinirim. Bunların, bütçe olarak yaptığımız, bu söylediğimiz harcamalar... Tabii bu bütçenin de dışında, merkezî yönetim bütün ekonomiyi kapsayan rakamlardan bahsediyoruz. Bunun önemi var.

2012 ve 2013 üzerine konuştuktan sonra gelelim 2014-2016'ya. Şimdi, bakın son orta vadeli programlarda bir tipik özellik var. Aynı büyüme modeli, paterni tekrar tekrar önümüze getiriyor: Yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5. Yani izleyen üç yılın büyümesi yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5. Geçen sene de yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5'ti. Ondan önceki sene de yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5'ti. Yani ekonomi yukarıdan da gelse, daha üst seviyeden de gelse yüzde 4, 5, 5'e gidiyor, aşağıdan da gelse, daralmanın da gerilemenin de eşliğinden gelse 4, 5, 5'e giriyor. Yani böyle bir yol var. Başka da bir yol yok. Bu yola doğru gidiyor.

Şimdi, tabii bunu anlamak kolay değil. Elbette bakın, ekonominin potansiyel büyümesi var, belli rakamlar var ama bir taraftan da gerçekçi olmamız gerekiyor. Yani sonuçta ekonomideki karar alıcılara doğru bir sinyali verelim ama geliyorum öbür tarafa, dediğim gibi ekonomi yurt içi talep kaynaklı büyümeye geçmiş ama burada ilginç bir şey olmuş bu sefer. Tasarruflar o kadar düştü ki bir telaş olmuş ekonomi bürokrasisinde, siyasi iktidarda ve onun sonucunda büyüme yurt içi talep kaynaklı ama özel tüketimde azalma var, özel sabit sermayeye yüklenmişler yani özel sabit sermaye yatırımları yükseltiyor, özel tüketim azalıyor. Bakıyorsunuz, özel sektörün harcanabilir geliri hemen hemen aynı. Şimdi özel sektör ne yapar harcanabilir gelirini? İki şey yapar: Tüketir ve tasarruf eder. Ama tasarruflar o kadar da azaldı ki, geriledi ki bunun sonucunda da özel tüketimin azaldığı, özel sabit sermaye yatırımlarının büyüme katkısının arttığı bir dönem gözüküyor. Buna ilaveten de ihracat artışı ithalat artışından fazla. Biraz önce de söyledim, tekrar vurguluyorum: Türkiye ekonomisinin büyüdüğü, ekonominin genişlediği bir yılda ihracat, ithalattan fazla artmaz. Net ihracatın katkısı mutlaka negatiftir. Yani biliyoruz bunun özelliğini. Bugün ekonomi içine yurt içi talep canlıysa o ülkedeki insanlar, harcama yapanlar yalnızca yurt içinde üretilen mallara ve hizmetlere talep götürmez ki. Dışarıda üretilen mal ve hizmetlere de talep götürür, o da ithalattır. Bu açıdan da baktığımızda bu da mümkün gözüküyor.

Tabii, burada tasarruf konusunu biraz açayım, izin verirsiniz. Bakın, bu tasarruflar ciddi problem. 1990'lı yıllarda, 1994 ve 1999 krizlerini içeriyor, yurt içi tasarrufların millî gelirdeki payı yüzde 23, yüzde 23. Yurt içi toplam yatırımların millî gelirdeki payı da yüzde 23. Yani dışarıdan hiç tasarruf almamışız. Yurt içinde bizim tasarruflarımız, kamu ve özel sektörün ürettiği tasarruflar, yarattığı tasarruflar yatırımları karşılamış.

Geliyoruz 2003-2013 dönemine, sizin dönemimize. Toplam yatırımlar yüzde 23'ten yüzde 20'ye düşmüş, 3 puan düşmüş ama tasarruflar daha çok düşmüş, ortalamasını söylüyorum, yüzde 15'e düşmüş ve onun sonucunda da 90'lı yıllarda daha yüksek bir yatırım seviyesini hiç açık vermeden, hiç cari işlem açığı vermeden gerçekleştiren bir Türkiye'de AKP döneminde yüzde 5,3'lük... Ortalamasını söylüyorum çünkü biliyorsunuz, kriz yılında, 2011 yılında bu rakam millî

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

gelirin yüzde 10'una kadar çıktı. Aynı şekilde de özel tasarruflar 2013 yılında yüzde 9,7 olarak, ilk defa yüzde 10'un altına indi. Buradaki tabii problem ciddi bir problem olarak gözüküyor, yani cari işlemler açığı artıyor.

Buradan şuna gelmek istiyorum: 2014-2016 döneminde ekonomide yurt içi talep kaynaklı bir büyüme olacak, öyle gözüküyor. Bu büyümenin gerçekleşeceğini varsayıyoruz. Gerçekleşmeye de bilir. Daha altta da olma ihtimali daha yüksek çünkü aşağı doğru gözüken riskler Türkiye'de bunu gösteriyor. Hem yurt dışından, yurt dışı uluslararası konjonktürdeki gelişmeler hem de Türkiye'deki aşağı doğru riskler bunun biraz daha yüksek olduğunu gösteriyor. Ama esas buradaki hikâye bu olursa bile bu cari açığın olması mümkün değil. Cari işlemler açığı tekrar yukarı tırmanmaya geçecek çünkü biz şunu biliyoruz ki cari işlemler açığının bu noktalara çıkmasında ekonomide uygulanan yanlış ekonomi politikalarının ciddi biçimde etkisi var. Yani bunun için de elbette enerji fiyatlarının etkisi var ama yüzde 20, yüzde 25 arasında değişiyor. Kriz yıllarında ithalat azalınca yüzde 25'lere çıkıyor pay toplam içinde. Ama onun dışında, ekonomide üretimin ve ihracatın ara malı ithalatına olan yüksek oranlı bağımlılığı ciddi bir biçimde problem yaratıyor. Bunun sonucunda da dış borç stoku artıyor; hem miktar olarak artıyor, bakın hem de millî gelire pay olarak artıyor Sayın Bakan. 2002'de 130 milyar dolarmış, 2013'ün ilk yarısında 367 milyar dolara çıkmış. 237 milyar dolarlık bir artış var. IMF borcunu ödediniz ama onun dışında bütün borçları, toplamdaki borçları, bütün cumhuriyet tarihinde seksen yılda yapılandan çok daha fazlasını gerçekleştirdiniz. Ki o cumhuriyet 1954 yılına kadar Osmanlı İmparatorluğu'ndan kalan borçları ödemeye devam etmişti ve sizin de söylediğiniz üzere 46 milyar dolar özelleştirme yaptınız ama ona rağmen dış borç stokunda ciddi bir artış var ve dış borç stokunun millî gelir içindeki payı da yüzde 45...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel, toparlar mısınız lütfen.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

Ve bunun içinde de özel sektörün toplam içindeki payı yüzde 70'e dayanmış, yüzde 45. Bakın, tabii kriz yılında 2000, 2001 yıllarında yükselmişti bu, 2002 sonrası inmeye başladı. 2005 yılında yüzde 35'ti, dış borç stokunun millî gelirdeki payı şu anda yüzde 45, sizin döneminizde 35 oldu, 2005'te kriz sonrası tabii yükselmenin azalmasıydı ama yeniden 45'e çıkardınız.

Burada bir ilginç konu daha var, ona da değineyim. Ondan sonra soru kısmında da sorularımızı belirleyelim. Şimdi, ilginç olan tespit, AKP döneminde ekonominin potansiyel büyüme hızının azalmasıdır. Şimdi büyümenin kaynakları var. Biliyorsunuz Solow modeli var, Solow diye ünlü bir iktisatçının bir modeli var. Büyümenin kaynakları; istihdam, iş gücüdür, sermaye stoku vardır, bir de toptan faktör verimliliği dediğimiz aslında artık bir kalemdir. Yani iş gücünde, sermaye stokunda niceliksel bir artış, toplam faktör verimliliğinde hem bu faktörlerin verimliliği hem de aynı zamanda ekonominin genel verimliliğinden bahsedilir. Bakıyoruz şimdi biz -planda da var bu tespit- 2007-2012 döneminde bakıyorsunuz -artış oranlarını söylüyorum- istihdam yüzde 3,3 artmış, sermaye stoku 5,6 artmış, toplam faktör verimliliği yüzde 0,5 azalmış. 2013 yılına bakıyoruz -yüzde olarak burada vermiş- büyümeye katkı olarak baktığınızda büyümenin yüzde 69'u istihdamdan geliyor, yüzde 56'sı sermaye stokundan geliyor, toplam faktör verimliliği yüzde 25 negatif olarak geliyor. Kriz yıllarında toplam faktör verimliliği negatif olur ama kriz olmayan, ekonominin büyüdüğü yıllarda negatif olmaz. Çünkü zaten toplam faktör verimliliğinin neye bağlı olduğu da belli. Derler ki: "İşte eğitim harcamaları, AR-GE harcamaları dışı açıktır, kurumsal ve fiziki altyapı yatırımlarının bir sonucu olarak ortaya çıkar." Şimdi, ben şunu anlamakta zorluk çekiyorum: Bunun nedeni nedir? Buna ilişkin görüşlerinizi lütfen... Bunu gazeteci arkadaşlarımız da merak ediyor, bana soranlar da oldu. Ben dedim Sayın Bakan buna cevap verir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel, toparlar mısınız lütfen.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bitireceğim.

Yani bunun iki nedeni benim aklıma geliyor. Birincisi, ya yanlış ölçüyorsunuz istihdamı çünkü istihdam rakamları yanlış, hiçbir şekilde uymuyor ya da ekonomide yaptığınız yatırımlar verimsiz alanlara gidiyor, verimli alanlara yatırım yapmıyorsunuz. Ekonomide hep söylediğimiz hikâye bakın budur. Uzun zamandır söylüyoruz. Kamunun altyapı yatırımları alanından çekilmesiyle bu alana özel sektörün artan biçimde girmesi. En son hastane modeliyle, şehir hastaneleriyle gene işte bunun örneğini yaşıyoruz sağlık alanında. Özel sektöre esas konu olan, girmesi gereken, dış ticarete konu olan sektörlerle sokmuyoruz. Başka bir açıklaması yok. Yani bunun ya da sizin başka bir açıklama olacaksa onu bekliyorum.

Özet olarak toparlarsam ekonomi içindeki Onuncu Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve buna dayalı hazırlanan dokümanlar arasında ciddi bir uyumsuzluk gözüküyor. Hem dokümanlar arasında bir uyumsuzluk var hem de Orta Vadeli Program ki önümüzdeki üç yılı kapsıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – ...bunun kendi hedefleri arasında da ciddi bir uyumsuzluk, tutarsızlık gözüküyor. Bunun sonucunda da bunların ekonomiye doğru bir sinyal verebilme, Türkiye ekonomisinin doğru yönetildiği, doğru kararların alındığı, etkinliğin, verimliliğin gerçekleştirildiği gibi bir iddianın, bir perspektifin ne yazık ki geçerli olmadığını görüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

Konuşmaya devam edeceğiz. Bugün ilk gün ama bundan sonra 2014 yılı bütçesinde, diğer bütçelerde de konuşacağız diyorum ben. Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Türeli.

Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli komisyon üyesi arkadaşlarım, çok değerli bürokratlarımız, çok değerli basınımızın temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimize başlarken 2014 yılı bütçesinin ben de hayırlı olmasını temenni ediyorum. Başta Bakanımız olmak üzere emeği geçen tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Tabii şimdi burada saat 10.00'dan beri arkadaşlarımızı dinlerken insan ister istemez bir karamsarlığa düşüyor. Yani nasıl bir tablo, nasıl bir Türkiye, biz acaba nerede yaşıyoruz diye kendi kendime sorular sordum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Haklı sormuşsunuz soruyu.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Fotoğrafını doğru çekti.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama Allah'tan Türkiye'nin sadece bu salondan ibaret olmadığını da anlayınca rahatladım. Yani tabii ki 2002 yılından beri iktidar olan partimiz, hamdolsun Türkiye'yi o karanlık günlerinden bugünlere getirdi, hamdolsun. Baktığımız zaman gerek eğitim alanında yine bu 2014 bütçesinde de bütçemizdeki en büyük payı eğitime ayırdık hamdolsun. Çünkü biliyoruz ki eğer Türkiye'yi gelişmiş ülkeler arasında sokacaksak öncelikle eğitime önem vermemiz lazım, eğitim seviyesini arttırmamız lazım. Bu bilinçle bugüne kadar her bütçede olduğu gibi bu bütçede de eğitime büyük payı ayırdık. Yani baktığımız zaman eğitime 2014 yılında 78,5 milyar para ayırıyoruz. 2002 yılında 113 milyar olduğunu düşünürsek 7 kattan fazla daha bir artış sağlamış oluyoruz. Eğitimde gerek üniversitelere verdiğimiz önem gerekse derslik sayılarının artması gerekse öğretmen açığını giderek azaltarak bugünlere getirmemiz tabii ki Türkiye'nin yarınları ve hedeflediğimiz noktalara ulaşmada büyük önem arz edeceği kanaatindeyim. Biz, üniversite sayısını 76'dan bugün 176'lara çıkardık. Üniversite sayısını arttırmakla kalmayıp aynı zamanda üniversitede okuyan öğrencilerimizi de rahatlattık. Nasıl rahatlattık? Onların maddi yönden rahatlamasını sağladık gerek burslarla gerekse harçları kaldırarak. Yani Türkiye'de bunlar yaşanıyor, bu rahatlıklar var. Marifet de iltifata tabi olduğuna göre, şimdi, bakın, tabii ki eleştirecek muhalefet, eleştirmesi de lazım, bizim de eksikimizi size göre tamamlamamız lazım. Acaba bu kadar, on yıldan beri, on bir yıldan beri güzellikler varken Hükümetimizin teşekkürü hiç mi hak etmediğini de kendi kendime soruyorum, size de soruyorum bunu. Hiç mi hak etmiyoruz?

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Eleştirilerimiz yapıcı eleştiriler.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, az önce tabii ki konulara fazla detaylı girmeyeceğim, başlıklar hâlinde geçmek istiyorum. Eğitime önem veriyoruz da sağlığa önem vermedik mi? Sağlığa da çok büyük önem verdik. Bütçedeki en büyük payı da sağlığa ayırdık.

İZZET ÇETİN (Ankara) – En büyük rant orada, şehir hastanelerinde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii ki sizler sendikacı olarak çok iyi biliyorsunuz ki 2002 yılından önce SSK hastanesi, sizlerin hastanesi, işçilerin hastanesi diye bir hastane vardı, paramparça bir yapı vardı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bunun bedelini yatırdınız mı, bedelini?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Paramparça bir yapı vardı. Bu hastaneye gidip muayene olmak bir çileydi, muayene olduktan sonra hastaneden çıkmak bir çileydi, hadi hepsini bırakın, ilaç almak en büyük çileydi. Az önce çok değerli arkadaşımız "ilaç alamıyoruz, ilaçlar pahalı, ilaçlar karaborsaya düştü." diye konuşmasında beyan ettiler. Hakikaten doğru, biz de ilaç alamıyoruz. Ben alamıyorum ilacımı milletvekili olarak. Bizim bölgemizde Meclisle anlaşılan bir eczane yok. Milletvekili olarak ben eczanelerden faydalanamıyorum ama hangi vatandaş giderse gitsin her eczaneden istediği zaman ilacını alacak duruma geldi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kalitesizleşti.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bundan dolayı da Hükümetimize teşekkür etmemiz lazım arkadaşlar. Yani 18 yaşına kadar olan kişiler, çocuklarımız eğer bir hastaneye gidip elini kollunu sallayarak muayene olabiliyorsa bundan daha güzel bir şey olabilir mi? Ne kadar dua etsek azdır Hükümetimize arkadaşlar. Siz sendikacılar olarak SSK'lı arkadaşlarımızın 120 gün doldurmadan çocuklarını muayene ettiremediğini bilmiyor musunuz? Çok iyi biliyorsunuz. Ben mali müşavirim; vizite kâğıtlarını biz doldurduk, hepsini biliyoruz, o günleri yaşadık. Türkiye'de 76 milyon yaşadık onların hepsini. O günlerden Türkiye bugünlere geldi.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen sadece Sayın Çetin'i muhatap almayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Çetin'i tahrik ediyor.

BAŞKAN – Komisyona konuşun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam.

Yani Türkiye'de bugün, eğer vatandaşlarımız elini kolunu sallayarak istediği hastanede muayene olabiliyorsa bundan dolayı da...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Gidilebiliyor da fark ne oldu, bir bak. Özel hastanelere ne yetki verdiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakın, gidemeyenler için...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Özel hastanelere verdiğiniz rakamları bir açıklayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Gidemeyenler için şunu yapıyoruz: 112 ambulansımız gidiyor evinden alıyor. Bakınız, iyi ki aklıma getirdiniz. Eğer ambulans gitmiyorsa paletli ambulans yaptık, eğer onlar da gitmiyorsa helikopter ambulans gidiyor, eğer o da olmuyorsa uçak ambulanslarımız da var.

Teşekkür ederim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Akhisar'da mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet.

Değerli arkadaşlar, yani Türkiye'nin nereden nereye geldiğini görmemiz lazım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Nereden nereye?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bundan dolayı teşekkür etmemiz lazım Hükümetimize. Birlikte, beraber yaşıyoruz, bu ülkede hep beraber yaşıyoruz, gemide birlikte yolculuk yapıyoruz değerli arkadaşlar. Bundan gurur duyuyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bizim haberimiz yok o senin anlattıklarından.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, herkes seçim bölgesine gidiyor, arazilere gidiyorsunuz; arazilere gidiyoruz, dolaşıyoruz, seçim bölgemize gidiyoruz. Yani ulaştırmada, ulaşım da geldiğimiz noktaya teşekkür etmeyecek miyiz? Bölünmüş yollarla Türkiye'yi ağlarla örmedik mi arkadaşlar? Birlikte hareket etmiyor muyuz? Birlikte seyahat etmiyor muyuz? Birlikte seyahat ediyoruz, birlikte uçağa biniyoruz, kara yollarını birlikte kullanıyoruz değerli arkadaşlar. Neye rağmen? Sizin bu kadar karamsar tablo çizmenize rağmen Türkiye bu noktalara geldi. 17 bin kilometre bölünmüş yol yaptık. Bunlar kendi kendine olmuyor ki. Bunları borç olarak da getirip yapmadık değerli arkadaşlar.

Bakınız, az önce bir arkadaşımız dedi ki: "AK PARTİ Hükümeti istatistiksel oyunları çok güzel oynuyor." Şimdi, yola çıktığımız zaman, baktığımız zaman araç sayısına, kamyonlara, taksilere veya yoldan geçen araç sayısına, bunları da mı oyunlarla sizin gözünüzün önüne getiriyoruz biz? Oyun mu bunların hepsi? Bölünmüş yollar oyun mu arkadaşlar? Hastaneler oyun mu?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok. Ötekileştirdiniz herkesi. Bizim haberimiz yok sizin bu anlattıklarınızdan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Okulların, derslik sayılarının, üniversite sayısının artması oyun mu? Çocuklarımızın burslara kavuşması oyun mu? Ortaöğretimde çocuklarımıza burs vermemiz oyun mu? Bunların hepsi Türkiye'de realite arkadaşlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Parayla oluyor, borçla oluyor.

BAŞKAN – Niye bakarak konuşuyorsun bu şekilde Sayın Günal?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vatandaşlarımız bu gerçekleri görüyorlar ve teşekkür ediyorlar.

Az önce çok değerli arkadaşımız telefonla bağlantı yaptı muhtarımızla, Sayın Aslanoğlu, değerli ağabeyimiz. Bakınız, araziye çıkıyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Akhisar'da bir kahvede anlat sen bunları.

BAŞKAN – Sayın Çetin, özellikle kahvelerden bir rahatsızlığınız mı var? Tabii ki orada da vatandaşlarımız var, yapacaklar bu konuşmaları.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakınız, bu bütçede de sosyal devlet olma özelliğimizi koruduk. Az önce çok değerli Mevlüt Ağabeyimiz telefonla canlı bağlantı yaptı muhtarla.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Keşke aklıma gelse ben de yapardım. Gittiğimiz zaman araziye bize ne diyorlar biliyor musunuz sosyal devlet olma özelliği olarak? "Sayın Vekilim, benim eşim vefat etti." diyor. Bakınız, vatandaşın söylediğini söylüyorum. "Benim eşim vefat etti." Allah, rahmet eylesin. "Ben evleneceğim ama evlenemiyorum." Neden? "Dullara bu kadar maaş verdiniz, kimse evlenmiyor bizimle." diyor. Bakınız, sosyal devlet olma kelimesinin, cümlesinin içerisini biz doldurduk değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, bu 65 yaş haddini de değerlendirmek lazım bu çerçevede.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakınız, elimde rakamlar var. Bakınız, 2011, kendi Hükümetimiz dönemini söylüyorum sizlere. 2011 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olmadan önce, 5 tane kuruluşa 3 milyar 656 milyon 606 bin lira para ayırıyormuşuz. 2012 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına 11 milyar 268 milyon para ayırmışız değerli arkadaşlar; yüzde 208 artış sağlamışız. İşte, sosyal devlet bu. Değerli arkadaşlar, sosyal devletin içini doldurduk. Kelimelerle, cümlelerle sosyal devlet değil, sosyal devletin içini doldurmak önemli. Bunları kim yapmış? AK PARTİ hükümetleri yapmış. E, teşekkür etmeyelim mi? Allah razı olsun, teşekkür edelim.

Şimdi, gelelim asgari ücret olaylarına. En çok üzerinde durduğumuz asgari ücret, memur aylıkları, emekli aylıkları. Bizden önce emekli aylığına gitmeyen çiftçi emeklilerimiz bizimle beraber maaş aldığını hatırladılar. Evet,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

hatırlayalım şimdi. Net asgari ücret 2002 Aralık ayında kaç paraydı? 184 lira. Bugün kaç para? O günkü açlık sınırı da olsun yalnız, 180 liradan açlık sınırı ölçüyorsunuz ya.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Süt kaç lira?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 184 liraya alırken açlık sınırı kaç parada ona bir bakmak lazım. Şimdi, bugün baktığımız zaman değerli arkadaşlar, asgari ücreti kaç para yapmışız? 804 lira yapmışız. Artış ne kadar? Yüzde 336. İyi mi kötü mü? Buna “iyi” dersek muhalefet olarak ne kaybederiz. İyi, gayet iyi teşekkür etmek lazım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Açlık sınırı ne, açlık sınırı ne?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, en düşük memur emekli aylığı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Asgari ücret ne kadar?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakınız, hani “50 tane zengin” diyorsunuz ya.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir ay sen asgari ücretle geçin bakalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ hükûmetlerini zenginin tarafında mı, orta sınıfta mı, garibanın yanında mı olduğunu görün. Bakınız, en düşük memur aylığı ne kadarmış?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir kere zenginin yanında, garibanın yanında değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2002 Aralık ayında 377 liraymış. Şimdi ne kadar 2013 Ekim ayında; 1.163 lira değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, lütfen ya, on dakika konuşacağım şurada, fazla uzatmayacağım.

(Başkanlığa Başkan Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Fazla zamanınızı da almak istemiyorum arkadaşlar ama bunları söylemeden geçerseniz vebal altında kalacağız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ötekilerin hepsi vebal altında mı!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2013 Ekim ayında...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Altında kaldı!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama aynı şeyleri onlar da tekrar edecekse ben söylüyorum onlar adına. 2013 Ekim ayında 1.163 liraya çıkartmışız. Artış ne kadar arkadaşlar? Yüzde 208. En düşük SSK emekli aylığı, 2002 Aralık ayında ne kadarmış? 257 lira. Bugün kaç para, 2013 Ekim ayında? 959 lira. Artış? Yüzde 273, en düşük BAĞ-KUR esnaf emekli aylığı değerli arkadaşlar. Bakınız, 2002 Aralık ayında 149 lira. 2013 Ekim ayında 778 lira. Artış? Yüzde 423. En düşük BAĞ-KUR çiftçi emekli aylığı -bakınız, çok önemli- 2002 Aralık ayında 66 lira, 2013 Ekim ayında 580 lira. Artış? Yüzde 782. Bu dönemde enflasyon ne kadarmış? Yüzde 154. AK PARTİ hükûmetlerinin kimin yanında, kiminle beraber olduğunu...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Neye göre hesaplanıyor? Hangi enflasyon o hesaplar? Kimin enflasyonu o?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, rakamlar ortada, gösteriyor; AK PARTİ Hükûmeti vatandaşın yanında. Gerek değerli arkadaşlar, savunma sanayinde gerekse hangi alana bakarsanız bakın, AK PARTİ hükûmetleri döneminde, bizden önceki hükûmetlerin -bakınız, çok iddialı konuşuyorum- iyi yapıp da bizim kötü yaptığımız bir tane bir şey gösteremezsiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Allah Allah, sen neymişsin be!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hepsine teşekkür ediyoruz. Bundan dolayı da AK PARTİ Hükûmeti olarak her teşekkürü borç biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Günal...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir daha söz almamak için de Sayıştayla alakalı da birkaç konuya girmek istiyorum.

Şimdi, tabii ki arkadaşlarımız “Sayıştaya belgeler verildi, belgeler verilmedi, kul hakkı yiyorsunuz, vebal altında kalıyorsunuz, yolsuzlukları örtbas ediyorsunuz.” gibi ağır ithamlarda bulunuldu. Sayıştay Başkan Yardımcımız da burada. Aslında iki gün öncesinden beri Sayıştay Başkanını çağırıp hiç bu konulara girmemek lazımdı, belki de bütçenin üzerine Sayıştay çıkarmamak lazımdı, bu konuyu önceden konuşup halletmemiz lazımdı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz mi, siz mi yani?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanlık da olabilir, biz de olabiliriz. Hep beraber bizim çözmemiz gereken...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayıştayın 56 üyesinin 42’sini siz atadınız. Hükûmet atadı hepsini.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Atanmayı söylemiyorum. Arkadaşlar, atanmış, atanmamış söylemiyorum bir konuya geleceğim.

Şimdi, Sayıştay tabii ki ne yapmış? Kaç tane kurum inceliyor? 199 tane kurum inceliyor Sayıştay. Gerekli belgeleri, gidiyor kurumlardan istiyor. Şimdi değerli üstatlarımız da burada. Ben de mali müşavirim, bizden de belgeler isteniyor, defter de isteniyor, biz de incelemeye gönderiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

Şimdi, incelenmek istenen defterlerde, eğer belgelerde bir kaçırma, bir vermeme durumu söz konusu mu? Hayır, değil. Nereden biliyorsunuz söz konusu olmadığını? Söz konusu değil çünkü niye baktığınız zaman kendi ifadelerinden anlıyoruz Sayıştayın. Nasıl anlıyoruz Sayıştayın ifadelerinden?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sen Enerji Bakanlığının raporunu bir izah et ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, bitirelim siz onu cevaplırsınız.

Şimdi, bakınız, evvelki günkü yani salı günkü çok değerli arkadaşlarımızın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile ilgili paragrafı okuyorum. “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının merkez teşkilatının 2012 yılındaki muhasebe işlemleri Başbakanlık Merkez Saymanlığı tarafından Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine tabi olarak yerine getirilmiştir. İlgili saymanlık ise Başbakanlığa bağlı kurumların muhasebesini bir bütün olarak tuttuğundan kurum bazında mali rapor ve tablo üretmediği anlaşılmaktadır.”

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman bana “rapor” diye göndermesinler. Uğur Bey, bu rapor mu? Bu rapor mu ama?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben bitireyim ama. Bu bakanlıklar, bu kurumlar bugüne kadar hangi muhasebe sistemiyle yönetiliyordu, muhasebe sistemi defterleri tutuyorlardı, bugün hangi sistemi tutuyorlar; buna bakmak lazım, bir.

İkincisi: Sayıştay gittiği zaman, “Arkadaşlar, ben sizi denetlemek istiyorum.” dediği zaman bilgilere ulaşamadılar mı, belgeleri vermediler mi? Ha, belgeleri vermişler, bilgileri vermişler ama değerli arkadaşımız şunu istiyor, diyor ki: “Ben, kesin mizanı –muhasebeci üstatlar da bilirler- görmedikten sonra ben kendimi belgeyi almış saymıyorum, belge alamadım.” diyor. Bence “belge almış sayma” kesin böyle ifade kullanamazlar. Şu olabilir belgeleri aldım, bir alttaki paragrafta zaten onu okudum: “Bulgeleri aldım, bilgileri aldım ama icmal, kesin mizanı aldığımdan dolayı, o kurumun ara mizanına ulaşamadığımdan dolayı karşılaştırmamı yapamıyorum.” diyor.

Şimdi, kendisi karşılaştırma yapamadığı zaman, bir yolsuzluk mu oluyor, belgelerde kaçırma mı var? Hayır, hiçbir şey yok. “Bulgeler tamam.” diyor zaten. Genel uygunluk bildiriminde de...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Nereden biliyorsunuz sen?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ...bir noksanlık görmüyor zaten.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Veremez, veremez.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sadece ve sadece... Hayır, total rakamlar elinde. Eğer bir yanlışlık olsa total rakamlar tutmaz, mutlaka aksaklıklar olur. Yani devlet bütçesi, genel bütçe bir bütün olduğundan her kuruma ayrı ayrı mizan veremediklerinden dolayı Sayıştay karşılaştırma yapamıyor. Ya Sayıştay kendi denetim elemanlarını ona göre yetiştirecek ya da kendi yönetmeliğine göre “Ben belgeleri böyle istiyorum.” diyor, düşünün ki defterler isteniyor. Ben defteri incelemeye götürdüm..

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kanun da öyle diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Benim yevmiye defterim var, kebir defterim var -tek düzen muhasebe diyor bazıları- tutmuşum ama değerli müfettişimiz bana diyor ki: “Bu defter ve belgeler bana yetmez, ne istiyorsunuz?”

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama kanun öyle diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bana diyor ki: “Tek tek, ben bunları senden ayrı bir daha bu şekilde istiyorum.”

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kanun öyle diyor ama kanun.

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kanun da öyle bir şey yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakınız, kanun demiyor, Sayıştay yönetmeliği öyle diyor. Sayıştay kendine göre yönetmeliği çıkarmış.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Sarı...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, önemli bir noktaya değiniyorum bakınız. Bu nokta önemli.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bu söylediğim nokta önemli. Sayın Sarı, lütfen... Bakınız, aramızda hesap uzmanı, vergi müfettişi arkadaşlarımız var. Biz defterleri götürdüğümüz zaman, kontrolör arkadaşım “Ben, belgeleri tek düzene göre tutmuşum, her şey tamam ama kontrolör arkadaş benim istediğim şekilde getirmiyor.” derse bana sen defterini ibraz etmedin diye taraf tutabilir mi? Böyle bir hakkı var mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman niye rapor diye verdi Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz Sayıştaya işini öğretecek değiliz. Sayıştaya işini biz öğretmeyeceğiz. Tabii ki Sayıştay tavsiye edebilir, “Her kurum ayrı tutabilir.” diyebilir, “Bilanço çıkartabilir.” diyebilir. O tavsiye ettiklerini, tavsiyesini alabilir ama “Bulgeleri bana sunamadılar.” deyip de iki günden beri burada, milletvekillerimize arkadaşlarımızı âdeta yolsuzluk varmış gibi, birileri bir şey kaçırmış gibi, vebal altında kalıyormuş gibi, hiç kimse kimseyi zan altında bırakamaz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Aydemir, bana o raporu izah eder misiniz? Bilhassa Enerji Bakanlığını. Bunu bir izah et! Allah aşkına izah et!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok değerli üstadım bana şunu sormuştu, Sayın Kuşoğlu bir soru sormuştu: “Sayın Uğur Bey, bir gider bir dahaki seneye aktarılabilir mi?”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

Evet, arkadaşlar, giderler...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Milletvekili olarak konuş!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, giderler ödendiği yıla yazılabilir. Eğer giderin varsa ödemediyse...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sen yasama organısın. Yürütme organı cevap versin. Herkes bakan olma sevdasında.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Kuşoğlu çok iyi bilir. Eğer gideri ödemediyse o yıla masraf yazamazsınız.

Hayır, kesinlikle.

BAŞKAN – Sayın Çetin...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Giderler ödendiği yıla yazılabilir. Eğer gider o yıl ödenmediyse bir dahaki yıla sarkar, ödendiği yıla da gider olarak yazılabilir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sana bakanlıkta sıra gelmez herhâlde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hakikaten kul hakkı yeniyorsa biz sonuna kadar karşındayız. Bu Sayıştay raporundan kul hakkı falan yendi diye bir kanaate varılmaz. Kesinlikle kul hakkı yenmemiştir, yolsuzluk da olmamıştır.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Yetim hakkı yendi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Eğer “Yolsuzluk var.” dersiniz, eğer “Kul hakkı yeniyor.” dersiniz vebal altında siz kalırsınız. O zaman siz kul hakkı yemiş olursunuz. Dolayısıyla hiç kimse kul hakkı yemesin, kimseyi de yolsuzlukla itham etmesin elinde belge bilgi yoksa.

Sadece biz belgelere ulaşamadık derken, belgelere değil mizanlara ulaşamadık, son rakamlara ulaşamadık diye belki tavsiye kararı alsa bugün bu konuşmaların hiçbirisini yapmayacaktık. O da Sayıştayın kendi yoğurt yiyişi diyelim. Neye göre kanun yasa çıkartırsak, bundan sonra da gereği yapılır.

Ama, bakınız, Sayıştayın hazırlamış olduğu raporlarda iki günden beri sanki bizler bunu hazırlamışız gibi hem Hükümetimizi hem de bizi, milletvekillerini suçlar konumda, sayfaları getirip bizim önümüze koyuyor Sayın Aslanoğlu, biz raporu hazırlamışız gibi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, o zaman bu raporu müdafaa etme! Etme müdafaa!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Böyle rapor olur mu?” diye bize soruyor. Raporları hazırlayan biz değiliz. Raporların muhatabı Sayıştay buradadır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Aydemir, rapor diye bir şey yok!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yoksa, Sayıştay buradadır, bağımsızdır. Nasıl rapor hazırlayacağını gider konuşursunuz, onlara söylersiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben konuşmayacağım, sen konuşacaksın!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama bizimle bu Sayıştay raporunun bir alakası yoktur. Bizim zerre kadar bunlara müdahale etme şansımız da yoktur. Gördüklerini yazarlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayıştay bana bilgi vermek zorunda! Al sana Enerji Bakanlığı!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben 2014 yılı bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, Enerji Bakanlığı raporu bu. Takdir sizin. Vicdanınıza sunacağım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Tekrar, emeği geçen bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

Son olarak Muş’a söz vereceğim ve ara vereceğim ondan sonra.

Sayın Muş, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, çok değerli komisyon üyelerimiz; ben de hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Tabii, sabah onda başladığımız bütçe görüşmelerinde komisyon üyelerimiz çok değerli değerlendirmeler yaptılar, eleştiriler yaptılar. Bu yaptıkları eleştirilerin, değerlendirmelerin tamamını dinlemeye gayret ettim burada. Fakat yapılan eleştirilerden bir tanesine açıklık getirmek istiyorum, biraz haksız olduğunu düşünüyorum ve basitleştirildiğini düşünüyorum.

Konu şu: “IMF’le olan borç bitti ama siz başka yerden borçlandınız. Niye bunu vatandaşa söylemiyor musunuz? IMF’e borcu bitirdiniz ama farklı yerlerden yine borç aldınız.” gibi IMF’le olan...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Almadınız mı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Müsaade ederseniz anlatayım Sayın Zozani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Merak ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Konunun indirgendiği nokta, sadece IMF’le bir parasal ilişkinin olduğu konusu.

Arkadaşlar, az önce Faik Öztrak buradaydı, keşke burada olsa. 2001 yılında kendisi Hazine Müsteşarıydı. 2001 yılında kriz olduğu zaman o dönemin şartları içerisinde devlet, piyasadan borçlanma imkânı belki bulamadı yani devlet tahvili, bono ihraç ederek ihtiyaç duyduğu finansman kaynağını elde edemedi; bu sebepten dolayı IMF’e gitmek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

durumunda kaldı, IMF'e gidip anlaşma yapmak zorunda kaldı. Ama IMF sizinle anlaşma yaptığı zaman sadece size bir nakit transferi yapmıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Faik Bey müsteşar değildi o dönem.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 2001'e müsteşar oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, sonra oldu. Krizden sonra oldu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 2001 yılında müsteşar oldu. BDDK Başkan Yardımcısıydı.

Sadece bir parasal ilişki oluşmuyor ortada. Ya ne oluyor? IMF'in dayattığı bazı yaptırımlar oluyor. O yaptırımlar dışında ne yapıyorsunuz? Çıkamıyorsunuz çünkü bir sonraki dilimi ona göre bırakmıyor. Yani burada ifade edilen, sadece kredinin ödendiği konusu değildir, IMF'le böyle bir ilişkisinin sonlandırıldığı konusudur. Ve IMF 2008 yılında tasını tarağını toplayıp ülkeyi terk etmiştir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 2005'te niye gitmedi?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Müsaade ederseniz anlatayım.

Ben buradaki milletvekillerinin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman yemedi mi?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben şunu soracağım buradaki milletvekillerine: Carlo Cottarelli'yi iyi tanırırsınız değil mi? Herkes tanıyor burada.

Ben o zaman üniversite öğrencisiydim. Ne Hazine müsteşarını bilirdik ne de diğer bakanlar o kadar bilinebilirdi ama Carlo Cottarelli geldiği zaman ayağa kalkardı her taraf. Ne Maliye Bakanının söylediği Carlo Cottarelli'ye rağmen olurdu, Carlo Cottarelli onaylayacak ki bazı şeyler olabilsin.

Niye bu böyle oluyordu? Bu yaptırımlar...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, ayağa mı kalktınız?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hayır, ben Sayın Oral'a atfen söylemiyorum, bir konuyu değerlendiriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O dönemde Sayın Bakandı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Müsaade edin.

IMF'in o yaptırımlarına rağmen bir şey yapılamıyordu.

Peki, biz ne yaptık? Arkadaşlar, biz IMF'le olan bu ilişkiyi bitirdik. Yani konu sadece parasal bir ilişki değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitiremediniz. 2005'e 10 milyar aldınız...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bitirdik. Gönderdik.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hâlâ IMF'nin içindesiniz, çıkmış değilsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Buna cesaret eden biz olduk ve 2008 yılında Türkiye'de bir kamuoyu oluşturuldu: "Aman anlaşma imzalayalım. Bakın çok düşük veriyorlar krediyi. Bu krediyi alalım."

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, 2005'te ne oldu Mehmet?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir dinleyin.

"Bizim yurt dışı ödemelerimiz var. Özel sektörün ödemeleri var. Ödeyemeyiz." Arkadaşlar, hepsini ödedik. Hiçbir şey de olmadı. Ve biz o 2008, 2009 dünyadaki en büyük, en ağır krizi IMF'ten hiçbir destek almadan kendi Hükûmetimizle, bu ülkenin milletvekilleriyle bürokratlarıyla kendi programımızla atlattık.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Başka bankaya borçlanarak.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Benim vurgulamaya çalıştığım bu. Eleştiriler yapılabilir ama konuyu sadece parasal bir ilişkiye indirgemek doğru değil. O zaman işte tarım kotalarını...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - İlişki devam ediyor...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne ilişkisi? Yaptırım yapabiliyor mu? Bir yaptırımı var mı?

Bakın, Carlo Cottarelli'yi buradaki herkes hatırlıyor. Sayın Zozani, Carlo Cottarelli'yi herkes hatırlıyor ama şu an IMF'in temsilcisi kim, hatırlıyor musunuz, bilen var mı? Yok.

BAŞKAN – Sayın Kurt, lütfen...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz bu ülkede bütün vesayetleri yıktık ve yıkmaya devam ediyoruz. Bu da bir ekonomik vesayetti ve bunda da son noktayı biz koyduk.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, siz konuşurken arkadaşlarımız müdahale etmedi. Lütfen müdahale etmeyelim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Buna "İlişkiyi bitirdik." diyor. Bitirmemiş yani...

BAŞKAN – Ortaklıktan dolayı devam ediyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben şunu da ifade edeyim: Hatırlarsınız, o dönemki keşke buradaki milletvekillerimiz eleştirileri yapıyorken bu noktalara değinselerdi.

Arkadaşlar, bu, ülkenin kazanımıdır. Bu ülke artık IMF'siz kendi ayakları üzerinde durabiliyor. Bu, hepimizin bir kazanımıdır, bu ülkenin kendisinin sağladığı bir kazanımdır, burada küçümsenecek, hor görülecek bir durum yok. Hep birlikte çalıştık, birlikte bu kazanımı bu ülkeye sağladık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

O dönemde şu manşetleri hatırlayacaksınız: “Cottarelli geldi yine kemer sıkma var. “ Televizyonlarda, manşetlerde bunlar konuşuluyordu o günlerde. Bunları unutmadan hareket etmek lazım. Sadece bir parasal ilişki ortaya çıkmıyor, aynı zamanda kendilerinin uygulamaya çalıştığı yaptırımlar oluyor. Ben buna dikkat çekmek istedim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maliye Bakanı aratmıyor Cotarelli’yi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha güzel adamlar geldi...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Günal...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bugün IMF’in esamesinin okunmamasının sebebi ona muhtaç olmamamızdan kaynaklanıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu da İtalyan.

BAŞKAN – Sayın Günal... Sayın Günal...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Ben bu bilgiyi komisyon üyelerine sunmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Oral, buyurun lütfen.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, esasında değerli arkadaşımızın söylediklerine bir cevap olarak değil ama arkadaşımızın söylediği bazı konuların yanlış anlaşılabilirliğini ve acaba istifam yaratabilir, o nedenle kısa bir açıklamada bulunacağım.

Her şeyden evvel IMF’le anlaşma yapan ülkeler hiçbir zaman, değerli arkadaşımızın dediği gibi, IMF’in emriyle bir uygulama içerisine girmez, IMF de “İlle bize gelin.” demez. Ama ekonominin şartları bazen IMF’le ilişki yapmayı gerekli kılabilir. Bunda da hiç eleştirilecek bir durum yoktur.

Şimdi IMF’le ilişkilerin en önemli noktası: Ne IMF’ten alacağınız yardım birinci derecede önceliğe sahiptir ne de başka bir şey. Ancak uluslararası, küresel dünyada bir ülke eğer bir ekonomik program uyguluyorsa, dış finans kuruluşlarıyla da hâliyle teması olacaktır, IMF’le ilişkiyi kurduğunuz zaman oralar için bir çipadır ve bir güven doğurur, daha iyi ilişkiler içerisinde olursunuz. Yoksa oturup “IMF gel bakayım, sen ne emrediyorsun? Bunu yapayım.” diye hiçbir Türkiye Cumhuriyeti hükümeti böyle bir uygulama içerisine girmemiştir. Türkiye’nin veya hangi ülke olursa onun şartlarıyla IMF’nin ilkeleri karşılıklı konuşulur ve her ülkenin bağımsızlığına yakışan bir düzeyde götürülür. Yoksa, sizin söylediğiniz gibi işlerin hiç ilgisi yok.

Ayrıca “Coterelli” dediniz. Coterelli’yle en çok çalışan bakanlardan biri bendim ve çok da sempatik bir İtalyan’dı, sonra Galatasaray’ı da tutardı. Böyle sık sık gelir giderdi ama Coterelli Maliyeye geldiği zaman, değil ben, ne benim müsteşarım ne Gelirler Genel Müdürüm, hatta genel müdür yardımcılarım dahi hiçbirisi ayağa kalkmazdı. Bir misafir olarak kabul edilirdi. Beraber yemek yediğimiz de olmuştur ama bir nezaket ölçüsü içerisinde, onlar da bilir.

Bakin, size bir örnek olarak, detayları anlatmayacağım. Benim görev yaptığım dönemde direktler “Maliye Bakanlığındaki hesap uzmanları kuruluğu, Maliye Teftiş Kurulu, Gelirler Genel Müdürlüğünü bir çatı altında birleştirin.” diye. Bakın, ama ben “Bu lafı benim bakan olduğum sürece getiremezsiniz.” dedim. O gün çalışan arkadaşlar vardır. Akif Hamzaçebi Bey benim o zaman Gelirler Genel Müdürümdü, çok yakından bilir. “Bir daha bunu getirdiğiniz zaman sizinle konuşmam.” dedim Coterelli’ye ve onun yanındakilere. Yalnız şunu da söyleyeyim: IMF’nin vergi seksiyonunun çok değerli kişileri vardır. Yani IMF’nin en güçlü taraflarından biri vergidir ama hiç böyle ayağa kalkmış, elini... Mümkün değil. IMF’nin burada bürosu da vardı, zaman zaman... Ve eğer para almak yani oradan bir şey almak varsa AKP hükümetleri de 2003’ten sonra 13 milyar doların üzerinde aldı. Niye aldı? Ondan sonra şu veya bu, 2005’te niye? Tekrar stand-by yapmayabilirdi. Geldiği zaman 2003’ten sonra -gene hatırlayacaksınız- IMF’yle ilgili o programı uygulamamayı düşündü biraz AKP Hükümeti bir-bir buçuk ay. O bir-bir buçuk ay içerisinde faizler 10-15 puan yukarıya çıktı. Bir ay sonra, bir buçuk ay sonra IMF tekrar o programı uygulama kararı aldı.

Yani bu konular öyle hemen “El bağlıyor, ayağa kalkıyor.” gibi, hele hele Bütçe Komisyonu gibi son derece teknik seviyesi belli bir şeyin üzerinde olan ülkede olmaz bu. Yani esasında bir Türk vatandaşı olarak siz de kabul edemezsiniz bunu, böyle de değildir olay. Onu bir açıklığa kavuşturayım dedim.

Kaldı ki, bakın, Avrupa Birliği ülkeleri... Bugün Avrupa Birliği ülkeleri bazı belgelerini bazı mercilerden geçirir. Avrupa Birliği üyeleri hazırladıkları yıllık bütçeyi Brüksel’de mutlaka onaylatırlar ve onlar da bakar, der ki: “Sen kardeşim, bütçe açığını yüzde 7’ye, 8’e çıkarmışsın, bunu indir.” der, süre verir. Fransa’ya da yapmıştır bunu, Almanya’ya da yapmıştır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yunanistan’a...

SÜMER ORAL (Manisa) - Bırakın Yunanistan’ı, Fransa’ya, Almanya’ya, İngiltere’ye demiştir “Siz bu bütçe açığını şu kadar süre, üç yıl içerisinde yüzde 3’ün altına çekeceksiniz.” diye ve ondan sonra gerek Hollande olsun gerek Sarkozy olsun gelip meclisinde de “Biz buna göre bir şey yapacağız.” demiştir. Yani buradan da hiç, ne Fransa rahatsız olmuştur... Ve bazı uluslararası anlaşmalar ve uluslararası ilişkiler bunları haklı gösterebilir ve işin tabiatında da bu vardır.

Sayın Başkan, bunları anlattım. Verdiğiniz söz için de teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Sayın Muş, yanlış anlaşılmaya meydan vermemek için sadece kısa bir söz istedi.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben “El pençe bağlanır.” diye bir ifade kullanmadım, sadece şunu söyledim. Yani ortada bir parasal ilişkiden daha öte bir yaptırım uygulama gibi yani dayatmalarla beraber geliyor IMF, sadece bir parasal ilişki oluşmuyor. Buna dikkat çekmeye çalıştım ve söylediğim bir algı vardı, toplumda oluşan bir algı vardı. Ben üniversite öğrencisiydim o zaman, üniversite 1’deydim o zaman 2001 yılında. O zaman televizyonlardan, gazetelerden yapılan propaganda, Coterelli’nin ne kadar ünlü olduğunu, o zaman... Bakın, benim bugünkü hafızamda kalanları size aktarmaya çalıştım ve bir çıpadır, ben onu ifade etmeye çalıştım. Yani bir borç ilişkisi yoktur arada; doğru, bir çıpadır ama bugün bu ülke IMF çıpası olmadan uluslararası piyasalardan da ihtiyaç duyduğu kaynağı sağlayabiliyor. Bunu ifade etmek lazım. Yani olayı sadece parasal bir boyuta indirgeyip işte “Orayı kapadığınız zaman öbür taraftan finansman sağladığınız”ın dışına çıkartmak lazım.

Ben bunu ifade etmeye çalıştım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Eğer talimata uyduysan sen uymuşsun, kurulları kapatmışsın kurulları.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, saat 20.15’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati. 19.26

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Soru-cevap bölümüne başlayalım isterseniz, sonra Sayıştaydan sunuş alalım, en son Sayın Bakanımız yine cevap versin.

Buyurunuz Sayın Akçay.

SORULAR VE CEVAPLAR

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim Sayın Bakana 3 kısa sorum olacak. Birincisi: Gelir Vergisi Kanunu’nun 41’inci maddesinde 31 Mayıs 2012 tarihinde 6322 sayılı Kanun’la yapılan bir değişiklikle şirketlerin öz kaynak kullanımını teşvik için Bakanlar Kuruluna bir yetki verilmişti ve bizler de burada, Komisyonla muhalefet olarak da uygun görüp desteklemiştik. Bu yetkiyi verdik ama bugüne kadar bu yetki Bakanlar Kurulunca kullanılmadı. Bu şekilde bir çalışma yapılmamasının sebebi nedir, üstelik ekonominin içinde bulunduğu bu ahval ve şerait içerisinde?

İkinci sorum: Özellikle son zamanlarda döviz kurunda beklenmedik yükselişler görüldü. Bu yükselişler bir döviz krizinin öncüsü gibidir. Nitekim, Sayın Babacan da “Doların kıt olacağı bir döneme giriyoruz.” uyarısında bulundu. Bu konuda alacağınız önlemler nelerdir Hükümet olarak? Öte yandan, döviz kuru artışı kamu harcamalarını nasıl etkilemiştir, kamu gelirlerini ne kadar artırmıştır? Örneğin, ithalde alınan vergilerdeki artış ne kadardır ve emtia fiyatlarındaki artıştan dolayı ÖTV ve KDV artışı ne kadardır?

Son sorum da Sayın Bakanın konuşmasının 33 ve 34’üncü sayfalarında bireysel emeklilik sigortasında 3 milyon 900 bin kişi bulunduğu ifade edilmiştir. Bu kişilerin ödemiş olduğu primler için daha önce ücret ve diğer kazançlarından vergi indirimi yapılabiliyordu. Bu uygulama şu an yok. 2013 yılında bu indirimden vazgeçilmesi nedeniyle ne kadarlık bir gelir vergisi artışı olmuştur? Bu tutarın 85’inci sayfada belirttiğiniz ödeneklerle karşılaştırması nasıldır? Bu, 85’inci sayfada 2014 yılı için BES sistemi için 2 milyar lira ödenek ayrıldığı ifade edildi. Bunun mukayesesinin yapılmasını talep ediyorum. Yani vatandaşın 5 lirasını alıp 3 lirası mı iade ediliyor, yoksa farklı bir durum mu vardır, bilmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, 2/B’den beklediğiniz sonucu aldınız mı? Vicdanınıza ve arkadaşlarınızın vicdanına 2/B’yle ilgili uygulama hakikaten yattı mı? Burada aynı yerlerde farklı fiyatlar hakikaten oldu mu? Yani 2/B’yle amacınıza ulaştınız mı? Bunun arkasından yine bir açıklama yaptınız, “Orman köylülerine özellikle bedava arazi dağıtacağız.” dediniz, sizin açıklamanız eğer yanılıyorsam Sayın Bakanım değil mi?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Destek olacağımızı söyledik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Siz orman köylülerine orman köyünde kalan diğer arazilerin...
RECAİ BERBER (Manisa) – Bunu en son söyleyecek kişi Maliye Bakanı ya.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vallahi, hayır, Sayın Bakanın açıklamasını...
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Destek olacağımızı söyledim ama...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, yani orman köylü... Sizin açıklamanızı ben getireyim.
BAŞKAN – O çerçevede sorun o zaman.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sizin açıklamanızı ben...
BAŞKAN – Evet...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) –2/B'den sonra kalan diğer şeyleri orman köylülerine dağıtacağınızı söylediniz. Bunu ne zaman uygulamaya geçeceksiniz?
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Söylemedim...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben getireceğim size.
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Lütfen...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Getireceğim. Bizim gittiğimiz her yerde bu beyanınızla, "Sanki 2/B'nin küçük bir ayıbı da olsa onu örtmeye çalıştı." dediler, aynen böyle söylediler Sayın Bakan, halkın söylediğini söylüyorum.
BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.
Sayın Sarı...
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Ben konuşmamın içinde ara ara soruları söylemişim ama arada kaynamasın diye genel bir toparlama yapıp tek tek hatırlatmak istiyorum.
Birincisi: Orta Vadeli Program çerçevesinde büyümenin kaynağı olarak görülen özel sektör yatırım harcamalarındaki yüksek artışlar, 0,8 negatiften başlayan 5,7; 8,2; 9,2 gibi yüksek rakamlara ulaşan özel sektör yatırımlarının altındaki varsayım nedir? Küresel koşullar böyleyken, faiz koşulları bu şekildeyken ne olacak da özel sektör yatırımları bu kadar artacak?
İkincisi: Yine, net ihracatın büyümeye olan katkısı bir şey olarak görünüyor. Mevcut küresel koşullarda Türkiye ekonomisinin ihracat artış hızı ithalat artış hızının nasıl üstüne çıkacak? Bununla ilgili projeksiyonunuz ne ya da bizi aydınlatır mısınız?
Üçüncü soru: Büyüme artarken cari işlemler açığı nasıl düşecek? Bunu da açıklamanızı rica ediyorum.
Dördüncü soru: Ekonomi canlanırken yani talep artarken -ki böyle bir varsayım var- tüketim talebi değil ama yatırım talebi üzerinden talep artarken enflasyon nasıl düşecek? Bu da bir başka soru.
Bir başka soru: "Bu bir seçim bütçesi değil." dedik ama 14 milyar liralık bütçe açığı artışını nasıl açıklıyoruz? Gelecek senelerin bütçe açığının millî gelire oranı düşükkken, bu sene de düşüyorken niye 2014'te artıyor? Bunu seçim mantığıyla nasıl ilişkilendirebiliriz?
2013'te beklentilerden 10 milyar fazla vergi dışı gelir var. Bunlar niye, nelerdir? Neden bunları öngöremedik? Öngöremediğimiz vergi dışı gelirler ne oldu 2013'te?
2014 bütçesi içinde talep yaratıcı harcamalar neden kısıyor? Yani sermaye giderleri neden reel olarak negatif ve mal ve hizmet alım kalemleri neden negatif? Niye böyle bir şey içindesiniz?
Bütçenin gerçekçiliği ilkesini zedeler bir biçimde, dolaylı vergi artışlarıyla büyüme ve enflasyon hedefleri arasındaki tutarsızlığı nasıl açıklıyorsunuz? Bir vergi indirimi mi var? Bir vergi indirimi yoksa ne oluyor da dolaylı vergilerin artış hızı enflasyonun ve reel büyümenin altında kalıyor?
Son olarak, faiz harcamaları sanıyorum, yanlış hatırlamıyorsam sadece 1 milyar lira artıyor, yani 52'den 53'e çıkıyor. Sadece yüzde 2 civarında bir faiz harcaması artışı var. Bu, enflasyonun çok altında. Faizlerin aşağıya mı ineceğini bekliyorsunuz? Bu koşullarda bu nasıl mümkün olabilir? Bütçeyi bağlarken faiz oranı varsayımınız neydi?
BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.
Sayın Çetin...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım, ben bir tek soru soracağım, onu da demin aklıma gelse yemekte sorabilirdim, aklıma gelmedi, konuşmamın içerisinde de vardı buna ilişkin bir bölüm.
Şimdi, siz önceki günkü sunumunuzda Türkiye'deki iş gücü piyasasının en önemli sorunlarından birinin iş gücü piyasasındaki katılık olduğunu söylemiştiniz ve orada da Türkiye'de haftalık çalışma süresini 48,9 saat ortalama çalışma süresi olarak belirttiniz. Avrupa'da OECD ortalaması 38,5. Bunları doğru kabul ediyorum ancak şimdi, biliyorsunuz, yabancı yatırımcıların Türkiye'de yatırım yapmaları için yardım ve destek bulunması amacıyla Başbakanlık Yatırım ve Destek Ajansı kuruldu. Bunun web sayfasında Türkiye'nin "Haftada 53,9 saatlik çalışma saati ve çalışan başına yıllık ortalama 4,6 gün hastalık izni kullanmayla en uzun çalışma süresi bizde, en az hastalanma, işçilerin hastalanma hakkı bizde." diye reklamı yapıldı. Siz bu çalışma süresini 53,9 yerine 48,9 saat olarak sundunuz. Bu Başbakanlık Yatırım ve Destek Ajansındaki rakamlar mı yanlış, sizin rakamlarınız mı yanlış? Bunu ben yazılı soru olarak sordum Başbakanlığa, web sitesi bir iki ay önce kaldırdı onu sayfasından ama bir -bir buçuk yıl durdu o sayfa orada.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, konuşmamda da bir kısım sorular vardı. Sanırım onları cevaplayacaksınız ama ona ek olarak üç kısa soru yöneltmek istiyorum.

Birincisi, sunuşunuzun 35'inci sayfasında bu kayıt dışı ekonominin millî gelir içindeki payına ilişkin Schneider'ın bir çalışmasına atıf yapıyorsunuz, yüzde 26,5. Ama şunu biliyoruz ki biz birçok çalışma var. Bu çalışmalar öyle bir akademisyenin yapacağı çalışmalar olduğu gibi birbirinden çok farklı sonuçlara ulaşan çalışmalar da var. Yani o açıdan bunu buraya koydunuz, neden bunu özellikle koyma ihtiyacı hissettiğinizi bilmek istiyorum. Bir de burada şöyle bir şey çıkıyor ortaya: Şimdi, kayıt dışı ekonomi burada "Yüzde 26,5." deniyor ama öbür taraftan biz istihdam serilerine, TÜİK'in rakamlarına gittiğimizde kayıt dışı istihdam oranı 2012 yılında yüzde 39.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Çok büyük fark var arada yani ciddi çelişkiler oluşuyor. Bunu neye bağlıyorsunuz, nasıl açıklayacaksınız?

İkinci sorum: 2014-2016 döneminde özel harcanabilir gelir hemen hemen aynı kalırken özel tüketimde hızlı bir düşüş planlanıyor. Bu hangi faktörlerden kaynaklanacak, yoksa çantanızda, heybenizde yeni vergiler ya da vergi artışları mı var, burada göremediğimiz?

Üçüncü soru da: Gene 2014-2016 döneminde özel tasarruflarda bir artış öngörülüyor. Bu özel tasarruflardaki artışın hane halklarından mı yoksa şirketler kesiminden mi kaynaklanması, ortaya çıkması bekleniyor ve bunun dinamikleri, temel nedenleri ne olacak?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Seçer...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kaçak akaryakıt konusunda bir programda akaryakıt fiyatlarına uygulanan verginin düşmesinden yana olmadığınızı söylediniz ama bir yandan da yüksek vergi, biliyorsunuz, kaçak akaryakıt konusunda cazibeli bir ortam yaratıyor. Bir mal üzerinde ne kadar vergi yükü fazla olursa dolayısıyla kaçakçılık da o oranda artıyor.

Şimdi, özellikle son yıllarda 2011'in başından bu yana Suriye sınırında önemli hadiselerin olduğunu biliyoruz. Bunun tabii bize bir vergi yükü var. Özellikle akaryakıt istasyonlarının önemli şikâyetleri var, haksız rekabetten kaynaklanan. Bu konudaki görüşlerinizi almak istiyorum.

2/B konusunda –az önce Mevlüt Bey de sordu- Temmuz 2013'te 2/B'den 9,8 milyar TL gelir beklediğinizi açıkladınız. Daha sonra bunu 4,8 milyar TL olarak revize ettiniz ve en son sunumunuzda bunu 3 milyar TL'ye kadar revize ettiğinizi açıkladınız. 2/B'den ve bedelli askerlikten bugüne kadar hazineye gelen kaynak miktarı ne kadardır, onu öğrenmek istiyorum. Ayrıca 2/B konusunda hak sahiplerinin satış bedeli oluşturulurken rayiç bedelin yüksek belirlendiği konusunda şikâyetler var. Bu şikâyetler size de ulaşıyor mu, bunu öğrenmek istiyorum.

Son günlerde yine, araç kiralama konusu kamu kuruluşlarında ya da kullanılan araçların hazineye maliyeti konusu bir hayli basında yer alıyor. Bakın, gerçekten belki sizler de şahit oluyorsunuz havaalanı önlerinde, binış bölümlerinde araçlar bekliyor, bürokrasinin değişik kademelerinde çalışan arkadaşlarımızın araçları bekliyor. Kışın araç çalışır vaziyette içeriyi ısıtıyor, yazın araç çalışır vaziyette içeriyi soğutuyor. Şimdi, Türkiye bu kadar lüks bir ülke mi, bu kadar geliri yüksek mi, bu kadar hazine hoyratça kullanılmalı mı, bu konudaki görüşlerinizi almak istiyorum. Ayrıca yıllık bize maliyeti Türkiye'de merkezi yönetim kapsamındaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VAHAP SEÇER (Mersin) – ...kamu idarelerinin kullandığı mevcut araçların sayısını öğrenmek istiyorum. Bu araçların kurum ve kuruluşlara göre dağılımı nedir? Ayrıca bunların bize akaryakıt ve bakım masrafları, eğer kiralanıyorsa kira masrafını öğrenmek istiyorum.

Suriyeli sığınmacılar konusu var. Önemli bir miktarda biz bu konuda Türkiye'nin para harcadığını biliyoruz. Bu rakamlar bugün itibarıyla yaklaşık olarak hangi boyutlara ulaştı, onu öğrenmek istiyorum.

Son ODTÜ olaylarına ilişkin sizin de görüşlerinizi almak istiyorum. Biliyorsunuz, Türkiye bir Gezi deneyimi yaşadı. Çevreci hassasiyetlerle başlayan olaylar çok farklı boyutlara geldi. Bugün ODTÜ'de de buna benzer bir olay yaşanıyor. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı var, partiliniz, parti mensubu bir Belediye Başkanı. Tavırlarını, toplumu irrite edici, tahrik edici tavırlarını hep beraber izliyoruz. Bir Allah'ın kulu çıkıp, partinizden yetkili bir insan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VAHAP SEÇER (Mersin) – "Sayın Gökçek, biraz beyanatlarınıza ya da toplumla iletişiminize dikkat etseniz, nihayetinde hepimiz kamu yararına faaliyetler içerisinde emek sarf ediyoruz. Bizim muhatabımız toplumdur, toplumun talepleridir..." Bu anlamda siz Sayın Belediye Başkanının yaklaşımını nasıl buluyorsunuz, onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, ben de 2012 ve 2013 için bir defalık gelirlerden bahsettiniz, onları sormak istiyorum, kalem olarak ve miktar olarak.

Bir de kamu- özel iş birliği konusuna nasıl bakıyorsunuz, ne kadarlık bir meblağa ulaştı sektörler itibarıyla ve toplam olarak? Bununla ilgili bilgi verebilirseniz memnun olurum.

Bir diğer sorum da: Bu Maliye Bakanlığının 2012 yılı genel faaliyet raporunda 14'üncü ve 15'inci tablolar var 48'inci sayfada. Özellikle mesela burada Millî Eğitim Bakanlığı başlangıç ödeneği, yıl sonu ödeneği ve gerçekleşmesi konusunu anlamadım. Birçoğu bunun gibi böyle çelişkili. Onunla ilgili bilgi verebilirseniz memnun olurum. 14 ve 15'inci tablolar.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi, buyurun.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkürler.

Sayın Bakanım, demin konuşmamda belirttim ama özellikle bu kara yollarındaki işçilerle ilgili yargı kararına ne zaman uyacaksınız? Birinci sorum bu.

İkinci sorum: Bu yaşa takılan emeklilerle ilgili. Gerçekten herkesin ve Türkiye'nin gündeminde olan en can alıcı sorun. Bunun çözümüne ilişkin yeni bir çalışma başlatmayı düşünüyor musunuz? Diğer yandan, özellikle bu Kastamonu'da –demin de konuşmamda ifade ettiğim- haksızlığa uğrayan buğday üreticileri açısından, bir tarafta Ofis bürosunu Çankırı'ya açtığı hâlde orada tonunda 130 lira zarar eden Kastamonulu üreticilerin zararının karşılanması konusunda bir yaklaşımınız olacak mı, telafi edici bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

Son sorum da: Üç alanda toplanan polislerin emeklilikle ilgili yaşadıkları, az maaş almaları. Birçok polis vatandaşla konuşuyoruz. Yaşı geldiği hâlde, o görevi yapamayacak konuma geldikleri hâlde şu andaki bulundukları gelir yapıyla yaşamlarını ikame ettirmeleri mümkün değil emeklilik hâllerinde. Onların emeklilik maaşlarında bu anlamda bir iyileştirmeyi düşünüyor musunuz? Aynı sorun cami imamları için de geçerli. Onlar da emekli olduklarında reel olarak aldıkları maaşlarını alamıyorlar ve uzman çavuşlar için de aynı, emeklilikle ilgili yaşanan sorun var. Bunların giderilmesi konusunda bir çalışma yapacak mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi soru ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın Bakan, süreniz kırk beş dakika, buyurun lütfen.

Sayın Bakanım, şöyle bir şey de yapabiliriz: Toparlayalım dersiniz Sayıştaya başlayalım, belki daha sağlıklı da olabilir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bence önce Sayın Bakan yapsın değerlendirmeyi, öyle daha iyi.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarımıza soruları için de teşekkür ediyorum.

Müsaade ederseniz yani genel eleştirilere cevabı sona bırakayım çünkü belli ki arkadaşlarımız bu soruları daha önceliklendirdiler, daha önemsiyorlar. Doğrudan doğruya sorularından başlayayım, daha sonra zamanım kalır veya siz izin verirsiniz genel anlamdaki bazı gündeme gelen hususlarla ilgili olarak da tabii ki değerlendirmelerimi yapayım.

Şimdi, Sayın Akçay'ın sorularından başlayayım müsaade ederseniz. Doğru, daha önce biz Gelir Vergisi Kanunu'nda özel sektörün, özellikle dış kaynak noktasında yani borçlanmasını sınırlandıracak yani cüzi veya teşvik olmaktan çıkartacak, cazip olmaktan çıkartacak bir tedbir için Bakanlar Kurulundan yetki aldık. Fakat tabii birinci husus genel anlamda her ne kadar bizim özel sektörün dış borcunda çok çok hızlı bir artış yaşandıysa da son on yıl içerisinde, Merkez Bankamızın Finansal İstikrar Kurulunun yani- ki bunun içinde Hazine var, BDDK vesaire- biz bu yetkiyi aldıktan sonra, bu yetkiyi alırken bir kere danıştık. Bu yetkiyi aldıktan sonra bu borçluluk düzeyi, bu borçluluğun varlıklarla ilişkisi, bu borçluluğun işte genel anlamda kompozisyonu, ihracatçısı, vesairesi, uluslararası şirketleri, yerli şirketleri... Çünkü değerli arkadaşlar, Türkiye'nin dış borcu deyince illa sadece Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı şirketler de borçlanabilirler yani biliyorsunuz bu konuyu. Neyse yani bütün bu hususları göz önüne alıp bir de ekonomik konjonktürü de yani yetkiyi aldık ama o gün bugün şartlar aslında böyle aşırı hani ticaretin finansmanı dışında böyle yatırıma yönelik zaten dikkat ederseniz yani geçen sene özel sektör yatırımlarında böyle bildiğimiz anılanma çok ciddi bir artış söz konusu değil, bu süreç devam ediyor.

Dolayısıyla, bütün bu hususları dikkate alıp henüz o yetkiyi kullanmadık. O yetkiyi yüzde 10'a kadar, biliyorsunuz, dışarıdan borçlanılan kaynağın faizinin gider olarak kabul edilmemesi. Aslında cüzi ama mesaj niteliğinde bir adım. Doğrusu, bizim özel sektörün borçluluk oranlarındaki daha doğrusu borçluluğundaki artış, çok ciddi boyutlarda ama

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

genel anlamda borçluluk oranları tabii ki dışarıya oranla daha yönetilebilir düzeyde. Fakat yine de tabii ki bu hususlara da dikkat etmek lazım. Hükümet olarak bir kere vatandaşın döviz cinsinden, dövize endeksli borçlanmasını biz artık tamamen yasakladık. Biliyorsunuz, böyle bir şey söz konusu değil. Özellikle Orta Avrupa'daki, Doğu Avrupa'daki problemleri gördüğümüz an o adımı attık. Makro ihtiyatı anlamda bir tedbir. Yani eskiden olduğu gibi dövizde problemi yaşamamak için.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama reel sektörde sorun var Sayın Bakanım, 165 milyon.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Reel sektörde bir miktar var. Fakat değerli arkadaşlar, reel sektörde de yani bunu genel anlamda söylüyorum, bir, bizim vatandaşlarımızın -reel sektörün onu tam ayırmak mümkün olmuyor ama- BIS'e göre yani bu uluslararası merkez bankalarının bankası gibi biliniyor, onun rakamlarına göre bizim vatandaşların, işte bizim şirketlerin vesaire 130 milyar dolarlık, kayıtlı bir dışarıda varlığı var, 130 milyar dolar, bu bir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Net uluslararası pozisyon da çok ciddi negatif...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kabul, kabul ediyorum. Ama değerli arkadaşlar, net uluslararası pozisyonu da sadece siz de bunu mutlaka dikkate alıyorsunuz, Türkiye'de bazı tahminlere göre, bakın ben bunu şey yapmıyorum ama sadece bazı tahminlere göre, bu altın borsasının verdiği rakam, 280 milyar dolar civarında da altın stokunun olduğuna dair birtakım rakamlar var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Doğru, yanlış. Değerli arkadaşlar, sadece bana söylenen bazı tahminler.

Şimdi, aslında net uluslararası pozisyonunda tabii büyük bir açık var, orada hiç tereddüt götürmez ama sonuç itibarıyla bir miktar açık var, bir döviz pozisyon açığı var. Bankalara baktığımız zaman net bazda bir açık yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Açık yok.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hane halkının fazlası var. Devletin fazlası var yani kompozisyonu vesaire bunlar tartışılabilir ama devletin ikinci çeyrek itibarıyla fazlası var. Reel sektörün önemli bir açığı var. Biz de zaten bunu gördüğümüz için böyle bir tedbir portföyümüzde olsun, eğer bu iş aşırıya kaçarsa, konjonktür elverişliyse yapalım diye. Dediğim gibi o iki husustan dolayı yapmadık.

Döviz kuru yükselişinin kamu dengelerine etkisi nasıl? Bir kere etki çok kalıcı değil, onu söyleyeyim. Net net çok büyük bir etkiyi de görmüyorum. Nedeni de şu: Bir yandan örneğin açık pozisyon itibarıyla, kamunun şu an itibarıyla bir açık pozisyonu yok yani Merkezin brüt rezervleriyle Hazine ve Merkezin dış yükümlülüklerini dikkate aldığımız zaman yani daha doğrusu kamunun dış yükümlülüklerini dikkate aldığımız zaman bir açık pozisyon yok, bir fazla var. Birinci husus bu yani buradan bir ekstra yük gelmiyor ama şu bir gerçek yani bu kurda artış olmasaydı, tabii ki bizim dış dünyaya ödeyeceğimiz faiz, anapara bize daha düşük yani lira cinsinden daha düşük gelir gerektirecekti, bu işin bir boyutu.

İkinci boyutu, bizim ithalden aldığımız KDV. Tabii ki bir artış söz konusu. Şimdi, arkadaşlar sordular, benim önümde bütün bu rakamlar takdir edersiniz yok, bakarız. Fakat şöyle: Eninde sonunda genelde kurdaki artışın enflasyona bir geçişkenliği var. Bu yıllara göre değişiyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 0,15.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Mesela eski işimde çalışırken biz de bu modelleri kurduk. O dönemlerde Türkiye için 0,30'du.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 0,15.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yani diyelim ki yüzde 10'luk dövizdeki oynama işte enflasyonu 3 puanlık bir etkiydi yani 10 puana 3 puan. Şimdi, bu inmiş. Çünkü enflasyon oranları düşünce genelde geçişkenlik düşüyor. İşte kredibiliteyle ilişkili, enflasyonun düzeyiyle ilişkili vesaire. Dolayısıyla şu anda 0,15 yani Türk lirası Mayıs'tan bu yana bildiğim kadarıyla yüzde 7 civarında değer kaybetti. Yani benim işimi kolaylaştırmak için söylüyorum, 10 diyelim biz, yüzde 10 olsa enflasyonu 1,5 puan. Tabii enflasyon 1,5 puan artınca hemen hemen işte maaşlardır, diğer birçok şey enflasyonla ilişkilidir. Oradan bir artış tabii ki gelecek. Dolayısıyla yani net olarak doğrusu hani Maliyede bir model var mı? İşte pat, şu kadarlık değer kaybını koy, bütün her şey Kalkınma Bakanlığı destekli gidiyor bu işler, açık söyleyeyim. Yani mesela bugün burada birçok konuda eleştiri aldık. Eleştirilerin bir kısmı haklı da olabilir ama bir kısmının kaynağı tabii ki diğer ilgili bakanlıklar ama sonuçta bu tahminler, bu modeller kısmen Merkezde, kısmen Hazine'de, kısmen Maliyede.

Açık söyleyeyim mesela bir eleştiri, bizim bu kapasitemiz sınırlı ve şu anda o kapasiteyi inşa etmeye çalışıyoruz, açık söyleyeyim yani. Ama bu kapasiteyi inşa etmek zaman alıyor yani önce o nitelikte eleman alacaksınız, sonra onları yetiştirmemiz lazım, tutmamız lazım ama sonuçta benim kaba hesaplarla net olarak ilk başlangıçta olumlu etki var, ilk başlangıçta. Çünkü eğer büyüme devam ediyorsa yani özel tüketim vesaire devam ediyorsa, büyüme, üretim devam ediyorsa ithal, tabii ki fiyatları hızla yukarı çıkıyor, onun hemen etkisi var. Dolayısıyla, şeyden de etkisi sınırlı yani bizim kamu finansman dengelerine var ama sınırlı. Ama öbür etki zamanla ortaya çıkıyor, o da dediğim gibi çok kalıcı bir kazanım olmuyor.

Bireysel emeklilik konusunda net etkiyi sordunuz. Arkadaşlarda bir rakam varsa, paylaşmadıklarına göre henüz getirtilmediler. Biz şu an itibarıyla yeni modelde yıllar itibarıyla ne kadar para harcayacağımızı üç aşağı beş yukarı tahmin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

ediyoruz yani kaç kişi girecek, ne kadar tasarruf edecek? Ama bunların hepsi tahmin tabii; yani Hazineyle birlikte yapılan bir çalışma. O rakamlar 2 milyar lira 2014 yılı için yanlış hatırlamıyorsam ama öbür sistemden dolayı ne kadarlık bir kazancımız var ona bakmamız lazım.

Sayın Kuşoğlu'nun sorusu var. Bir defalık geriler, ben onu çıkartmıştım. Bir müsaade ederseniz hemen bulacağım onu. Şimdi, arkadaşlar 2013 yılı için BOTAŞ'tan 4,5 milyar lira yani stok yani eski borcundan bir ödeme söz konusu. TEDAŞ, EÜAŞ üzerinden geçmişte ödenmeyen birtakım yükümlülüklerin yani vergi vesaire, oradan 2,9 yani burada işte gördüğünüz gibi yaklaşık 7,4.

Şimdi şöyle söyleyeyim ben size, biraz daha detay vereyim...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2013 değil mi Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii, tabii, bunlar 2013.

Şimdi, müsaade ederseniz birkaç yıllık bir perspektif vereyim yani tek defalık gelirleri söylüyorum size: 2010'un tamamında -2010 yani karşılaştırmanız için- 525'i varlık barışı geliri olmak üzere özelleştirme geliri 3 milyar 79 milyon olmak üzere -2/B geliri zaten yoktu- toplam 3,6 milyar liralık tek defalık, bir kerelik gelir geldi bize. Bunun da toplam gelirlerimiz yani bütçe gelirlerimiz içerisindeki payı yüzde 1,4. Dolayısıyla, 2010 yılında bir kerelik gelirlerin toplam gelirler içerisindeki payı yüzde 1,4.

2011 yılına geliyorum; varlık barışı gelirleri 5 milyon lira, alacakların yeniden yapılandırılması vardı, 6111. Aslında böyle saymamak lazım, bu normal alacak ama arkadaşlar buraya koymuşlar, 5 milyar lira.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, o tabloyu alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Vereceğiz.

Özelleştirme gelirleri 2 milyar 175 milyon lira -2011'den bahsediyorum- toplam gelir 7 milyar 180 milyon lira, toplam gelirler içerisindeki payı yüzde 2,4 yani 1,4-2,4 önceki yıllar.

2012'ye geliyorum; 2012 varlık barışı 4 milyon lira, alacakların yeniden yapılandırılması 2 milyar lira, özelleştirme geliri 1 milyar 752 milyon lira. Dikkat ederseniz bu yıllar aslında özelleştirme çok şey değil, benim yıllar performans kötü yani... Toplamda 3 milyar 756 milyon lira.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu yıl iyi herhâlde.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu yıl iyi.

Gelirler içerisindeki payı yüzde 1,1.

Gelelim 2013 yılına; bu da tahmini arkadaşlar. Varlık barışı şimdiye kadar 111 milyon lira, alacakların yeniden yapılandırılması 700 milyon lira, özelleştirme geliri 8 milyar 311 milyon lira, 2/B geliri -arkadaşlar tahmin koymuşlar, şu ana kadarki gelir bu değil, onu da söyleyeyim, yıl sonu tahmini bu- 3 milyar 39 milyon lira, toplamı 12 milyar 50 milyon lira ve toplam gelirlerin yüzde 3,1'i değerli arkadaşlar.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, teknik bir şey sorabilir miyim?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özelleştirme gelirlerini bütçenin içine mi alıyorsunuz, finansmanda mı kullanıyorsunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sen de biliyorsun, bizim hesaplara göre içine alıyorlar yani bizim kendi... Ama normalde çizgi altı olması lazım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hazine finansmanında kullanıyorsunuz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Gelir yazıyor musunuz bütçeye?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, şöyle: "Özelleştirme geliri" diye bütçede var, bizim kayıtlarda var.

Şimdi, şöyle, müsaade ederseniz hemen şey yapıyorum, burayı toparlayacağım.

Arkadaşlar bir soru sormuşlardı, şöyle bir şey sormuşlardı: "Bir kerelik gelirleri çıkarttığınız zaman bütçe gelirleri gelecek sene ne kadar artıyor?" diye. Hani dediniz ya...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 13 milyar 2012'de.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, onun hesabını yaptık, yüzde 9,9. Gayri safi yurtiçi hasılanın nominal artışının biraz altında, 10,2. Aslında biz mümkün olduğunca bu işleri kitabi ve makul düzeyde tutmaya çalışıyoruz.

Şimdi devam edeceğim. Bu kamu-özel iş birliği, bu önemli bir alan, son yıllarda yaygınlaştı. Bundan bir süre önce aslında biz Maliye olarak bir girişimde bulunduk, dedik ki: "Bunların hepsini şey yapalım yani bir bütçe tavan sınırlandırma tabii tutalım." Ama tabii bu kabul edilmedi, o şimdilik duruyor ama arkadaşlar çalışsınlar, detayları çıkartsınlar. Biz bu bütçe sürecini bitirmeden veya bitirsek bile bir sonraki buraya gelişimde, ben sizlerle, önümüzdeki beş on yıl içerisinde şu an itibarıyla taahhütler nelerdir, onları sizlerle paylaşayım o konuda. Ama şu anda önümde var mı? Yok, şu anda önümde yok, arkadaşlar bir baksınlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

Şimdi, genel faaliyet raporunda Millî Eğitimin başlangıç ödeneğiyle ilgili yıl sonu gerçekleşmesiyle ilgili, doğrusu arkadaşlar çıkartmışlar, ben müsaadenizle okuyayım: “2012 yılı genel faaliyet raporunda yer alan tablo 14, bütçe gider gerçekleşmesine göre ilk 10 genel bütçe kamu idaresini göstermektedir.” Bu tabloya göre Maliye Bakanlığı transfer ödenekleri nedeniyle 1’inci -biz o kadar para harcamıyoruz, haberiniz olsun- Hazine Müsteşarlığı faiz ödemeleri nedeniyle 2’nci, Millî Eğitim Bakanlığı buna göre listeye... Ama biz “Eğitim en çok payı alıyor.” derken şunu kastediyoruz tabii ki icracı Bakanlık olarak, şimdi şöyle: Yani, aslında faizden de yüksek alıyor da herhâlde siz o maaşlara ayırıyorsunuz falan... Yani, şu anda eğitime biz bütçenin yüzde 18’ini ayırıyoruz ve gerçek anlamda 1’inci sırada Millî Eğitimdir, hakikaten öyledir ama Maliye bir sürü parayı kendi bütçesine koyuyor da biz dağıtıyoruz yani hazine yardımını biz yapıyoruz, ne bileyim, birçok yedek ödeneğinden vesairesinden yani bizim kendimize harcadığımız para bizim bütçenin herhâlde yüzde 2-3’üdür falan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Mum dibine ışımlıyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Evet yani özü bu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hazine avukatlarına sahip çıkmıyorsunuz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, devam edeyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özür dilerim... Millî Eğitim Bakanlığı başlangıç ödeneği 39, yıl sonu ödeneği 27, gerçekleşme 41. Başlangıç ve yıl sonu ödeneğinden nasıl fazla olabiliyor bu kadar? Onu sormak istedim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Onu arkadaşlar demek ki yanlış anlamışlar. Bir bulsunlar getirsinler, ben o tabloyu şimdi hatırlamıyorum yani şu anda tablo önümde yok, detaylara vâkıf değilim. Bakalım, getirelim size.

Sayın Çelebi’nin ilk sorusundan başlayayım: Karayolları işçileriyle ilgili yargı kararı. Bu hususu bir süre önce birkaç bakan arkadaşımızla biz tartıştık, konuştuk. Çalışma Bakanlığımız bu sorunu nasıl en iyi şekilde yani herkesi bir şekilde tatmin edecek şekilde nasıl çözeriz ona bakıyorlar. Dolayısıyla, nihai çözüm noktasında her ne kadar her şey bende bitirmiş gibi, hani “Kadro ver, bu işi bitir.” şeklinde farklı çözüm modelleri şu anda tartışılıp konuşuluyor. Çalışma Bakanlığı en sonda taraflarla da belki görüşüp bu konuyu tekrar getirecek ve bizim inşallah bu konuyu tabii ki çözmemiz lazım.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Yargı kararı var Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şöyle yani yargı kararı da, yargı kararlarının farklı uygulama modelleri olabilir, onların tazminatları ödenip şey yapılması var, onların kadroya alınması... Neyse yani ben bütün detaylara vâkıf değilim ama bu konuyu şu anda Çalışma Bakanlığımız koordine ediyor yani doğrudan doğruya benim bire bir şey yaptığım bir...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İş Kanunu’nun 2’nci maddesine verilmiş yargı kararı, 4857’nin 2’nci maddesi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Benim bire bir vâkıf olduğum, detaylarına vâkıf olduğum bir konu değil ama şunu çok iyi biliyorum, bu konu bir kez bir araya gelindi, tartışıldı. Çalışma Bakanlığınca bu işin koordinasyonu verildi, o konuyu şu anda kendileri çalışıyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi, yaşa takılmak. Şimdi, emekli olmak için iki şart var bizim kanunlarda; bir prim gün sayısı var bir de yaş var.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir de hizmet süresi var; üç.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Pardon, evet hizmet süresi var.

Bizim yaş meselesi de dünyanın -samimi olarak söylüyorum- en düşük yaşlarından bir tanesi. Dolayısıyla, emekli olmak için bütün koşulları yerine getirmek lazım. Yani “Emekli olmak için bir koşul yerine geldi, efendim diğer koşulu yumuşatın.” dediğiniz zaman, şimdi...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim “Bunu yumuşatın.” demiyorlar. Mağduriyeti nasıl giderebiliriz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Mağduriyet olması için bütün şartların yerine gelmesi lazım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, geçmişteki uygulamadan kaynaklı bir mağduriyet var.

İZZET ÇETİN (Ankara) – İzin verir misiniz? Bu kanunları çıkartırken Sayın Bakanım -bunu bir kez daha izah ediyorum- bakınız, 1999 yılının 7-8 Eylülünde yürürlüğe giren bu kademeli geçiş sistemi nedeniyle hizmet süresinin yirmi beş yılı, kadınlarda yirmi yılı doldurup prim ödeme gün sayısını da tamamladığı hâlde yaş faktörü nedeniyle emekli olamayıp emekliliğini alanlar var. Bunların şimdiye kadar büyük bölümü zaten şeyden geçti, sistemin dışına çıkmıştır fakat sizin hükümetleriniz döneminde kamu kurum ve kuruluşlarında memur olsun işçi olsun, emekli ikramiyesini ya da kıdem tazminatını yüzde 30-40 oranında fazla ödeyerek emekliliğe teşvik edildi. Orada hizmet süresini doldurdu, prim gün sayısını doldurdu, yaşı doldurmadı “Paramı alayım, iş bulurum.” dedi. Ve bu sizin hükümetleriniz döneminde sayı arttı ama Çalışma Bakanlığının belirttiği, bir gazeteci arkadaşın, Hürriyet gazetesinde Kızılot’un yazdığı gibi sayı 5 milyon, 6 milyon değil; bu sayı 500 bin olsa sokaklarda binlerce kişi olur. Miting yapıyorlar 300-500 kişi geliyor. Yani, burada “50-60 katrilyon tutar.” denildi. Bu miktar kesinlikle 300-500 bini bile bulmayacak kadar küçük bir rakam ama aileler perişan.

Buyurun efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Peki, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, sonuçta, bizim gerçekten bir kamu finansman dengelerimiz var. Ben Maliye Bakanım, zaman zaman şunu düşünmüyorum değilim: Yani, bu genç nüfusla -bakın, bu genç nüfusla diyorum, tabii bu kayıt dışılıkla da ilişkilidir- acaba biz -son yirmi yıldır örneğin- sosyal güvenlikte kendi kendimize -yani finansman gerektirmeyen çünkü genç nüfustan bahsediyorum yani ortalama yaşı 30 olan bir ülkeden bahsediyorum- yani, böylesine genç nüfusa sahip bir ülkede Sosyal Güvenlik Kurumu -aslında fazla vermesi lazım ama vazgeçtik fazladan- kendi kendine yeter olsa... Ben ilk Hazineye geldiğim zaman oradaki arkadaşlara demiştim ki şöyle basit bir şey yapalım. Yani, açık verdiğimiz yıldan itibaren o açığı sürekli Hazine kâğıtlarıyla yani faiziyle borçlanıp çevirdiğimizi varsayarak şöyle bir hesap çıkartın demiştim. Yani, bugün itibarıyla sosyal güvenlik sistemi dengede olsaydı, başa baş olsaydı bizim ne kadarlık bir devlet fonumuz olurdu? İnanın, o günlerde yanlış hatırlamıyorsam 600 milyar dolar civarında bir rakam çıkmıştı. Yani, biliyorum, bu bileşik faiz vesaire onu getiriyor ama çok yüksek rakamlar çıkmıştı. Şimdi, belki, Allah bilir, kaçma varmıştı? Şimdi, çok büyük rakamlardan bahsediyoruz. Yani, ben yaklaşık söylüyorum, bu rakamlar tam aklımda değil.

Şimdi, şu anda, önümüzdeki sene, bu bütçeyle, biz, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim desteği, diğer birtakım destekler ama bir de açık finansmanı olarak 77 milyar lira para aktaracağız, 77. Ama Türkiye’de yapılacak bütün yatırımlar, bütün yatırımlar -işte, siz biliyorsunuz- transferler, sermaye giderleri, hepsi dâhil 40 küsur milyar lira. Yani, hakikaten bunları hepimizin düşünmesi lazım. O nedenle, yani, sosyal güvenlik sistemini daha da beklentileri artıracak, daha da bu noktada açığı artıracak adımlardan ben mümkün olduğunca bu gerekçelerle... Niye? Çünkü, bizim gerçekten eğitim için paraya ihtiyacımız var -samimi olarak- bizim altyapı için paraya ihtiyacımız var, bizim AR-GE için, araştırma geliştirme için paraya ihtiyacımız var. Bizim, ihracatçıyı yani yatırımcıyı destek... Niye? Çünkü, vatandaşımızın çalışması için. Yoksa mesele, bir tercih meselesi değil. Yani, iş, aş için, sulama altyapısı için, her türlü altyapı için bizim kaynağa ihtiyacımız var. Ve bundan dolayı da bu konular gündeme geldiği zaman, siz de takdir edersiniz ki, siz benim yerimde olsaydınız, bütün samimiyetle söylüyorum aynı refleksi gösterirdiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, çözüm bulurduk.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Çünkü, 1999’da o refleksi gösteren arkadaşlar inanın sizden de çok farklı düşünmüyorlardı. Ben de bugün belki bireysel anlamda, bireysel noktalarda farklı düşünebilirim ama bir sorumluluk makamında bütün bu rakamları, yani bu resmi göz önüne koyduğumuz zaman başka da fazla bir seçenek olduğu kanısında değilim arkadaşlar.

Kastamonu’daki buğday üreticileri konusunda benim bir şey söylemem... Yani ne söyleyeceğimi bilmiyorum çünkü. Ancak Mehdi Bey’le konuşurum, konuyu kendisine iletirim.

Değerli arkadaşlar, yine, bu, belli kesimlerin emeklilikleriyle ilgili soru var. Doğrudur, bazı çalışanlarımız hakikaten çalışırken birtakım yan ödemelerle vesaireyle çok ciddi, diyelim ki emekliliğe oranla daha yüksek maaş alıyorlar. Yani, bu sadece, o sizin zikrettiğiniz üç kesime ait değil, doktor kardeşlerimiz de aynı şekilde söylüyor, başkaları da. Yani, inanın tek bir kesim olsa haydi diyeceğiz ki “Bunun maliyet bu, çözelim.”

Şimdi Benim içimden yani benim gönlümden... araştırma görevlilerimiz bu kadar az maaş alırken... Açık konuşayım, yani biz yapabileceksek genel olarak istihdamın üzerindeki yükleri aşağıya çekelim, bak ben ondan yanayım. Yani, elimizde mali imkân olsa, kayıt dışılığı azaltmak için, istihdamı teşvik etmek için, istihdam üzerindeki yükleri azaltmayı bizim önceliklendirmemiz lazım. Ama sosyal güvenlik sisteminin biz yükünü artırırsak, açığını artırırsak -samimi olarak söylüyorum- öyle bir gün gelecek ki, o yükler artırılmak zorunda kalacak arkadaşlar.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan, borcun millî gelire oranını yüzde 30’lara kadar indirmeye gerek var mı?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, onu bir ayrı konuşalım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet, yani, buradan çok kaynak yaratılabilir.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, o ikinci bir soru, ona bir gelelim.

Şimdi, Sayın Seçer’in sorularına geleyim.

Kaçak akaryakıt... “Akaryakıt ile üzerindeki vergiler arasında ilişki yok mu?” Şimdi, öyle bir korelasyon yok desem doğru olmaz. Şimdi, korelasyon mutlaka vardır, sigarada da vardır, başka ürünlerde de vardır. Ama şu üç boyutuyla da konuya bir bakalım.

Bir: Yüzde 92’sini ithal ettiğimiz bir ürün, bu birinci husus. Şu anda, bizim Türkiye’nin en büyük darboğazı, en büyük sıkıntısı, en büyük kırılma kaynağı yüksek cari açık. Bunun tüketimini bizim teşvik etmemiz... Sadece ulaşırmada harcanan enerji yanlış hatırlamıyorsam 30 küsur milyar dolar -bakın, enerji üretiminde de kullanılıyor- sadece ulaşırmada. Şimdi, bunun daha fazla tüketimini teşvik edecek, yani sırf kaçakçılık diyelim ki bir miktar var diye... Onun yerine, kaçakçılıkla daha güçlü nasıl mücadele ederiz, sistemi nasıl daha güçlendiririz, ona bakmayı ben tercih ederim. Birinci boyutu bu.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bunu söylüyorum zaten, ciddi bir vergi kaybı var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır, doğru söylüyorsunuz, onu yapmamız lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

Şimdi, ikinci boyutu... Şunu da kabul edelim: Yani, bütçenin şu anda mevcut bir yapısı var. Bizim, bir gelirden vazgeçmemiz hâlinde, ya onu telafi edici başka adımlar, modeller, tedbirler geliştirmemiz lazım ya da daha yüksek açık, daha yüksek borçlanma, daha yüksek faiz giderini göz önüne almamız lazım. Arkadaşlar, açıktan para basmadığımıza göre -yani, açığı finanse etmek için biz para artık basmıyoruz: 2001'de, Allah razı olsun, o reform yapıldı, yapmıyoruz- şimdi, bunu yapmadığımıza göre, iki seçeneğimiz var; ya alternatif tedbir alacağız ya da açığı artıracamız, borcu artıracamız, faiz yükünü artıracamız. E, ben, ikisini de -samimi olarak söylüyorum- öbürüne tercih edilebilir bulmuyorum. O nedenle, kaçakçılıkla mücadeleyle ilgili olarak, benim koordinasyonumda değil -o, Hayati Bey'in koordinasyonunda- ama yine de biz Gelir İdaresi olarak çok ciddi destekler veriyoruz. Mesela, geçenlerde, bu Karayolu Güvenliği Yüksek Kurulu var, orada bir öneri geldi. O önerilerden bir tanesi şu: Şimdi, gidiyorsunuz bazı benzinliklerde -siz de biliyorsunuz- bu kaçak akaryakıtın satış tarzı var; kimisi ayrı depo yapıyor, kimi... Yani, bu denetimlerde ortaya çıkan konular, istisnai de olsa oluyor.

Şimdi, biz diyoruz ki, o pompanın ucuna diyelim ki bir okuyucu taksak ve o sadece arabanın pompasındaki, yani arabanın benzin girişindeki çipi okuduktan sonra benzin akışı olsa ve bu doğrudan doğruya bize de bilgi olarak aksa, orada bir bozukluk varsa hemen bize bilgi geçse. Şimdi, bugün yapabiliyorsunuz, makineler arası haberleşmeyi SIM kartlarıyla artık yapabiliyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şu anda bazı istasyonlarda yapılıyor Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, SIM kartlarıyla bunu yapabildiğiniz için, eğer benzini pompadan satacaksa yani bidonlarla satmayacaksa o pompanın çalışıyor olması gerekiyor çünkü çalışmıyorsa bize bilgi gelecek, çalışır hâldeyse kime ne kadar benzin verdiğini... Dolayısıyla, kaçak kullanamayacak.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Seyyar satanlar yine...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yani, artık, o kadar... Yani, şimdi, tabii, yüzde 100...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Hayır, uygulamada var bunlar.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır, yüzde 100 bir şeyi yok.

Arkadaşlar, bakın, bugün Avusturya Avrupa'da kayıt dışılığının en düşük olduğu ülkedir, o da yüzde 7'dir. Ama bugün gidin, yani çok ada ülkesi var, İngiltere'de -yanlış hatırlamıyorsam- yüzde 15'ler civarında. Bakın, ada ülkesi. Avrupa'nın tamamında yüzde 18,5 hesap ediliyor. Dolayısıyla, bizim kayıt dışılığı sıfırlamamız mümkün değil, açık konuşayım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Peki, göz yumulabilir mi buna devlet olarak, bilinçli göz yumuluyor olabilir mi bazı saiklerle?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yani, bunu ben düşünmek istemiyorum. Hayır, bak, ben bunu düşünmek istemiyorum.

2/B gelir revizyonu... Şimdi, değerli arkadaşlar, 2/B'yle ilgili biraz bilgi vereyim ben size. 2/B taşınmazlarının önce 604.433 kişi satın alma başvurusunda bulunmuş yani 604 bin kişi diyelim. Bunlardan 390 bin kişiye bugüne kadar tebligat yaptık. Bugün itibarıyla, 310 bin adet satış yapılmış. Bayağı iyi bir rakam, bu arada onu da söyleyeyim. Satış yapılan taşınmazlardan bugüne kadar 1,3 milyar lira gelir elde edilmiş. Fakat biz yıl sonuna kadar, dediğim gibi, yaklaşık 3 milyar lira olarak öngörmüşüz. Ve bu 2/B bizim başımızı çok ağrıttı, açık konuşayım.

Ben arkadaşları hep topladım ve dedim ki: "Bu bir sosyal sorundur, size ne bir gelir hedefi koyuyoruz ne bir şey. Bu sosyal sorunu çözelim, bu şehirleşme problemini çözelim, bu toplumsal barışı sağlayalım. Bakın, yani şahitlerdir o toplantılara katılanlar. Ve dolayısıyla, rayiç bedelleri belirlerken mutlaka ve mutlaka adaletli ve tutarlı olalım. Modeller kuruldu, mahalle mahalle tutarlılık araştırması yapıldı ama şunu kabul edelim: 610 küsur bin parsel, siz değerlendirme yapsanız, ben şimdi hiç hata yapılmadı desem doğru olur mu? Mümkün mü? Değil. Ama mümkün olduğunca bunları hakikaten en adilane, en iyi şekilde yapmaya çalıştı bu ekip; çok yoğun çalışıldı. İtirazlar geldi bana, itirazların geldiği yerde biz Maliyeden uzmanları gönderdik. Benim yapabileceğim tek şey bu. Bakan olarak benim "Şunu indir, şunu kaldır." yetkim yok, siz de biliyorsunuz yani Maliyede çalışanlar bilirler. Yapabileceğim tek şey yerelde, burada eğer bir eksiklik, bir aksaklık, o zaman merkezden eleman gönderelim. Merkezden eleman gönderdik, bazı yerlerde artmıştır, bakın, bazı yerlerde düşmüştür. Artan yerler isyanda.

Şimdi, ama yine ben belirlemiyorum çünkü yukarıdan bir talimatla... Çünkü bunlar ayrı ayrı parseller. Her birisinin eğimi farklı, yola yakınlığı farklı. Ne bileyim, yani o kadar karmaşık bir şey ki. Onun için, burada şikâyet yok mu? Var. O şikâyetleri biz dikkate aldık mı? Aldık. Alım süreci nasıl? İşte, dediğim gibi, merkezden ilave uzman gönderip baktırmaktır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Peki, 398 ile 600 arasında talep çıkmadı mı?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, şu ana kadar 390 bin kişiye tebligatta bulunmuşuz, onların 310 bin kişisi almış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 398 ile 600 arası?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, onların daha süresi devam ediyor; bir. Çünkü bir kısmı bize sonradan devredildi. Yani kadastro, Hazine üzerine kaydı sonradan yapıldı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

Bir de arkadaşlar şöyle: Bazı yerlerde, siz de takdir edersiniz ki, bu proje alanı ilan edilmesi söz konusu o kanunlarla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, işte belediyelerin vesairesinin yani onlar da ayrı boyutları bunların.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, 604 bin kişi başvurmuş ama toplam potansiyel ne kadar?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 604 bin. Bütün hak sahipleri başvurdu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hepsi mi başvurdu?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii tabii, başvurdular ama bir kısmı hani başvurayım sonra... Yani dikkat ederseniz biz başvuruyu kolaylaştırdık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, 10 milyar dolarlar falan, bunların hesabını nasıl yapacaksınız?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Vallahi arkadaşlar, ben Londra'dayken 25 milyar dolar rakamları vardı. Şimdi, buraya geldik; 9,8'i öngörüyoruz. Şimdi, takdir edersiniz ki yasal düzenlemeler yapıldı. Biz tahminlerimizi sürekli aşağı doğru revize ediyoruz. Bu sene için 4,8 bekliyorduk, şimdi 3'e geldi, gelecek sene bakacağız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, başvuranlar süresinde ödemedi, o arazileri ne yapacaklar?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, varsayimsal bir soru soruyorsun bana.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, köylüye verecek misin?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, varsayimsal bir soru soruyorsun, benim yorum yapmam doğru olmaz.

Müsaade ederseniz devam edeyim çünkü şimdi zamanın bitti diyecek.

BAŞKAN – Biraz daha zamanınız var Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu arada bedelli askerlikle ilgili bir konu vardı.

Değerli arkadaşlar, 12 Aralık 2012 itibarıyla -ki oda herhâlde bitti süre bilmiyorum- 69.533 kişi başvurdu ve bu kapsamda şu ana kadar 2, 2 milyar lira Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı adına açılmış, özel hesapta bu para var. Bu paranın nasıl kullanılacağı, biliyorsunuz, kanunla ve yönetmelikle belirlendi, o çerçevede harcanacak. Yani o Maliyeye geldi, Maliye serbest, öyle bir şey yok yani haberiniz olsun.

Şimdi, araç kiralama konusu. Araç kiralama konusunda sizin hassasiyetinizi ben de taşıyorum ve o nedenle bir yeni taşıt kanun taslağı hazırladık, Başbakanlığa gönderdik. Yani inşallah o da gelir, onu çıkarırız, bu işin takibi, kontrolü, yönetimi daha da kolaylaşır; bu bir. Diyeceksiniz ki, ya bunu daha önce de söylediniz. Siz yoktunuz da hoş geldiniz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Aynen geçen seneki gibi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam. Bu bir.

SÜMER ORAL (Manisa) – Geçen seneki söylem.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Fakat, şimdi Sayın Bakanım, orada durmadık. Şimdi, müsaade ederseniz...

Şimdi, bu sene ne yaptık? Bu sene dedik ki: "Madem o henüz gelmedi, madem bu yönde hakikaten soru işaretleri var en azından, cari harcamalar yani mal ve hizmet... Çünkü bunlar hizmet alımına giriyor biliyorsunuz. Onları bu sene reel bazda yüzde 4 düşürdük. Bakın, paranız yoksa neyi kiralayacaksınız? Yani genel konuşuyorum. Bakın, onun için yani inşallah bu model çalışır, açık konuşayım. Çünkü şöyle: Yani kaynağını kıstık biz şimdi, başka şeyi kırsarsa onu bilemem arkadaşlar. Benim yapabileceğim bakın, Maliye Bakanı olarak bütçe kanunlarını... Yani sizin önünüze getirdiğim husus bu.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Biraz denetim, biraz mantalite olsa gerek. Yani özel işlerinde kullanıyor insanlar.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İşte, o nedenle bu taşıt kanununda GPS ile takibinden tutun, bir sürü husus var. Ben inanıyorum... Yani en son tekrar konuştum yani nedir? Çünkü şöyle... Başbakanlık derken ben Başbakanlık tutuyor anlamında... Yanlış anlamayın lütfen. Başbakanlık kurumların görüşlerine başvuruyor, arkadaşlar yani o da yanlış yorumlamasın. Bazı kurumlar belki itiraz ediyorlar vesaire.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bazıları öz evlat, bazıları üvey evlat.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz devam edin efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Maliye Bakanlığı üvey evlat size göre.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, Maliye Bakanlığı üvey evlat değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, üvey evlat; bakmıyorsunuz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ya, Mevlüt Bey...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bakmıyorsunuz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, 15/10/2013 tarihi itibarıyla merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerince 2.686 adedi döner sermaye, 9.465 adedi ise bütçe kaynaklı olmak üzere 12.151 adet araç hizmet alımı suretiyle kullanılmaktadır. Söz konusu 12.154 adet aracın -dökümünü veriyorum- 4.720'si binek, 2.421'i minibüs, midibüs, 2.779'u pikap, panel, 1.730'u otobüs, 501'i ise diğer taşıtlar yani herhâlde traktör falan, ne bileyim, yani kamyon vesaire gibi diğer türden şeylerdir.

Kurumsal dağılımını arkadaşlar yetiştirememişler. Kurumsal dağılımını da bir dahaki seansa paylaşırsız sizinle.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – TOMA'da var mı Sayın Bakan?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

BAŞKAN – TOMA'ları kendimiz üretiyoruz; sahibiyiz efendim, sıkıntı yok!

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sadece 2/B için hizmet alımına gittik, gerçekten.

Şimdi, Suriyeli sığınmacılar... Galiba vardı, bir müsaade ederseniz bulacağım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, aklınıza düştü, TOMA'yı da hizmet alımı yaparsınız Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Aklımıza düşürmeyin efendim.

Arkadaşlar, arıyoruz, bulursak Suriye konusunu anlatacağız size. Ama, en son benim aklımda kalan...

Şimdi, ülkemizde şu anda 10 ilde 21 barınma merkezinde 2011 ortasından itibaren –aslında Nisan falandı galiba- biz 1 milyar 310 milyon lira doğrudan para harcamışız. 1 milyar 310 bin. Şimdi, zaman zaman farklı rakamlar duyabilirsiniz, mesela, 2 milyar dolar duyabilirsiniz ama niye?

Şimdi, şöyle bir şey: Şu anda o kamplarda diyelim ki güvenliğinden tutun, bir sürü başka çalışmamız var; eğitimi, sağlığı vesaire. Uluslararası normlara göre şu anda o arkadaşlarımız o işi yaptıkları için onların giderlerini de hesaba katmamız lazım arkadaşlar. Dolayısıyla, benim doğrudan doğruya bütçeden verdiğim rakam 1 milyar 310 ama diğer kurumların bütçeleri üzerinden müdahale... Bana maliyeti? Bana maliyeti yanlış hatırlamıyorsam, en son rakam yaklaşık 2 milyar dolardı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Silah yardımı bu işin içinde mi efendim?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, silah yardımı yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nasıl yok efendim?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yapmayın. Yok öyle bir şey.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Zozani, yok mu? Silahtan sen anlarsın.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Silahla hiç aramız yok.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, müsaade ederseniz, şimdi bak yeni sorular soruyorsunuz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Silah yardımını Sayın Zozani'ye sordum efendim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, yok öyle bir şey.

Şimdi Sayın Aslanoğlu'na geldik.

BAŞKAN – Bitiyor herhâlde değil mi? Yazılı da verebilirsiniz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır... Bir saniye...

Şimdi, 2/B'den beklediğimiz sonucu alamadık.

"Vicdanen rahat mısınız?" Elimden geldiğince bütün hakikaten yönleriyle düşündüğüm için çok rahatım o konuda.

Orman köylülerine hiçbir şekilde, ben sizin iddia ettiğiniz şekilde "Bedava vereceğiz. Yer vereceğiz." diye hatırlamıyorum. Sadece şunu demişimdir: Hazineye ait tarım arazilerini de çiftçimize, köylümüze 2/B yasal çerçevesinde...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hep parayla veriyorsun, bir kere parasız ver.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Maliye parasız verir mi arkadaşlar?

Sayın Sarı'nın sorularına geleceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – TİGEM ilan vermiş, sınırlardaki yerleri kiraya verecek diye.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, hiç bilgim yok. Onu da ilgili bakana sorun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arazi...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, şöyle: TİGEM doğrudan doğruya bizde değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Araziler...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değil.

Şimdi, arkadaşlar, TİGEM hiç bize gelmiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Araziler...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam, yine bize gelmiyor.

BAŞKAN – Evet...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, TİGEM ayrı.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Sarı'nın sorularını cevaplandırırım, bitirelim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sağ ol Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, büyüme kaynağı, özel sektör yatırımları hususunda Sayın Sarı bir soru sordular, "Temeli nedir?" diye.

Şimdi, tabii, öncelikle şunu söyleyeyim: Eskiden bu konularda epey mürekkep tüketmiş bir ekonomist olarak benim de kendi şeylerim var ama sonuçta bunlar, bütün bu modeller, bu makro tahminler falan esas itibarıyla tabii ki Kalkınma Bakanlığı... Hani bize de sunuluyor, orada bir tartışma yaşanıyor ama sonuçta bir karar çıkıyor birçok kurumun katılımıyla. Ama arka plandaki temel varsayımlar nelerdir diye sorarsanız, doğrusu bütün o hususları detaylı bir şekilde Maliye çalıştı mı, ben doğrudan doğruya çalıştım mı, diyemem.

Ama şunu söyleyeyim: Yani nereden kaynaklanabilir diye soruyorsunuz. Şimdi, bir sonraki sorunuzla da ilişkili, temel bir varsayım var. Avrupa Birliği altı çeyrektrik küçülüyordu, o küçülme durdu, toparlanmaya başlar mı? Bu ihracatı,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

imalat sanayisini bu anlamda olumlu etkiler mi? Birinci husus bu. Bence bu önemli bir konu. Bu konu tamamen yadırganacak bir konu değil. Birinci husus bu.

İkinci husus, siz de takdir edersiniz ki, Avrupa Birliği'nin yanında hakikaten çevremizde son birkaç yıldır çok ciddi çalkantılar oldu. Bizim çok büyük fazla verdiğimiz, ticaret fazlası verdiğimiz, ürün sattığımız bazı ülkelerde çok ciddi sorunlar çıktı. Bazılarında bu sorunlar devam ediyor. Bazı yerlerde durum en azından duruldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ilave on dakika daha... Kırk beş dakikamız doldu.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla bir tane varsayım bu olabilir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama FED'i nereye koyuyorsunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir diğer varsayım, son bir iki yıldır yatırımlarda -özel sektör yatırımlarından bahsediyorum- performans anlamında kayda değer bir düşüş var. Dolayısıyla bu ilanihaye devam etmez.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama mesela FED'den dolayı faizler artarsa tam tersi o zaman.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Oraya geleceğim.

Şimdi faizler şöyle değerli arkadaşlar: Yani, tabii ki şunu bir kere tartışabiliriz keşke zaman olsa. Şimdi FED henüz faiz artırımından bahsetmiyor. FED şu anda neden bahsediyor? Ben ayda şu kadar para açıktan basıyorum, bunu azaltabilirim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 10 milyar azaltacağım diyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Henüz ona da karar vermedi.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ocak, şubat bekleniyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu bir.

Şimdi diyeceksiniz ki madem öyle niye bu kadar dalgalanma oldu piyasalarda? Birincisi, gelişmekte olan ekonomilere son yıllarda birkaç sebepten dolayı çok büyük fon akışı oldu. Literatürde, bu sektörde daha doğrusu "crowded trade" dedikleri yani aşırı yüklenme söz konusu. Niye? Çünkü büyüyen ülkeler... Bu 2008'den bu yana konuşuluyor. Kim? Gelişmekte olan. Büyüyen ülkede getiri yüksek. Faiz farkı, gelişmiş ülkelerde faizler sıfır. Gelişmekte olan ülkelere reel olarak faizler sıfır olabilir ama nominal olarak yüksek. Yine para nereye gidecek? Yani faiz farkı, gelişmekte olan ülkelere. Büyüme farkı, gelişmekte olan ülkelere.

Peki, dengeleri en sağlam kim? Genel konuşuyorum. Yine gelişmekte olan... Yani bütçeleri, borç yapıları, rezervleri vesaire...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Cari açıkları da var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Cari fazlaya geçtiler.

Neden? Çünkü emtia fiyatları yüksek ve 1990'lı yıllar özellikle Asya'yı... Asya'nın çok farklı bir mantaliteye, çok farklı bir zihniyete, bir yapıya geçmesini sağladı Asya krizi.

Şimdi bütün bunlar sonucunda...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yani kalır mı diyorsunuz faiz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yani çok ciddi para akışı oldu. İlk başlangıçta yani politika değişikliğinin gündeme gelir gelmez bir miktar aşırı volatilitenin olması normaldir. Çünkü bir kısım, kârları hemen alıp gitmek ister. E tabii herkes o anda hareket ettiği zaman siz de takdir edersiniz ki o zaman bu türden bir dalgalanma bir volatilité hakikaten yüksek olabiliyor.

Temelde önümüzdeki on yıla baktığımız zaman gelişmekte olan ülkeler muhtemelen son on yıldaki kadar hızlı büyümeyecekler. Niye? Bir, çünkü gelişmiş ülkelerde yapısal sorunlar var, dış talep zayıf. İki, emtia fiyatları ben artmayacak demiyorum, ama artış hızı son on yıldaki gibi asla olmayacak. Buna enerji de muhtemelen dâhildir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, biz nasıl 5 büyüyeceğiz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bunları konuşalım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, siz beklenti yönetiyorsunuz, ben onu anlıyorum da ama nasıl 5 büyüyeceğiz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Türkiye'de aslında eğilim –siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum– Türkiye'de demografik yapıdan esas itibarıyla kaynaklanan ama bunu destekleyen bankacılık sektörünün bu mevcut yapısı. Yani şu veya bu şekilde bizim son yıllarda hakikaten istihdamda çok ciddi bir başarı var. Aktif iş gücü politikalarında ben bazı rakamlar verdim. 20 binli rakamlardan 500 binli rakamlara geçtik. Yani bunlar hakikaten etkisi... Eleştirin bizi ama doğru yaptığımız, çok güzel yaptığımız şeyler var arkadaşlar. Hakikaten var.

Bakın, Batman'dan örnek vereyim ben size. Biz gidiyoruz diyoruz ki: "Gel kardeşim, burada bir konfeksiyon atölyesi kur. Sen gelmeden önce bana kaç işçi çalıştıracağını söyle. Ben İŞKUR'a o makineleri aldıtayım. Senin atölyene benzer bir atölyede bütün o gençleri yetiştireyim. O arada cep harçlıklarını vereyim. Sen fabrikanı bitirdiğin gün bu arkadaşları vereyim. Sen onları çalıştır, primini ben ödeyeyim." Ondan dolayı çok ciddi hakikaten... Siz diyorsunuz ya büyüme, istihdam falan. Bu tür politikalar çok önemlidir. Ve şu anda hakikaten Türkiye bu konuda başarılı. Neyse...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 87

Yani özetle, bana bütün varsayımları ortaya koy bu makro falan modeli yapan arkadaşların tabii ki siz de biliyorsunuz, tanıyorsunuz bu arkadaşları, gelecekler buraya, daha geniş bir çerçevede konuşursunuz. İstiyorsanız sonra çağırayım, bir çay içelim, geniş bir şekilde konuşalım.

BAŞKAN – Evet, son dört dakikamız Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – “Büyüme artarken cari açık nasıl düşecek?”

Şimdi, şöyle: Yani bu sene ve geçen sene net altını çıkartsanız, bakın, net altını, sadece bu sene demiyorum, geçen sene net altını çıkartın, bu sene de net altını çıkartın ve bu senenin büyümenin kompozisyonunu şöyle bir inceleyin, geçen senenin büyümenin kompozisyonunu şöyle bir inceleyin, göreceksiniz ki aslında yavaş yavaş Türkiye'nin son yıllarda –ama bu tedrici, çok az- attığı adımların etkisi var arkadaşlar, gerçekten var. Yani biliyorum, henüz rakamlar çok güçlü desteklemiyor, katma değer zincirinde arzuladığımız bir çıkış henüz yok. Bunların farkındayım ben hepsinin ama ben şuna inanıyorum. Mesela, Turquality kapsamında –ki bu kapsam genişliyor, bu kapsam yani bu program biraz güçlendi- yani rakamları verdim. İhracatın kilogram bedeli öbür türlü yapılan ihracattan çok çok daha fazla. Yani bu programlar genişleyecek, bir.

İkincisi, şu anda mesela savunma sanayisinde Türkiye'nin çok ciddi yatırımları var. İnanın bunlar sadece ithalatı kesmeyecek, ihracata da dönüşecek. Ben sadece silahtan bahsetmiyorum arkadaşlar. Şu anda TAI 17 ayrı uçak tipine parça üretiyor. Bakın, Airbus 380'den Boeng'in Dreamliner'a kadar yani 787'sine kadar 17 ayrı uçak ve helikopter tipine parça üretiyor. Şimdi, bunlar genişleyecek. Türkiye mesela eskiden savunma sanayi ihtiyaçlarının yüzde 75'ini ithal ediyordu on yıl önce, şu anda bu 40'lı rakamlara indi. Yani dolayısıyla uydusundan vesairesinden yani ben inanıyorum ki yavaş yavaş Türkiye bu noktalarda.

Mesela, sulu tarım çok önemli arkadaşlar. Şu anda güneydoğuda bunu birinci elden hissediyorum. Batman'da gıdaya yönelik hiçbir fabrika yoktu. Şu anda çok ciddi birkaç fabrikanın temelini ben attım. Niye biliyor musunuz? Sol Sahil Sulama Projesi diye şu ana kadar 400 milyon lira yatırdığımız proje bitti. İlk defa gelecek sene sulu tarıma geçiliyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hakkâri bitti mi?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, Hakkâri'ye... Ben Batman'ı biraz yakından takip ediyorum.

Şimdi, gelelim, “Talep artarken enflasyon nasıl düşecek?”

Tabii enflasyon işi siz de biliyorsunuz çıktı açığıyla ilişkili. Bir kısmı tabii ki ithal fiyatları vesaireyle ilişkili, bir kısmı bazı sektörlerdeki rijitide'yle ilişkili yani rekabet eksikliği, verimlilik eksikliğiyle ilişkili ama onu da müsaade ederseniz Merkeze sorun.

BAŞKAN – Sayın Çetin'in sorusu vardı.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bitireyim. Bana bir yirmi dakika daha verin, bitireceğim.

BAŞKAN – Ama şimdi şöyle Sayın Bakanım, uçağı olan arkadaşlar var, saat on bir uçağı olan arkadaşlar var. Dolayısıyla...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İyi de ama bu sorulara da cevap...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, bütçe önemli.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan, bu önemli. Bundan sonraki görüşmelerimizde bize yön verecek.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Oya sunun.

BAŞKAN – Takdir benim Sayın Bakan.

Buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bütçe açığında, bu seneki bütçe performansından –size rakamları da verdim- bir kerelik gelirleri çıkardığınız zaman gelecek seneki bir kerelik gelirlerle de karşılaştırdığınız zaman...

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz bu sene bütçe açığını yüzde 2,2 olarak öngörmüş müyüz? Değil mi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 1,2 gerçekleşti.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 1,2 gerçekleşti, 1 puan aşağıda. Onun çok önemli bir kısmı bahsetti. Biz zaten söylüyoruz, bir kerelik gelirler. O nedenle, bütçe açığı gelecek sene 1,9'a çıkmış gibi oluyor ama aslında o tür düzeltmeleri yaptığınız zaman...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 2,2'den 1,9'a düşüyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bravo, teşekkür ediyorum.

Şimdi, dolayısıyla tabii nasıl baktığınıza bağlı arkadaşlar. Öbür taraftan bakmak doğru olmaz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama bunları da öngördünüz neticede...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Her şeyi öngöremiyoruz, kristal şeyimiz yok. Keşke böyle bir aynamız olsa.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 1,2'den 1,9'a çıkmışsınız yani yabancı yatırımcılar da böyle bakacak.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, yani siz de biliyorsunuz, insaf. Ekimden ekime, ekimden nisana yaptığı tahmin değişikliğine şöyle bir bakın ya. Siz biliyorsunuz bu konuları. Bakın, diyorsunuz ki:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

“Bu sene büyümede 4 bekliyordunuz, 3,6 bekliyorsunuz şimdi, bilmem 3 olacak.” E, tamam, gelişmekte olan ülkelerin ortalama büyümesinde IMF geçen seneye göre tahmini 1,1 puan aşağı çekmiş. Yani...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama biz bunları başta söyledik, en başta...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam, teşekkür ediyoruz. Demek ki sizin öngörüleriniz... Siz öngörü konusunda...

Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle: Bu öngörüler siz de biliyorsunuz nokta tahminlerini, ben yıllarca yaptım ve bir ülke için değil. Daha doğrusu bizim ekip, benim de bir ekip vardı, birçok ülke için yaptık, Orta Avrupa için. Ta, Kazakistan'dan Rusya, Orta Avrupa, Güney Afrika'ya kadar, Orta Doğu... Şimdi, biz nokta tahminlerini... Bak, ben o dönemde de diyordum, kurumsal yatırımcılara. Bunları bir kenara bırakalım. Önemli olan bunun arka planındaki varsayımlar düşünce yani o analitik düşünce sürecidir ve trenddir. Yani zaten esas belirleyici odur ama tabii devlet olarak böyle söyleyemezsiniz. Devlet olarak siz bir kez tahmin yapıyorsunuz, tutuyorsunuz. Niye? Çünkü dokümanlara giriyor, getiriyorsunuz. Şimdi, özü bu.

Vallahi müsaade ederseniz Sayın Çetin'in sorusuna geçeyim artık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bir de faize cevap verin.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Peki, faize geleyim.

Ha, vergi indirimi var mı? Arkadaşlar, vergi indirimi gündemde değil. Vergi yani şu an itibarıyla üzerinde çalıştığımız gelir vergisi zaten tasarısı burada, orada da vergi artışı yok.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye dolaylı vergiler azalıyor?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şöyle değerli arkadaşlar, azalmıyor işte.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Az artıyor...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İşte, şeyden dolayı, bu BOTAŞ vesaire, onları dikkate aldığınız zaman onların detaylarını verelim size.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dolaylı vergiler...

BAŞKAN – Sizinle daha sonra sohbet edecek Sayın Sarı.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Onların biz detaylarını verelim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, faiz... Bir kere faiz harcaması hazinenin tahmini. Ama ben sadece kendi şeyimi sunayım size. Muhtemelen şöyledir: İç borcun vade yapısı önemlidir değerli arkadaşlar. Yani faizi kadar... Bir de diyelim ki faizde bir şok yediniz şu anda. Çok kısa vadeli olursa hemen yansıyor. Bir de değişken faizse hemen yaşıyor. Eğer sabit faizliyse yani borç stokunun önemli bir kısmı kupon yani faiz sabitse o zaman yansımaları zaman alıyor. Muhtemelen bütün bu hususlar dikkate alınmıştır. Ben size garanti edeyim, hazine genelde temkinlidir çünkü tekrar gelip burada borçlanma limitini artırmak istemezler, açık söyleyeyim. Dolayısıyla gerçekçidir diye düşünüyorum yani şu an itibarıyla öyle.

Sayın Çetin'in sorusuna gelince... “İş gücü piyasasındaki katılıklar, Başbakanlık Yatırım Destekleme Ajansı...” Şimdi, benim rakamlar değerli arkadaşlar OECD'nin rakamı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Başbakanın rakamı...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yorum yapamam arkadaşlar. Onun muhatabı ben değilim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Teşekkürler.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Belki rakam eski olabilir, eski bir rapordan olabilir. Yıldan yıla bu rakamlar değişiyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Benim esas söylemek istediğim orada...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır, çok iyi anlıyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...katılıktan söz ediyorsunuz 48,9'la.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – O ayrı bir şeyi şey yapmaya çalışıyor, ben ayrı bir şey...

İZZET ÇETİN (Ankara) – 56,9 gelin diyor, katı değil, her şey var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, şöyle: Nasıl, nereden baktığınıza bağlı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İkisini de AKP'nin hükûmeti yazmış. Birisini Maliye Bakanı birisini Başbakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, bakın, şöyle: Maliye Bakanının rakamı son OECD raporu. O arkadaşlar bir önceki OECD raporunu almışlar veya Türkiye'deki bir rapordan almış olabilirler. Bu rakamlar yüzde 100 değerli arkadaşlar, sormak lazım.

Şimdi, bakın, basit bir şey söyleyeyim size: Bugün Eurostat'ın yayınladığı Türkiye'deki işsizlik oranı Türkiye'de yayınlanan işsizlik oranının altında. Niye biliyor musunuz? Çünkü Eurostat'ın metodolojisi ayrı, bizim metodolojimiz ayrı. Fakat Eurostat'ın metodolojisine baz oluşturacak ham verileri de TÜİK üretiyor, kendi metodolojimize baz oluşturacak ham verileri de TÜİK üretiyor. Onu da Eurostat'a paylaştığı için... Şimdi, çıkıp şunu diyebilirsiniz: “Vay be, Eurostat işsizliği 1 puan daha aşağıda.” Hakikaten, gidin, bakın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım, biz muhalefet milletvekilleri olarak rakamlara ulaşamıyoruz da Eurostat'ın uzmanları nereden ulaşıyor?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Peki arkadaşlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

Özetle yani ben Başbakanlık Destek Ajansı... Hani belki verileri oradan, buradan, veriler de doğru olabilir. Ben OECD'nin rakamlarını kullanıyorum.

Sayın Türelî'ye gelince...

BAŞKAN – Ona da yazılı cevap verelim Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Vallahi, sunuş 35'inci sayfada istihdam çelişkisiyle ilgili...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bu kayıt dışılar yüzde 26,5...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Müsaade ederseniz... Sayın Başkan bitiyor müsaade ederseniz gerçekten.

BAŞKAN – Peki.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, niye biz Profesör Schneider'ın çalışmasını kullanıyoruz? Şimdi, Profesör Schneider sadece Türkiye'yle ilgili bir tahminde veya bir iki ülkeyle ilgili tahminde bulunsaydı kullanmazdım. Profesör Schneider ve ekibi ve Avusturya'da bir enstitü Dünya Bankasının desteğiyle 38 ülkedeki kayıt dışılığı ölçüyor. Dolayısıyla elimizde uluslararası yapılan güçlü ölçüm bu, yani benim bildiğim. Bakın, ben bu konularla ilgileniyorum. Tek tek yapılan çalışmalar var, makaleler var ama toplu hâlde, düzenli bir şekilde, her yıl yapılan tek çalışma bu adamın çalışması. Kendisiyle birkaç kez bir araya geldim ve hakikaten de bayağı kapsamlı... Şu anda biz Hacettepe Üniversitesine ve Sakarya Üniversitesine ayrı bir çalışma yaptırıyoruz Türkiye için bu arada. Profesör Schneider'la da onlar da görüşüyorlar ama özü bu, bunun için kullandık. Bir tutarsızlık var mı? Şöyle: Şimdi, TÜİK'in...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yüzde 39 kayıt dışı istihdam var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, şöyle: TÜİK'e göre 2002'de kayıt dışı istihdam yüzde 52'ydi, şimdi inmiş yüzde 38, 39'lara. Profesör Schneider'a göre de...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – “Karşılaştırmayın.” diyor yalnız.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır. İkisinde de düşüş var ama birisi kayıt dışı ekonominin büyüklüğünün millî gelire oranı, öbürüyse sadece kayıt dışı istihdamın millî gelire oranı. Mesela verimliliğinin düşük olduğu, katma değerinin düşük olduğu alanlarda kayıt dışı yüksek olabilir mi? Bakın, basit bir soru, sadece soruyorum. Muhtemelen öyledir. Dolayısıyla, bakmak lazım.

Şimdi, özel tüketimdeki artışta...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – “Özel tüketim nasıl bu kadar hızlı düşecek?” dedim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Niye düşecek? Herhâlde arka planda... Ben “herhâlde” diyorum, yine bu tahminleri teker teker şey yapmadım ben. Muhtemelen makro ihtiyatı alınan, alınabilecek tedbirler bir. İkincisi: FED'in bir hareketinin faiz üzerinde veya son dönemde faizdeki artış. Yani bu hususlar dikkate alınarak muhtemelen düşürülmüştür diye düşünüyorum.

Özel tasarruflardaki artış şirket mi, hanehalkı mı? Tam o detayları bilmiyorum. Kalkınma Bakanlığımız geldiğinde onu şey yapabilirsiniz.

Şimdi, Sayın Aslanoğlu'nunkilere cevap verdim.

BAŞKAN – Verdiniz efendim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Seçer'e cevap verdim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Herhâlde herkese cevap verdim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kamu-özel iş birliğiyle ilgili...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama onu söyledim, elimde veri yok. Bir dahaki sefere...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Sayın Bakanım, Nurullah Mehmetoğlu'yla ilgili ne yapacaksınız? Siz Batmanlısınız, sizin orada olmuş.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bireysel bir talep, onu verin, ben sadece ancak özel bir istihdamda... Biliyorsunuz, yani ben...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Görme engelli, 7 tane çocuğu var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben ilgilenirim ama yapabileceklerimin sınırı var.

Şimdi, yalnız şunu söyleyeyim Sayın Başkan: Sayıştayla ilgili olarak da yani müsaade ederseniz ben birkaç hususu ifade etmek istiyorum, sadece birkaç hususu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, müsaade ederseniz, kendileri buradalar, onlar cevap versin.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama şöyle: Yani...

BAŞKAN – Siz zaten ayrılmayacaksınız Sayın Bakanım, daha oylamamız var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yok, yok, ben ayrılayım diye söylemiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, önceden mi söylemek istiyorsunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Birkaç hususu ben ifade edeyim.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Böylece ben en azından Hükûmet sunuşunu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Biz de bir şeyler söyledikten sonra belki yine bir şeyler söyleme gereği duyarsınız.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama şu ana kadar... Ya, birkaç şeyi, yani fazla değil...

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Konuşma metninizde vardı çoğu.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yok, yok, benim konuşma metnimdekileri ben tekrarlamayacağım. Konuşma metnimde ben dedim, biz bütün verileri verdik. Yani gider denetimi yapmak için ne gerekiyorsa, bütün veriler var. İddia değil, bu bir gerçek, 25 milyon kayıt vermişiz, bütün tabloları vermişiz, üretilmesinin anlamlı olmadığı tabloları dahi sırf yönetmeliklerinde var diye zorlama bir şekilde verdik.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, dinliyor musunuz?

BAŞKAN – Evet dinliyor, Sayın Berber dinliyor cankulağıyla.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, şimdi sadece bir iki hususa cevap vereceğim. Şimdi, bazı arkadaşlar dedi ki: “Ya, on yıldır bu böyle. Niye çalışmadınız?” İşte, yok, “Standartlar böyle, niye gerekli adımları atmadınız?” Değerli arkadaşlar, şimdi, 5018 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesi “Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir.” diyor. “Muhasebe standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir.” bunda hemfikir miyiz, kanun böyle diyor mu? Bu bir.

Şimdi, bakın, size bir şey söyleyeceğim. Yani hani “belge” falan diyorsunuz ya...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz demiyoruz, onu Sayın Berber diyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Devlet Muhasebesi Standartları Kurulunun bir kararını okuyacağım size. Tarih: 03/04/2013. Mali tabloların sunulması konusunda oluşan tereddütlerin giderilmesi konusunda bir toplantı yapılmış, bir karar verilmiş. Bu kararın altında imzalar; bakın, Sayıştaydan üye var. Bunu paylaşabilirim sizinle. Bakın, Maliyeden...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, sonuç ne?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Anlatacağım, sonuca geleceğim, önce bir kimler imzalamış bakın.

Burada, değerli arkadaşlar, YÖK üyesi yani akademisyen var, Kalkınma Bakanlığı var, Hazine Müsteşarlığı var, Sosyal Güvenlik Kurumu var, Sayıştay temsilcisi var, üye arkadaş. Bizden Muhasebat Genel Müdürü var, Bütçeden Genel Müdür Yardımcısı var, Gelir Politikalarından arkadaş var. Bakın, karar, sonucunu okuyorum: “Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun’un 6, 12, 45’inci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin ayrı tüzel kişilikleri olmadığından...”

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kanunu değiştirin o zaman.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir saniye, bir saniye...

“...tek bir raporlama birimi sayılması ve genel bütçe için tek bir mali tablo seti sunulması uygun olacaktır.” Bakın, 5018 diyor ki: “Bu karar verir.” Bu karar var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman, Maliyeye verelim parayı, bakanlıklara da sen dağıt.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ya, arkadaşlar, bir müsaade...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Diğer bakanlıkları görüşmeyelim o zaman, bitirelim bugün.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bitiriyorum arkadaşlar, lütfen.

Bakın, şöyle: Şimdi, biz bu konuyu IMF’ye sunmuşuz, IMF’ye sormuşuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kime?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir saniye...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Duyuyor musun Mehmet?

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Günal...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, bakın, şimdi, GFA standartlarını IMF belirliyor. Yani dünyada, biz kabul etsek de etmesek de, bu kamu finansman, bu hesaplar, yani bu konuda IMF’nin büyük bir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biliyorum Sayın Bakan da Mehmet Bey’in demin söylediği için biraz...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, sormuşuz, demişiz ki: “Sizce biz nasıl yapmalıyız? Yani kamuya böyle mi bakmalıyız, yoksa yönetmelikte olduğu gibi mi yapmalıyız?” Onların cevabı yine bizim az önce Muhasebe Standartlarının ifade ettiği şekildedir.

Anayasa’yı değiştirmeden, kamunun her ayrı bir birimini bir şirketmiş gibi düşünmeden sizin burada bizi büyük ölçüde ama haksız bir şekilde eleştirdiğiniz... Bakın, açık konuşayım: Doğru eleştiri doğru eleştiri ama bu konuda bizi haksız bir şekilde çok eleştirdiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sizi mi, Sayıştay’ı mı?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bizi. Şimdi “Vermediniz.” dediniz.

RECAİ BERBER (Manisa) – “Vermedi.” dediniz ya.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bizim bunları üretmemizi...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayıştay “Vermedi.” diyor.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz onların yalancısıyız.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, “Vermedi.” diyen...
BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayalım Sayın Bakan.
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir dakika, bunu düzeltin. “Vermedi.” diyen biz değiliz, Sayıştay.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayıştay “Vermedi.” diyor.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayıştay “Alamadım.” diyor.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Demiyor, bir de yazmış.
BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, lütfen tamamlayalım.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım, Sayıştaya vereceğiz.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayıştay “Mizanı alamadım.” diyor, “Belgeleri alamadım.” demiyor.
RECAİ BERBER (Manisa) – “Sağlanamadı.” diyor...
BAŞKAN – Evet...
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Peki, neyse, önemli değil.
Değerli arkadaşlar, bakın, geline nokta şu, tekrarlayayım: Sayıştay bizim Sayıştayımız, bu ülkenin Sayıştayı. Ben de bir milletvekiliyim, bugün Bakanım yarın olmayabilirim. Sayıştay denetimini en az sizin kadar önemsiyorum. Hatta bizim bürokrasinin, üst düzey yöneticinin daha çok önemsemesi lazım. Niye biliyor musunuz? Çünkü rehberlik. Bakın, bir bakan olarak ben Millî Emlakin eksikliklerini bu sayede daha fazla, yakından öğrendim. Açık konuşayım size ve bu eksikleri gidermek için ne gerekiyorsa... Ama, bakın, bu hususta devlet sistemini değiştirmeden, yani her kurum adına ayrı ayrı borçlanma, her kurum adına ayrı ayrı. Ha, bunları yapın denilirse oturulur, çalışılır.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kanunu değiştirin o zaman Sayın Bakanım, kanunu değiştirelim.
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, işte, yönetmelik 2011 sonunda...
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama kanuna dayalı olarak çıkan bir yönetmelik o.
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi arkadaşımız da konuşacak, ben müdahale etmek istemiyorum ama şunu söyleyeyim: Biz Sayıştayla bu konuyu çalışacağız. Biz bu konulardaki eksiklikleri şu veya bu şekilde gidermek zorundayız, gidereceğiz. Ama değerli arkadaşlar, bana deseniz ki kamu mülklerinin değerlemesini yarın sabah yap deseniz yani kim yapar arkadaşlar ya?
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya biz ne diyoruz Sayın Bakanım, siz ne diyorsunuz.
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama mizan oluşturmamız için mülk de olacak, varlık da olacak, borç da olacak arkadaşlar. Bakın, bunu anlamamız lazım, mizan oluşturabilmemiz için. Onun için, burada, değerli arkadaşlar, bir yolsuzluk yapılmışsa bu bizim verdiğimiz bütün verilerden rahat bir şekilde çıkartılabilir. O verilerin paylaşılmaması söz konusu değildir. Bütün verileri paylaştık, paylaşmaya devam edeceğiz, kalitesini de artıracacağız, beraber çalışacağız, eksikliklerimizi gidereceğiz ve bu Türkiye için bir fırsattır, hiçbir şekilde bu konuda da geri adım atılmaması lazım. Ama devletin mevcut sistemiyle de yani uygun bir şekilde yapmamız lazım ya da hep beraber gelin, sistem değişikliği yapalım, biz de kendi bütün sistemimize uyalım. Yani bu basit bir Say sistemi değil, bu basit bir veri girişi sistemi değil. Bu devletin farklı bir şekilde düşünmesidir yani tahsis edilen yerin AFAD’ın mülkiyetine geçmesidir, AFAD’ın sanki Gelir İdaresi değil de kendisi gelir topluyormuş gibi addedilmesidir, sanki hazine borçlanıyor değil, AFAD borçlanıyor gibi yapılmasıdır. Bu sistem değişikliğini gerektirir. Bu sistem değişikliğini yapın diyorsanız yapalım ama “yok, gelin, Avustralya dışında, birkaç ülke dışında bütün dünyanın üç aşağı beş yukarı hazine birliği yani çerçevesinde düşüncesini devam ettirelim.” diyorsanız onu da Sayıştayla sizler, Meclis görüşsün, Sayıştay düşünsün bunları ama biz beraber çalışmaya razıyız. Bir bakan olarak bu konuda size taahhüt... Yani hiç o konuda en ufak bir tereddüt yok çünkü bu eleştirileri biz çok ciddiye alıyoruz yani buradaki eleştirileri. Ha, makro eleştiriler, anlaşamayabiliriz, tartışabiliriz çünkü onlar böyle siyah-beyaz değil ama Sayıştay eleştirisi çok önemlidir. Yani onun gri alana götürülmemesi lazım ama makro tartışmalar, tahminler, şunlar bunlar siyah-beyaz değil. Bunlar ayrı bir konu ama Sayıştayı biz çok ciddiye alıyoruz, çok önemsiyoruz.
Çok teşekkür ediyorum.
BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.
Şimdi Sayıştay Başkan Yardımcımız Sayın Akbulut’a söz vereceğim.
On dakika süre veriyorum, eğer yetmezse ilave verebilirim.
Buyurun Sayın Akbulut.
SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Peki, teşekkür ediyorum.
Sayın Başkan, sayın üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hayırlı akşamlar diliyorum herkese.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

Şimdi, tabii konuşmam gereken öyle anlıyorum ki çok konu var. Hepimizin bildiği gibi Sayıştay Parlamento adına denetim yapan bir kurum. Dolayısıyla, ne yapmam gerektiğini, nasıl raporlar üreteceğimi... Biz isterdik ki daha önceden Parlamentoyla bu hususu görüşebilelim, tartışabilelim ve ilk yıl olmasına rağmen çünkü bu yıl aslında bütçe hakkının kullanılması bakımından milat diyebileceğimiz bir yıldır, denetim açısından da öyle. Türkiye’de şu ana kadar yapılan teftişti ama 6085’le Türkiye’de ilk defa denetim olgusu gündeme geldi ve ilk defa da uygulanan bir denetimdir. Denetimle teftiş farklıdır. Dolayısıyla, şu an gördüğüm kadarıyla beklentiler teftiştten beklenen beklentilerdir. Oysa Sayıştay teftiş yapamaz, böyle bir yetkisi de yok ancak denetim yapar.

Şimdi, söz konusu denetim olunca tabii denetimin yapılabilmesi için kanunumuzda yetkilerimizin olması gerekiyor. Denetimle ilgili özel bölümümüz var, bu bölümde özellikle 35 ve 36’ncı maddelerimiz çok önemlidir. 36’ncı maddede Sayıştayın denetim adına uygulayabileceği denetim teknikleri sayılmıştır. Bunlar uluslararası standartlara da uygun olarak iki başlık altında toplanıyor: Birisi düzenlik denetimi, bir diğeri performans denetimi ancak bunlar da kendi içerisinde ikiye ayrılıyor, kanunumuza bakılırsa görülecektir, 5018’in 68’inci maddesinde de bu böyledir, uluslararası standartlarda da böyledir. Özellikle INTOSAI standartlarının 39, 40’ıncı maddelerine, standartlara bakarsak bunları göreceğiz.

Düzenlik denetimi, mali denetim ve uygunluk denetiminden oluşur. İkisine birden biz düzenlik denetimi diyoruz, biz derken bütün denetim camiası olarak böyle söylüyoruz. Performans denetimi de performans bilgisinin denetimi ve kamu kaynaklarının verimli, etkin, tutumlu kullanılıp kullanılmadığının incelenmesine yönelik olarak yapılan denetimdir. Bu denetimleri biz 35’inci maddede yazılı olduğu üzere uluslararası, genel kabul görmüş standartlara uygun olarak yapmak mecburiyetindeyiz. Bu böyle olunca denetimlerimizi yapabilmemiz açısından genel kabul görmüş standartlara uygun denetim rehberleri çıkarmak mecburiyetindeyiz ve bu rehberlere göre de denetimlerimizi yapmak mecburiyetindeyiz. Malumunuz olduğu üzere kanunumuz, evet, 2010’un sonunda çıktı ama bazı duraksamalar oldu, zaman kayıpları oldu. Biz buna rağmen bize verilen bir yıllık süre içerisinde ve ondan sonra kalan süre içerisinde özellikle düzenlik denetimi ilk defa olacağı için... Çünkü VET denetimi, 1996 yılında hatırlarsanız bu yetki bize verilmişti, 832’ye eklenen ek 10’uncu maddeyle ama ondan sonraki denetim teknikleri ilk defa geliyor. Ama bunları dediğim gibi rehberlere göre yapmak mecburiyetindeyiz ve biz bu düzenlik denetimi rehberimizi hazırladık, kamuoyuna da açıkladık, herkes de bunu biliyor ve burada da denetimimizin ne olacağı, nasıl olacağı, raporların nasıl çıkacağı, formatının ne olacağı, içeriğinin ne olacağını belirttik. Dolayısıyla, bugünkü elimizde olan raporların şekli de formatı da içeriği de daha önceden belliydi zaten. Yani dolayısıyla, belki şaşkınlıkla karşılıyoruz ama bu standartlara göre yapılması gereken çalışmadır. Ancak burada iki şey sanki birbirine karıştırılıyor gibi. Biz bu raporları mali denetim sonucu... Yani düzenlik denetimi ama dediğim gibi iki ayrı alanı var, birisi mali denetim, birisi uygunluk denetimi. Mali denetimin amacı biraz sonra okuyacağım hem rehberimizden hem de hangi yazarımızın ya da hocamızın, akademisyenimizin olursa olsun denetim kitaplarını okursanız, uluslararası standartları karıştırırsanız bunları da göreceksiniz ayrıca.

Mali raporlara ilişkin görüş verimiz biz ya da bir başka şekilde kanaat verimiz yani dolayısıyla, bütün çalışmaların sonucunda bizim vereceğimiz şey raporlara ilişkin bir kanaattir, bir görüştür. Bu görüşler gayet tabii arkadaşlarımızın çalışması sonucunda üretilen, elde edilen kanıtlara dayalı olarak ortaya çıkan görüşlerdir. Tabii biraz anlaşılabilirliği bakımından bunlardan biraz bahsetmek mecburiyetindeyim. Gene düzenlik denetimi rehberimizde okursanız ilgili yerlerde bunları göreceksiniz ve burada da yine biz kurumlarımızın sorumlulukları nelerdir, Sayıştayın sorumluluğu nedir, bunları yazmışız ve buna göre diyoruz ki: Kurumlar yani kamu idaresinin yönetimi, bir bütçe uygulama yılına ilişkin denetime sundukları mali tabloların, bu dönem içerisinde gerçekleştirilen tüm mali faaliyet ve işlemleri doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın, önemli hata veya yanlış beyanı içermemesinden sorumludur. Sayıştayda denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tabloların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek zorundadır, sorumludur. Biz de bunu yaptık.

Ha, bu görüşler nelerdir? Gene uluslararası standartlara göre denetim sonucunda elde edilen kanıtlara göre biz mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir olmadığını, gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak kurulup etkin olarak işletilip işletilmediğine ilişkin görüş oluştururuz. Kanunumuzda da bu böyledir zaten. Onun için zaten rehberimize böyle yansıyor yani kanuna dayanmayan bir denetim rehberi çıkarmamız zaten söz konusu değil. Ancak bu yıl yani daha doğrusu geçtiğimiz yılın çalışmalarında iç kontrol sistemlerine bakamadık çünkü biz denetim programı hazırladığımızda kanunumuz buna cevaz vermiyordu, kanuni değişiklikler nedeniyle. Diğer konulara gelince, söz konusu olan bu raporlar sadece mali tablolara ilişkindir. Tabii ki bu mali tablolar evvelden 1050 ve 832’ye göre hazırlanmış tablolardır, yeni sisteme göre hazırlanmış tablolar değil. Zaten evet 5018 sayılı Kanun çıktıktan sonra hazırlandı, yönetmelikler var, bu kabul ama şimdi 5018 sayılı Kanun’un bizden istediği, özellikle Sayın Bakanımızın da belirttiği 49’uncu madde kamu hesapları maddesi, orada görürseniz, orada her hususun kamu hesabında yer almasını öneriyor. 7’nci maddede, bütün kamu kurumlarımızın genel kabul görmüş, muhasebe standartlarına uygun olarak muhasebe sistemlerini kurmalarının zorunlu olduğunu söylüyor. Yine 5’inci maddede temel ilkeler içerisinde özellikle (b) ve (d) fıkralarını okursak orada göreceğiz,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

bütün mali sistem kurulurken, Parlamantonun bütçe hakkını yerine getirebilmesi bakımından sistemin kurulmasını istiyor. Bütün bunlara baktığımız zaman hesap verme sorumluluğunun sağlatılabilmesi için düzenlenmesi gereken raporların doğal olarak kamu bazında olması gerekiyor ki kurum yöneticilerimiz, üst yöneticilerimiz hesap verme sorumlulukları bakımından üzerlerine düşeni yapabilsinler. Parlamento da hesap verme sorumluluğu adına, yönetsel hesap verme sorumluluğunu tespit edebilsin. Aksi takdirde hesap verme sorumluluğu ilkesinin gerçekleşme şansı yok.

Şimdi, denetim görüşü oluşturulurken... mali tablolarla ilgili olarak söylüyorum. Burada şunu da hemen söyleyeyim, belki konuşmamın içerisinde karıştırabilirim: Bizim bütün konumuz mali tablolarla ilgilidir. Sayın Bakanımızın dediği gibi "Giderlerle ilgili biz belgeleri almadık." diye bir şey söylemiyoruz. Giderlere ilişkin tüm belgeler alınmıştır, buna ilişkin denetimlerimiz yapılmıştır. Ancak rehberimizde de var olduğu üzere kamu zararı ve kanunumuzdan kaynaklanan hususlar tabii ki Parlamantoya rapor edilmez. Yargılamaya esas raporlarla Sayıştay yargı dairelerine aktarılır kamu zararını ilgilendiren konular. Yani bir husus hukuka aykırıdır ve kamu zararı oluşturuyorsa bu raporlar, içeriğindeki konular ister ağırlıklı olsun ister ağırlıklı olsun, mutlak suretle bunlar Sayıştay dairelerine iletilmek üzere...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yolsuzlukları rapor etmiyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayıştaya gidiyor.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, kamu zararı varsa tabii bu kamu zararı bir suç unsuru oluşturarak oluşabilir. Sehven olabilir, yorum hatasından kaynaklanabilir ama yolsuzluktan kaynaklanıyorsa bir suç unsuru söz konusu ise tabii ki denetçi arkadaşlarımız bu hususu bildirirler, ilgili Sayıştay dairesi eğer denetçinin görüşüne katılıyorsa kamu zararı konusunda kendisi karar verir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama Meclisten kaçırıyorsunuz.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır efendim, kanun böyle. Bakınız, biz kaçırmıyoruz. Kanun böyle, kanunu aşamayız. Yargı konusudur bu kamu zararı konusu.

BAŞKAN – Yargılamaya müdahale edemiyoruz.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT - Yargılamaya esas... Efendim kanunumuz böyle. Kanunumuza göre bunun yargılanması gerekiyor. İlgililerine subjektif sorumluluk çerçevesi içerisinde tazmin denmesi gerekiyor. Eğer yolsuzluk içeriyorsa da o zaman biz onları adli yargıya sevk ediyoruz. O konuda da biz yetkili değiliz, adli merciler bu konuda yetkilidir. Onlar durumuna göre neyse, gerekli kararlarını alıyorlar ve veriyorlar. Bizim oradaki görevimiz yolsuzlukları ilk önce tespit etmek. Ondandır eğer öyleyse, bizim görüşümüze göre de hakikaten yani sadece denetçinin görüşüne göre değil. Çünkü kurumlarımızı bir şekilde böyle... Her denetçi kendi görüşüne göre hemen savcılığa gitmesin, bir koruma mekanizması olsun. Çünkü bu yanlışlıklar olabiliyor, istatistikler bunu net olarak gösteriyor. Mesela müfettiş arkadaşlarımızın doğrudan savcılığa gitme yetkisi var ama Sayıştay denetçileri Başkanlığa bildirir. Ha Başkanlık olarak biz karar vermiyoruz. Herhangi ilgili bir yargı dairemize biz bunu gönderiyoruz. Yargı dairemiz bakıyor, eğer denetçinin görüşüne, ileriye sürdüğü kanıtlara, delillere katılıyorsa adli yargıya gönderiyor, savcılığa, gereğini yap diye. Bunun dışındaki konular, kamu zararı dediğimiz hususlara ise kendisi karar veriyor.

Dolayısıyla, yargı konusu olması hasebiyle zaten kanunumuzda yargı bölümü ayrılmıştır ve yargı bölümünün işlemesi için, bu fonksiyonumuzun işlemesi için yargıya esas raporlar düzenleriz ve bunlar bu şekilde gider. Dolayısıyla, bu denetimlerin, gider belgeleri üzerinden, diğer gelir belgeleri üzerinden yapılan denetimlerimizin sonuçlarını -eğer varsa tabii- arkadaşlarımız Başkanlığımıza kasım ayının sonuna kadar bu raporları göndermek mecburiyetindedir. Çünkü mali raporlar ve diğer raporlar yani yargılamaya esas raporların dışında da başka raporlarımız var bizim. Sadece mali rapor değil denetim raporunun dışında, bu teknik öğretilerinin dışında başka denetim raporlarımız da var. Bu raporlar da gelecek. Bu raporlar tabii kurumlarımızı başka yönleriyle inceleyecekler. Mesela, işte performans bilgisi denetim sonuçları gelecek örneğin önümüzdeki şeyde. O zaman kurumlarımızın yaptığı faaliyetlerin öngörülen, kendilerince öngörülen şartlarda yapılıp yapılmadığını tabii biz buraya rapor edeceğiz ve böylece sayın milletvekillerimiz de bütçe hakları gereği bunları öğrenmiş olacaklar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani "Performansı uygundur ya da değildir." mi diyeceksiniz?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır o başka. Bakın, onunla ilgili Sayın Milletvekilim ona ilişkin rehberlerimiz var, yayınladık, incellersiniz yani sonucun nasıl olacağını orada da görebiliriz ama öyle değil.

Şimdi, bununla ilgili tabii benim de sizden bir talebim olacak. Yani beraber çünkü Sayıştayla Parlamento iç içe çalışan iki kurum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çalışması gereken.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT - Çalışması gereken iki kurum.

Tabiri caizse kamu mali yönetim sisteminin çalışması için en temel olması gereken hususlardan bir tanesi Parlamantonun da devreye girmesi gerekiyor. Yani sadece yılın sonunda bu raporlara bakarak değil...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Nasıl girecek, ne öneriyorsunuz?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şöyle efendim işte, ilgili ihtisas komisyonunun olmasını biz öneriyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bizi bırak, onlar da giremiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

BAŞKAN – Ya bir müsaade edelim de anlatsın, sonra sorularımız soracağız arkadaşlar.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır açalım ama önemli yani.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şöyle, böyle bir komisyon olması hâlinde, bizim sadece bu zamanlarda değil yıl içerisinde de sürekli birlikte çalışmamız gerekiyor. Mesela bu çalışmalarımız sırasında biz buna çok ihtiyaç hissettik, birçok konuda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çağırsaydınız gelirdik Başkanım.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Tabii resmî olarak, bakın, bunun olması gerektiğini sadece biz söylemiyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunun 7.12.2003 tarihli On Sekizinci Birleşiminde 755 nolu kararıyla oluşturulan 10/9 sayılı kararla oluşturulan, Meclis araştırma komisyonunun... Çok geniş kapsamlı bir çalışmadır bu... O raporda hesap verme sorumluluğu başlığı altında bu husustan özellikle de bahsettik yani böyle bir komisyonun olmasının gerekli olduğunu vurguluyor, Meclis vurguluyor, sizler vurguluyorsunuz on yıl öncesinden.

Artı, bütün yıllar için vardır, bakarsanız göreceksiniz. 2013 için yeni çıkmış olan ilerleme raporuna da bakarsanız orada da vardır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İlerleme değil ortak... Matra-Flex Projesi var, gittik oradaki arkadaşlarla da görüştük.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi, sadece biz söylemiyoruz bakınız, Meclis olarak siz söylüyorsunuz. İlerleme raporunda Komisyon söylüyor. Biz buna ihtiyaç hissediyoruz. Çünkü mesela bu raporları, evet eleştirebilirsiniz, bu bizim için aslında çok güzel bir şey. Ama eleştirilerin nasıl olacağı, nasıl gerçekleştirileceğini de birlikte konuşmamız gerekiyor. Tabii her şey zaman içerisinde tekemmül etmek durumunda. Bu yıl ilk defa başlıyoruz, bu bir milattır ama standartlara uygun olarak yapılmış, hazırlanmış bir rapordur bu rapor. Dolayısıyla, bu bir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hangisi? Bu raporlar?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Bu raporlar evet. Standartlara göre yapılmış bir rapordur.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şimdi okuyacağım.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi okumaya devam ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne gönderdiğinizize tam...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya bize gelenlerde bir yanlışlık var.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Günal.

Sayın Akbulut, buyurun.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi şöyle, denetim görüşü oluştururken gerek uluslararası denetim standartlarında gerekse bu standartların ülkemizde uygulanmasını gösteren denetim rehberlerindeki belirlenmiş kriterlere uygun hareket etmek mecburiyetindeyiz. Buna göre denetim görüşü oluştururken dikkat edilen en önemli husus “önemlilik” kriteridir bizim için. Bu standartta vardır yani yargıda bir kuruluş olsa bile arkadaşlarımız bunu yargı raporu hâline dönüştürüp yargıya addettirirler ama denetimde mali raporlara ilişkin görüş oluştururken burada öbüründen farklı olarak konunun önemi bizim için önemlidir. Yani her gördüğünüz şey hemen mali tabloyu etkilemez. Mali tabloyu etkileyecek nicelik ve nitelik bakımından ağırlıklı olan konuların olması gerekiyor yoksa her şeyde o zaman “Mali tablolar gereksizdir, güvensizdir, doğru değildir.” şeklinde bir görüş vermeniz gerekir. Bu da hakikaten kamu kurumlarımızı da -biz şirketleri de denetliyoruz- şirketlerimizi de sıkboğaz eder, doğru bir şey değil, standartlara da uygun değil. Standartlara uygun olan bu şekilde yapılan çalışmalardır. Dolayısıyla, önemlilik kriteri ne orandaki bir hatanın veya yanlış beyanın denetim görüşünün ne yönde gelişeceğine ilişkin bir eşik değeri ifade eder. Bu eşik değer parasal büyüklük itibarıyla olabileceği gibi hatanın veya yanlış beyanın niteliği ve etkisi göz önüne alınarak parasal büyüklükten bağımsız olarak da belirlenebilir.

Denetim görüşünün belirlenmesine yön verecek olan önemlilik seviyesi daha denetim baştan planlaması aşamasında... Ki denetimin uluslararası standartlara göre de dört tane aşaması vardır. Bilenleriniz için özür diliyorum, belki tekrar oluyor ama söylemek durumundayım burada anlaşılabilirliği bakımından: Planlama aşaması vardır denetimlerin, ezbere yapmayız, mutlaka bir plana dayalıdır her denetim çalışması. Daha sonra uygulamaya geçeriz planlama çalışmasından sonra, raporlamaya geçeriz ve daha sonra da izlemeye geçeriz. Bu noktada şunu belirtmek isterim: Bunlar bir tespittir, ilk yıldır ve tespittir, geçiş süreci yaşıyoruz, ilk defa bunları yazıyoruz. Kurumlarımız acemi, Sayıştayın da tabii ki eksiklikleri var, acemiliği var. Parlamentomuz da biraz önce söylediğimiz gibi bizim arzumuzda çalışabileceğimiz şekilde cevap vermiyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Daha devam ediyorum efendim, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi şöyle, mesele anlaşıldı aslında Sayın Akbulut.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Yani dolayısıyla, biz diğer bir değeri almadık değil, aldık, bakınız.

BAŞKAN – Devam edin, çok kısa o zaman birkaç dakika içerisinde özetleyin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Dolayısıyla, şu denetim yapılmadı, dolayısıyla, denetim yapılmadan boş raporlar düzenlemek, öyle bir şeyimiz yok, kesinlikle denetimler yapılmıştır. Aslında uygunluk denetimi 832 zamanında da vardı, onda hiçbir şey yok, boşluk yok, taviz yok; o tamamen aynen yapılmıştır ve dediğim gibi zaten uygunluk denetiminin gereği olarak, kanunumuzun gereği olarak kasım sonuna kadar arkadaşlarımız raporlarını verecektir. Kaç rapor gelir, kaç konu gelir, onu bilemiyorum; o zamanı gelince bilinecek konular, tam içeriğini bilemiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama bunlar rapor değil mi? Özür diliyorum...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, onlar, bakın o başka bir rapor, bu başka bir rapor. Bu “mali rapor” diyorum, mali değerlendirme raporudur.

BAŞKAN – Performans için.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hadi bakalım.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Yani, farklı raporlardır bunlar. İlerleyen zamanda, dediğim gibi performans düzenlemesi denetim rehberimiz var.

BAŞKAN – O düzenlilik raporu değil mi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır “mali değerlendirme” beyefendi, lafı çevirmeyin.

BAŞKAN – Düzenliliğin içinde bir mali yönetim var.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – “Düzenlilik denetimi” diyorum efendim, içinde uygunluk da var.

BAŞKAN – Bir de uygunluk var.

RECAİ BERBER (Manisa) – Uygunluk daha gelmedi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, ben sizin kadar ileri zekâlı değilim, okuyacağım, anlamaya çalışacağım.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi, bunun içerisinde yani mali raporların içerisinde - zaten “düzenlilik denetimi” adındır- uygunluğa ilişkin, uygunsuz olan hususlar... Yani “uygunsuz” dediğimiz bir şekilde ister muhasebe sistemlerinde isterse muhasebe sisteminin gerektiren mali tablonun oluşmasında etkili olan işte muhasebe kayıtlarında bir nedenden dolayı mevzuata aykırılıklar... “Mevzuat” da demeyelim de usule aykırı olabilir, muhasebe sistemine, muhasebe tekniklerine aykırı olabilir. Mevzuata aykırı bile olsa, kamu zararı bile olsa eğer mali tabloyu etkiliyorsa ama şarta bağlı, mali tabloyu etkiliyorsa kamu zararı yönünden değil, mali tabloyu etkilemesi yönünden bu raporları alıyoruz, almamız gerekiyor belki. Bu da tartışmalı ama bunlar bu şekilde alınmak durumunda. Dolayısıyla, bu raporların amacı ve sonuçlandırılması başkadır, diğer raporların amacı, sonuçlandırılması ve sonuçlandırarak makam ve yer başkadır. Sadece kamu zararına ilişkin, yolsuzluğa ilişkin konular yargı konusu olduğu için yargıya intikal ettiriyoruz, bunlar buraya gelmiyor, bunlara ilişkin olarak da önceden herhangi bir şey söylememiz doğru değil çünkü yargıya gidince ne karar vereceğimizi bilemiyoruz. Yargı konusu ettiğimiz konuları buraya biz yazarsak biz arkadaşlarımızı eleştirmiş olabiliriz ama yargı beraat kararı verir. O zaman biz burada arkadaşlarımızı boşu boşuna üzmüş oluruz. Dolayısıyla, böyle bir yanlışlığın içerisine girmememiz gerekiyor. Bir bütün olarak diyorum, Sayıştayla Parlamento farklı değil yani sonuçta sizler karar vereceksiniz. Sizi de böyle bir yanlışlığın içerisine...

RECAİ BERBER (Manisa) – Şu anda Sayıştay Kanunu zaten ona izin vermiyor.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır, vermiyor. Kanun zaten izin vermiyor, doğru da değil zaten. Dolayısıyla, bunlar bu şekilde hazırlanır, denetim görüşünün belirlenmesine yön verecek olan önemlilik seviyesi daha denetim planlaması aşamasında parasal eşik değer olarak belirlenir. Bunlar önceden belirlenir yani sonradan değil, iş işten geçtikten sonra değil, birtakım şeyler ortaya çıktıktan sonra değil. Daha denetim başlamadan evvel bu değerler belirlenir. Denetimin sonunda tespit edilen toplam hata tutarları belirlenen bu eşik değere göre değerlendirilerek önemli seviyede hata ve yanlış beyan olup olmadığı değerlendirilir. Hata kabul ediyorsak bu hatalar birleştirilir. Sonuç itibarıyla, biz mali raporlara ilişkin olarak dört tane görüş verebiliriz: Ya deriz ki: “Olumludur, bu çok önemlidir. “ Burada belki hafife alınıyor ama çok önemli yani bir kurumla ilgili olumlu görüş vermek, denetim camiasında bu çok önemli bir şeydir. Olumsuz görüş verebiliriz, tabii onun şartları var, rehberimizde yazılı. Oralar girmeyeceğim çünkü o zaman zamanımız tabii ki yeterli değil. Ya da şartlı görüş verebiliriz yani “Şunlar şunlar hariç diğer hususlara olumlu görüş veriyorum ama şunlara...” Tabii kanıtlarına dayalı olarak, bu eklediğimiz şeyler de kanıtlardır, biz bunları sürekli saklamak durumundayız, arşivlemek durumundayız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ekler raporda yok.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – “Ekler” dediğimiz, bu bizim “kanıt” dediğimiz şeyler. Yani, biz bunları yazarken kanıtlarını bulmak mecburiyetindeyiz. Dolayısıyla, bunları kanıtlara...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ekler olmuyor mu?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, şöyle: Takdir buyurursanız koyarız, koymayız diye bir şey yok ama bunlar arşivlenmek durumundadır, saklanmak durumundadır. Hangi arkadaşımız isterse biz ya arkadaşımızı, denetçi arkadaşımızı göndeririz, o raporla ilgili istediğiniz diğer belgeleri... Yani bununla ilgili bir defa her denetçi çalışma kâğıdı doldurmak durumundadır. Aşama aşama, denetim ne zaman başlıyor, nereden başlıyor, ne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

sorulmuş, ne cevap alınmış, hangi belge istenmiş, niye istenmiş, bütün bunlar yazılmak durumunda ama bunlar denetimin kanıtı olarak ve ayrıca diğer belgeler tabii ki. Bunları biz saklamak durumundayız çünkü ileride de bunlar tekrar gündeme gelebilir, tartışılabilir. Bizde bunların saklı olması gerekiyor ama dediğim gibi...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dördüncüsü...

BAŞKAN – Şimdi söz vereceğim.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Bir diğeri de, dördüncüsü de görüş bildirmekten kaçınmadır. Onların her birisinin kendine göre anlamı vardır, denetim camiası...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Görüş bildirmekten kaçınmanın sonucu nedir

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, bu mali raporlar üzerinde çalışmak için yeterli değildir kısaca.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, Sayıştayın görüş bildirmekten kaçınmasının hukuki sonucu nedir?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, hukuki sonucu diye bir şey yok yani sonuç itibarıyla görüş vermiyorum ben burada.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özel hukukta dış denetimde görüş bildirmekten kaçınmanın hukuki sonucu nedir?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim şöyledir yani yönetsel hesap üzerine sorumluluğu adına yönetim o yıl içerisinde, o dönem içerisinde uluslararası standartlara göre yapması gereken, hazırlaması gereken raporları hazırlamamış demektir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, istifası gerekir mi özel hukukta?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, özel sektörde Ticaret Kanunu'muz değişti onun için müeyyideleri belli ama bizim kanunumuzda bu şekilde rapor verilen bir üst yöneticiyle ilgili şu şekilde işlem yapılır diye bir husus yok ama buradan bu kabul edilirse, Parlamentodan kabul edilirse, bu karar verilirse ve bu hele böyle sürekli devam ederse gayet tabii ki bir üst yönetici, hele Sayın Bakanının karşısında, Parlamentonun karşısında sürekli olumsuz görüş almış olan üst yöneticiler açısından doğru bir şey olmaz gayet tabii ki.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayıştayın görüş vermekten kaçınmasının Sayıştay açısından hukuki sonucu nedir?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Bakın, hukuki sonuç olarak bir şey yok. Ben sadece rapor ediyorum, siz kabul ederseniz benim görüşümü, takdir tabii üst düzeyin, Bakanındır.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yani, görüş vermekten kaçınma gibi bir hakkınız var mı?

BAŞKAN – O da bir görüştür.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, gayet tabii. Bakın, denetçilik mesleği sonuçta bağımsız bir meslektir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Takdir buranın mı efendim?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır, denetçinin bu raporlarla ilgili orada yazan hususlar var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, buranın ne takdiri var?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, oranın takdiri şöyle: Sayıştayın görüşüne katılırsınız katılmazsınız, o da sizin takdirinizdir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Günal, şimdi soruları alalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teknik sorunun ötesinde, siz sınıflandırdınız demin “Şu şu raporlar var.” diye.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Galiba buradaydınız, Sayın Bakana sorarken de okudum yani mahalli idarelerle ilgili herhangi bir şey gelmedi. Mahalli idareler genel faaliyet raporundan bir şey soracağım. Burada diyor ki: “324 tane toplam kurumun 221’i -46’sı büyükşehir, 63’ü il belediyesi- denetim kapsamına alındı.” Şimdi, siz bu bittiği zaman bize Plan ve Bütçe Komisyonu olarak bu belediyelerle ilgili bir şey verecek misiniz yoksa bunun gibi “vardır, yoktur” mu diyeceksiniz? Benim anlamaya çalıştığım, şimdi siz yaptınız, güzel yani buradan bir rapor bize Plan ve Bütçe Komisyonu olarak gelecek mi yoksa siz alıp “Bir şey bulduk, bulamadık, sizi ilgilendirmiyor, soruşturma devam ediyor.” mu diyeceksiniz?

BAŞKAN – Sadece mahalli idarelere yönelik soruyor.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Anladım.

Mahalli idarelere ilişkin olarak da uyguladığımız denetim teknikleri aynıdır, bu sene aynı teknikleri uyguladık. Mali denetimle ilgili olarak düzenlediğimiz raporlar bunun benzerleridir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, böyle 4 sayfalık mı gelecek bize yine?

BAŞKAN – Gelmiyor bize.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, buraya gelmeyecek onlar, mahallî meclislerine gidecek ama kamuoyuna da, sizlere de açıktır, istediğiniz takdirde biz verebiliriz. Ama yönetsel hesap verme sorumluluğu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

tespit mahallî meclislerindir. 5018 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi açıktır "Mahallî idarelerin yöneticilerin sorumluluğu mahallî idareler meclisleri tarafından verilir." der.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Başkanım, özür dilerim, bir şey diyeceğim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkanım, ben de bir, iki şey...

BAŞKAN – Vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Meclisleri tarafından değil mi?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Belediyelerle ilgili, belediyelerle ilgili Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, soru soracaksınız, hepiniz soracaksınız.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Varsa, ilgiliyse...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hazine garantisi var, Hazine harcama garantisi var.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Bilemem ama orada var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Konuşmamıza müsaade edin.

BAŞKAN – Konuşun canım, konuşun.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Yani, tabii ki, şunu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama müsaade edin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen, aynı anda hepinize nasıl söz veririm ya?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, açıklamayla ilgili bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Ama bakın, bir taraftan söz istiyor arkadaşlarımız, diğer taraftan açıklama istiyorsunuz. Tamam, yapalım, acele etmeyelim.

Tamam, buyurun Sayın Sarı.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, şunu öğrenmek istiyorum teknik olarak ve mevzuat açısından: Şimdi "Görüş bildirmekten kaçınma da bir görüştür." diyorsunuz. Yani, Sayıştay'ın kanununda tanımlanmış bir görüş.

Şimdi, ben, şunu merak ediyorum: Sayıştay, bütün raporlarında teknik olarak "Ben görüş bildirmekten kaçınıyorum şu, şu gerekçelerle." diye sürekli söyleyebilir mi bunu?

BAŞKAN – Şimdi, bu soruları alalım, lütfen... Teker teker gitmeyelim çünkü problem olacak.

Şimdi, Sayın Bilgiç siz buyurun.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Akbulut, şimdi, denetim görüşünüzün ve, ki bu tartışmalara sebebi olan son bölümünde şunu söylüyorsunuz: "Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali rapor ve tablolar kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için biz görüş bildiremiyoruz." Tabii, kamu idaresinde mali tablonun neler olduğunu da raporunuzda koyuyorsunuz; birleşmiş veriler defteri, geçici, kesin mizan, işte, bilançodur, belgelerdir, değerli kâğıtlar, hatta envanter defteri taşınır ve taşınmaz mallarla ilgili, bunları sıralıyorsunuz. Altta da diyorsunuz ki: "Aslında bu kurum Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 510'uncu maddesine istinaden bize bu defterleri cetvelleri teslim etti. Ancak, bizim bunlar istemiş olduğumuz formatta olmadığı için de biz burada mali düzenlilik raporu oluşturamıyoruz." görüş kısmında. Ama öbür taraftan da, Sayın Bakanın az önce okumuş olduğu bir kurul şeyinde de, ki sizin Sayıştayın temsilcisinin de altında imzası olan şeyde, şunu kabul ediyorsunuz ki: Bugün devletin kamu mali yapısı, bu sizin saymış olduğunuz raporların türetilmesine, üretilmesine imkân vermiyor. Peki, Sayıştay buna imkân vermediğini bildiği hâlde, böyle bir kurulda bunu imza altına almış olduğu hâlde, en azından bu denetim görüşüyle ilgili bildirilmiş olduğu yerde sadece ve sadece bu yapının buna elvermediğine atıfta bulunarak bunu düzenlemiş olsa bile belki biz buradaki bu tartışmaların yüzde 90'ını yapmayacaktık.

Sayıştay, bu imkân ve kabiliyetin olmadığını bile bile neden böyle bir yol izliyor?

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, efendim, başlıyorsanız, herkese... Burada, denetçi bir sürü arkadaşımız var. Bu rapor, Türkiye'nin en büyük bütçesi olan bir bakanlığın raporu. Ben, bu raporu okuyacağım baştan sona kadar ve vicdanınıza sunacağım. Sonuçta, acaba, sizler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Sayıştayın verdiği raporunda ne diyor, ne diyor, vicdanlarınıza sunacağım, okuyacağım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sonuç kısmını mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sonuç kısmını değil, başından sonuna kadar.

Bana burada, yani özetleyeyim, diyor ki: "Bağlı ortaklıklar şunlardır: Hamitabat." Ben sanki bilmiyorum. İlişkili kuruluşlar, bilmem ne. Ne ödevi? Sosyal güvenlik destekleme primi. Kamu idaresinin mali tablolarını saymış, evet. Ondan sonra, muhasebe hizmetlerini saymış "İşte şunlar şunlar olmalı." ders veriyor. Ve sonuçta da "Denetim görüşü." diyor. Denetim görüşü, demin beyefendinin okuduğu gibi.

Sonuçta, Sayın Başkanım, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bir raporu, bana denetim raporu diye göndermişsiniz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Mali denetim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, tamam, mali denetim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

Sonuçta, bu Bakanlıkta her şey pürü pak mı, her şey güzel mi? Bir dakika yahu, ben buna bakıyorum. Bu Bakanlıkta hiçbir sorun yok mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Pürü pak değilse buraya gelmiyor zaten, gidiyor başka yere.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, bir dakika efendim, o zaman bana bu raporu niye gönderiyorsunuz?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben neyi denetleyeceğim o zaman?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben neyi denetleyeceğim? Bana hangi bilgiyi veriyorsunuz?

BAŞKAN – Tam o şekilde değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Uğur Bey, ben bu raporu, bana hiçbir şey vermeyen raporu yırtar, atarım. Bana hiçbir şey vermiyor bu rapor, bana hiçbir görüş vermiyor. Eğer, buraya, bana bir sorumluluk vermişse, bana adam gibi rapor gelmesi lazım. Yani, demek ki, bu Bakanlıkta hiçbir sorun yoktur. Hayır efendim ya, böyle adamla dalga geçmeyin yahu.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Aslanoğlu, ön yargılı olamazsınız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Adamla dalga geçmeyin ya.

BAŞKAN - Şimdi, tamam, lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama, hayır, ayıptır yahu, ayıptır.

BAŞKAN – Bir rapor illa olumsuz olacak diye bir şey olamaz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Rapor diye bir şey yok, rapor diye bir şey yok.

BAŞKAN – Bak, bu raporun...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne diyor?

BAŞKAN - Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Mali tablo alınmadığı için...” O zaman bana ne diyorsunuz ya? Ben, o zaman, tamam, illa bir şey yazın demiyorum. Enerji Bakanlığının her şeyi güzel mi? Eğer, güzel diyorsanız baş tacı, tamam, dersiniz ama beyler bu rapor değil, bu rapor değil.

Beyefendi diyor ki: “Bu sene ilk defa mali milat.” Eğer mali milatla bunu şey yapıyorsanız yazıklar olsun hepimize.

Ve siz önce Parlamente'ye bağlısınız, belediyelerle ilgili her şeyin de buraya gelmesi lazım, buranın bilmediği bir şeyi kimse bilemez.

BAŞKAN – Yasa ne diyorsa o Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu rapor değil. Bizi kandırmayın, rapor diye bir şey yok.

BAŞKAN – Rapordan ne anladığınıza bağlı Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sonuçta, Sayın Bakan...

Yani, ben, şuna bakıyorum: Demek ki, Maliye Bakanlığında her şey güzelse yazmasın, rapor yazsın demiyorum, desin ki “Bu bakanlıkta hiçbir sorun yoktur.” Ne güzel, Sayın Bilgiç'in söylediği gibi... Ama bizi kandırmayın yahu, yahu bizi kandırmayın yahu.

BAŞKAN – Ya, kimse kimseyi kandırmıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Aslanoğlu, yolsuzluk değil sadece bir sürü şey var.

BAŞKAN - Lütfen, arkadaşlar, tamam...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bizi de buna rapor diyerek kandırmayın yahu, ayıptır yahu.

BAŞKAN – Sayın Berber buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ayıptır, rapor falan değil ya. Bana Enerji Bakanlığının görev tanımını yapıyor ya.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Sistematikini beğenmeyebilirsiniz ama bir rapordur.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yapmayın ya, rapor falan değil ya.

BAŞKAN – Buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, değerli arkadaşlar, ben iki hususu... Bir tanesini, başka bir rapordan, sonuç bölümü farklı olan bir rapordan... Sabah belirttim ama yine belirteceğim. Mali tabloları ayrı olarak düzenlenen, muhasebesi ayrı olarak düzenlenen, mesela üniversitelerle ilgili raporlara bakmamış herhâlde arkadaşlar. Orada...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, Enerji Bakanlığını okudum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tamam, ben de başka bir şeyden okuyorum, biz de başka bir şey okuyamaz mıyız?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben size Enerji Bakanlığını okudum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tamam, ben size bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 99

RECAİ BERBER (Manisa) – Demek istediğim şu: Eğer, mali tablolar orada da düzenli bir şekilde olsaydı sonuç böyle olurdu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, bir tek soru soracağım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bana niye soruyorsun? Ben de buraya soracağım, bir saniye.

BAŞKAN – Şimdi, mali...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Enerji Bakanlığı raporu hakkında bana ne diyorsunuz, ya bana ne diyorsunuz? Allah aşkına ya, bana deyin ki... Enerji Bakanlığı ile ilgili bana ne diyorsunuz ya?

BAŞKAN – Sayın Berber...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben bir şey demiyorum. Burada, biraz önce Sayın Başkan Yardımcısı açıkladı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Aslanoğlu...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen...

Sayın Berber...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben oraya girmeyeceğim. Hakikaten burada denetimi yapılmış olan, yani “Fiilen yapıldığı zaman ne çıkacak?” deniyor ya...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Enerji Bakanlığını yaptık.” diyorsunuz, bu rapor mu?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yapılmış olandan da örnek veriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hani, nerede?

RECAİ BERBER (Manisa) – İşte, üniversite.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam.

RECAİ BERBER (Manisa) – Baktınız, burada ne diyorsa orada onu diyecek.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Türkiye’nin en büyük bütçesi olan bir bakanlıktan örnek verdim, bana bunun hesabını versin birisi.

BAŞKAN – Evet, lütfen...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ama orada temin edemediği için...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Edemedi, o zaman buna rapor demeyin, adam kandırmayın.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Başkan, onu geçiyorum.

Şimdi, sizin Genel Dış Denetim Değerlendirme Raporu’nun 27’nci sayfasında bu değerlendirmelerle ilgili analizler yapıldıktan sonra Maliye Bakanlığının 29/2/2012 tarihli yazıda, mali tablonun kamu idaresi bazında çıkarılmasını sağlamaya hazırlık olmak üzere 2013 yılı başlangıcı itibarıyla muhasebe kayıtlarının kurumsal kod girilmek suretiyle tutulması gerektiği belirtilmiştir.

Sabah, Sayın Bakanımız arz etti, orada da gündeme geldi ama şunu soruyorum: Kurumsal kod girilmesi hâlinde –burada, hep, biraz önce arkadaşlarımız da söyledi- yani muhasebe, devletin muhasebe sistemi bu raporların üretilmesine uygun değilse, siz de bu raporları böyle istiyorsanız bu böyle sürecektir demektir. Yani, bu raporların üretilmesi, mali düzenlilik raporlarının üretilmesi imkânı sağlanamayacak. O zaman, Maliye Bakanlığının bu kurumsal kod girilmesi suretiyle muhasebenin tutulması hâlinde bu raporları temin edebilecek miyiz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geriye dönük mü?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya bırak geriye, ileriye dönük.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, bunlar 2013... Hayır, tabii ki, geriye dönük değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, ileriye dönük.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bu sene ne olacak?

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, onu ayrıca sorarız. Ama benim demek istediğim, önce, kamu idarelerinin muhasebesinin başlı başına birer işletme, birer şirket -Sayın Bakanın dediği gibi- ayrı birer tüzel kişilik, ayrı birer şirket olması gerekmiyor bana göre. Çünkü, bir holdingin veya bir şirketin 50 tane, 100 tane, 80 tane şubesi var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya, bin tane şubesi var, bin tane.

RECAİ BERBER (Manisa) – Her bir şube için ayrı ayrı nizam, ayrı ayrı bilanço çıkar ve bunlar da daha sonra konsolide edilir. Hiç kimse bunları tüzel kişiliğini aramaz, mükellefiyetini aramaz. Muhasebe kayıtlarında kırılımları sağlamak suretiyle, o ayrı ayrı şubelerin ayrı ayrı mizanları alınır, ayrı ayrı tabiri caizse ama...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bak, bir şeyde anlaşalım seninle Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Muhasebe biliyorsanız alırsınız.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, Sayın Berber konuşsun, ondan sonra sizlere söz vereceğim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şunun için diyorum: Ben işin orta yolunun olması açısından eğer bu kodlar...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Orta yolu olmaz bu işin.

RECAİ BERBER (Manisa) – Niye?

BAŞKAN – Lütfen...

RECAİ BERBER (Manisa) – Yani mevcut muhasebe sisteminde bazı değişiklikler yapmak suretiyle tek düzen hesap planı var, uyguladığımız...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 100

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her şeyin kuralı vardır, o kurallar çerçevesinde yapılır bu.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben soruyorum, diyorum ki...

BAŞKAN – Evet, Sayın Berber, lütfen...

Ya önerisini getirsin Sayın Çetin.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kodların girilmesi suretiyle muhasebe tutulması bizim bu raporları sağlamamıza yetecek mi bu kadar?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Siz notlarınızı alın Sayın Akbulut.

Sayın Kuşoğlu...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Berber'in söyledikleri bir zorlamadır.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yapmayın Allah aşkına. Piyasada herkes bunu uyguluyor. Muhasebeci olan herkes söylesin burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle bir sistem vardı, zaten uygulanan sistem budur.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kodlarla gidiyor zaten, kodsuz gitmiyor ki.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

Sayın Kuşoğlu, buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu 5018 ve 6085 sayılı Kanunlar çıktığı zaman Türkiye'de bu seksen küsur yıllık Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun saltanatı bitmişti, yeni bir dönem başlamıştı. Biz de çok çağdaş bir döneme girdiğimizi düşünüyorduk. Değerli Sayıştay Başkan Yardımcısı alınmasın, bunu şahsileştirmesin de. Burada bazı eleştiriler yapıyoruz. Hiçbir şekilde şahsi olarak üzerinize alınmayın ama kurumsal olarak bazı eleştirilerde bulunacağız, soru da soracağız tabii ki. Ama biz üç senedir buradayız, üç seneden beri bu konuyla ilgili hiçbir şey yapılmadı. Hiçbir şekilde biz Sayıştay denetimi veya burada yasama denetimi görmedik, yapamadık da. Şimdi gelmişiz, diyorsunuz ki: "Efendim, burada eksiklik var, şöyle bir komisyon daha kurulması lazım." Peki, bu yasa yapılırken bu görülmedi mi, bilinmiyor muydu? Böyle bir şey olabilir mi? Yani bu bizim parti olarak da programımızda var. Kesin hesapla ilgili ayrı bir komisyon kurulması, Sayıştay tarafından da öneriliyor. Bu saatten sonra, üç seneden beri hiçbir iş yapmadık, geldik bu sene "Yeniden bu komisyon kurulsun, o komisyon ihtiyaçtır." deniyor. Böyle bir şey olabilir mi? Yani üç seneyi boşu boşuna geçirmişiz.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Olur mu? Üç yıldır, dört yıldır bu konuşuluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Her sene Sayıştayla ilgili bir kanun geliyor. Her sene torba kanunlarda Sayıştayın yetkilerini daraltıyoruz, böyle bir şeyi gündeme getiremiyoruz. Olur mu böyle bir şey?

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Hamzaçebi'ye sorun bu ayrı komisyon meselesini.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, ben Sayın Başkan Yardımcısına sormak istiyorum. Biz geçen sene de Plan ve Bütçe Komisyonu olarak Sayın Başkanımızla beraber İngiltere Sayıştayına gittik. O da INTOSAI üyesi. Bize çıkardılar, 2 milyar pounda yakın da bir fark bulmuşlardı, yani kazanç sağlamışlardı. Paraya müteallik konuları raporlayabiliyorlar, getirebiliyorlar parlamentoya; parlamento da onun üzerinden, o raporlar üzerinden iş yapıyordu. Şimdi, orada efendim, bunlar daha yargıya intikal etmedi, onun için parlamentoya sunmuyoruz diye bir durum söz konusu değildi. Ben onun için bu söylediğinizi hiç anlayamadım.

Şimdi, burada bu senenin raporunda bazı hususlar var. Bunları müsaadenizle sormak istiyorum. Diyorsunuz ki genel uygunluk bildiriminde.

BAŞKAN – Yalnız Sayın Kuşoğlu, orada bir yanlış anlaşılma söz konusu olabilir. Sayın Akbulut da bilir İngiltere'deki sistemi. Yargılama sistemi tamamiyle bağımsız bir yapı tarafından, eğer böyle bir usulsüzlük söz konusu ise tamamiyle oraya havale ediliyor, oranın kararına saygı duyuluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani o zaman onu da yapmak gerekiyor. Yani bu sistemi seçtiysek onu da yapmak gerekir.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama o parlamentoya geliyordu Sayın Başkan.

BAŞKAN – O kısmı gelmiyor yalnız.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonuçta parlamentoya bildirilen bir şey bu.

Şimdi, bu senenin genel uygunluk bildiriminde diyorsunuz ki kamu idareleri mali rapor ve tablolarını Sayıştaya kurumsal bazda vermemişlerdir. Doğru bunu Sayın Bakan da kabul ediyor. "Şu anda veremiyoruz." diyor. Bunu anlıyoruz. Bakın, bunu da geçiyoruz ama "Maliye Bakanlığı bütçesindeki yedek ödenekler başlangıç tutarlarıyla raporlanmıştır." diyorsunuz, böyle bırakıyorsunuz. Bununla ilgili ne yapmamız gerekiyor? Hiçbir şekilde bununla ilgili Parlamenta, komisyona veya genel olarak Meclise bir öneriniz yok. "Ödenek üstü harcama yapılmıştır." diyorsunuz. Kanuna aykırı bu durum. Bununla ilgili genel uygunluk bildirimini de veriyorsunuz ve hiçbir yorum yapmıyorsunuz. Ayrıca Maliye Bakanlığının, sizin Maliye Bakanlığıyla ilgili raporunuz var. Burada 14 madde hâlinde eleştiriler var. Mesela bir tanesi -ben bunları

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 101

okudum- diyor ki: “Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan ve 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’na ekli E Cetvelinde ödenek aktarılmasına izin verilen projelerde hazine birliği ilkesine aykırı olarak -bu çok önemlidir- tahsis edilen ödeneklerin bütçe dışına çıkarıldığı -bu da önemli bir konu- proje kapsamında yapılan iş ve işlemlerin 5018 sayılı Kanun’da öngörülen şekilde muhasebeleştirilmediği ve proje kapsamındaki bazı mal ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmadığı tespit edilmiştir.” Bakanlık da buna ilişkin bir cevap vermiş ama ben bunun detayını göremiyorum. Sizin iddianızın da ne olduğunu, Bakanlığın iddiasının da ne olduğunu bilemiyorum. Bununla benim karar vermem mümkün değil. Benim derken muhalefet milletvekili olarak değil, iktidardaki arkadaşlarımı da kastediyorum, onlar da vicdanı olan insanlardır. Burada bir yolsuzluk, bir usulsüzlük, bir kanunsuzluk varsa herhâlde onlar da eleştirecektir. Ama buradan ne benim ne onların karar vermesi mümkün değil. Böyle bir raporla bizim hiçbir şekilde karar vermemiz mümkün değil. Bu raporların yeterli olduğunu nasıl durumda söyleyebiliriz?

Peki, kesin hesap kanun tasarısının uygun olmaması hangi durumda mümkündür? Bakın, diyorsunuz ki: “Mali rapor ve tablolar verilmedi, yedek ödenekler mevzuata aykırı.” Ödenek üstü harcama yapılmış, şunlar şunlar da ayrıca var. Bütün bunlara rağmen hangi koşullarda biz bu kesin hesap kanun tasarısını kabul etmeyeceğiz veya edeceğiz? Yani böyle bir durum, böyle bir alternatifimiz yok ki her hâlükârda kabul edeceğiz demektir bu. Ayrıca eleştiri raporları da bize gelmiyor. Yine sizin denetçilerinizin bazı eleştirileri var. Diyor ki: “Kurul yetkisini aşarak raporların esasında değişikliğe gitmiştir. Yani bize gönderilen raporlarda değişiklikler söz konusudur.” Böyle bir eleştiri var, doğru mudur bu?

“Denetim raporlarını özetlemişlerdir. Kurul tarafından özetlenmiştir ve bu da saptırılmıştır.” diyor. Rapor eklerini biraz önce Sayın Berber sordu. Eklerin çıkarılmasına karar verilmiştir. İsim ve imzaları da çıkarılmıştır ve raporun kişiselleştirilmesi sahipliği ve güvencesi ortadan kaldırılmıştır.” diyor. Bazı raporların gönderilmesine, bazılarının da gönderilmemesine karar verilmiştir ve bazı bulguların da mahiyeti değişmiştir.” diyor eleştirilerde. Bunlarla ilgili cevaplarınız nedir? Bunları özellikle sormak istiyorum.

Bir de şunu sormak istiyorum: Sonuç olarak biz üç seneden beri denetim yapamıyoruz, Sayıştaydan istediğimiz şekilde rapor alamıyoruz. Biz ne yapacağız? Yani sonuçta bu eksik, şu fazla. Biz ne yapacağız? Burada bu sorumluluğu müdrik insanlar, Biz Bütçe Plan Komisyonu olarak burada nasıl karar vereceğiz? Yani niye üç seneden beri şunlar şunlar eksiktir, şunların yapılması gerekir diye Sayıştay tarafından Meclise sunulmamıştır; bu kanunla eksik varsa mevzuatta bunlar tamamlanmamıştır? Şimdi bu bütçe görüşmeleri sırasında bunları biz konuşuyoruz. Şu anda bir şey yapmamız da mümkün değil, kanun çıkarmamız da mümkün değil. Bu şartlar altında bunu onaylarsak ayrı bir suç, onaylamazsak ayrı bir sıkıntı. Yani bu şartlar altında niçin biz böyle bir sıkıntı yaşıyoruz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dış denetimle ilgili 5018’in 68’inci maddesini okursak burada diyor ki: “Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin, kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde raporlanmasıdır. Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları dikkate alınarak kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetimi ile kamu idarelerinin gelir-gider mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmek suretiyle gerçekleştirilir.”

Şimdi, benim kanaatim, arkadaşlarımızın genelde beklentisi -ki bu şu anda Sayıştayın bünyesinde olan YDK raporlarında da var, belki oradan gelen alışkanlıklar var- “A” kamu idaresinin faaliyetlerinin sonuçlarının ölçümüyle ilgili yani bir anlamda Komisyonumuzu, milletvekillerimizi de bilgilendirecek başarılı mı, değil mi yani sadece rakamların doğruluğunu teyit anlamında değil...

BAŞKAN – Performans denetimi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir anlamda performans denetimi. Bu kapsamda bir denetim raporu düzenlemesi var mı Sayıştayın kamu idareleri bazında ayrı ayrı? Onu soracağım.

Ben özellikle şuna işaret edeceğim: Raporlarda genelde söylediğimiz bir konu var, diyoruz ki: “Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkân verecek yevmiye kayıtlarını kurumsal bazda 2013 yılı itibarıyla kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.” Bunu raporumuzda yazıyoruz. Şeyde de tekrarlamayayım yani rapor yok, görüş yok anlamında, sonuç var.

Dış denetim genel değerlendirme raporunda şöyle bir tespitiniz var: “Sayıştay tarafından yapılacak denetim ve denetim sonucu hazırlanacak raporlar, oluşturulan kamu mali yönetim ve kontrol yapısının en önemli yapı taşlarından birisini oluşturmaktadır ancak doğaldır ki 1927 yılından bu tarafa uygulanmakta olan bir kamu mali yönetimi ve kontrol yapısının kısa bir süre içerisinde tam olarak değişip dönüşmesini beklemek çok iyimser bir yaklaşım olacaktır.” diyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 102

Yani Sayıştay benim anladığım kadarıyla bunun daha uzun yıllar alacağı düşüncesinde yani 2013'te "Maliye kurumsal bazda yevmiye kayıtlarına geçti." diye tespitiniz var ama bir taraftan da diyorsunuz ki: "Bu, çok uzun zaman alacak. Hatta Sayıştay olarak biz de buna uyum sağlayabilmek açısından zamanımız..." diyor. Uzun zaman alacağını kendi açınızdan da söylüyorsunuz yani bunu 2 şeyde ben bir açıkçası çelişki gördüm. Yani bütün raporlarda işte, "Mali tablolar ve bunlara ilişkin bilgi, belgeler yok, işte görüş yok ama Maliye Bakanlığı bunu kurumsal bazda yapmaya 2013'te başladı." diyorsunuz. "Bir taraftan da bu çok uzun zaman alacak, bu böyle gidecek." gibi ifadeleriniz oldu.

Bir de şunu söyleyeceğim: Ben bir mevzuat itibarıyla söylediklerinize aynen katılıyorum çünkü açık 5018'de. Sistemin raporlama ve muhasebeleştirme sisteminin nasıl olacağı, 7'nci madde, işte 49'uncu madde bunları ifade ediyor. O zaman bu 5018'in çıktığı tarihe bakarsak yani 2003'te çıkmış, 2005'te yine kapsamlı değişiklikler yapılmış bu 49'uncu maddede, o da 2006'da yürürlüğe girmiş. O zaman bu zamana kadar niye hiçbir şey yapılmadı? Yani biz belki bu sorunun muhatabı sadece Sayıştay değil yani hem 5018'i çıkarırken hem 6085 Sayıştay Kanunu'nu çıkarırken vaziyeti bilmiyor muyduk? Yani şu anda devlette uygulanan o Muhasebe-i Umumiye Kanunu'ndan gelen sistemin devam ettiğini bilmiyor muyduk? Yani şu anda bu sürprizle mi karşı karşıya geldik? Sanki tablolar, raporlar öyle bir ifade eder gibi yani yıllardır bunun farkında değildik ama şimdi rapor yazmaya başlayınca fark ettik bunu gibi bir durum ortaya çıkıyor. Bana kalırsa burada gecikme var yani kanun açık, o kanun çerçevesinde gerekli düzenlemelerin gerekirse Sayın Bakanın dediği gibi, yasal düzenlemelerin tıkanma varsa bir yerde yapılması gerekirdi; yapılmadı, tam raporları bekliyoruz, "A, bak, sisteme uygun değil daha çok zaman bekleyeceğiz." Yani bu raporların o zaman hiçbir anlamı kalmadı ki.

Şimdi, şunu da söyleyeceğim: Konuşmamda da ifade ettim, daha önceki bir konuşmada da ifade edildi. 9'uncu maddeniz var, müeyyide; bilgi, belge vermenin müeyyidesi. Bunlar için işlettığınız bir konu var mı? Bugünkü konuşmamda da söyledim, mesela, raporunuzda çok somut tespitiniz var. Yani raporlar "yok"un dışında, "Bilgi, belge vermedi bana." diyorsunuz, işte Gelir İdaresi Başkanlığının raporunda. Burada elimde var yani tablonun dışında, isterseniz okuyayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bence gerek yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, çok açık yazıyor da ondan dedim.

BAŞKAN – Zaten ifade ettiniz Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Aynen okuyayım da... Gelir İdaresi Başkanlığının 4'üncü sayfası. "Gelir işlemleriyle ilgili istenilen bilgi ve belgelerin Gelir İdaresi Başkanlığınca Sayıştay denetimine sunulmaması nedeniyle gelir işlemlerinin denetimi gerçekleştirilememektedir. Kurum özel hayatın gizliliği ve vergi mahremiyetini öngören düzenlemelere istinaden Sayıştayca istenilen bilgi ve belgelerin sunulmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir." diyor. E, ne olacak? Denetlenmeyecek mi o zaman? Yani "Bilgi, belge alamadım." diyorsunuz. Öteki görüşünüzü ayrıca zaten söylüyorsunuz, "Tablo yok, bilanço yok, şu yok, bu yok, ondan dolayı mali tablo, raporlar hakkında görüş bildiremiyoruz." diyorsunuz. Ama bir de "Bilgi, belge vermediler." diyorsunuz. Peki, ne yaptınız? Sayıştay Kanunu'nda hüküm çok açık, bilgi vermeyenle ilgili müeyyideniz var şimdi, okumayayım, bütün arkadaşlarımız da biliyor.

Bir de şunu söyleyeceğim: 2011 yılı raporları biliyorsunuz, Torba Kanun'da yapılan düzenlemenin bu raporlarda uygulanmadığı gerekçesiyle Parlamenta sunulmadı. Şimdi Anayasa Mahkemesi iptal etti, sadece o komisyonla ilgili husus kaldı benim bildiğim kadarıyla. 2011 raporlarını niye göndermiyorsunuz? Daha önceki düzenleme raporlarını? Yani onlar sümenaltı mı edildi, ne oldu? O raporların da bana göre gelmesi lazım.

Bu sorularına cevap bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; ben tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, konuşmamda da belirttim. Özellikle hem 5018'i hem 6085 sayılı Yasa'yı döneminizde çıkardınız. Geçtiğimiz Nisan ayında da Sayıştay Kanunu'na ilişkin bir kanun teklifi 130'dan fazla milletvekilinin imzası ile tasarı olarak değil, teklif olarak Meclisin gündemine getirip Sayıştay 2011 kesin hesaplarını ve 2013 bütçesindeki raporları bize göndermemiş olmasına rağmen Sayıştayı baskı altına alan bir tutuma girdiniz ve inancım odur ki bu dönem Sayıştay denetçileri o kanun teklifinin Mecliste bulunması nedeniyle başarılarında Demokles'in kılıcı sallanır gibi endişeyle, korkuyla kurumların üzerinde istedikleri denetimi yapamadılar. İstedikleri belgeleri... Kurumlar öyle bir kanun teklifi vardır diye Sayıştay denetçilerine muhtemelen veremediler. Üzerine üstlük 56 kişilik Sayıştay yönetiminin 42'si Hükûmetiniz tarafından belirlendi doğrudan doğruya ve dolayısıyla...

BAŞKAN – Başka bir Hükûmet mi belirleyecekti yani?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Demokratik işleyişinize hayranım, maşallah, ne güzel bir şey! Bağımsız bir yargı kurumu denetim organının tüm birimlerini denetleyeceksin, belirleyeceksin, ondan sonra "Gel, beni denetle." diyeceksin. "Başkası mı belirleyecek?" Laf mı? Yani bu bile, şu söylediğin cümle bile bizim kuşklarımızın, endişelerimizin, söylediklerimizin ne kadar doğru olduğunun somut kanıtı Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 103

Şimdi, Sayın Başkan, açıklamalarınıza teşekkür ediyorum. Yani teknik bir öneriniz var. O 5018'de düşünülebilirdi veya Sayıştay Kanunu yapılırken düzenlenebilirdi veya Anayasa'da -Plan Bütçe Komisyonu anayasal bir komisyon- vaktiyle öyle bir düzenleme yapılabilirdi. Ama, görünen odur ki Sayıştay da baskı altında ve güvence arıyor, anayasal bir güvence arıyor yeniden. Ben buna saygı duyuyorum, çok açık söylüyorum. Hükûmetin otoriter yapısı, diktatörlaşen yapısı karşısında böyle bir talebi saygıyla karşılaşıyorum. Ve bize düşen görev böyle bir kurumun korunması açısından buna sahip çıkmaktır ama iktidarın böyle bir düzenlemeye yanaşacağına hiç ihtimal dahi vermiyorum.

Şimdi, ben her şeye rağmen korkuyla, endişeyle, ne olursa olsun size açıkça birkaç soru sormak istiyorum. Basına yansıdı. Ben geçmişte bundan otuz-otuz beş yıl önce Sayıştay denetçilik sınavına giren birisiyim, o nedenle Sayıştaya karşı biraz daha belki sempatik gelen bir yaklaşımım var, ilgiyle takip ederim.

Şimdi, benim size sorum şu, basına yansıdı, ben rahatsız oldum, denetçiler de mutlaka rahatsız oldu ama Sayıştay yönetiminin özellikle AKP'nin atadığı yöneticilerin de rahatsız olmadığını biliyorum. Şimdi, siz denetim raporlarının hazırlanıp cevaplanması amacıyla kurumları gönderilmesi aşamasında genelgeye bağlı olmadan, şifahi olarak denetçilere, Sayıştay Kanunu'na, Sayıştay Denetim Yönetmeliği'ne, INTOSAI denetim standartlarına ve düzenlilik denetim rehberine aykırı olarak denetim raporlarından yolsuzluk, usulsüzlük ve hukuka aykırılıklara ilişkin denetim bulgularını çıkartmalarını istediniz mi, istemediniz mi? Bu bir.

İki, bu şifahi emre denetçilerin ne kadarı uydu ve o istekleri, usulsüzlük, yolsuzluk, hukuka aykırılıkları raporlarından çıkarttı? Raporlarından çıkartan denetçiler kimlerdir?

Üçüncüsü, yine 6085 sayılı Kanun'un 38'inci maddesiyle Sayıştay Denetim Yönetmeliği'nin 35'inci maddesinde Sayıştay Rapor Değerlendirme Kuruluna denetim raporları üzerinde değişiklik yapma veya denetim bulgularını, denetim raporlarından çıkartmak yetkisi verilmemiştir. Sadece denetim raporları hakkında görüş bildirmeyle sınırlı bir görev verilmiş olmasına rağmen, Rapor Değerlendirme Kurulu, olmayan bir yetkiyi kullanıp suç işlemek suretiyle denetim raporlarını istediği gibi değiştirmiş midir, kısaltmış mıdır, istemediği denetim bulgularını raporlardan arındırmış mıdır?

Yine bu demin saydığım yönetmeliklere bu söylediğim, sorduğum davranışlardan sonra mı raporlar Meclise gönderilmiştir?

Bir de ben şunu özellikle istiyorum. Bu bizim hakkımız. Denetim raporlarından çıkarılan tüm denetim bulguları Sayıştay kayıtlarında şu anda mevcut mudur, yoksa onlar yok edilmiş midir? Yok edilmediyse, o raporları sizden rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vakit de bir hayli ilerledi ama çok önemli bir tartışma yaptığımızı düşünüyorum. Bütçe hakkı çerçevesinde ve hesap verilebilirlik ilkesi çerçevesinde güzel bir tartışma yapıyoruz. Hiçbirimiz hukukçu değiliz. Yani hukukçu olan arkadaşlarımız var ama sistem de yeni, bir yandan da bu sistemi öğrenmeye çalışıyoruz. Tabii amacımız burada hiçbir kurumu yıpratmak da değil. Sayıştay bizim Sayıştayımız aynı zamanda. Böyle bir bakış açımız da yok ama vatandaşın vergisinin peşine düşmek de bizim sorumluluğumuz. Dolayısıyla bu sorumluluk ilkesi çerçevesi içinde ben hukukçu olmamakla beraber kafama takılan, aklıma takılan bazı soruları, bazı kanunların bazı maddelerini hatırlatarak ve bunun üzerinden kıt hukuk bilgimle birtakım değerlendirmeler yaparak sizlere sormak istiyorum.

Şimdi elimizdeki raporları genel olarak ele aldığımızda 3 tane temel hususun bence bu raporlar açısından mutlaka tartışılması, konuşulması ve değerlendirilmesi gerekiyor.

Bunlardan biri, çok uzun ve geniş bir çerçevede tartıştığımız kamu idarelerinin mali rapor ve tablolarının Sayıştaya kurumsal bazda verilememesi ya da verilmemesi meselesi. Bu konuya Sayın Bakan da değindi ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Sayıştayın yapmış olduğu taleplerin mevcut sistem içinde karşılanmasının mümkün olmadığını söyledi. Dolayısıyla burada bir sorumluluk varsa, bu sorumluluk Sayın Maliye Bakanına aittir diye düşünüyorum. 2006 yılında yürürlüğe girmiş bir kanun var ve bu kanun yürürlüğe girdikten sonra yedi yıllık bir zaman geçti ve yedi yıllık zaman içinde kanunun bütün kurallarını en başından beri biz biliyorduk ve kendi sistemimizi buna uyarlamamız gerekiyordu. Buna uyarlama konusunda adımlar atmamız gerekiyordu. Eğer bunlar yapılmıyorsa, yapılmıyorsa, fiilî imkânsızlık söz konusuysa mevcut hukuk sistemi içinde o zaman aradan geçen bu yedi yıllık süre içerisinde geriye dönüp bu kanunda birtakım değişiklikler yapmak gerekiyordu. Dolayısıyla Sayın Bakan da gayet içtenlikli bir biçimde bize iki gün önce yapmış olduğu sunuşta bazı eksikliklerin olabileceğini samimi bir biçimde kabul etti ve bizden de yardım talep etti. Sayın Bakanın yaklaşımlarını da biliyoruz ve biz bu yardıma, iş birliğine hazırız. Onu baştan söyleyelim. Ama aradan geçen yedi yılda bu konuda adım atılmıyor oluşunun da bir sorumlusu olmalı ve bu sorumlunun da gereğini yerine getirmiş olması gerektiğini düşünüyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yönetmelik yeni.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, yönetmelik yeni de...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 104

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır, kanunda böyle bir mizan çıkarsın diye bir şey yok ki.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, yönetmelik neye dayanıyor?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yönetmelik 2011'in sonunda çıkartılmış. Altı yedi yıl diye bir şey yok. Muhasebe Standartları Kurulu diyor ki: "Böyle bir yaklaşıma gerek yok." Uluslararası "yok" diyor. Ama Sayıştay bunu talep ediyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama o zaman Sayıştay Kanunu'nda gerekli düzenlemeleri yapalım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kanun değil, yönetmelik.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, kanuna dayanarak yapıyor bu yönetmeliği ama. 2011'de çıkmış bir kanun var. O zaman bu kanunda mı düzenleme yapmamız gerekiyor?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bizim kendi yönetmeliğimiz var 2006'da bütün raporlar nasıl hazırlanır. 5018'e dayalı olarak kendi yönetmeliğimiz var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayıştay da o yönetmelik kanuna aykırı diyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ve Sayıştayın uygun görüşü var 2006'daki yönetmeliğimizle ilgili.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi zaten sorunun bir kısmı Sayın Bakanlıkla ilgili, bir kısmı da Sayıştayın kendisiyle ilgili. Burada Sayıştayın da çelişkiye düştüğünü gözlemliyorum.

Şu açıdan: Şimdi 6085 sayılı Kanun'un 41'inci maddesinin 2 numaralı fıkrası şunu söylüyor: "Uygunluk değerlendirmesinde kesin hesap kanunu tasarısında yer alan merkezî yönetim bütçe kanunu uygulama sonuçları kamu idareleri hesapları esas alınarak hesaplanan sonuçlarla karşılaştırılır. Bu karşılaştırmada bunların uygunluk derecesi ile birlikte kamu idare hesaplarını oluşturan mali rapor ve tablolar ile kesin hesap kanunu tasarısı ekinde yer alan Sayıştayın genel uygunluk bildiriminde cetvel ve belgelerin güvenilirliği ve doğruluğu da değerlendirilir." Dolayısıyla bir karşılaştırma yapılarak genel uygunluk bildiriminin de yapılacağından bahsediliyor.

Genel uygunluk bildirimini çalışmaları da kesin hesap kanun tasarısında yer alan merkezî yönetim bütçe kanunu uygulama sonuçları ile kamu idareleri hesapları arasında karşılaştırma yapılması öngörüldüğü ve kamu idaresi rapor ve tablolarının da Sayıştaya verilememesine rağmen Sayıştay uygunluk karşılaştırmasını, merkezî yönetim kapsamındaki muhasebe birimleri yönetim dönemi hesaplarını oluşturan mali rapor ve tabloları esas alarak kendisi yapıyor ve bunun üzerinden bu belgelere ulaşıyor, bu bilgilere ulaşıyor tek tek kendi saymanlıkları üzerinden ve elde ettiği bu bilgilerle genel sonuçları karşılaştırıyor ve bu karşılaştırma üzerinden den genel uygunluk bildirimini veriyor.

Şimdi demek ki Sayıştayın elinde aslında tek tek kurumlara ilişkin mizanlara esas teşkil edecek bilgi ve belge var ve Sayıştay bu bilgi ve belgelerin üzerinden karşılaştırma yapmaya muktedir bir kudrete ulaşmış, bir olanağa ulaşmış.

O zaman şunu sormak lazım: Buna ulaşabilmişse Sayıştay, niçin görüş bildirmiyor? Görüşleri tek tek kurumlar bazında bildirebiliyor olması lazım. Eğer bildirmiyorsa, bu karşılaştırmaların yapılmamış olduğu sonucu üzerinden nasıl genel uygunluk bildirimi verebiliyor? Bunların ikisi arasında çelişki olduğunu düşünüyorum. Ve görüş bildirmekten kaçınmanın da her ne kadar Sayıştay Kanunu'nda bir yeri yoksa, bir hukuki yaptırımı yoksa da Sayıştay açısından, ama bağımsız dış denetime ilişkin olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 403'üncü maddesinde "Şirket defterlerinde, denetlemenin bu Bölüm hükümlerine uygun bir şekilde yapılmasına ve sonuçların da alınmasına olanak vermeyen ölçüde belirsizliklerin bulunması..." falan falan gidiyor "...ve bu tür durumlarda olumsuz görüşün sonuçları açısından olumsuz görüş yazılan hâllerde yönetim kurulu görüş yazısının kendisine teslim tarihinden itibaren dört iş günü içinde, genel kurulu toplantıya çağırır ve genel kurul, bu yönetim kurulunu seçer." diyor. Yani genel kurul istifa eder diyor. Ve bu kanun açısından görüş bildirmekten kaçınmayla olumsuz görüş aynı şekilde değerlendiriliyor. Dolayısıyla buradan birtakım sonuçlara varabiliriz diye düşünüyorum. Bu, birinci nokta.

İkinci nokta Maliye Bakanlığıyla ilgili Sayın Bakanım. Maliye Bakanlığının bakanlık bütçesindeki yedek ödenekleriyle ilgili. Şimdi, Anayasa'nın 161'inci maddesi –Anayasa'dan giderek, yani yine bir hukuki değerlendirme yapacak olursak- bütçenin hazırlanması ve uygulanması başlıklı bu madde diyor ki: "Mali yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir." Bu kanun hangi kanun? Bu kanun 5018 sayılı Kanun. Dolayısıyla biz Anayasa'nın amir hükmü çerçevesinde 5018 sayılı Kanun'a tabiyiz, her boyutuyla. Hangi boyutuyla, bakın, tekrar söylüyorum. Bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü. Üç aşamada da biz Anayasa'nın hükmü çerçevesinde 5018'e tabiyiz. Peki, 5018 ne diyor? 5018 diyor ki: "Merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmemiş hizmetler için, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılacak üzere –burası önemli- genel bütçe ödeneklerinin yüzde 2'sine kadar -ama sadece yüzde 2'sine kadar- Maliye Bakanlığı bütçesine yedek ödenek konulabilir." Dolayısıyla Sayın Bakanım sizin Anayasa ve 5018 sayılı Kanun çerçevesinde yedek ödenek kullanma yetkiniz yüzde 2 kadar.

Şimdi, durum böyle iken 2012 merkezi yönetim bütçesinin 8'inci maddesinde nasıl yetki almışsınız? Demiştiniz ki -şöyle bir yetki verilmiş buradan size- "Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idarelerin bütçelerinin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 105

'Personel Giderleri' ile 'Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri' tertiplerinde yer alan ödenekleri, Maliye Bakanlığı bütçesinin 'Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği' ile gerektiğinde 'Yedek Ödenek' tertibine; diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekler ise 5018 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın Maliye Bakanlığı bütçesinin 'Yedek Ödenek' tertibine aktarmaya yetkilidir." Bu, Anayasa'ya aykırı. Kanunun bu maddesi 2012 yılı bütçesinin 8'inci maddesi...

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 2'lik sınırlama kanunla değil mi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, "sınırlamaya tabi olmaksızın" diyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Benim size bir önerim var.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sınırlama nerede? Kanunda...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu 2014 bütçe kanununda da var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tamam, aykırı...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bunu Anayasa Mahkemesine götürün.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tamam, götüreceğiz. Belki Anayasa Mahkemesine götüreceğiz ama bakın bir hukuki değerlendirme yapıyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama yok, kanun getiriyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi, bir saniye... Şimdi, yüzde 2 aşılmış ama...

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 2 kanun değil mi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Aşılmış, onu anlatacağım müsaade edersen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 2 kanundan gelmiyor mu?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kanundan geliyor...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, ama bakın, kanun ne diyor...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İki de kanun...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi, buradaki kanun... Bir saniye arkadaşlar, şimdi, hukuk bilgimizi tartıştırmayalım burada. Anayasa'nın ilgili hükmü 5018 sayılı Kanun'a referans veriyor. Hiçbir kanun, bütçenin düzenlenmesi ve denetlenmesi konusunda hiçbir kanun 5018 sayılı Kanun'un, gücünü Anayasa'dan alan kanunu ilga edemez. Hukuk tartıştırmayalım burada, hukuk bilgimizi tartıştırmayalım, hepimiz hukuk okuduk. Olamaz arkadaşlar, 8'inci madde Anayasa'ya aykırı.

Şimdi, Sayın Bakan, Anayasa'ya aykırı olan bir yetkiyi kullanarak... Bir saniye, Sayıştay da bu sorulara cevap verecektir.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Anayasa Mahkemesi karar verir, biz karar veremeyiz ki...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tamam, bakın, ben kendi değerlendirmemi yapıyorum.

BAŞKAN – Evet, lütfen...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Anayasa'ya aykırı olduğu açık bence ama tabii Anayasa Mahkemesi buna karar verir. Buraya dayanarak Anayasa'ya aykırı bir hüküm kullanmak, oradan verilmiş olan bir yetkiyle ne yapmış? Yüzde 2'lik sınırı çok aşarak ki yüzde 2'lik sınır 665 milyon 250 bine denk gelir, tam 30 milyar 919 bin 961 milyon –işte neyse- 928 lira tutarında yedek ödenek kullanmış. Yani yüzde 2 değil, yüzde 8,64. Bunu da Sayıştay tespit etmiş.

Şimdi, biz hâlâ, arkadaşlarımızın da söylediği gibi, 1050 sayılı Kanun'un ruhuyla bakıyoruz ve bütçe kanunlarını da çıkarırken hâlâ 1050 sayılı Kanun'un ruhuna o eski paradigma üzerinden yaklaşıyoruz. Sayıştayın tespit ettiği noktalardan biri budur.

İkincisi, Sayıştay bu konuda ne düşünüyor, bize ne öneriyor, merak ediyorum.

Üçüncü mesele, ödenek üstü harcamalara ilişkin.

Şimdi, 15 milyar 74 milyonluk ödenek üstü harcama yapılmış. Yani biz burada vermiş olduğumuz yetkinin, bağlamış olduğumuz bütçenin 15 milyar lira kadar fazlasını Maliye Bakanı kullanmış. Biz bu yetkiyi vermemiştir aslında.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kanunla vermişsiniz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tamam, oraya geliyorum şimdi. Bu bütçe kanunu sakat o açıdan. Şimdi o konudaki değerlendirmemi dinlerseniz... Şimdi Sayıştay da bunu söylüyor zaten.

Bakın, Sayıştay bulgusuna göre –bu çok önemli- genel bütçeli idarelerdeki bu 15 milyarın yüzde 98'i yani 14 milyar 800 milyon lirası Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden yapılıyor ve personel ödeneği. Şimdi, bunun temelinde de Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin personel giderleri ile SGK devlet primi ödeneğinin 12 milyar 212 milyon tutarındaki kısmının Maliye Bakanlığı tarafından Maliye Bakanlığının yedek ödenek tertibine aktarılmasıyla oluyor. Yani bir personel şeyini siz yedek ödeneğinize aktarıyorsunuz. Peki, 5018 ne diyor Sayın Bakan? Sayın Bakan, 5018'in 21'inci maddesi –Sayın Sayıştay Başkan Yardımcım, lütfen, bu konudaki düşüncenizi merak ediyorum, çok açık- şunu söylüyor: "Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır." Burası tamam. Üçüncü fıkrasında da diyor ki: "Personel gideri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere aktarma yapılamaz." Bir daha okuyayım: "Personel gideri tertiplerinden, aktarma yapılmış

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 106

tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere aktarma yapılamaz.” Açık yasaklayıcı hüküm. Siz ne yaptınız? Millî Eğitim Bakanlığının personel ödeneğinden yedek ödenğe 5018 sayılı Kanun’un 21’inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı bir biçimde ödenek kaydettiniz. Açık aykırılık arkadaşlar, 5018 sayılı Kanun’un 21’inci maddesi üçüncü fıkrası. Sayıştay bunu tespit etmiş.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bütçe kanunu o sınırlamayı kaldırıyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bakın, bütçe kanunu 5018’e aykırı olamaz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam, siz bunu iddia ediyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet, iddiam...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu sonradan çıktığı için...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama olabilir, bakın, Anayasa diyor ki... Bakın, tekrar ediyorum size, Anayasa ne diyor? Bakın, Sayın Bakan, gerçekten Anayasa’ya aykırı bir hüküm var. Anayasa diyor ki, bakın: “Mali yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması, kontrolü kanunla...” 5018 sayılı Kanun ne diyor? Peki, 5018 sayılı Kanun’un amacına bakın. O kanunun bu kanun olduğu belli, 5018 olduğu belli çünkü onun için çıkartılmış bir kanun.

BAŞKAN – Evet, Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dolayısıyla burada açık bir Anayasa’ya aykırılık söz konusu, bir. Bütçe hakkı açısından Parlamentonun vermediği bir ödeneğin yine Anayasa’nın ilgili hükümlerine aykırı bir biçimde kullanılması söz konusu, iki. Başka bir şey daha söyleyeyim...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Kifayeti müzakere...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Diğer yandan, bakın, 12 milyar 212 milyonluk bu paranın başka kamu idarelerine aktarılacak performans programı ve bütçelerinde yer almayan ve performans göstergesi bulunmayan ve dolayısıyla TBMM’ye hiçbir şekilde hesap verilemeyecek olan harcama yapılmasına yol açtığı da açık. Bu konudaki Sayıştayın görüşünü de merak ediyorum.

Son olarak Sayın Başkan, Sayın İzzet Çetin’in söylediği konu son derece önemli. Bu konu basına yansıdığı için de Sayıştay da zan altında kaldığı için bu konuyla ilgili mutlaka bir açıklama yapmasını öneriyorum. Mümkünse eğer, şeffaflık ilkesi çerçevesinde ve parlamentere hesap verilebilirlik çerçevesinde, hazırlanan ilk taslak raporları, içinde bulguların olduğu, esas daireye gelmeden önce Sayıştay denetçilerinin hazırladıkları, içinde bulguları olan, kamu kurumlarına ilişkin ilk taslak raporlarını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Türel, buyurunuz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İlk taslak, sonraki taslak, ikinci taslak...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İlk taslağı istiyoruz, kurula girmeden önceki taslağı.

BAŞKAN – Şimdi, tabii, bu, Sayıştayın...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Niye versin?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Nasıl niye versin?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Düzenlemiştir onu sonradan.

BAŞKAN – Sayıştayın kendi içindeki bir düzenleme, bir şey söyleyemeyiz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ek raporları verebilir. Sayın Demiröz, ek raporları verebilir, bunlarda bir mahzur olduğunu düşünmüyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türel.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Benim de düşüncem bu konu üzerinde, ek raporların gelmesinin uygun olacağını düşünüyoruz. Yani Rapor Değerlendirme Kurulunun önüne çıkmadan önceki hâli geldiği zaman ek rapor olarak, bunların Meclise verilmesinde bir terslik olduğunu düşünmüyoruz.

Benim 2 tane konu var vurgulamak istediğim. Biri: Bu, kamu idareleri tarafından yürütülen kamu-özel ortaklık modeli... Yap-ışletti, yap-ışlet-devretti, şimdi de yap-kirala modeli geliyor. Bunlar aslında ilgili kamu idaresini ve Hazine garantileri yoluyla da devleti ciddi anlamda taahhüt altına sokan, yükümlülük altına sokan modeller. Bunlar Sayıştay denetimi kapsamında mı? Bu konuda, bunu yürüten, işte, Ulaştırma Bakanlığı, Enerji Bakanlığı, şimdi son dönem Sağlık Bakanlığı var, çok kullanan bakanlıklar var. Bu konuları incelediniz mi, herhangi bir inceleme yaptınız mı, yapmanız gerektiğini düşünmüyor musunuz? Onu sormak istiyorum, bu konudaki düşüncenizi almak istiyorum.

Bir de ikinci olarak, bu, birçok kamu idaresini incelediniz. Bu kamu idareleri arasında Sayıştay tarafından sizin incelediğiniz, raporunu yazdığınız ancak ilgili raporu TBMM’ye göndermediğiniz bir kamu idaresi var mı? Yani incelediniz ama kamu idaresini TBMM’ye değişik nedenle göndermemiş olabilirsiniz. Böyle bir kamu idaresi var mı, bunu sormak istiyorum. Varsa hangi kamu idareleri bunlar ve bu kamu idarelerinin denetim raporları eğer gönderilmediyse neden Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmamıştır? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 107

Sayın Akbulut, buyurun.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Not alabildiğim kadarıyla cevap vermeye çalışacağım ama kalan hususlar olursa tabii, yazılı olarak da daha fazlasıyla cevap vermeye hazırız.

Şimdi, soruların aklında kalması nedeniyle sondan başlayarak gitmeye çalışayım.

Birincisi: Tabii ki Sayıştayın denetimine tabi olan kurumlar -ki daha önceden de geçti, TOKİ konusunda tereddütler var zannediyorum- TOKİ de dâhil olmak üzere, tüm kamu idarelerinin bütün işlemleri Sayıştayın denetimine tabidir.

Bu arada ihaleyle ilgili, ister yap-işlet olsun ister yap-kirala olsun, ne şekilde olursa olsun, yapılmış olan işlemler, tabii Sayıştayın denetimine tabi olan tüm kurumlarda Sayıştayın denetimine tabidir. Denetim sonucunda herhangi bir şey bulunursa, görülürse gayet tabii ilgili raporlarına bunlar dercedilir ama şu an itibarıyla, bildiğiniz gibi, Sayıştayın denetimine tüm kamu idareleri dâhildir, istisnası şu an yok gibidir. Bu bakımdan, bunlar, evet, Sayıştayın denetimine tabii.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani bir rapor olarak, yani illa bir yolsuzluk ya da bir usulsüzlük olmadan da bir taahhüt altına giriliyor, bu denetim raporunda yer alması gerekmiyor mu bunun?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şöyle: Yani yapılan işlemin sonuç itibarıyla rapora, denetim raporuna girebilmesi için ya bir hata içermesi lazım, bir yanlışlık olması lazım. Yoksa her işlemi bizim rapora almamız diye bir şey söz konusu olmaz. Yani denetim raporuna bir şeyin girebilmesi için bizim açımızdan ya hukuka aykırılık söz konusu olacak ya usule aykırılık söz konusu olacak ya da “hata” diye ifade ettiğimiz, biraz önce anlatmaya çalıştığım anlamda bir bulgumuz olacak ki biz bunları rapora alalım. Yoksa Türkiye’de yapılmış olan her bir işi, tabii, denetim raporumuza almamız gibi herhangi bir şey söz konusu olamaz ama bir tereddüt varsa herhangi bir nedenden dolayı -bunu bütün vatandaş da yapıyor, milletvekillerimiz haydi haydi yapabilirler- özel olarak böyle bir soru sorulursa inceleriz, o konuda cevap verebiliriz ama normal şartlarda, herhangi bir şey yoksa normal denetimlerimizde gayet tabii bir yanlışlık varsa, bir usulsüzlük varsa, bir hukuksuzluk varsa ancak onları durumuna göre, ne ise ona göre değerlendirir ve raporlarımıza alırlar.

Şimdi, taslak raporlar istenebiliyor bizden. Bunlar, taslak raporlar esas itibarıyla bizim iç çalışmalarımızdır. Hem taslak raporlar hem çalışma kağıtları hem kanıtlar, bunların hepsi bizim iç çalışmalarımızdır ve arşivlemek durumundayız ve Sayıştaydadır bunlar. Dolayısıyla, bunlar esas itibarıyla iç çalışmamız olduğu için, nihai ürün olmadığı için bunları vermek durumunda değiliz. Ancak, şeffaflık ilkesi gereğince -biz de yapıyoruz- herhangi bir milletvekilimiz geldiği takdirde, istediği takdirde denetimimizle birlikte bunlara bakabilirler, görebilirler. Bizim için bunda bir beis yok.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yani biz gelip inceleyebilir miyiz?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Bakabilirsiniz, buna ben izin veririm.

Şimdi, bir diğer konu, en çok konuşulan: Bu, işte, basına da yansıyan hususla ilgili olarak, işte, “Denetçi raporları değiştiriliyor, konular çıkarılıyor.” ya da “Baskı yapılıyor.” anlamında ifadeler var. Şimdi, her şeyden önce şunu ifade etmek isterim: Denetçilere herhangi bir baskı olması asla söz konusu olamaz. Yani varsa evvela beni ilgilendirir, denetçilerin de evvela gelip bize söylemesi lazım. Bir baskı söz konusu değil ancak şimdi, biraz önce söyledim, bazı şeyleri yani özü itibarıyla bir değişimi yaşadığımızı kabul etmemiz lazım. Şimdi, deniliyor ki... Tabii, 2003 yılında 5018 sayılı Kanun çıktı, 2006’da yürürlüğe girdi ama biz Sayıştay olarak daha yeni başladık bu işe. Yani kanunumuzun cevaz vermesi, bize fırsat verilmesi, çıkması bu tarihlere rast geldi. Dolayısıyla, evet, bu bir zaman kaybı olabilir ama bizim yapabileceğimiz fazla bir şey yok ama başlangıç dedim...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye gecikti, hangi sebepten?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kanun çıkmadı.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Kanundan dolayı, yani kanun bize yetki vermedi.

BAŞKAN – Sayıştay Kanunu çıkmadığı için...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Daha düne kadar 832 yürürlükteydi, 832’de de böyle bir yetkimiz yok bizim. 832’de sadece uygunluk denetimi yapma yetkimiz var. Yani yargı raporu düzenlemek mecburiyetindeyiz. Dolayısıyla, yargı raporu da Sayıştayın yargı dairelerinde görüşülüyor, Parlamente’ya da herhangi bir raporun gelmesi gibi bir şey söz konusu değil. Dolayısıyla, bütçe hakkını uygulaması da söz konusu değil. Bu bakımdan da bu çalışmaları yapamıyorduk. Bilmemiz, bu tespitler, aslında çoğu şeyler... Özellikle sistemle biz ilgileniyoruz. Bu, risk tabanlı, sistem tabanlı bir denetimdir, mali denetim özellikle. Sistemler üzerinde biz çok duruyoruz ve önemsiyoruz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Affedersiniz, bir şey soracağım, yani açmak açısından. Kanununuz 2011’de mi çıktı?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Evet, 2011’de çıktı.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niçin o kadar bekledi? Bunun sorumlusu kim?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Milletvekilim, kanunu çıkarmak bizim yetkimizde değil ama o tarihte çıktı, ondan sonra biliyorsunuz... Yani biz onlarla ilgilenmiyoruz ama biz yetkimiz itibarıyla...

BAŞKAN – Sayın Sarı, şöyle...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yapılması gereken düzenlemeleri 2010’a erteleyen irade nasıl bir iradedir?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 108

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Yani anladım da şunu arz edeyim: Sonuç itibarıyla biz de kamu kurumuyuz...

BAŞKAN – Onun Sayıştayla bir ilgisi yok. Yani neticede şimdi, 2010 yılında bu Sayıştay Kanunu çıktı, bir yıl, 2011'e kadar bir süre verildi yönetmelik vesaire...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Daha önce tartıştık, 5018 Sayıştaya görev verdi, 5018 kanun değil mi?

BAŞKAN – Evet...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi, dolayısıyla, esas konumuza gelirsek, dediğim gibi, teftiş mantalitesinden denetim olgusuna geçiyoruz. Kanunumuzda açık ve nettir;

1) Uluslararası standartlara göre denetim yapacağız.

2) 35'inci maddemiz açık, denetimin her aşamasının sürekli olarak kontrol edilmek, gözetimden geçirilmek mecburiyeti var. Yoksa denetçilerin ilk bulguları Sayıştay bulgusu değildir. Sayıştay bulgusu, Sayıştay raporu olabilmesi için birtakım süreçlerden geçmesi gerekiyor, kanunumuzda bunlar açık yazılı ve zaten standartlarda da yazılı. Standartlara göre de denetim yapmak mecburiyetinde olunca standartlar ne diyorsa biz onları yapmak mecburiyetindeyiz. Dolayısıyla, bir denetçi arkadaşımızın yazdığı bir rapor -biz "ham rapor" diyoruz ya da "taslak rapor" diyoruz- çıktığı an, böyle bir şey olduğu an bu, Sayıştay raporu değildir, ham bir rapordur; işlenmesi gerekiyor, üzerinde çalışılması gerekiyor, bazı gözetimlerden geçmesi gerekiyor. Uluslararası anlamda "ISSAI 40" dediğimiz, yani Yüksek Denetim Kuruluşları Uluslararası Standardı No: 40, özellikle kalite kontrol aşamasında son derece önemli uzun bir standarttır. Mutlaka her yüksek denetim organının bu denetim raporlarını gözden geçirmesini arz eder ve ister ve bunu da biz uygulamak durumundayız.

Bu standartlardan bazılarını biraz uzun olmakla birlikte çok sık bahsedildiği için sizlere okumak istiyorum. "Her seviyedeki denetim görevlisinin çalışması ve denetimin her safhası uygun bir biçimde gözetime tabi tutulmalı ve belgelendirilmiş denetim çalışması kıdemli bir denetim elemanı tarafından gözden geçirilmelidir." diyor. "Gözetim, denetim amaçlarının yerine getirilmesini, denetim işinin kalitesinin korunmasını sağlamak açısından gereklidir. Uygun bir gözetim ve kontrol, denetçilerin bireysel yeterliliği ne olursa olsun her durumda gereklidir." Burada "uzman denetçi" diye geçiyor. Birçok buna ilişkin hükümler var, ISSAI 40 var, biraz önce söyledim ama bütün bunları söylemem ya da okumam tabii burada söz konusu değil ama standartlara göre bunların yapıldığını, standartlara göre çalışmamızın gerekli olduğu da kanunda yazılı olduğunu... Yani kanuni bir vecibemizdir, bunu biz yapmak mecburiyetindeyiz ve nihayet 140 no.lu standartta da bu standart yani gözetimle ilgili, kalite kontrolüne ilişkin kurullar hâlinde çalışan ki bizim Sayıştayımız bildiğiniz gibi kurullar hâlinde çalışıyor, şayıştaylarda daha farklı bir biçimde uygulanır yani uzman bir denetçi dışında. Böyle bir yapıya sahip sayıştaylarda günlük olağan nitelikteki kararlar, konunun özelliğiyle bağlantılı olarak bu kararın alınması için uygun olan kurulca alınır. Dolayısıyla, dairelerde ve kurulda bu gözetimlerin yapılması ve tabii bizim genelgelerimize, rehberlerimize, mevzuata aykırı olan hususların... Çünkü karar vermeye daireler ve kurullar yetkili sonuç itibarıyla. Denetçiler çalışır, raporları verir. Dairelerde ve kuruldan ve ilgili gözetim mekanizmasından geçerek...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kurulun rapor üzerindeki yetkisi nedir?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – İşte, bunları gözetir. Yanlış bir şey varsa bunu uyarır ve söyler, gerekirse de çıkarır.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Nasıl yanlış? Yani mesela bir bulgu var, size gelen bir bulgu var, bir denetim raporu var, orada birtakım bulgular var. Örneğin suçluyor ya da orada birtakım kötü işlerin olduğuna ilişkin değerlendirmeler var. Kurula geliyor. Kurul ne yapıyor mesela bununla ilgili?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Vekilim, şunu yapıyor: Tabii her şeyden önce denetçinin kendisinin bir iddiası vardır. "Bu, mevzuata uygundur." ya da "Değildir." şeklinde. Diyelim bir yolsuzluk vardır.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Diyelim "Değil." dedi. Siz ne yapıyorsunuz bu konuda?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şöyle bir şey var: Denetçi arkadaşımızın yazdığı raporundaki iddiaların doğru olup olmadığı konusunda dairelerin ve kurulun onu kabul etmesi gerekiyor ki Sayıştay raporu hâline dönüşsün. Bu raporlar denetçilerin raporu değil. Sayıştay içerisinde denetçilerin imzası vardır ama Sayıştayın kapısının dışına çıktığından itibaren...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, böyle kaç rapor var? Yani bu şekilde bulguları değiştirilmiş, dönüştürülmüş kaç tane rapor var, taslak raporların içinde?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Vekilim, şimdi, hemen sayıyı veremem ama elimde bir doküman vardı, ondan size okumaya çalışayım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kaçına müdahale edilmiş?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Tabii ki o türler var ama gerekçeleri de var.

BAŞKAN – Bakın, ben bir açıklık getireyim Erol Bey.

Şimdi, tabii Sayıştayın işleyişini iyi anlamamız lazım yani Sayıştayda neticede denetimi yapan arkadaşlar var, denetçiler. Eğer daireler olmasaydı, eğer doğrudan bir denetçinin raporu doğru bir rapor olarak kabul edilseydi ne bir daireye ihtiyacımız vardı ne kurula ihtiyacımız vardı. 3 denetçi gider, bu raporu hazırlar, Meclise gönderirdi. Böyle bir şey

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 109

söz konusu değil. Hangi ülkeye giderseniz gidin, bu denetim raporlarının bir işleyiş süreci var, değil mi? Bu, bu süreçlerden geçiyor. Neticede bu süreçlerden geçip nihai olarak Sayıştay raporuna dönüştürülüyor, anladım kadarıyla. Değil mi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben bu yetkinin ne kadar olduğunu anlamaya çalışıyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben size o zaman şunu sorayım: Şu Enerji Bakanlığında acaba kaç denetçi görev yaptı, emekleri verildi, dairelere gitti?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Aslanoğlu, siz anlamak istemiyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Neyi anlamak istemiyorum Beyefendi? Ben sonuca bakıyorum, sonuca.

BAŞKAN – Bakın, “Mali denetim raporu” diyor. Mali denetim raporunda bilimsel olarak neler olması gerektiğini Sayın Akbulut anlattı.

Siz şunu istiyorsunuz: “Bana mutlaka Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında bir usulsüzlük var.” diye rapor gönder diyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır. “Hiçbir şey yoktur.” diye yazsın, benim için yeterli. “Evet, incelendi, hiçbir husus saptanmadı.” Baş tacı.

BAŞKAN – Evet, onu da yapabilir yani eğer öyle bir şey varsa o şekilde söyleyin o zaman.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Emek vermişsiniz, bilmem ne, beni ilgilendirmez kardeşim ya. Ne görüş bildiriyorsunuz ne düşünce bildiriyorsunuz ya.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Pardon, özür dilerim.

Şimdi, ben bu işleyişi biliyorum da sadece şunu merak ettim: Yani bu şekilde bulgularla donanmış ve önünüze gelmiş olan raporların oradaki bulgularını siz de değerlendiriyorsunuz, doğruluğunu, sıhhatini değerlendiriyorsunuz. Bu şekilde yapmış olduğunuz değerlendirmelerde kaçını geri çevirdiniz, böyle bir istatistiğiniz var mı? Yani mesela “100 tane rapor geldi. 100 tane raporun içinde şu kadar bulgu vardı ama biz bunların yüzde 90’ının doğru bulduk.” ya da “Yüzde 90’ını yanlış bulduk. Bunun yeniden değerlendirilmesi için geri gönderdik.” Böyle bir istatistik öğrenmek istiyorum ben.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Milletvekilim, elimde ona ilişkin, hepsiyle ilgili değil ama bazı örnekler var. Şöyle: Mesela Maliye Bakanlığı. Taslak rapordaki madde sayısı 35, Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen rapordaki madde sayısı 14, 2013 ile denetimde izlenecek madde sayısı 12. Bu, kurumuna gönderiliyor. Kurumun verdiği cevap çerçevesinde ve hukuki gerekçeler, tabii oradaki şartlar, denetçilerimizin düşünceleri de alınarak kurumlarımıza bir süre veriyoruz. Bu bizim yetkimiz dâhilindedir. Kısa sürede düzelme imkânı varsa, kabul edilebilir gerekçeler varsa Parlamentoya gönderilmesinde gerek görmediğimiz bu hususları izlemeye alıyoruz. İşte, bu biraz önce anlattığım muhasebe sistemiyle de ilgili olarak söylediğim gibi izlemeye alınmıştır ve bunlar takip ediliyor. Taslak raporu kurum cevabı üzerine ekipçe kaldırılan madde sayısı 5’tir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kaçın 5’i oluyor yani?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – 35 vardı ya, bunun 14’ü Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderiliyor, 12’si izlemeye alınıyor. İzlemeye alındığı yani takip edildiği, düzelmesi işte, bu yıl için, mesela 2013...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangi bakanlık o?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Maliye Bakanlığı. Bunlar takip edilecek. Eğer 2013 yılı içerisinde de bir şekilde... Tabii ki hiçbir kurumun bizim görüşümüzle paralel görüşe sahip olmak mecburiyeti yok yani bizimle aynı fikirde olmayabilir. Aynı fikirde değilse gayet tabii ki bu konular bir şekilde rapor edilecektir ve buraya gelecektir ama kabul ediyorsa ve düzeltiyorsa hatayı, gayet tabii ki onun buraya gelmesine de gerek yok. Sonuçta denetimin amacı bizatihi denetim değildir. Bu Lima Deklarasyonu’nda da vardır, Magna Carta’sıdır denetimin. Bizim amacımız, daha doğrusu denetimin amacı yönetime –çünkü yönetimin bir aracıdır denetim- yardımcı olmaktır, katkı sağlamaktır, hatasız kurumların oluşmasını sağlayabilmektir. İlerleyen zamanda ümit ederiz, bütün kurumlarımızın raporlarına biz olumlu görüşler veririz. Mali denetim adına da ya da hukuki anlamda da yani yargı raporu anlamında da diğer raporlar anlamında uygunluk veririz. İleride hedefimiz budur.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şunu soruyorum: Bu kadar çalışma, emek veriliyor. Şu Enerji Bakanlığında hiçbir şey yok mu diyorum, her şey güzelse... Bana bunu söyleyin ya.

BAŞKAN – Sayın Akbulut, buyurun.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Mesela Sosyal Güvenlik Kurumu. 33 tane taslak raporda madde varmış, 32 tanesini Türkiye Büyük Millet Meclisine göndermişiz, izlemeye aldığımız herhangi bir şey yok, Rapor Değerlendirme Kurulunca kaldırılan madde sayısı -bunu yazmamıza gerek yok diye- 1 tane.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bir de kötü örneklerden örnek verin. Yani 33’te 32 değil de mesela 30’da...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır, bundan size verebiliriz Sayın Milletvekilim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sizin raporların bir istatistiği var mı orada?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Var olanları ben size veririm tabii ki.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, diğerlerini de alabilir miyim yani bu denetime esas teşkil ettiğiniz...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 110

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Elbette, bunlardan verebilirim size. Yani şunu söylemek istiyorum: Buna kurullarımızın ve dairemizin yetkisi vardır, çıkarılabilir. Dediğim gibi, biz ezbere çıkarmıyoruz yani bunu da çıkarırken yasal gerekçeleri var, usulüne uygun, rehberlerimizdeki kurallara uygun bir şekilde bunların yazılması gerekiyor.

Tabii Enerji Bakanlığını çok söylüyor Sayın Milletvekilimiz. İlgili arkadaşlara özellikle Enerji Bakanlığının işte, raporunun görüşülmesi sırasında... Olabilir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tesadüfen yani asla orayı kastederek şey yapmadım.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır ama bu raporlar, bulgular yani “Olumlu, olumsuz görüşler bir şey değildir.” değil, yalnız oraya katılmak mümkün değil. Bu aslında çok şey ifade ediyor ama denetim açısından hiçbir şey yoktur değil. Orada var yani Enerji Bakanlığının görüşülmesi sırasında... Tabii tek tek şu an hatırlayamıyorum, hepsini hatırlama şansım yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, raporunuz, ben...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır, raporu söylüyorum ben. Yani raporda arkadaşlar böyle söylemişse benim onu değiştirecek hâlim yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hepsi tertemiz değil mi? Onu anlıyoruz.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim, yazılan rapor bu, temizse temizdir, ben ne diyeyim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, o zaman öyle yazmış.

“Bu bakanlıkta, örneğin “maliye” diyorsun, 30 tane bulduk, 12’ye indi. Bilmem, Sosyal Güvenlik Bakanlığı... Tamam, ben onları kabul ediyorum ama deyin ki...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Millî Eğitimde de Sayın Başkan, 124 maddenin sadece 11 tanesi örneğin Meclise gönderilmiş, 70 tane maddeyi izliyorsunuz, 1 tanesi taslak raporda düzenlenmiş, 42 tanesi de RDK kararıyla kaldırılmış.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Kaç tanesini dediniz?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 42 tanesi. Şimdi, mesela bunu ben incelemek isterim, taslak raporları.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Tabii ki.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani ben şunu söylüyorum Beyefendi, o zaman şunu söyleyin bu raporda Enerji Bakanlığına: “Evet hiçbir şey yoktur, eleştirecek bir şeyimiz yoktur.” diye bana rapor ise, böyle bir şey söylerseniz baş tacı ama “İncelemedim, incelemeyelim.” diye bunu rapor olarak koyarsanız kıyamet koparırım. Bana deyin ki tamam TMSF’de yazmışsınız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında yazmışsınız, birkaç bakanlık daha var. Diğerlerinin hiçbirinde böyle bir şey yok. O zaman buna rapor demeyin, rapor düzenlemedik deyin. “Bilgi ve belge temin edemedik, rapor düzenlemedik...” baş tacı, onu bilelim. Ben bunu söylüyorum ya.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başkanım bir de “Belge istedik.” diyorsunuz ya “Belgeler bize verilmedi.” diyorsunuz. Belgelerin neden verilmediğini de biz bilmek istiyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – “Sağlanamadı” diyor efendim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sağlanamadı veya. Az önce arkadaşlarımız okudular, “Gelir İdaresinden şu kadar belge istedik, belge verilmedi, suçunun cezası da belli.” Şimdi, niye verilmediğini de oraya yazın da bilelim. Mesela bilanço verilmedi, niye verilmedi? Verilme şansı yok çünkü, mizanın verilme şansı yok.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi mali tablolar konusu özel ama o belgelerle ilgili kurumların raporlarında bunun gerekçeleri var Sayın Milletvekilim yani kurum kurum yazdığımız raporlarda tabii ki bulgular, bulguların gerekçeleri...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Gerekçelerini yazın tamam o zaman.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT - ...kurumlarımızın görüşleri ve sonuçta ne oluyor? Bunlar var yani kurum raporlarında bunların ayrıntıları gayet tabii ki var. Tabii şimdi bu nedir, ne değildir onu bilemiyorum. Benim söylediğim, genel anlamdaki hususlardır yoksa ayrıntıya girmiş değilim yani bilgim olmadığı için şu an bir bir...Ama gayet tabii ki bizim görüşümüz, belgeleri eğer istemişsek vermemişse bunun gerekçesi vardır. Hiçbir bulgumuz ya da hiçbir talebimiz asla gerekçesiz değildir. Mutlaka gerekçesi vardır ama tabii ki gerekçeye kamu idareleri katılır, katılmaz. Bu, onların bileceği bir şeydir. Onların da kendilerine göre gerekçesi vardır. Bizim sorumluluğumuz bunları...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Kamu mali yönetimi sisteminin bununla ilgili üretmeye müsait olmaması, bir kurum gerekçesi midir yani onu mu söylüyorsunuz?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim bunu gerekçe olarak söyleyebilir ama kabul edip etmemek de Sayıştaya ait bir şeydir.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İyi de Sayıştay kamu mali yönetim sisteminin nasıl olduğunu, bunların üretilip üretilmeyeceğini bilmiyor mu yani?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Sayın Milletvekilim, bakınız, ilk defa oldu diyorum. Denetime giriyoruz, mali raporlar konusu özel bir konudur.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bana şunu söyleyin: “Şubat sonuna kadar biz bunu istedik ama bunun üretilmeyeceğini, Sayıştay olarak biz de bilinci içerisinde değildik. Bunu da sonrasında gördük, nisan ayında da oturduk

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 111

kurulda toplantı yapıldı ve burada da biz de altına imza attık, bunu da zabıt altına aldık üretilmeyeceğini.” deyin o zaman bitsin bu iş.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yani bizim tartışmamızın çoğu “Sunulamamıştır.” diyorsunuz ya görüşünüzde, bizim bütün tartışmalarımızın sebebi o.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şunu söyleyeyim o zaman bu açıklamanızdan sonra: Mali raporlara ilişkin olarak eksikliği biz tespit ettik. Bu bizim için önemlidir, bunu deklare ediyoruz. Çünkü daha önce de Maliye Bakanlığıyla görüştük, 2013 yılı itibarıyla tamamlanacağı söylenmişti. Tamamlanmadı, olabilir ama yeni başlıyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman kurban olduğum, bizi kandırma, buna rapor demeyin.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Biz yazı yazmışız bunları yazamayız diye.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bizi kandırmayın beyefendi. Buna rapor diyerek, raporlar buraya geldi... Beni kandırmayın.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Efendim kimseyi kandırmıyoruz, sizi de kandırmıyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar.

Sayın Akbulut bir saniye.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Resmen kandırıyorsunuz. Bu, rapor düzenlemektir.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu.

Şimdi, arkadaşlar Sayın Bakan da belirtti. Bu mali raporlara yönelik Sayıştay ile Maliye Bakanlığımızın çalıştığını söyledi değil mi Sayın Bakanım? Yani böyle bir şey ifade ettiniz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, Sayın Başkan, biz yönetmelik çıktıktan sonra birkaç kez yazılı ve görüşmelerde bulunarak bu raporların üretilmeyeceğini, üretilirse anlamlı olmayacağını kendilerine ilettik. Bu bir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki ne diyorsunuz buna?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İkincisi, bakın, 5018 diyor ki: “Muhasebe Standartları Kurulu karar verir.” Muhasebe Standartları Kurulunun kararı var, hepsinin altında imzası var. Ne zaman? 2013’te. Göttürmüşüz. Bütün uluslararası uygulamalarda, en azından bizim bildiğimiz, hazine birliği vesaire bütün bu ilkeler, o da bir ilke. Şimdi, biz bunları bu mevcut devlet düzeninde üretemeyeceğimizi, üretilmeyeceğini, üretilirse anlamlı olmayacağını ilettik.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Yazılı olarak.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yazılı, sözlü ilettik. Burada bu talep neye dayanıyor? Yönetmeliğe. Yönetmelik neye dayanıyor? Bir kanunun yorumuna dayanıyor. Bizim de bakın, yine Kurula sormuşuz, yine kendi bizim değerlendirmemiz, 5018 bizim yorumumuz, bunun bu çerçevede olduğudur. Zaten anlaşılmadığımız konu bu. Şimdi, biz çalışma grubu kurduk. Bu konuda ya bizim dediğimiz olacak ve bütün bilgi, belge, raporlar sunulacak ama mizan vesaire...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayıştayın yetkisinde olan bir şey değil mi Sayın Bakanım? Yani bizim dediğimiz...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – O zaman diyelim ki Sayıştay bu konuda ısrarcı oldu. Ya gelip 5018’i değiştireceğiz, diyeceğiz ki bu şekilde bu raporlar sadece verilir. Arkadaşlar, Sayıştay Kanunu da Meclisin çıkardığı bir kanundur. 5018 de Meclisin çıkardığı bir kanundur. Anayasa da Meclisin yaptığı bir kanundur. Anayasa’da çok şey söylüyor, Anayasa’da diyor ki: “Kaynağı olmayan harcama yapılmaz.” Ama sosyal güvenlik açıkları almış başını gidiyor, buradaki talepleri dinlersem benim daha da patlatmam gerekir. Hiçbirisi Anayasa’ya uygun değil yani Anayasa’ya uygunluğun ruhuna gidersek ayrı tartışmalara girmemiz lazım. Şimdi, bu işin özü şu: Yani mesela önceki tartışma. Bütçe de bir kanundur ve bütçe, bütçe kanunuyla uygulanır. Oradaki yüzde 2’yi baypas eden bir bütçeyi Anayasa’ya aykırılık iddia edip Anayasa’ya götürürsünüz. Anayasa Mahkemesi karar verirse ben ona saygı gösteririm ama bu karar çıkana kadar ben kanunsuz bir iş yapmamışım. O kanunda ne varsa onun gereğini yapmışım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi iptal ederse ne olur Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İptal ederse o hükmü, süre verir. Siz de biliyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yaptığınız harcamalar geriye dönük iki yılda.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır. Bütçe kanunu bir yıllıktır arkadaşlar, bütçe kanunları bir yıldır. O yıl ne yaptıysam o bütçe kanuna göre yapmışımdır ve kanun geçerlidir yani bunu siz biliyorsunuz. Ancak ileriye dönük Anayasa Mahkemesi kararı yürür. Öyle bir karar çıkarsa o zaman biz zaten gereğini yaparız. Bütçe kanunlarını bundan sonra ona göre hazırlarız. Ama bakın, konu o değil konu şu: Burada birtakım kanunlar var. Bu kanunlarla birlikte oluşmuş yönetmelikler var. 2006’da 5018’e uygun hangi raporların üretilceğine dair Maliye Bakanlığı yönetmeliği için Sayıştayın olumlu görüşü var. Şimdi, yani bütün bunları tartışıyoruz, konuşuyoruz. Biz de zaten siyah-beyaz olsa uymaz mıyız arkadaşlar yani lütfen. Böyle bir yani başka türlü bir hareket tarzı olabilir mi? Siz tahayyül edebiliyor musunuz?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama o zaman Sayıştay gereğini yapсын Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Zaten biz onu konuşuyoruz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ya siz gereğini yapacaksınız ya onlar gereğini yapacak.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, özür diliyorum sizden. Biz burada sorumlu muyuz? Plan ve Bütçe Komisyonu olarak Sayıştayın yaptığı denetimleri millet adına incelemekte biz sorumlu muyuz, bizim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 112

görevimiz bu mu Sayın Bakan? Bu. Bize o zaman olmayan bir şeyi Sayıştay raporu geldi diye Sayıştay raporu takdim etmenin... Ben buna alet edilmemi hazmedemiyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama birden fazla rapor var. Bu bahsettiğiniz sadece bir rapor. Değerli arkadaşlar, mesela Maliyede işte Millî Emlakla ilgili hususlar var. Maliyede ödeneklerle ilgili, ödenek üstüyle ilgili... Bunlar da Sayıştay raporu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu raporun yüz tanesinde aynı ifade var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Aynı kurumla ilgili birden fazla rapor var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Aranızdaki soruna bizi alet etmeyin.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir çelişkinin olduğu açık ama şimdi bunun giderilmesi lazım yani ya siz...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – E zaten giderilmesi için çalışma grubu oluşturduk diyorum, çalışıyoruz arkadaşlar daha ne yapabiliriz? Şu anda çalışıyoruz diyorum. Arkadaşlar yani sorunuza cevaben söylüyorum: Bir çalışma grubu oluşturuldu birlikte, Sayıştayla birlikte bu hususlar tekrar bir beyin fırtınası yapılacak ve bunun sonucunda seçenekler ortaya konacak. Ya biz geleceğiz burada devletin yapısını değiştireceğiz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bizi alet etmeyin de beyin fırtınası yapın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Evet, Sayın Akbulut buyurun.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT - Sayın Başkanım, şöyle arz edeyim: Denetim bir süreçtir ya bir anda olup bitmesi diye bir şey yoktur. Bizim tespitimiz budur, Sayın Bakanım da açıkladılar, gayet tabii ki olayın çözülmesi bakımından dediği gibi bir çalışma grubu oluşturulmuştur, bir çalışmaya da karar verilmiştir. Daha doğrusu izlemeye de Sayıştayca alınmıştır. Biz sürekli olarak Parlamente'ye –tabii, yıllık raporlarımızda- bu çalışmaların sonucunu rapor edeceğiz, sizlere bildireceğiz. Ancak birlikte çalışacağız ve sonuç itibarıyla vardığımız sonucu, neye varacaksak onları tabii ki izleyeceğiz ama şu aşamada bu ortak çalışmanın yapılması elbette gerekiyor. Dediğim gibi denetim de bir süreçtir, bir anda olup bitmesi şansı yoktur. Her konuyla ilgili olarak öyle. Mesela, sistemlerle ilgili söyledim. Bütün sistemlerle ilgili durum böyledir, bunlar önümüze gelecektir. Birtakım tartışmalar olabilecektir, kurumlarla aynı görüşte olmayabiliriz ama bir rayına oturacaktır sonuçta ama bunlar oturup konuşarak tartışarak ve sonuçta sizlere ileterek ve sizlerin de kararını alarak bir sonuca ulaşacaktır ama bu bir süreçtir, bu bir tespittir ve bunun çalışması birlikte yapılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – O tespitleri böyle kurumsal tartışma alanı içerisine de sokmamak lazım.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır efendim, kurumsal şeyimiz yok.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başkan, bir-iki mevzu vardı.

BAŞKAN – Hangisi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ödenek üstü harcamanın yüzde 2 meselesi.

BAŞKAN – Evet, bir de ödenek üstü harcama konusunu sordu.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Ödenek üstü harcamalar, ilk olarak Sayın Milletvekilim, benim elime gelen şöyle: Yedek ödenek konusunda başlangıç ödenekleri yönüyle yüzde 2 sınırlama var, yıl sonu ödenekleri konusunda sınırlama yok yani raporumuzda da böyle. Sorun sadece açıklamanın yıl sonu itibarıyla yapılmamış olması konusudur.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye yapılmıyor?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yapılıyor, kesin hesabın bütün detaylarında var bu ama yapılmamış olması sorun... Şimdi, değerli arkadaşlar, ödenek üstü yapılan harcamaların bütün detayları kesin hesapla sunuluyor. Onların söylediği: “Ocak başı itibarıyla niye açıklanmıyor?” Biz de diyoruz ki: 5018 bizim yorumumuz. 5018 başlangıç itibarıyla açıklamamızı gerektiriyor. Onlar farklı düşünüyorlar. Buradaki farklı düşünme, evet, kamuoyuna açıklanıyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama o zaman biz ne yapacağız Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Biz şimdi oturacağız, madem bu...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – O zaman uzlaşıp öyle getirin kesin hesabı yani neyse, aranızdaki anlaşmazlık neyse...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kesin hesaplara ilgili bir problem değil arkadaşlar. Şu anda kesin hesapta bu sorun çözülmüş, bu detayların hepsi var.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Var zaten, hepsi var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sizinle ilgili bir boyutu, bizim uygulamamızla ilgili bir boyutu var. Yani, şimdi, bu konularda hakikaten öyle şeyler söyleniyor ki yani ya bu konu hiç anlaşılmıyor ya da gerçekten “Şu andaki kesin hesapta dönem sonu itibarıyla kullanılan ödenek üstü yapılan harcamaların tüm detayları var.” diyorum; siz diyorsunuz ki: “Açıklayın, ona göre getirin.” Var zaten.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 113

Bahsettikleri husus “Ocak başı itibarıyla niye?” yani zamanlama.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Siz niye yapıyorsunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Niye? Çünkü bize göre 5018’e ve Bütçe Kanunu’na göre sadece başlangıç ödeneği itibarıyla açıklanması lazım, onlara göre farklı. Bu konuda, oturacağız, demek ki bu konuyu da çözmemiz lazım ama kesin hesabı ilgilendiren yani kamuoyuyla paylaşılması sorunu yok, zaten var, şu anda var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, ödenek...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayıştaya bütün detaylar verilmiş. Sadece detay değil, belgelerin tamamı verilmiş. Başka türlü mümkün mü yani?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, ödenek üstü harcama konusunda ne düşünüyorsunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yıl sonu itibarıyla da verdik.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Bu, tamamlayıcı ödenekle ilgili herhangi bir husustur. Tabii, netice itibarıyla, sonucu buradaki rapor itibarıyla, arkadaşların bana verdiği bilgi itibarıyla okuyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Onu biz de okuduk da yani şunu soruyorum: Burada 5018’e aykırı bir biçimde, özellikle Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili aktarmalar...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – 5018’le Bütçe Kanunu’na uygun...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama 5018’in açık hükmü var: “Yapılamaz.” diyor.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – 5018 önce çıkmış, Bütçe Kanunu onun üzerine gelemez. Kanun yapma tekniğini biliyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bu konuda ben onların ne düşündüğünü merak ediyorum. Sayıştay ne düşünüyor?

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Sarı, kanun yapma tekniğinin ne olduğunu siz biliyorsunuz, yapmayın.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Arkadaşlar, Sayıştay Başkanlığının bu konuda ne düşündüğünü soruyorum ben.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz farklı mı düşünüyorsunuz? Yazdığınızdan farklı mı düşünüyorsunuz?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Hayır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yazdıklarınızı, düşündüklerinizi yazmışsınız zaten.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama cevap alamadım ben.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şimdi, bir başka soruda “Hiç rapor verilemeyen kurumlar var mı?” diye sorulmuştu. Şöyle, bu aktarmalarla ilgili...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, ben bir önceki soruma yanıt alamadım, onu soruyorum. Ödenek üstüyle ilgili siz ne düşünüyorsunuz?

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şöyle Sayın Milletvekilim: Aktarmalar konusunda 5018 sayılı Kanun’un 21’inci maddesinde yer alan sınırlamalar bütçe kanunlarıyla esnetilmiş oluyor. Yani, burada arkadaşlarımızın amacı sonuç itibarıyla bir bilgilendirmeden ibaret.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Anlaşıldı! Anlaşıldı! Çünkü bütçe kanunu da bir kanun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman siz istediğiniz hâlde bunu yapabiliyorsunuz, bir sınırlama yok ki sonuçta.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – O zaman 5018’e hiç gerek yok. Yıllık kanunlarla, bütçe kanunlarıyla getirin her türlü yetkiyi verelim burada size.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Bütçe Kanunu’nu Meclisten geçirmedik.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 5018’i getirmeyin bundan sonra, gerek yok 5018’e.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Sarı, Bütçe Kanunu’nu burada tartışmadık mı, Genel Kurulda oylamadık mı? Yapmayın.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hiç gerek yok. 5018’i getirmeyin bundan sonra zaten.

BAŞKAN – Sayın Akbulut...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI EROL AKBULUT – Şöyle bir soru gelmişti: “Raporu gönderilmeyen, yazıldığı hâlde, kamu idaresi var mı?” şeklinde. Şu an benim bildiğim iki tane kurum var: Birisi, Ceza İnfaz Kurumları ile İşyurtları Kurumu Genel Müdürlüğüyle ilgilidir; bir diğeri de Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğüdür. Onların gönderilmeme sebebi de mali raporlama sistemine yani elimizdeki bu düzenlilik denetimi rehberine uygun olarak yazılmamış olmasıdır, düzenlenmemiş olmasıdır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – En gariban iki kurumu buldunuz, helal olsun size.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Akbulut.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarıyla Sayıştay tezkerelerinin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2012 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı’nın maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sırasıyla tasarıların 1’inci maddesini okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 114

PROGRAMLAR VE ÖNERGELER

2014 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2013 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 428.296.493.000 Türk Lirası,
- b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 48.647.481.000 Türk Lirası,
- c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 3.003.844.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI

Gider bütçesi

MADDE 1- (1) 6260 sayılı 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 344.512.858.921 Türk Lirası,
- b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 38.944.870.000 Türk Lirası,
- c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 2.027.897.000 Türk Lirası,

ödenek verilmiştir.

(2) 2012 yılı merkezi yönetim konsolide ödenek toplamı 350.948.317.871 Türk Lirasıdır.

(3) Kanunların verdiği yetkiye dayanak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2012 yılı bütçe giderleri toplamı 353.641.946.589,96 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 2012 yılı bütçe giderleri 51.140.871.954,43 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 2012 yılı bütçe giderleri toplamı 2.193.643.124,38 Türk Lirası,

olarak gerçekleşmiştir.

(4) 2012 yılı merkezi yönetim konsolide bütçe gideri toplamı 361.886.686.234,03 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, Sayın Bakana, kamu kurum ve kuruluş temsilcilerimize, tüm Komisyon üyelerimize, basın mensuplarımıza çok teşekkür ediyorum.

4 Kasım 2013 Pazartesi günü saat 11.00'de, programımızda bulunan kurum bütçelerini görüşmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.29